

**BAROSS IMRE ARTISTA- ÉS ELŐADÓ-MŰVÉSZETI AKADÉMIA
SZAKGIMNÁZIUM, GIMNÁZIUM, TECHNIKUM,
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2026

OM azonosító:	201021
Székhely:	1071 Budapest, Városligeti fasor 3.
Fenntartó:	Nemzeti Artista- Előadó- és Cirkuszművészeti Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Hatálybalépés:	2026. 09. 01.

A jóváhagyás, a hitelesítés és a hatálybalépés részletes adatait a legitimációs záradék tartalmazza.

Budapest, 2026

Dokumentumazonosító lap

Dokumentum megnevezése	Pedagógiai Program
Intézmény	Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia Szakgimnázium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
OM azonosító	201021
Hatálybalépés	2026. 09. 01.

Tartalom

0.1. Hatály és felülvizsgálati rend.....	10
0.1.1. Személyi és területi hatály.....	10
0.1.2. Időbeli hatály.....	10
0.1.3. Rendes felülvizsgálat.....	10
0.1.4. Rendkívüli felülvizsgálat.....	10
0.1.5. A felülvizsgálat felelőse és eljárási rendje.....	11
0.1.6. Elkészítés, jóváhagyás és nyilvánosság.....	11
0.2. JOGSZABÁLYI ÉS SZAKMAI ALAPOK.....	11
0.3. Fogalmak és rövidítések.....	13
0.3.1. Képzési és intézményi alapfogalmak.....	13
0.3.2. Artista szakmai terminológia.....	14
0.3.3. Tantervi, értékelési és vizsgafogalmak.....	15
0.3.4. Rendszeresen alkalmazott rövidítések.....	16
I. AZ INTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI ALAPHELYZETE, KÜLDETÉSE ÉS STRATÉGIAI IRÁNYAI.....	17
I.1. Az Intézmény adatai.....	17
I.1.1. Az intézmény alaptevékenysége.....	19
I.2. Rövid intézménytörténet.....	19
I.3. A párhuzamos közismereti és artista képzés pedagógiai alaphelyzete.....	20
I.3.1. A kettős feladatrendszer és a követelmények teljes értéksége.....	20
I.3.2. Az artista képzés sajátos terhelése és a fenntartható fejlődés feltételei.....	20
I.3.3. A két képzési terület összehangolt intézményi működése.....	20
I.4. A közismereti képzés szerepe a művészpályára készülő tanulók életútjában.....	21
I.4.1. Általános műveltség, érettségi és továbbtanulás.....	21
I.4.2. Életpálya- rugalmasság és pályorientáció.....	21
I.4.3. Gondolkodási, kommunikációs és korszerű életvezetési kompetenciák.....	22
I.5. Küldetés, jövőkép és intézményi pedagógiai arculat.....	22
I.5.1. Küldetés.....	22
I.5.2. Jövőkép 2026–2030.....	22
I.5.3. Intézményi pedagógiai arculat.....	22
I.6. Pedagógiai helyzetelemzés és 2026–2030-as stratégiai prioritások.....	23
I.6.1. Tevékenységi, beiskolázási és társadalmi környezet.....	23
I.6.2. A tanulókörösség és a családi háttér pedagógiai jellemzői.....	24
I.6.3. A közismereti képzés személyi feltételei.....	24
I.6.4. Az artista és szakmai képzés személyi feltételei.....	24
I.6.5. Tárgyi, infrastrukturális és működési környezet.....	24
I.6.6. Partneri, kulturális és nemzetközi környezet.....	25
I.6.7. A helyzetelemzésből következő 2026–2030-as stratégiai prioritások.....	25
II. NEVELÉSI PROGRAM.....	27
II.1. Pedagógiai alapelvek, értékek, célok, feladatok, eszközök és eljárások.....	27
II.1.1. Pedagógiai alapelvek.....	27
II.1.2. Intézményi értékek.....	28
II.1.3. Átfogó nevelési és oktatási célok.....	28
II.1.4. A célokból következő intézményi feladatok.....	29
II.1.5. Pedagógiai eszközök és módszertani alapelvek.....	29
II.1.6. Pedagógiai eljárások és a tanulási folyamat szabályozása.....	30
II.2. Személyiségfejlesztés.....	30
II.2.1. Önismeret, érzelmi és akarati önszabályozás.....	30
II.2.2. Társas kultúra, erkölcsi felelősség és kapcsolati kompetenciák.....	30
II.2.3. Nemzeti önazonosság, állampolgári tudatosság és társadalmi felelősség.....	31
II.2.4. Kommunikáció és médiatudatosság.....	31
II.2.5. A tanulás tanítása és a tanulói autonómia fejlesztése.....	31
II.2.6. Pályorientáció, gazdasági és pénzügyi tudatosság.....	32
II.2.7. Fenntarthatóság, esztétikai és kulturális nevelés.....	32
II.2.8. Művészi identitás, reziliencia és teljesítményhelyzetek kezelése.....	32
II.3. Közösségfejlesztés.....	33
II.3.1. A közösségi fejlődés pedagógiai alapjai.....	33
II.3.2. Az osztályközösség és a tanulói részvétel.....	33
II.3.3. Szakmai, művészeti és produkciós közösségek.....	33

II.3.4. Intézményi közösség, hagyományok és közösségi események.....	34
II.3.5. A közösségfejlesztés eredményessége.....	34
II.4. Teljes körű egészségfejlesztés.....	34
II.4.1. Az egészségfejlesztés fő területei.....	34
II.4.2. Prevenció, segítő kapcsolatok és kompetenciahatárok.....	36
II.4.3. A tanulók fizikai állapotának mérése és pedagógiai felhasználása.....	37
II.4.4. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának terve.....	37
II.5. A pedagógusok helyi pedagógiai feladatai és szakmai együttműködése.....	38
II.5.1. A pedagógus közös pedagógiai feladatai.....	38
II.5.2. A tanulói fejlődés követése és differenciált támogatása.....	39
II.5.3. Értékelés és pedagógiai visszajelzés.....	39
II.5.4. Pedagógiai-szakmai együttműködés és intézményi koordináció.....	39
II.5.5. Az osztályfőnöki munka pedagógiai funkciója.....	40
II.5.6. A pedagógiai és szervezeti feladatok elhatárolása.....	40
II.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók támogatása, tehetséggondozás és gyermekvédelem.....	40
II.6.1. BTMN, tanulási kudarcnak kitett tanulók és felzárkóztatás.....	40
II.6.2. Tehetség- és képességkibontakoztatás.....	41
II.6.3. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása.....	41
II.6.4. Hátránykompenzáció, gyermek- és ifjúságvédelem.....	42
II.6.5. Tartós gyógykezelés alatt álló tanulók pedagógiai támogatása.....	42
II.7. A tanulók részvétele az intézményi döntési folyamatokban.....	42
II.7.1. A tanulói részvétel pedagógiai alapelvei.....	42
II.7.2. Véleménynyilvánítás és javaslattétel.....	43
II.7.3. Diákönkormányzat és tanulói képviselő.....	43
II.7.4. A részletes eljárási rend.....	43
II.8. Kapcsolattartás és partneri együttműködés.....	43
II.8.1. A tanuló, a szülő és az intézmény együttműködése.....	43
II.8.2. Külső szakmai, kulturális és társadalmi partnerek.....	43
II.8.3. Segítő szakmai partnerek.....	44
II.8.4. Partneri visszajelzés és intézményi tanulás.....	44
II.9. Tanulmányok alatti vizsgák és belső értékelési alkalmak.....	44
II.9.1. A tanulmányok alatti vizsgák alapelvei és fajtái.....	44
II.9.2. Tantárgyi és évfolyamonkénti vizsgakövetelmények.....	44
II.9.3. Művészeti-szakmai félévi és tanév végi értékelési alkalmak.....	44
II.9.4. Képesítő vizsgák és belső felkészítő értékelések.....	45
II.9.5. Országos mérések és eredményeik pedagógiai felhasználása.....	45
II.10. Felvétel, átvétel, iskolaváltás és átjárás helyi pedagógiai szabályai.....	45
II.10.1. A felvétel és átvétel közös pedagógiai alapelvei.....	45
II.10.2. Felvétel az intézmény képzési formáiba.....	45
II.10.3. Átvétel, előzetes tudás és tantervi különbségek.....	46
II.10.4. Egyéni segítségnyújtás és beilleszkedési időszak.....	46
II.10.5. Intézményen belüli átjárás és továbbhaladás.....	46
II.10.6. A döntés és a kapcsolódó dokumentumok.....	46
II.11. Sajátos pedagógiai módszerek és programok.....	46
II.11.1. Téma napok, témahetek és tematikus programok.....	47
II.11.2. Projektoktatás és interdiszciplináris tanulás.....	47
II.11.3. Az Akadémia sajátos művészeti-szakmai tanulási formái.....	47
II.12. Digitális pedagógia, digitális állampolgárság és a mesterséges intelligencia pedagógiai alkalmazása.....	47
II.12.1. A digitális kompetencia fejlesztésének alapelvei.....	47
II.12.2. Információműveltség, forráskritika és dezinformáció.....	48
II.12.3. Digitális kommunikáció, adatvédelem és kiberbiztonság.....	48
II.12.4. Szerzői jog, alkotói tulajdon és eredetiség.....	48
II.12.5. A generatív mesterséges intelligencia pedagógiai alkalmazásának elvei.....	48
II.12.6. Élethorhoz és képzési szakaszhoz igazodó digitális és MI-műveltség.....	48
II.12.7. A mesterséges intelligencia a művészeti-szakmai képzésben.....	49
II.12.8. Pedagógusi digitális és MI-kompetencia.....	49
III. Az Akadémia KÉPZÉSI RENDSZERE ÉS A TOVÁBBHALADÁSI UTAK.....	50
III.1. Az Akadémia képzési struktúrája és a képzési formák kapcsolata.....	50
III.1.1. Az egymásra épülő képzési rendszer pedagógiai logikája.....	51
III.1.2. Az általános iskolai és artista-alapozó szakasz.....	51
III.1.3. Az Artista II. képzési utak helye.....	51

III.1.4. Az Artista I. művészképző helye	52
III.1.5. Az alapfokú művészeti iskola és az OktOpus tagintézmény kapcsolódása	52
III.1.6. A képzési szerkezet részletes szabályozási helyei	52
III.2. A közismereti és művészeti-szakmai képzés időbeli és pedagógiai összehangolása	53
III.2.1. A munkarendi szervezés pedagógiai alapelvei	53
III.2.2. A tanulói összerhelés és a kiemelt időszakok összehangolása	53
III.2.3. Pihenés, regeneráció és időgazdálkodás munkarendi szempontjai	54
III.2.4. Az éves munkaszervezés és a kapcsolódó dokumentumok	54
III.3. Átjárás, továbblépés és pályaaorientáció	54
III.3.1. A képzési utak közötti átjárás általános elvei	55
III.3.2. Továbbhaladás a képzési szakaszok között	55
III.3.3. Érettségi és továbbtanulási utak	55
III.3.4. A pályaaorientáció szerepe a képzési döntésekben	55
IV. HELYI TANTERVEK KÖZÖS KERETSZABÁLYAI	57
IV.1. A helyi tantervek rendszere és a választott központi tartalmi szabályozók	57
IV.1.1. Az Akadémia helyi tantervi rendszerének felépítése	57
IV.1.2. A központi tartalmi szabályozók helyi alkalmazása	58
IV.1.3. Tanévenkénti tagolás, tanmenet és pedagógusi tervezés	58
IV.1.4. A helyi tantervi mellékletek rendszere és felülvizsgálata	59
IV.2. A kötelező és nem kötelező foglalkozások, tananyagok és óraszámok rendszere	59
IV.2.1. A tanítási órák és foglalkozások tantervi státusza	59
IV.2.2. Órahálók, helyi órakeretek és tanulói összerhelés	59
IV.2.3. Tehetséggondozó, fakultációs és felzárkóztató foglalkozások	60
IV.2.4. Az óraszámok és tantervi státuszok dokumentálása	60
IV.3. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	60
IV.3.1. Digitális tananyagok és mesterségesintelligencia-alapú eszközök	61
IV.3.2. Művészeti-szakmai tananyagok és taneszközök	61
IV.4. A Nemzeti alaptanterv pedagógiai feladatainak helyi megvalósítása	61
IV.4.1. Fejlesztési területek és nevelési célok	61
IV.4.2. Kulcskompetenciák fejlesztése	62
IV.4.3. Tanulási eredményekre épülő helyi tantervi tervezés	62
IV.4.4. Aktív, alkalmazásközpontú és problémamegoldó tanulás	63
IV.4.5. Közismereti és művészeti-szakmai kapcsolódások	63
IV.4.6. Tantárgyközi, interdiszciplináris és projektkapcsolatok	63
IV.4.7. Digitális kompetencia és mesterségesintelligencia-műveltség helyi tantervi megjelenése	64
IV.4.8. Állampolgári, pénzügyi, kulturális és fenntarthatósági kompetenciák	64
IV.4.9. A helyi megvalósítás tervezése és dokumentálása	65
IV.5. A mindennapos testnevelés megvalósítása az artista szakmai gyakorlati képzésben	65
IV.6. Választható tantárgyak, foglalkozások és pedagógusválasztás	66
IV.7. Érettségi vizsgára történő felkészítés	66
IV.7.1. Az érettségi felkészítés általános célja és helyi tantervi kerete	66
IV.7.2. Az érettségi vizsgatárgyak és az Artista II. képesítő vizsga jogi kapcsolata	67
IV.7.3. Vizsgaszintek, előrehozott és egyéb érettségi vizsgák	67
IV.7.4. Az érettségi felkészítés és a művészeti-szakmai terhelés összehangolása	67
IV.8. A tanulói teljesítmény ellenőrzésének és értékelésének rendszere	68
IV.8.1. Írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatás rendje	68
IV.8.2. Érdemjegyek, osztályzatok és fejlesztő visszajelzés	68
IV.8.3. Otthoni és önálló tanulási feladatok	69
IV.8.4. Magasabb évfolyamra lépés és tanulmányi továbbhaladás	69
IV.8.5. Magatartás és szorgalom értékelésének elvei	69
IV.8.6. Jutalmazás és az értékelési dokumentáció kapcsolata	69
IV.9. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	70
IV.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek helyi tantervi érvényesülése	70
IV.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló helyi tantervi intézkedések	71
IV.12. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további helyi tantervi elvek	71
IV.12.1. A tudás, a technikai fejlődés és a művészi gondolkodás összekapcsolása	71
IV.12.2. Interdiszciplináris és alkotásalapú tanulás	71
IV.12.3. A helyi tanterv mint fejlesztendő intézményi szakmai dokumentum	72
V. ARTISTA SZAKMAI PROGRAM	73
V.1. Az artistaképzés szakmai, képesítési és tantervi alapjai	73

V.1.1. A szakmai képzés jogi és intézményi kerete	73
V.1.2. Az Akadémián megszerezhető artista szakképesítések és szakirányok.....	73
V.1.3. Programkövetelmények, kerettantervek és helyi szakmai tantervek kapcsolata	74
V.1.4. Kimeneti követelmények és a képesítő vizsga helye.....	74
V.2. Az artistaképzés sajátos céljai és pedagógiai-módszertani elvei	75
V.2.1. Technikai biztonság és művészi minőség egysége	75
V.2.2. Gyakorlati, tapasztalati és koncentrikus tanulás.....	75
V.2.3. Individualizált szakmai fejlődés és differenciálás	75
V.2.4. Pedagógiai irányítás, autonómia és reflektivitás	76
V.2.5. Produkcióközpontúság és autentikus szakmai tanulási helyzetek.....	76
V.2.6. Együttműködés, partnerbiztonság és professzionális munkakultúra	77
V.2.7. A szakmai pedagógus módszertani szerepe	77
V.3. Az artistaképzés szakaszai és képzési formái	77
V.3.1. Alapozó szakasz.....	77
V.3.2. Artista II. – párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzés	78
V.3.3. Artista II. – érettségire épülő képzés	78
V.3.4. Artista I. – művészképző és a felvétel részletes rendje.....	78
V.4. A szakmai tartalom, tantárgyak, fejlesztési területek, szakirányok és zsánerek rendszere	80
V.4.1. A szakmai tartalom szervezési logikája	80
V.4.2. Szakmai gyakorlati fejlesztési területek.....	80
V.4.3. Társművészeti és előadói fejlesztés	80
V.4.4. Szakmai elméleti és új fejlesztési tartalmak.....	81
V.4.5. Szakirány, fő szakmai terület és zsáner	81
V.4.6. Szakosítás és a fő szakmai irány meghatározásának elvei	82
V.5. A gyakorlati artistaképzés és az egyéni szakmai fejlődés rendszere	82
V.5.1. A gyakorlati képzés pedagógiai és szervezési logikája.....	82
V.5.2. Integrált fizikai fejlesztés az artista szakmai gyakorlatban	82
V.5.3. Csoportos, kiscsoportos, páros és egyéni fejlesztés.....	83
V.5.4. Differenciálás, korrekció és szakmai felzárkóztatás.....	83
V.5.5. Terhelés, regeneráció és fejlődési ütem összehangolása.....	83
V.5.6. Szakmai tervezés, dokumentáció és pedagógiai együttműködés	84
V.6. Szakmai teljesítmény értékelése, belső vizsgák és szakmai továbbhaladás.....	84
V.6.1. A szakmai értékelés funkciója és alapelvei	84
V.6.2. A gyakorlati teljesítmény értékelési dimenziói	84
V.6.3. Belső szakmai vizsgák, bemutatók és produkcióértékelés.....	85
V.6.4. Szakmai továbbhaladás	85
V.6.5. A képesítő vizsgára történő felkészítés	85
V.7. Próbák, előadások, produkciók és külső szakmai tapasztalat.....	86
V.7.1. A produkciós tanulás pedagógiai célja	86
V.7.2. A szakmai részvétel elvei	86
V.7.3. Próbafolyamat és előadói felkészítés.....	86
V.7.4. Külső szakmai gyakorlat és szakmai együttműködés	86
V.7.5. A produkciós tapasztalat értékelése és reflexiója	87
V.8. Artista életmód, szakmai önállóság, önmenedzsment és professzionális pálya	87
V.8.1. Az artista életmód szakmai értelmezése.....	87
V.8.2. Mentális felkészültség, teljesítményhelyzet és szakmai önszabályozás	87
V.8.3. Pályaismeret és a művészeti munkaerőpiac	87
V.8.4. Szakmai kommunikáció, portfólió és önmenedzsment	87
V.8.5. Felelős szakmai magatartás és pályafenntarthatóság.....	88
V.9. A szakmai képzés személyi, pedagógiai és tárgyi feltételei.....	88
V.9.1. A szakmai pedagógus és oktató kompetenciái	88
V.9.2. Kompetenciahatárok és szakmai együttműködés.....	89
V.9.3. Folyamatos szakmai és pedagógiai fejlődés.....	89
V.9.4. Gyakorlótér, eszközök és biztonsági feltételek	89
V.9.5. A szakmai feltételrendszer fejlesztése	89
V.10. A szakmai program eredményességének követése és felülvizsgálata.....	90
V.10.1. Az eredményesség értelmezése	90
V.10.2. A követés fő területei	90
V.10.3. Éves szakmai felülvizsgálat és visszacsatolás.....	90
VI. TÁRSMŰVÉSZETI ÉS TAGINTÉZMÉNYI KÉPZÉSEK	91
VI.1. A társművészeti képzések helye az Akadémia képzési rendszerében	91

VI.1.1. Az Akadémia által megszervezhető társművészeti képzések	91
VI.1.2. A képzések szakmai és dokumentációs keretei.....	92
VI.2. Színész képzés – indítható szakmai képzési terület	92
VI.2.1. A Színész képzés szakmai küldetése és fejlesztési rendszere.....	92
VI.2.2. Színész II. – Színházi és filmszínész.....	92
VI.2.3. Színész I. – Színházi és filmszínész	93
VI.2.4. A Színész képzés felvételi, értékelési, vizsga- és produkciós sajátosságai.....	94
VI.3. Táncos képzés – indítható szakmai képzési terület	94
VI.3.1. A Táncos képzés szakmai küldetése és fejlesztési rendszere.....	94
VI.3.2. Táncos II. – Színházi táncos.....	95
VI.3.3. Táncos I. – Színházi táncos	96
VI.3.4. A Táncos képzés felvételi, terhelési, értékelési, vizsga- és produkciós sajátosságai	96
VI.4. Az okTopus Multimédia Intézet Tagintézmény kapcsolódása	97
VI.5. A képzések indításának és alkalmazásának keretei	97
VII. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI ÉS KÉPZÉSI KERETRENDSZERE	99
VII.1. Az alapfokú művészeti nevelés céljai és pedagógiai sajátosságai.....	99
VII.1.1. Az alapfokú művészeti nevelés pedagógiai funkciója.....	99
VII.1.2. Életkori megfelelés, fejleszthetőség és tanulási érettség	100
VII.1.3. Tehetségazonosítás és tehetségfejlesztés az AMI-ban.....	100
VII.1.4. Kapcsolódás az Akadémia alapozó artistaképzéséhez	100
VII.2. Művészeti ágak, tanszakok és képzési szerkezet	101
VII.2.1. Az Akadémia AMI művészeti ágai és tanszakai.....	101
VII.2.2. A képzési szakaszok és évfolyamok rendszere.....	101
VII.2.3. A táncművészeti ág cél- és feladatrendszere.....	101
VII.2.4. A cirkuszművészeti ág – Artista tanszak cél- és feladatrendszere	102
VII.3. Beiskolázás, felvétel és tanulói továbbhaladási utak	102
VII.3.1. Jelentkezés és felvételi eljárás	102
VII.3.2. Magasabb évfolyamra történő belépés	103
VII.3.3. Továbbhaladási és pályaorientációs kapcsolódások	103
VII.4. Az AMI helyi tantervének pedagógiai keretei.....	103
VII.4.1. Az Alapprogram és a helyi tanterv kapcsolata	103
VII.4.2. Tanulásszervezési és módszertani elvek.....	103
VII.4.3. Biztonság, terhelés és egészségtudatosság a mozgásos művészeti képzésben	104
VII.5. Értékelés, továbbhaladás és művészeti vizsgák.....	104
VII.5.1. Az értékelés pedagógiai elvei.....	104
VII.5.2. Továbbhaladás.....	105
VII.5.3. Művészeti alapvizsga	105
VII.5.4. Művészeti záróvizsga	105
VII.6. Személyi, tárgyi és szakmai biztonsági feltételek	105
VII.6.1. A pedagógus szerepe az alapfokú művészetoktatásban.....	105
VII.6.2. Tárgyi és eszközfeltételek.....	106
VII.7. Intézményi kapcsolódások, eredményesség és felülvizsgálat	106
VII.7.1. Kapcsolat a szülőkkel és az intézmény más képzési területeivel	106
VII.7.2. Az AMI eredményességének értékelése	106
VII.7.3. A helyi tanterv és a pedagógiai keretrendszer felülvizsgálata	107
VII.7.4. Az AMI helyi tantervi mellékletének dokumentációs rendje.....	107
VIII. Mellékletek.....	108
VIII.1. ÁLTALÁNOS ISKOLAI HELYI TANTERV ÉS ÓRAHÁLÓ.....	108
VIII.1.1. Alkalmazott központi tartalmi szabályozók	108
VIII.1.2. Heti óraterv az 5–8. évfolyamon	109
VIII.1.3. A helyi órakeret felhasználása.....	110
VIII.1.4. Éves óratervezés és dokumentálás.....	110
VIII.1.5. Értékelés és továbbhaladás	110
VIII.2. KÖZÉPISKOLAI KÖZISMERETI HELYI TANTERVEK ÉS ÓRAHÁLÓK.....	111
VIII.2.1. Alkalmazott központi tartalmi szabályozók	111
VIII.2.2. Heti óraterv a 9–13. évfolyamon	112
VIII.2.3. Az érettségi felkészítésre fordított helyi órakeret felhasználása	113
VIII.2.4. A tanulói összerhelés ellenőrzése	113
VIII.2.5. Éves óratervezés, értékelés és továbbhaladás	113
VIII.3. Artista művészeti-szakmai helyi tanterv és óraháló.....	114

VIII.3.1. A helyi tanterv jogi, tartalmi és szerkezeti alapja.....	114
VIII.3.2. Az 5–8. évfolyam művészeti-szakmai alapozó képzésének szerepe	115
VIII.3.3. Az 5–8. évfolyam helyi művészeti-szakmai órakerete	115
VIII.3.4. A szabadon tervezhető szakmai órakeret, valamint a tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások	116
VIII.3.5. Drámajáték és előadóművészeti alapozás az 5–8. évfolyamon.....	116
VIII.3.6. Az 5–13. évfolyam egységes pedagógiai képzési íve.....	117
VIII.3.7. A 9. évfolyam alapozó, felzárkóztató és differenciált szakosodási rendszere	117
VIII.3.8. A szakirányú képzés és a Társulati artista, valamint a Bohóc szakirány sajátosságai	118
VIII.3.9. A társzművészeti képzés	118
VIII.3.10. Cirkuszi alapismeretek és a képesítő vizsgára történő felkészítés	119
VIII.3.11. A szabadon tervezhető szakmai órakeret a 9–13. évfolyamon.....	119
VIII.3.12. A párhuzamos Artista II. szakmai képzés helyi heti órakerete	121
VIII.3.13. A párhuzamos Artista II. helyi tanterv alkalmazása	123
VIII.3.14. Az érettségire épülő, két évfolyamos Artista II. képzés jogi és tantervi helye.....	124
VIII.3.15. Az 1/13. évfolyam orientációs és közvetlen szakosítási rendszere	125
VIII.3.16. Az érettségire épülő Artista II. képzés helyi heti órakerete.....	126
VIII.3.17. A két évfolyamos Artista II. helyi tanterv alkalmazása.....	128
VIII.3.18. Az Artista I. művészképző helyi tantervi alapja és helye a képzési rendszerben	128
VIII.3.19. Az Artista I. évfolyamjelölés és a képzési utak értelmezése	129
VIII.3.20. Az Artista I. szakmai-pedagógiai szerkezete.....	129
VIII.3.21. Artista I. helyi heti óraterv – 2026/2027. tanévtől alkalmazandó	131
VIII.3.22. A Társulati artista szakirány és a produkciós órakeret alkalmazása	131
VIII.3.23. Az Artista I. helyi tanterv alkalmazási szabályai	132
VIII.3.24. Tananyag, tanulási eredmények, értékelés, továbbhaladás és vizsgakapcsolat.....	132
VIII.4. TÁRSZMŰVÉSZETI SZAKMAI HELYI TANTERVEK ÉS ÓRAHÁLÓK.....	133
VIII.4.1. Alkalmazási kör és képzési keret	133
VIII.4.2. Jogszabályi és központi tantervi alapok	134
VIII.4.3. A társzművészeti helyi tantervek közös intézményi szabályai.....	134
VIII.4.4. Színész II. – Színházi és filmszínész helyi tanterv	135
VIII.4.5. Színész I. – Színházi és filmszínész helyi tanterv	137
VIII.4.6. Táncos II. – Színházi táncos helyi tanterv	139
VIII.4.7. Táncos I. – Színházi táncos helyi tanterv.....	142
VIII.4.8. Dokumentáció, tanmenet és éves végrehajtás.....	144
VIII.4.9. Záró rendelkezések	144
VIII.5. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS HELYI TANTERVEI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI	144
VIII.5.1. Jogszabályi és tantervi alapok.....	145
VIII.5.2. Az AMI helyi tantervi rendszerének közös keretei	145
VIII.5.3. Táncművészeti ág – közös fejlesztési keret	146
VIII.5.4. Balett tanszak helyi tanterve.....	147
VIII.5.5. Kortárástánc tanszak helyi tanterve	150
VIII.5.6. Modern tánc tanszak helyi tanterve.....	153
VIII.5.7. Cirkuszművészeti ág – Artista tanszak helyi tanterve	156
VIII.5.8. A teljesítményértékelés helyi szempontjai.....	157
VIII.5.9. Biztonság, otthoni felkészülés és tanulásszervezés	158
VIII.5.10. A helyi tanterv alkalmazása.....	158
VIII.6. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyi és évfolyamonkénti részletes követelményei	158
VIII.6.1. A szabályozás célja és jogalapja	158
VIII.6.2. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái	158
VIII.6.3. Közös vizsgaszervezési és időkereti szabályok	159
VIII.6.4. Értékelés és minimumkövetelmény	159
VIII.6.5. Az 5–8. évfolyam közismereti tantárgyainak vizsgakövetelményei	160
VIII.6.6. A 9–12. évfolyam közismereti tantárgyainak vizsgakövetelményei.....	161
VIII.6.7. Az artista előkészítő szakmai szakasz (5–8. évfolyam)	162
VIII.6.8. Artista II. – párhuzamos szakgimnáziumi képzés (1/9–5/13.).....	162
VIII.6.9. Érettségire épülő Artista II., Artista I. és alapfokú művészeti képzés	164
VIII.6.10. Belső érettségi-felkészítő vizsga- és mérési formák.....	165
VIII.6.11. A központi vizsgák elhatárolása	165
VIII.7. ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÉS AZ ÉRETTSÉGI FELKÉSZÍTÉS HELYI KÖVETELMÉNYEI	165
VIII.7.1. Jogszabályi és tantervi alap	165
VIII.7.2. Az Akadémia által vállalt érettségi felkészítési kínálat.....	166
VIII.7.3. Az érettségi vizsgatárgy választásának helyi tantervi feltételei	167

VIII.7.4. A középszintű érettségi vizsgatárgyak helyi témakörei	167
VIII.7.5. A 11–12. évfolyamon biztosított emelt szintű felkészítés.....	170
VIII.7.6. Az Akadémia helyi órakerete és az érettségi felkészítés kapcsolata	171
VIII.7.7. Az Artista II. képesítő vizsga és az érettségi bizonyítvány kiállításának jogi kapcsolata	172
VIII.7.8. Tájékoztató, jelentkezés és dokumentálás	172
VIII.7.9. Hatályosság és felülvizsgálat	172
VIII.8. SNI tanulók helyi tantervi fejlesztő programja	173
VIII.8.1. A program jogi és pedagógiai alapja	173
VIII.8.2. Alapelvek	173
VIII.8.3. Fejlesztési területek	173
VIII.8.4. Pedagógiai alkalmazkodás a közismereti oktatásban	174
VIII.8.5. Pedagógiai alkalmazkodás a művészeti képzésben	174
VIII.8.6. Sajátos szempontok az artistaképzésben.....	174
VIII.8.7. Értékelés, számonkérés és továbbhaladás	175
VIII.8.8. Habilitációs és rehabilitációs támogatás, szakemberi együttműködés	175
VIII.8.9. Egyéni tervezés, dokumentálás és felülvizsgálat.....	175
VIII.9. Az Oktopus Multimédia Intézet Tagintézmény pedagógiai és helyi tantervi melléklete.....	177

0.1. Hatály és felülvizsgálati rend

0.1.1. Személyi és területi hatály

Személyi hatály. A Pedagógiai Program rendelkezései – azok jellegének megfelelően – az intézmény pedagógusaira, nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottaira, óraadóira, a tanulókkal közvetlen szakmai-pedagógiai munkát végző közreműködőkre, valamint az intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulókra terjednek ki. A szülők és törvényes képviselők számára a program az intézmény pedagógiai céljairól, követelményeiről, értékelési és továbbhaladási rendszeréről ad tájékoztatást.

Területi hatály. A Pedagógiai Program hatálya kiterjed az Akadémia valamennyi olyan székhelyére, telephelyére és feladatellátási helyére, ahol a jelen program hatálya alá tartozó köznevelési feladatellátás folyik, továbbá az intézmény által szervezett külső pedagógiai és szakmai programokra, ha azok tartalmára e program rendelkezései irányadók.

Az okTopus Multimédia Intézet Tagintézmény pedagógiai és helyi tantervi sajátosságait az Akadémia egységes Pedagógiai Programjának elválaszthatatlan részét képező tagintézményi melléklet tartalmazza. A tagintézmény technikai képzési feladatainak részletes szakmai szabályozását a szakképzésre vonatkozó jogszabályok alapján elkészített szakmai program és az ahhoz kapcsolódó szakmai dokumentumok határozzák meg.

0.1.2. Időbeli hatály

A Pedagógiai Program a jogszabályban előírt elfogadási és jóváhagyási eljárás lezárását követően, a legitimációs záradékban meghatározott időpontban lép hatályba, és az új Pedagógiai Program hatálybalépéséig, illetve az adott rendelkezés módosításáig vagy hatályon kívül helyezéséig alkalmazandó.

Az iskola Pedagógiai Programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől, felmenő rendszerben vezeti be. A módosítás alkalmazásakor figyelembe kell venni a Nemzeti alaptanterv, az alkalmazandó kerettantervek, az alapfokú művészetoktatás Alapprogramja, a programkövetelmények és más központi szabályozók hatálybalépési és átmeneti rendelkezéseit is.

0.1.3. Rendes felülvizsgálat

A Pedagógiai Program átfogó felülvizsgálatára az intézményi stratégiai ciklushoz igazodóan, továbbá szükség szerint kerül sor. A felülvizsgálat célja a jogszabályi, tantervi és szakmai megfelelés, valamint a Pedagógiai Program belső összhangjának ellenőrzése. A felülvizsgálat önmagában nem jelent automatikus módosítási kötelezettséget.

0.1.4. Rendkívüli felülvizsgálat

A Pedagógiai Programot a rendes felülvizsgálattól függetlenül felül kell vizsgálni, ha jogszabály, Nemzeti alaptanterv, kerettanterv, Alapprogram, érettségi követelmény vagy programkövetelmény változása; az intézmény szakmai alapidokumentumának, működési engedélyének, feladatellátási struktúrájának vagy képzési kínálatának érdemi módosulása; illetve hatósági, fenntartói vagy intézményi ellenőrzés megállapítása ezt szükségessé teszi. Felülvizsgálat indítható akkor is, ha az intézményi tapasztalatok valamely szabályozási elem tartós korrekcióját indokolják.

0.1.5. A felülvizsgálat felelőse és eljárási rendje

A Pedagógiai Program felülvizsgálatának intézményi felelőse a főigazgató. A szakmai előkészítésbe a felülvizsgálat tárgyától függően bevonja az érintett főigazgató-helyetteseket, szakmai munkaközösségeket, képzési területek felelőseit és szükség szerint más szakembereket.

A felülvizsgálat során meg kell határozni a módosítást kiváltó okot, az érintett fejezeteket és mellékleteket, valamint ellenőrizni kell a kapcsolódó szabályozások összhangját. Módosítás esetén a tervezetet a hatályos nevelőtestületi elfogadási, intézményvezetői jóváhagyási, szakmai véleményezési és – ha a fenntartóra többletkötelezettség hárul – fenntartói egyetértési rend szerint kell véglegesíteni.

0.1.6. Elkészítés, jóváhagyás és nyilvánosság

A Pedagógiai Programot és annak módosítását a főigazgató, mint az intézmény vezetője a nevelőtestület bevonásával készíti elő. A Pedagógiai Programot a nevelőtestület fogadja el, és a főigazgató mint intézményvezető hagyja jóvá. A fenntartó a Pedagógiai Program azon rendelkezései tekintetében gyakorol egyetértési jogot, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul. A szakmai munkaközösségek a szakterületüket érintő rendelkezéseket véleményezik.

A hatályos Pedagógiai Programot az intézmény honlapján nyilvánosságra kell hozni, továbbá biztosítani kell, hogy azt a tanulók és a szülők megismerhessék, és tartalmáról tájékoztatást kaphassanak. Módosításkor a hatálybalépés időpontját és a hatályos dokumentumváltozatot egyértelműen azonosítható módon kell rögzíteni.

0.2. JOGSZABÁLYI ÉS SZAKMAI ALAPOK

A Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia Szakgimnázium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programja az intézmény által ténylegesen ellátott köznevelési feladatokra irányadó, a program elfogadásakor hatályos jogszabályokra, központi tartalmi szabályozókra, valamint az intézményben megvalósuló művészeti és szakmai képzések kötelező szakmai dokumentumaira épül. A Pedagógiai Program jogszabályi és szakmai alapjainak meghatározásakor az intézmény kizárólag az aktuális feladatellátásához ténylegesen kapcsolódó szabályozókat veszi figyelembe.

A Pedagógiai Program alapvető törvényi keretét a **nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** adja. A törvény meghatározza a köznevelési intézmények működésének, a nevelés-oktatás tartalmi szabályozásának, a pedagógiai program és a helyi tanterv alkalmazásának, továbbá a szakgimnáziumi és alapfokú művészeti iskolai feladatellátásnak az alapvető kereteit. Az Akadémia többféle köznevelési feladatot ellátó intézményi szerkezetében az eltérő iskolatípusok és képzési formák sajátosságai a Pedagógiai Program egységes elvrendszerén belül, az adott feladatellátáshoz igazodó helyi tantervekben és szakmai mellékletekben jelennek meg.

A Pedagógiai Program és a helyi tanterv kötelező tartalmi elemeit részletesen a **nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** határozza meg. A Program kialakítása során különösen a rendelet 7. §-ának a nevelési programra és a helyi tantervre vonatkozó rendelkezéseit, a 7/A. § kerettantervek helyi tantervbe történő beépítésére és az emelt szintű érettségi felkészítésre vonatkozó előírásait, a többféle iskolatípust magában foglaló intézményi szerkezetre irányadó 8. §-t, valamint az alapfokú művészeti iskola pedagógiai programjára vonatkozó 9. §-t kell alkalmazni. A 20/2012. (VIII. 31.)

EMMI rendelet 7. § (7) bekezdése alapján az iskolában folyó szakmai képzés szakmai programjának elkészítésére a szakképzésre vonatkozó jogszabályok rendelkezései irányadók.

A közismereti nevelés-oktatás központi tartalmi alapját a **Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet** mellékleteként kiadott **Nemzeti alaptanterv** képezi. A helyi tantervek a Nemzeti alaptantervben meghatározott alapelvekre, célokra, fejlesztési feladatokra, tanulási eredményekre és tartalmi követelményekre, valamint az Oktatási Hivatal által közzétett, az intézményben ténylegesen alkalmazott kerettantervekre épülnek. A választott kerettanterveket és azok helyi órakereti alkalmazását a Pedagógiai Program VIII.1–VIII.2. mellékletei tételesen rögzítik. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7/A. §-ának megfelelően a kerettantervi fejlesztési feladatokat és tanulási eredményeket tanévenkénti tagolásban, a helyi sajátosságokhoz igazítva kell a helyi tantervbe beépíteni.

A középiskolai érettségi vizsgára történő felkészítés jogi alapját az **érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet** és az egyes érettségi vizsgatárgyak mindenkor alkalmazandó részletes vizsgakövetelményei adják. A Pedagógiai Program meghatározza az intézmény által vállalt közép- és emelt szintű érettségi felkészítést, a választható érettségi vizsgatárgyakat, az ezekhez kapcsolódó helyi tantervi feltételeket, a középszintű vizsgatárgyak témaköreit, valamint a 11–12. évfolyamon biztosított emelt szintű felkészítés fejlesztési feladatait és tanulási eredményeit. E követelményeket a Pedagógiai Program VIII.7. melléklete részletezi.

A szakgimnáziumi, képesítő vizsgára felkészítő szakmai képzések esetében a Pedagógiai Program a **szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény, a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet**, továbbá a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 17/A. §-a és 9. melléklete alapján jár el. A 9. melléklet határozza meg a szakgimnáziumban oktatható szakképesítéseket és azok programkövetelmény-azonosítóit. A helyi szakmai tantervek az intézményben ténylegesen oktatott szakképesítések – így különösen az Artista II. és Artista I., valamint a működő társzművészeti képzések – mindenkor hatályos programkövetelményeire és az azok alapján alkalmazott szakmai kerettantervekre épülnek. A konkrét programkövetelményeket és szakmai tantervi alapokat a VIII.3–VIII.4. mellékletek az adott képzésnél nevesítik.

Az alapfokú művészeti iskolai nevelés-oktatás helyi tantervének közvetlen szakmai alapja a köznevelésért felelős miniszter által kiadott és közzétett **Alapfokú művészetoktatás alapprogramja**. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 9. §-a alapján az alapfokú művészeti iskola helyi tantervét az Alapprogram alapján készíti el, és pedagógiai programjában meghatározza az egyes művészeti ágak cél- és feladatrendszerét, a tanszakok és tantárgyak általános fejlesztési követelményeit, valamint a művészeti alapvizsga és – ahol releváns – a művészeti záróvizsga követelményeit és témaköreit. Az Akadémia AMI kizárólag az intézményben ténylegesen működő művészeti ágakra és tanszakokra vonatkozó követelményeket építi be helyi tantervébe; ezeket a VIII.5. melléklet tartalmazza.

Sajátos nevelési igényű tanuló nevelése-oktatása esetén a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 11. §-a alapján a helyi tantervnek a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmaznia kell, figyelemmel a köznevelésért felelős miniszter által kiadott és közzétett **Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében** foglaltakra, valamint az érintett tanuló szakértői bizottsági szakértői véleményére. Az alkalmazott pedagógiai, értékelési és továbbhaladási eljárásoknak minden esetben az egyéni szükségletekhez és a hatályos köznevelési szabályozáshoz kell igazodniuk.

A Pedagógiai Program jogszabályi és szakmai alapjai között az intézmény nem tart fenn történeti jellegű, kifutott vagy az aktuális feladatellátásban már nem alkalmazott jogszabályi felsorolásokat. Az egyes fejezetek és mellékletek az adott szabályozási területhez közvetlenül kapcsolódó, ténylegesen alkalmazott jogforrásokat és központi szakmai dokumentumokat nevesítik. Jogszabály, kerettanterv, programkövetelmény, vizsgakövetelmény vagy más kötelező központi szabályozó változása esetén az intézmény a Pedagógiai Program érintett rendelkezéseit a felülvizsgálatra vonatkozó szabályai szerint aktualizálja. Az Oktatóközpont Multimédia Intézet Tagintézmény pedagógiai és helyi tantervi sajátosságait az Akadémia egységes Pedagógiai Programjának elválaszthatatlan részét képező tagintézményi melléklet tartalmazza; a technikai képzési feladatok részletes szakmai szabályozását a szakképzésre vonatkozó jogszabályok alapján elkészített szakmai program és az ahhoz kapcsolódó szakmai dokumentumok határozzák meg.

0.3. Fogalmak és rövidítések

A fogalmakat a mindenkor hatályos jogszabályokban, a Nemzeti alaptantervben, az alkalmazandó kerettantervekben, az alapfokú művészetoktatás Alapprogramjában és a szakköznevelési szakképzések programkövetelményeiben meghatározott tartalommal kell alkalmazni.

A fogalmak értelmezése során elsődlegesen a mindenkor hatályos jogszabályi rendelkezések, ezt követően a kötelező központi tartalmi szabályozók, majd az Akadémia ezekre épülő helyi tantervei és szakmai dokumentumai irányadók. Az Akadémia saját terminológiája nem módosíthatja és nem írhatja felül a jogszabályban vagy központi tantervi dokumentumban meghatározott fogalmak jelentését.

0.3.1. Képzési és intézményi alapfogalmak

Közismereti képzés: az általános iskolai, gimnáziumi és szakköznevelési közismereti nevelés-oktatás összefoglaló megnevezése. Tartalmát az adott képzési formára alkalmazandó Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek és az Akadémia ezekre épülő helyi tantervei határozzák meg. A középiskolai szakaszban az érettségi vizsgára és a további tanulmányokra is felkészít.

Párhuzamos művészeti oktatás: a köznevelési szabályozás szerinti sajátos képzésszervezési forma, amelyben a tanuló közismereti nevelés-oktatása és művészeti szakmai képzése ugyanazon tanulói életútban, egymással párhuzamosan valósul meg. Az Akadémián az Artista II. szakköznevelési képzés meghatározó szervezési kerete.

Artista szakmai képzés: az Akadémia Pedagógiai Programjában alkalmazott gyűjtőfogalom az artista művészeti-szakmai fejlesztés különböző szakaszaira. Magában foglalhatja az alapozó fejlesztést, az Artista II. szakképzésre történő felkészítést és az Artista I. művészképző szakaszt. A fogalom önmagában nem jelöl külön szakképzést.

Alapozó szakasz: az Akadémia intézményi terminológiájában az általános iskolai 5–8. évfolyamhoz kapcsolódó, széles körű artistaalapozást és művészeti-szakmai orientációt biztosító fejlesztési szakasz. Feladata a későbbi szakirányú fejlődéshez szükséges mozgásos, koordinációs, fizikai, technikai, művészeti, tanulási és biztonsági alapok kialakítása. Önálló Artista I. vagy Artista II. szakképzést nem ad.

Előképző: az alapfokú művészeti iskola képzési rendszerében, az adott művészeti ág hatályos Alapprogramja szerinti képzési szakasz. Az AMI előképző évfolyamai nem azonosak az Akadémia 5–8. évfolyamos artista-alapozó szakaszával.

Artista II.: a szakgimnáziumban oktatható, hatályos központi szabályozás és programkövetelmény szerinti szakképesítés. Az Akadémián párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzésben, valamint érettségi végzettségre épülő képzési formában valósulhat meg. A szakirányok és a hozzájuk kapcsolódó azonosítók elsődleges szabályozási helye az Artista Szakmai Program és a kapcsolódó helyi tantervi melléklet.

Artista I. – művészképző: az Akadémia artistaképzési rendszerének magasabb szintű, az Artista II. szakképesítésre és az addig megszerzett szakmai tapasztalatokra épülő művészeti-szakmai képzési szakasza. Az Artista I. szakképesítésre készít fel. Az Artista II. szakképesítés megszerzése nem jelent automatikus továbbhaladást és nem keletkeztet automatikus felvételi jogosultságot az Artista I. képzésbe.

Alapfokú művészeti iskola (AMI): a köznevelési rendszer önálló művészeti nevelési-oktatási területe, amely a hatályos Alapprogram és az arra épülő helyi tanterv szerint működik. Az Akadémia AMI-képzése jogi, tantervi, értékelési és vizsgarendszerei szempontból elkülönül az Artista I. és Artista II. szakképesítésre felkészítő szakgimnáziumi képzésektől.

0.3.2. Artista szakmai terminológia

Szakirány: az adott szakképesítés központi szakmai dokumentumaiban hivatalosan meghatározott szakmai irány. Az Artista I. és Artista II. képzésben az Akadémia kizárólag a mindenkor hatályos központi szabályozásban és programkövetelményekben szereplő szakirány-megnevezéseket alkalmazza.

Zsáner: az Akadémia szakmai terminológiájában az artistaművészet valamely konkrét technikai, eszközös, partneri vagy előadói specializációja. A zsáner a szakirányon belüli vagy ahhoz kapcsolódó egyéni szakmai fejlődési terület; nem önálló szakképesítés, és nem azonos a programkövetelmény szerinti szakiránnyal.

Szakosítás: az Akadémia saját szakmai-pedagógiai folyamata, amelynek során a tanuló hosszabb fejlődési íve, technikai és fizikai felkészültsége, koordinációs és mozgástanulási sajátosságai, művészi érdeklődése, motivációja, fejlődési potenciálja és a biztonságos továbbfejleszthetőség alapján kijelölésre kerül a további szakirányú és zsánerspecifikus fejlődés fő iránya. A szakosítás nem önálló képesítés és nem pusztán adminisztratív besorolás.

Fő szak: az Akadémia helyi szakmai tantervében és órahálójában alkalmazott intézményi megnevezés a tanuló szakosításához kapcsolódó kiemelt szakmai fejlesztési területre, illetve annak órakeretére. A fő szak a választott szakirányhoz és az azon belüli zsánerhez vagy zsánerekhez kapcsolódó technikai és művészeti fejlődést szolgálja; nem önálló szakképesítés és nem a szakirány szinonimája.

Orientáció: a szakosítást előkészítő, illetve azt megalapozó szakmai fejlesztési folyamat, amelyben a tanuló több artista területen szerez tapasztalatot, és megerősíti a további szakirányú fejlődéshez szükséges általános technikai, fizikai, koordinációs és művészeti alapokat.

Szakmai gyakorlat: a tantervi vagy szakmai követelményekhez kapcsolódó gyakorlati tanulási tevékenység, amelyben a tanuló megszerzett tudását valós vagy valósághű szakmai helyzetben alkalmazza. Megvalósulhat intézményi foglalkozás, műhelymunka, próbafolyamat, produkció vagy megfelelő jogi, biztonsági és pedagógiai feltételek mellett külső szakmai környezet keretében. Ha valamely központi tantervi vagy programkövetelményi dokumentum a szakmai gyakorlat fogalmát konkrét tartalommal használja, az adott képzésben az a meghatározás irányadó.

Próba: valamely művészeti vagy szakmai produkció előkészítéséhez kapcsolódó, pedagógiaiilag és szakmailag irányított munkafolyamat, amely a technikai, művészi, partneri, térbeli, zenei, dramaturgiai és produkciós elemek kialakítását, összehangolását és stabilizálását szolgálja.

Előadás: közönség előtt vagy más előadási helyzetben megvalósuló művészeti esemény, amelyben a tanuló a képzés során megszerzett technikai, művészi, kommunikációs és együttműködési kompetenciáit alkalmazza.

Produkció: a művészeti alkotó- és próbafolyamat eredményeként létrejövő összetett előadó-művészeti teljesítmény, illetve az annak létrehozására irányuló szervezett szakmai folyamat. A produkció a képzés pedagógiai eszköze is lehet; önmagában nem minősül vizsgának.

0.3.3. Tantervi, értékelési és vizsgafogalmak

Helyi tanterv: a Pedagógiai Program részeként alkalmazott intézményi tanterv, amely a rá irányadó központi tartalmi szabályozásra épül, és meghatározza az adott képzési forma helyi tantárgyi, óraszám-, fejlesztési, tanulási eredmény-, értékelési és továbbhaladási rendszerét.

Kerettanterv: az adott iskolatípushoz, pedagógiai szakaszhoz vagy sajátos képzési feladathoz kapcsolódó központi tartalmi szabályozó. Az Akadémia helyi tantervei az alkalmazandó kerettantervek fejlesztési feladataira, tanulási eredményeire, tantárgyi struktúrájára és órakereteire épülnek.

Programkövetelmény (PK): az adott szakgimnáziumban oktatható szakképesítéshez kapcsolódó központi szakmai dokumentum, amely meghatározza a képzés szakmai kimeneti követelményeit és a képesítő vizsga követelményeit. Az Akadémia helyi szakmai tanterve a programkövetelményben meghatározott kimeneti követelményeket nem csökkentheti és nem írhatja felül.

Tanulási eredmény: a tanuló által egy tanulási vagy képzési folyamat eredményeként elért, megfigyelhető és értékelhető tudás, képesség, attitűd és önállósági-felelősségi szint olyan megfogalmazása, amely a tanítás tartalma helyett vagy mellett azt is rögzíti, hogy a tanuló a megszerzett tudással mire képes.

Tanmenet: a jóváhagyott helyi tanterv adott tanévre és tanulócsoportra történő pedagógiai megvalósítási terve. A tanmenet a helyi tanterv követelményeit nem írhatja felül; feladata azok tanévi ütemezése, módszertani konkretizálása és a tanulócsoporthoz igazított megvalósítása.

Tanulmányok alatti vizsga: a hatályos köznevelési szabályozás szerinti osztályozó, különbözeti, pótló vagy javítóvizsga. Követelménye minden esetben a tanulóra ténylegesen alkalmazandó, jóváhagyott helyi tanterv adott évfolyamának vagy érintett tanulmányi időszakának követelményrendszere.

Belső szakmai vizsga: az Akadémia által a szakmai fejlődés követésére, az elért szint értékelésére és a további fejlesztési irány meghatározására szervezett intézményi értékelési forma. Nem azonos a képesítő vizsgával, és önmagában nem keletkeztet szakképesítést.

Képesítő vizsga: az adott szakképesítés megszerzéséhez kapcsolódó, a hatályos programkövetelmény és vizsgaszabályok szerint teljesítendő kimeneti vizsga. Az Akadémia belső szakmai vizsgái és produkcióértékelései a képesítő vizsgára történő felkészítést szolgálhatják, de azt nem helyettesítik.

Érettségi vizsga: a középiskolai tanulmányokat lezáró, központiilag szabályozott vizsga. Az Akadémia párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzésében az érettségi vizsga és az Artista II. képesítő vizsga eltérő funkciójú vizsgarendszer; kapcsolatukat a mindenkor hatályos érettségi és

köznevelési szabályozás, valamint a Pedagógiai Program vonatkozó fejezete és melléklete határozza meg.

Művészeti alapvizsga és művészeti záróvizsga: az alapfokú művészeti iskola Alapprogramhoz és helyi tantervhez kapcsolódó vizsgái. Az alapvizsga az alapfokú szakasz lezárásához, a záróvizsga pedig azoknál a művészeti ágaknál és tanszakoknál kapcsolódik a továbbképző szakasz lezárásához, amelyek hatályos Alapprogramja továbbképző évfolyamokat tartalmaz.

0.3.4. Rendszeresen alkalmazott rövidítések

Akadémia: Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia Szakgimnázium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola.

PP: Pedagógiai Program.

AMI: alapfokú művészeti iskola.

Nkt.: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény.

PK: programkövetelmény.

OH: Oktatási Hivatal.

SNI: sajátos nevelési igény. A fogalom alkalmazásakor a hatályos köznevelési jogszabály szerinti meghatározás és az érintett tanulóra vonatkozó szakértői vélemény az irányadó.

BTMN: beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség. A fogalom alkalmazásakor a hatályos köznevelési jogszabály szerinti meghatározás és az érintett tanulóra vonatkozó szakértői vélemény az irányadó.

KRÉTA: a köznevelési intézményi tanügyi adminisztráció és elektronikus naplózás alkalmazott informatikai rendszere.

MI: mesterséges intelligencia. A Pedagógiai Programban az MI-alapú eszközök kifejezés a mesterségesintelligencia-alapú digitális szolgáltatásokra és alkalmazásokra utal.

A fogalomjegyzékben nem szereplő kifejezések esetében a mindenkor hatályos jogszabályok, a Nemzeti alaptanterv, az alkalmazandó kerettantervek, az Alapprogram, a programkövetelmények és az intézmény jóváhagyott helyi tantervei szerinti értelmezés az irányadó. Jogszabályi vagy központi tartalmi szabályozói változás esetén a magasabb szintű, hatályos szabályozás alkalmazandó; a Pedagógiai Program fogalomhasználatát a szükséges felülvizsgálat során ehhez kell igazítani.

I. AZ INTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI ALAPHELYZETE, KÜLDETÉSE ÉS STRATÉGIAI IRÁNYAI

I.1 Az Intézmény alapadatai

Az intézmény alapítója:	Oktatási és Kulturális Minisztérium
Az alapító székhelye:	1055 Budapest, Szalay u. 10-14.
Az intézmény fenntartója:	Nemzeti Artista- Előadó- és Cirkuszművészeti Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (korábbi: MACIVA Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság)
A fenntartó székhelye:	1146 Budapest, Állatkerti út 12/a.
Az intézmény neve:	Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia Szakgimnázium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Az intézmény rövid/rövidített neve:	Artista- és Előadó-művészeti Akadémia
székhelye:	1071 Budapest, Városligeti fasor 3.
Telephelyei:	1068 Budapest, Városligeti fasor 6. 1146 Budapest, Hungária körút 215-217. 1146 Budapest, Állatkerti krt. 12/a.
Tagintézménye:	Artista- és Előadó-művészeti Akadémia oktOpus Multimédia Intézet Tagintézménye 1067 Budapest, Csengery utca 68. 1201 Budapest, Attila utca 37.
Az intézmény OM azonosító száma:	201021
Az intézmény működési területe:	országos
Törvényességi felügyeleti szerve:	Szakmai törvényességi felügyelet: Nemzeti Artista- Előadó- és Cirkuszművészeti Központ Nonprofit Kft. Általános törvényességi felügyelet: Budapest Főváros Kormányhivatala
Az intézmény típusa:	többcélú köznevelési intézmény, összetett iskola általános iskola gimnázium szakgimnázium

alapfokú művészeti iskola
technikum

Az intézmény alapfeladata:

köznevelési alapfeladat:

általános iskola

szakgimnáziumi nevelés-oktatás (párhuzamos művészeti képzés)

5-8. évf. általános iskola nevelés-oktatás

5-13. évf. szakgimnáziumi nevelés-oktatás

9-13. évf. szakgimnáziumi nevelés-oktatás

gimnáziumi nevelés-oktatás

alapfokú művészetoktatás

felnőttoktatás

szakképzési alapfeladat:

technikumi szakmai oktatás

a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű integrált nevelése, oktatása

I.1.1. Az intézmény alaptevékenysége

A Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia Szakgimnázium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (a továbbiakban: Akadémia) többcélú köznevelési intézmény. Alaptevékenységének középpontjában az artistaművészet, valamint az előadó-művészetet támogató kreatív szakmai képzés áll, az általános iskolai, gimnáziumi, szakgimnáziumi, technikumi és alapfokú művészetoktatási feladatellátás egymáshoz kapcsolódó rendszerében. Szakmai célja a magyar hivatásos artistaművészet magas szinten képzett, nemzetközi szakmai környezetben is helytállni képes utánpótlásának, továbbá az előadó-művészeti intézményrendszer szakmai igényeihez igazodó kreatív technikusoknak a képzése.

Az intézmény működésének és pedagógiai programjának meghatározó alapjai:

- a mindenkor hatályos köznevelési, szakképzési és tanügyi szabályozás következetes érvényesítése az intézményi működésben;
- a művészi és alkotói tehetség kibontakoztatását, a személyiségfejlesztést, a tanulási nehézségek kezelését és az alkotó közösségek fejlesztését szolgáló, az életkori és egyéni sajátosságokra épülő pedagógiai kultúra érvényesítése;
- az artistaművészet és az előadó-művészet korszerű, nemzetközi szakmai elvárásainak és a professzionális pályára történő felkészítés szempontjainak beépítése a képzési tartalmakba és a pedagógiai gyakorlatba.

Az Akadémia országos beiskolázású intézmény. Különböző feladatellátási helyei és képzési formái közös intézményi célrendszerhez és pedagógiai alapelvekhez kapcsolódnak; az egyes képzési területek sajátos tartalmi és szakmai szabályait a Pedagógiai Program megfelelő fejezetei, helyi tantervei, szakmai programjai és kapcsolódó mellékletei rögzítik.

I.2. Rövid intézménytörténet

A Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia története a magyar hivatásos artistaképzés intézményesüléséhez kapcsolódik. Elődje, az Állami Artistaképző Intézet 1950 decemberében kezdte meg működését. Létrehozásában meghatározó szerepet vállalt Baross Imre, az intézmény névadója és első igazgatója. Az iskola 1959-ben költözött a Városligeti fasorba, az artistaképzés céljait szolgáló új épület pedig 1973-ban készült el.

Az intézmény szakmai kultúráját kezdettől a magyar cirkusz- és artistaművészet hagyományai, a magas szintű gyakorlati és technikai tudás, az előadói tapasztalat, valamint a személyes szakmai tudásátadás formálták. E történeti örökség meghatározó eleme a generációkon át felhalmozott szakmai tudás, amely a magyar artistaművészetet folyamatosan összekapcsolta a nemzetközi cirkuszművészeti gyakorlattal.

2007-ben új intézményfejlődési szakasz kezdődött a fenntartói felügyelet átalakulásával. Az ezt követő időszakban az intézmény feladatköre és képzési szerkezete fokozatosan bővült: a hagyományos artistaképzés mellett megerősödött a közismereti nevelés-oktatás, kialakult a párhuzamos művészeti képzés szervezeti kerete, megjelent az alapfokú művészetoktatás, és az intézmény további előadó-művészeti, kreatív és technikai képzési területekkel egészült ki.

A 2022/2023-as tanévtől az alapfokú művészetoktatás cirkuszművészeti ággal és artista tanszakkal bővült, és tovább erősödött az egymásra épülő képzési, fejlesztési és szervezeti elemeket összekapcsoló akadémiai intézményszerkezet. A következő évek szervezeti változásai, valamint a 2026/2027-es tanévtől megjelenő általános iskolai feladatellátás új lehetőséget teremt az általános

iskolai neveléstől és művészeti alapozástól a párhuzamos művészeti képzésen át a professzionális szakmai felkészítésig terjedő, folytonos képzési ív tudatosabb kialakítására.

Az Akadémia jelenlegi fejlődési iránya nem a történeti artistaképző hagyomány felváltását, hanem annak korszerű pedagógiai keretben történő továbbfejlesztését jelenti. Az intézmény célja, hogy a felhalmozott szakmai tudást a teljes értékű közismereti nevelés-oktatással, a korszerű pedagógiai és didaktikai szemlélettel, az egészség- és biztonságtudatos képzéssel, valamint a nemzetközi szakmai tapasztalatokkal egységes rendszerbe szervezze.

I.3. A párhuzamos közismereti és artista képzés pedagógiai alaphelyzete

Az Akadémia képzési rendszerének meghatározó sajátossága, hogy a közismereti nevelés-oktatás és az artista szakmai-művészeti fejlesztés ugyanazon tanulói életút egymással összefüggő, eltérő funkciójú területei. A művészeti szakgimnáziumi képzésben e kettős feladatrendszer párhuzamos nevelés-oktatás keretében valósul meg.

Az összehangolás célja nem valamely képzési terület követelményeinek mérséklése, hanem olyan intézményi működés kialakítása, amelyben a tanuló közismereti, szakmai-művészeti és személyes fejlődése egymást erősítő rendszerben szerveződik. Az Akadémia a közismereti és művészeti-szakmai képzést egyenrangú, egymással nem versengő területként kezeli; mindkettő saját követelményei szerint járul hozzá a tanuló fejlődéséhez.

I.3.1. A kettős feladatrendszer és a követelmények teljes értékűsége

A művészeti pályára készülő tanuló az életkorának és évfolyamának megfelelő közismereti követelmények teljesítése mellett rendszeres, magas színvonalú szakmai-művészeti fejlesztésben vesz részt. A két terület együtt alakítja iskolai életét, időfelhasználását, terhelését és fejlődési lehetőségeit.

A művészeti képzés speciális jellege nem eredményezheti a közismereti követelmények háttérbe szorulását, ugyanakkor a közismereti képzés szervezésének is tekintettel kell lennie a párhuzamos művészeti képzés sajátos terhelésére és időstruktúrájára. Az Akadémia pedagógiai alapelve, hogy a közös követelmények egyértelműek, a teljesítéshez vezető pedagógiai utak pedig a tanulók eltérő kiinduló helyzetéhez és fejlődési szükségleteihez igazíthatók. Ezen elv részletes pedagógiai szabályozását a II. fejezet tartalmazza.

I.3.2. Az artista képzés sajátos terhelése és a fenntartható fejlődés feltételei

Az artista képzés terhelése nem írható le kizárólag tanórai óraszámokkal. A technikai elemek elsajátítása és ismétlése, a fizikai felkészítés, a koordináció és testtudat fejlesztése, az egyéni és csoportos gyakorlás, az alkotófolyamat, valamint a vizsgákra, bemutatókra és produkciókra történő felkészülés együttesen jelent fizikai, pszichés, figyelmi és érzelmi igénybevételt.

A magas szintű szakmai teljesítményre történő felkészítés csak akkor fenntartható, ha a terhelés, a pihenés és a regeneráció egymással tudatosan összehangolt rendszert alkot. A terhelés megítélésakor figyelembe kell venni annak intenzitását és időbeli eloszlását, a tanuló életkorát, fejlődési szakaszát, szakmai fejlettségét, egyéni adottságait és aktuális állapotát. A testi és mentális egészségfejlesztés, a terhelésszabályozás és a regeneráció részletes intézményi elveit a II.4. fejezet rögzíti.

I.3.3. A két képzési terület összehangolt intézményi működése

A párhuzamos képzés eredményességének feltétele a közismereti és művészeti-szakmai pedagógusok, az osztályfőnökök és a tanulói fejlődést támogató további szakemberek rendszeres együttműködése. A számonkérések, vizsgák, produkciós időszakok, intenzív szakmai felkészítések

és más kiemelt terhelési helyzetek szervezésekor a tanuló teljes iskolai feladatrendszerét szükséges figyelembe venni.

Az intézményi munkarend pedagógiai célja, hogy támogassa az elmélyült tanulást és szakmai munkát, mérsékelje a szükségtelen tevékenységváltásokat, valamint kiszámítható keretet teremtsen a tanulók számára. A közismereti és szakmai képzési időszakok pedagógiaiailag indokolt blokkos szervezése ennek egyik lehetséges intézményi eszköze.

Az Akadémia a tanulót egységes, fejlődő személyiségként kezeli. A tanulmányi eredmény, a szakmai fejlődés, a motiváció, a fizikai és pszichés állapot, a társas kapcsolatok és az életkori sajátosságok egymással kölcsönhatásban állnak; a részletes személyiségfejlesztési és differenciálási elveket a II. fejezet határozza meg.

I.4. A közismereti képzés szerepe a művészpályára készülő tanulók életútjában

Az Akadémia pedagógiai szemléletében a közismereti nevelés-oktatás nem az artista képzés mellett teljesítendő járulékos kötelezettség, hanem a tanuló hosszú távú személyes, szakmai és művészi fejlődésének meghatározó része. Feladata olyan általános műveltség, gondolkodási és kommunikációs képesség, tanulási kompetencia és társadalmi tájékozottság kialakítása, amelyre a tanulónak művészként, továbbtanulóként, munkavállalóként és önálló felnőttként egyaránt szüksége van.

I.4.1. Általános műveltség, érettségi és továbbtanulás

Az általános műveltség az Akadémia értelmezésében nem válik el a művészi fejlődéstől. A nyelvi, irodalmi, történelmi, társadalmi, természettudományos és kulturális tájékozottság tágítja a tanuló értelmezési kereteit, támogatja önálló gondolkodását, és gazdagítja alkotói személyiségét.

A középiskolai közismereti képzés alapvető feladata az érettségi vizsgára történő tervszerű és eredményes felkészítés. Az intézmény célja ugyanakkor nem kizárólag a vizsgakövetelmények formális teljesítése, hanem olyan alkalmazható tudás és önálló tanulási képesség kialakítása, amely további tanulmányok és új tudásterületek elsajátításának alapja lehet.

A korai művészeti pályaorientáció nem eredményezheti a későbbi tanulmányi lehetőségek indokolatlan beszűkülését. A közismereti képzésnek ezért biztosítania kell, hogy a művészeti képzésben részt vevő tanuló számára a felsőoktatás és más továbbtanulási irányok reális lehetőségként megmaradjanak. Az érettségi vizsgára és a továbbhaladásra vonatkozó részletes szabályokat a pedagógiai program kapcsolódó fejezetei tartalmazzák.

I.4.2. Életpálya-rugalmasság és pályaorientáció

A művészeti életutak nem minden esetben lineárisak. A szakmai pálya alakulását művészi, egészségi, személyes, családi, gazdasági és munkaerőpiaci tényezők egyaránt befolyásolhatják. Az Akadémia ezért az életpályára történő felkészítést nem egyetlen foglalkozásra való felkészítésként értelmezi.

A közismereti képzés, a pályaorientáció és az önismeret fejlesztése együttesen támogatja, hogy a tanuló felismerje saját képességeit és lehetőségeit, tudatosan mérlegelje továbbtanulási és szakmai döntéseit, valamint szükség esetén képes legyen új tanulmányi vagy szakmai irány választására. Az alternatív életpályák támogatása nem a művészpályával szembeni tartalékpálya kijelölését jelenti, hanem olyan széles kompetenciakészlet kialakítását, amely különböző élethelyzetekben is hasznosítható és továbbfejleszthető.

I.4.3. Gondolkodási, kommunikációs és korszerű életvezetési kompetenciák

A közismereti képzés központi feladata az információk értelmezésének, ellenőrzésének és összefüggésbe helyezésének képessége, a kritikai és problémamegoldó gondolkodás, az érvelés, valamint a megalapozott önálló álláspont kialakítása. A kommunikáció fejlesztése kiterjed az anyanyelvi és idegen nyelvi, a személyes és digitális kommunikációra; az idegen nyelvi és interkulturális kompetencia az artistapálya nemzetközi jellegéből következően különös jelentőséggel bír.

Az Akadémia a Nemzeti alaptanterv kompetenciafejlesztési rendszeréhez igazodva támogatja a tanulási, kommunikációs, digitális, matematikai és gondolkodási, személyes és társas, kreatív és kulturális, valamint munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlődését. Ehhez kapcsolódik a pénzügyi tudatosság, az állampolgári felelősség, a médiatudatosság, a fenntarthatósági szemlélet és az önálló életvezetés megalapozása.

A digitális és mesterségesintelligencia-alapú eszközök használata az Akadémia szemléletében az önálló gondolkodás és alkotás támogatását szolgálja, nem azok helyettesítését. A digitális és MI-kompetencia részletes pedagógiai, etikai és biztonsági kereteit a pedagógiai program erre kijelölt fejezete szabályozza.

I.5. Küldetés, jövőkép és intézményi pedagógiai arculat

I.5.1. Küldetés

Az Akadémia küldetése, hogy a magyar artistaképzés hagyományaira építve, a tanulók egyéni adottságait és fejlődési útját figyelembe véve kapcsolja össze a teljes értékű közismereti nevelést-oktatást és a magas színvonalú művészeti-szakmai képzést.

Az intézmény olyan biztonságos, következetes és fejlesztő pedagógiai környezet kialakítására törekszik, amelyben a szakmai igényesség, az általános műveltség, a személyiség fejlődése, az alkotói önállóság és a hosszú távon fenntartható életpályára történő felkészítés egymást erősítő célként jelenik meg.

I.5.2. Jövőkép 2026–2030

A 2026–2030 közötti időszak célja egy olyan korszerű akadémiai modell megszilárdítása, amely az általános iskolai neveléstől és művészeti alapoazástól a párhuzamos művészeti képzésen keresztül a professzionális művészeti és szakmai felkészítésig egymásra épülő fejlődési utat biztosít.

A fejlődés iránya nem a történeti szakmai kultúra feladása, hanem annak pedagógiai korszerűsítése. A felhalmozott artistaművészeti tudás, a teljes értékű köznevelés, a korszerű didaktika, az egészség- és biztonság tudatos képzés, valamint a hazai és nemzetközi szakmai tapasztalatok egységes intézményi rendszerbe szervezése az Akadémia hosszú távú fejlődésének alapja.

I.5.3. Intézményi pedagógiai arculat

Az Akadémia pedagógiai arculatát az alábbi, egymással összefüggő intézményi pillérek határozzák meg:

- a közismereti és művészeti-szakmai képzés egyenrangúsága, eltérő funkcióik és követelményeik tiszteletben tartásával;
- a gyermek- és tanulóközpontú, individuális fejlesztés, amely az életkori sajátosságokra, a tehetségre, az egyéni fejlődési ütemre és az eltérő tanulási szükségletekre épít, de nem jelent követelmény nélküliséget;

- a művészi minőség és az általános műveltség egysége, amelyben a magas szakmai teljesítményhez önálló gondolkodás, kulturális tájékozottság, kreativitás, együttműködés és felelősség társul;
- a technikai és művészi fejlődés egysége, amely a biztos szakmai alapok mellett támogatja az alkotói gondolkodást, az előadói jelenlétet, a reflektivitást és a fokozatos művészi önállóságot;
- a biztonság, az egészség és a gyermekvédelmi szemlélet, amely a fokozatosságot, a terhelés és regeneráció egyensúlyát, a sérülésmegelőzést, a testi és mentális jóllétet, valamint a méltóságot tiszteletben tartó tanulási környezetet a szakmai minőség részének tekinti;
- a pedagógiai-didaktikai professzionalizmus, amely a magas szintű szaktudást tudatos tervezéssel, differenciálással, fejlesztő értékeléssel, reflektivitással, együttműködéssel és folyamatos szakmai fejlődéssel kapcsolja össze;
- a kulturális, nemzetközi és innovációs nyitottság, amely a magyar artistaművészeti hagyományokat a társművészetekkel, a nemzetközi cirkuszpedagógiai tudással, valamint a digitális és mesterségesintelligencia-alapú fejlődés lehetőségeivel kapcsolja össze.

Az Akadémia saját pedagógiai modell kialakítására és folyamatos fejlesztésére törekszik. E modell nem külső képzési rendszerek mechanikus átvételére, hanem a hazai köznevelési keretek, a magyar artistaképzés értékei, az intézmény felhalmozott szakmai tudása és a korszerű nemzetközi szakmai-pedagógiai tapasztalatok tudatos integrációjára épül.

I.6. Pedagógiai helyzetelemzés és 2026–2030-as stratégiai prioritások

A pedagógiai helyzetelemzés célja az Akadémia működését hosszabb távon meghatározó intézményi adottságok, erőforrások és fejlesztési szükségletek azonosítása. Nem egy adott tanév változó létszám- és működési adatainak rögzítésére törekszik, hanem olyan stabil helyzetképet ad, amely a 2026–2030 közötti stratégiai időszak egészében alapul szolgálhat az intézményi döntésekhez.

Az Akadémia többcélú, összetett intézmény, amelyben az általános iskolai nevelés-oktatás, a gimnáziumi és szagimnáziumi feladatellátás, a párhuzamos művészeti képzés, az alapfokú művészetoktatás, valamint a technikumi szakmai oktatás sajátos intézményi rendszerben kapcsolódik egymáshoz. E sokrétű feladatellátás egyszerre jelent jelentős szakmai erőforrást és folyamatos koordinációs feladatot.

I.6.1. Tevékenységi, beiskolázási és társadalmi környezet

Az Akadémia országos beiskolázású, speciális művészeti profilú intézmény. Tanulói különböző települési, köznevelési, kulturális és családi háttérből érkeznek, ezért előzetes tudásuk, tanulási tapasztalataik, művészeti előképzettségük és életvezetési körülményeik között jelentős különbségek lehetnek.

A beiskolázás pedagógiai jelentősége ebből következően túlmutat a felvételi eljáráson. Az intézménynek képesnek kell lennie az eltérő kiinduló helyzetek felismerésére, a fejleszthetőség támogatására, az új tanulók beilleszkedésének segítésére és az egymásra épülő képzési szakaszok közötti átmenetek tudatos pedagógiai előkészítésére.

Az általános iskolai feladatellátás megjelenése lehetőséget teremt arra, hogy az Akadémia az általános iskolai fejlődés, az artista-alapozás, a szakmai orientáció és a magasabb szintű művészeti képzés kapcsolatát a korábbinál következetesebb, hosszabb távú fejlődési ívként szervezze meg. Az országos beiskolázásból és a több helyszínes működésből következően a tanulók utazási, időgazdálkodási és életvezetési körülményeinek pedagógiai hatásai is figyelmet igényelnek.

I.6.2. A tanulóközösség és a családi háttér pedagógiai jellemzői

Az Akadémia tanulóközösségét a művészeti érdeklődés, a szakmai orientáció és az intenzív fejlesztési folyamat együttes jelenléte jellemzi. A tanulók életkoruk, képességeik, közismereti tudásszintjük, fizikai adottságaik, szakmai fejlettségük, motivációjuk és fejlődési ütemük tekintetében eltérő egyéni profillal rendelkeznek.

Az intézmény számára ezért stratégiai jelentőségű az egységes követelmények és az individuális fejlesztés egyensúlya, a tanulási és fejlődési nehézségek korai felismerése, a tehetség differenciált támogatása, valamint a közösségi és szakmai együttműködési kompetenciák fejlesztése. Az artistaművészet több területén a megbízhatóság, a pontos kommunikáció és a társ iránti felelősség nemcsak közösségi érték, hanem közvetlen szakmai és biztonsági tényező.

A család az intézmény fontos pedagógiai partnere. Különösen a fiatalabb korosztályok esetében a tanulmányi és szakmai terhelés, az egészségvédelem, az életvezetés és a hosszú távú pályaorientáció eredményes támogatása az iskola és a család megfelelő információcseréjét és együttműködését igényli. A kapcsolattartás részletes rendjét a pedagógiai program kapcsolódó részei és az intézményi szabályzatok határozzák meg.

I.6.3. A közismereti képzés személyi feltételei

A közismereti képzés eredményességének alapja a megfelelő szaktárgyi és pedagógiai felkészültség. Az Akadémia sajátos környezetében ehhez társul a párhuzamos művészeti képzésből következő tanulási helyzet megértése, az eltérő tanulói szükségletekre reagáló módszertani kultúra, valamint a művészeti-szakmai területekkel történő együttműködés képessége.

Stratégiai fejlesztési terület a differenciálás, a tanulás tanítása, a tehetséggondozás és felzárkóztatás, a fejlesztő értékelés, az aktív és problémaközpontú tanulásszervezés, valamint a digitális pedagógiai kultúra folyamatos megújítása. E kompetenciák részletes intézményi elvárásait a pedagógusok feladatairól szóló fejezet rögzíti.

I.6.4. Az artista és szakmai képzés személyi feltételei

Az artistaképzés történeti erőssége a magas szintű gyakorlati és művészi tapasztalat intézményi jelenléte, valamint a személyes szakmai tudásátadás hagyománya. E szakmai tőke megőrzése és továbbadása az Akadémia egyik meghatározó értéke.

A korszerű művészképzés ugyanakkor megköveteli a művészi-szakmai kompetencia és a pedagógiai-didaktikai professzionalizmus együttes jelenlétét. A magas szintű szakmai tudás önmagában nem helyettesíti a tanulási és fejlődési folyamat tudatos tervezését, az életkori sajátosságok ismeretét, a differenciálást, a fejlesztő visszajelzést, a biztonságos progresszió kialakítását és a tanulói autonómia fokozatos fejlesztését.

Az Akadémia fejlesztési iránya ezért nem a mester–tanítvány kapcsolat megszüntetése, hanem annak korszerű pedagógiai tartalommal történő továbbfejlesztése: a szakmai tudás legyen tudatosan tervezhető, reflektált, megosztható és a tanulói fejlődés követésével összekapcsolható.

I.6.5. Tárgyi, infrastrukturális és működési környezet

A képzés több, eltérő funkciójú helyszínen valósul meg. A közismereti oktatás, az elméleti képzés, az artista gyakorlati munka és a professzionális előadó-művészeti környezet eltérő térbeli, technikai és biztonsági feltételeket igényel.

A több helyszínes működés jelentős szakmai lehetőség, ugyanakkor pedagógiai és szervezési kihívás is. A helyszínek közötti mozgás, a képzési blokkok, az étkezési és pihenőidő, valamint a terem- és

eszközhasználat szervezése együttesen befolyásolja a tanulók napi terhelését és a tanulási folyamat kiszámíthatóságát.

Az infrastruktúra fejlesztésének kiindulópontja a biztonság, az életkori megfelelés, a szakmai használhatóság és a pedagógiai funkcionalitás. A cél olyan tanulási környezet fenntartása és fejlesztése, amely a hagyományos szakmai eszközök mellett támogatja a korszerű digitális, prezentációs, együttműködési és egyéni tanulási formákat is.

I.6.6. Partneri, kulturális és nemzetközi környezet

Az Akadémia egyszerre kapcsolódik a magyar köznevelési rendszerhez, a hazai cirkusz- és előadóművészeti intézményrendszerhez, a társművészetekhez, valamint a nemzetközi szakmai környezethez. Budapesti elhelyezkedése és művészeti kapcsolatrendszere lehetőséget teremt arra, hogy a képzés közvetlen kapcsolatban maradjon az élő művészeti gyakorlattal.

A partnerkapcsolatok intézményi értékét nem azok száma, hanem pedagógiai és szakmai hasznosulásuk határozza meg. Az együttműködések akkor töltenek be tényleges funkciót, ha támogatják a tanulók szakmai tapasztalatszerzését és pályaeorientációját, a pedagógusok szakmai fejlődését, a tudásmegosztást, az alkotói munkát vagy az intézményi innovációt.

A nemzetközi szakmai kapcsolódás célja a cirkuszpedagógia és a művészképzés változásainak követése, a szakmai tudáscsere és a jó gyakorlatok megismerése. Az Akadémia a nemzetközi tapasztalatokat nem mechanikusan veszi át, hanem saját kulturális, intézményi és köznevelési környezetére adaptálva alkalmazza.

I.6.7. A helyzetelemzésből következő 2026–2030-as stratégiai prioritások

A 2026–2030 közötti stratégiai időszakban az Akadémia fejlesztésének elsődleges prioritásai:

- **Az egységes képzési ív megszilárdítása.** Az általános iskolai nevelés-oktatás, a művészeti előkészítés, a szakmai orientáció és a professzionális művészeti képzés közötti pedagógiai folytonosság kialakítása és fenntartása.
- **A közismereti és művészeti-szakmai képzés integrációjának erősítése.** A két terület közötti rendszeres szakmai együttműködés, információáramlás és közös tervezés továbbfejlesztése, különös tekintettel a tanulói terhelésre és a képzési követelmények összehangolására.
- **Az egyéni fejlődési utak és a tehetséggondozás továbbfejlesztése.** A tanulói fejlődés tudatos követése, az erősségek és fejlesztési szükségletek korai felismerése, valamint a differenciált támogatás rendszerének erősítése.
- **A pedagógiai és didaktikai professzionalizmus erősítése.** A közismereti és szakmai pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése, a szakmai tapasztalat és a korszerű pedagógiai tudás összekapcsolása, valamint a belső szakmai tudásmegosztás erősítése.
- **A digitális és mesterségesintelligencia-kompetenciák tudatos fejlesztése.** A tanulók és a pedagógusok felkészítése a digitális és MI-alapú környezet kritikus, etikus, biztonságos és alkotó használatára.
- **Az egészség-, biztonság- és jóllétközpontú szakmai kultúra fejlesztése.** A sérülésmegelőzés, a megfelelő terhelés és regeneráció, a testi és mentális egészség, valamint a gyermekvédelmi szempontok következetes beépítése a mindennapi szakmai és pedagógiai működésbe.
- **A pedagógiailag funkcionális tanulási környezet folyamatos fejlesztése.** A szakmai, közismereti és digitális infrastruktúra fejlesztése a képzési célokból, a biztonságból és a tényleges pedagógiai használhatóságból kiindulva.

- **A kulturális, partneri és nemzetközi kapcsolatok pedagógiai hasznosításának erősítése.** A külső szakmai kapcsolatok tudatos beépítése a tanulói tapasztalatszerzésbe, a pedagógusok szakmai tanulásába és az intézményi innovációba.

A stratégiai prioritások a pedagógiai programban stabil, több évre szóló intézményi irányokat jelölnek ki. A megvalósítás konkrét éves feladatai, ütemezése és szükség szerint meghatározott indikátorai az intézmény éves munkatervezésében és kapcsolódó fejlesztési dokumentumaiban jelennek meg. Az előrehaladás értékelésének alapját a tanulói fejlődés és továbbhaladás tapasztalatai, a pedagógiai gyakorlat változása, a szakmai együttműködés minősége, a tanulói jólléttel és biztonsággal kapcsolatos tapasztalatok, a pedagógusok szakmai fejlődése, valamint a tanulói, szülői, pedagógusi és partneri visszajelzések együttes elemzése képezi.

Az Akadémia 2026–2030 közötti stratégiai fejlődésének célja olyan intézményi modell megszilárdítása, amelyben a magas művészi és szakmai minőség, a teljes értékű köznevelés, az individuális tehetségfejlesztés, a pedagógiai-didaktikai professzionalizmus, valamint a tanuló hosszú távú, egészséges és fenntartható fejlődése egymást feltételező értékek.

II. NEVELÉSI PROGRAM

A Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia nevelési programja a tanuló teljes fejlődését egységes pedagógiai folyamatként értelmezi. A közismereti nevelés-oktatás, a művészeti-szakmai képzés, a személyiség- és közösségfejlesztés, az egészség- és biztonság tudatos működés, valamint a tanulói önállóság fejlesztése ugyanazon intézményi célrendszer részei. A fejezet az Akadémia nevelő-oktató munkájának közös, valamennyi képzési területen érvényes pedagógiai kereteit rögzíti; a képzési formák, helyi tantervek és szakmai programok részletes szabályait a Pedagógiai Program kapcsolódó fejezetei és mellékletei tartalmazzák.

Az Akadémia pedagógiai modellje magas és egyértelmű követelményekre, az egyéni fejlődési utak támogatására, a tanulói méltóság tiszteletére, a technikai és művészi fejlődés egységére, a teljes értékű közismereti képzésre, a tudatos terhelésre és regenerációra, valamint a korszerű pedagógiai-didaktikai professzionalizmusra épül. Az intézmény az individualizációt és a differenciálást nem követelménycsökkentésként, hanem a közös és egyéni fejlesztési célokhoz vezető pedagógiai utak tudatos alakításaként értelmezi.

II.1. Pedagógiai alapelvek, értékek, célok, feladatok, eszközök és eljárások

Az Akadémia pedagógiai rendszere abból indul ki, hogy a tanuló értelmi, érzelmi, szociális, fizikai, kreatív és – a művészeti képzésben – technikai, alkotói és előadói fejlődése egymással kölcsönhatásban áll. A nevelő-oktató munka ezért nem pusztán ismeretek, technikák vagy szakmai minták átadását jelenti, hanem tanulási és fejlődési folyamatok tudatos tervezését, szervezését, támogatását, értékelését és folyamatos korrekcióját.

II.1.1. Pedagógiai alapelvek

A tanuló egységes és fejlődő személyiségének elve. A pedagógiai döntések során az aktuális tanulmányi vagy szakmai teljesítmény mellett figyelembe kell venni a tanuló életkorát, fejlettségi szintjét, előzetes tudását, képességeit, motivációját, tanulási sajátosságait, terhelését és fejlesztési szükségleteit. Az intézmény nem egységes személyiségtípus kialakítására törekszik, hanem az egyéni adottságok kibontakoztatását, az önismeret, az autonómia és a felelősség fejlődését támogatja.

Az egyéni fejlődés és a közös követelmények egységének elve. Az Akadémia egyszerre érvényesíti a képzési követelményeket és az azok teljesítéséhez szükséges differenciált pedagógiai támogatást. Az individualizáció és a differenciálás nem jelent indokolatlan követelménycsökkentést: a fejlesztési célhoz vezető út, a segítség mértéke, a tanulási tempó, a gyakorlás módja és a feladatadás igazodhat a tanuló kiinduló helyzetéhez és fejlődési szükségletéhez, miközben a képzési szinthez kapcsolódó követelmények egyértelműek és következetesek maradnak.

A fokozatosság, folyamatosság és egymásra épülés elve. Az új ismeret, képesség vagy szakmai követelmény az előzetesen megszerzett tudásra, megfelelő előkészítésre, gyakorlásra, visszajelzésre és stabilizálásra épül. A művészeti-szakmai képzésben a fokozatosság egyben biztonsági követelmény: magasabb technikai szintre történő továbblépés csak a szükséges fizikai, technikai, koordinációs, mentális és biztonsági előfeltételek megléte mellett indokolt.

Az aktív, önszabályozó és reflektív tanulás elve. A tanuló a pedagógiai folyamat aktív résztvevője. A tanulási eredményesség nem kizárólag a közvetített információ mennyiségén, hanem a tanulói tevékenység, gondolkodás, problémamegoldás, alkalmazás, gyakorlás és reflexió minőségén múlik. A pedagógus feladata, hogy az életkorhoz és fejlettségi szinthez igazodva fokozatosan növelje a tanuló felelősségét saját tanulási és fejlődési folyamatában.

A fejlesztő értékelés elve. Az értékelés nem kizárólag minősítő aktus, hanem a fejlődési folyamat szabályozásának eszköze. A visszajelzésnek meg kell mutatnia a tanuló erősségeit, a fejlődés irányát, a továbblépést akadályozó tényezőket és a következő konkrét fejlesztési lépést. Az értékelésnek átlátható, szakmailag megalapozott, következetes és a meghatározott követelményekhez kapcsolódó kritériumokra kell épülnie.

A biztonságos és fenntartható fejlődés elve. A tanulói teljesítmény fejlesztése nem választható el a testi és mentális egészség, a biztonság, a regeneráció és a hosszú távú fejlődés követelményeitől. Az Akadémia olyan pedagógiai környezet kialakítására törekszik, amely magas teljesítményt vár el, ugyanakkor nem normalizálja a tartós túlterhelést, a sérülésveszélyt, a megszegyenítést vagy az emberi méltóságot sértő bánásmódot.

Az együttműködés és közös pedagógiai felelősség elve. A tanuló fejlődése intézményi szintű közös felelősség. A közismereti és művészeti-szakmai pedagógusok, oktatók, osztályfőnökök, munkaközösségek, tagozati koordináció és a tanulót támogató szakemberek eltérő nézőpontból, de egymást kiegészítve járulnak hozzá a tanulói életút eredményességéhez.

II.1.2. Intézményi értékek

Az Akadémia pedagógiai értékrendjének meghatározó elemei az emberi méltóság és kölcsönös tisztelet, a tudás és általános műveltség, a művészi és szakmai minőség, az egyéni tehetség és kreativitás, az önállóság és felelősség, a szorgalom és munkafegyelem, az együttműködés és megbízhatóság, az önismeret és reflektivitás, a testi és mentális egészség, a biztonságtudatosság, a kulturális nyitottság, a magyar artistaművészeti hagyományok tisztelete, valamint a szakmai és pedagógiai megújulásra való nyitottság.

A magas teljesítmény és a fejlődés egymást feltételező értékek. A technikai virtuozitás önmagában nem végcél: a művészeti-szakmai tudás akkor válik professzionális kompetenciává, ha tudatossággal, kifejezőképességgel, kreativitással, megbízhatósággal, reflektivitással és saját döntésekért vállalt felelősséggel társul.

II.1.3. Átfogó nevelési és oktatási célok

Az Akadémia átfogó célja olyan művelt, kompetens, önállóan gondolkodó, alkotó, reflektív és felelősségteljes fiatalok fejlődésének támogatása, akik képességeiknek és választott életútjuknak megfelelően képesek további tanulmányok folytatására, szakmai fejlődésre, önálló munkavégzésre és a társadalmi-kulturális környezetben való felelős részvételre.

- az életkornak és képzési szintnek megfelelő közismereti tudás, általános műveltség és kompetenciák fejlesztése;
- a kritikai és problémamegoldó gondolkodás, kommunikáció, tanulási képesség és digitális műveltség fejlesztése;
- a tehetség felismerése, komplex fejlesztése és a fejlődési potenciál kibontakoztatása;
- a magas színvonalú művészeti-szakmai, technikai, fizikai, alkotói és előadói kompetenciák kialakítása;
- az önismeret, önszabályozás, kitartás, autonómia és felelősség fejlődésének támogatása;
- az együttműködési, kommunikációs és közösségi kompetenciák fejlesztése;
- a testi és mentális egészség, a biztonságtudatosság és a fenntartható teljesítménykultúra megalapozása;

- a változó társadalmi, művészeti, technológiai és szakmai környezethez szükséges alkalmazkodó- és megújulóképeség kialakítása.

II.1.4. A célokból következő intézményi feladatok

Az intézmény feladata a tanuló kiinduló tudásának, képességeinek és fejlesztési szükségleteinek megismerése; az elérendő tanulási eredmények és fejlődési célok meghatározása; az egymásra épülő pedagógiai folyamat megtervezése; a megfelelő kihívás és támogatás biztosítása; valamint a fejlődés rendszeres követése, értékelése és szükség szerinti korrekciója.

- életkori és egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezés;
- tehetséggondozás, felzárkóztatás és szükséges pedagógiai támogatás;
- tanulói aktivitást, önálló gondolkodást, problémamegoldást és alkotást igénylő tanulási helyzetek;
- az önálló tanulás, gyakorlás és időgazdálkodás fokozatos fejlesztése;
- rendszeres, kritériumokhoz kötött és fejlesztő pedagógiai visszajelzés;
- a közismereti és művészeti-szakmai folyamatok szükséges összehangolása;
- a pedagógusok szakmai együttműködésének és reflektív módszertani kultúrájának erősítése;
- biztonságos, következetes és fejlődésre ösztönző tanulási környezet kialakítása.

A művészeti-szakmai képzésben mindehhez sajátos feladatként kapcsolódik a technikai fejlődés tervszerű felépítése, a szakági előfeltételek biztosítása, a biztonságos progresszió, a fizikai felkészítés és a művészi fejlesztés összehangolása, valamint a terhelés és regeneráció pedagógiai szempontú kezelése.

II.1.5. Pedagógiai eszközök és módszertani alapelvek

Az Akadémia módszertani kultúrája nem egyetlen módszer kizárólagos alkalmazására, hanem a pedagógiai célhoz illeszkedő tudatos módszerválasztásra épül. A pedagógus a tanulási tartalom, a fejlesztési cél, a tanulók életkora, előzetes tudása, egyéni szükségletei és az adott képzési helyzet alapján választja meg a tanulásszervezés eszközeit és formáit.

- személyes pedagógusi példa, szakmai hitelesség és következetes kommunikáció;
- magyarázat, szemléltetés, demonstráció, kérdezés és rávezetés;
- célzott, tudatos és reflektált gyakorlás;
- differenciált feladatadás, egyéni segítségnyújtás és gazdagítás;
- kooperatív, projekt- és problémaközpontú tanulási helyzetek;
- önértékelés, társértékelés és reflektív visszacsatolás;
- digitálisan támogatott tanulás és alkotás pedagógiaiailag célszerű alkalmazása;
- a művészeti-szakmai képzésben szakmailag pontos demonstráció, mozgáselemzés, rávezető gyakorlatok, progresszív nehezítés, egyéni korrekció, biztonságos segítségadás és audiovizuális visszacsatolás.

A módszertani gyakorlatot az aktivitás, adaptivitás, reflektivitás, transzfer, együttműködés, autonómiafejlesztés és interdiszciplinaritás elvei jellemzik. A művészeti-szakmai képzésben a technikai és művészi fejlesztés egymással összekapcsolva valósul meg: a technika tanulása már a

folyamat során kapcsolódhat testtudathoz, tér- és partnerérzékeléshez, ritmushoz, jelenléthez, interpretációhoz és alkotói döntésekhez.

II.1.6. Pedagógiai eljárások és a tanulási folyamat szabályozása

Az Akadémia pedagógiai folyamatának általános logikája: kiinduló állapot és előzetes tudás megismerése → fejlesztési cél meghatározása → pedagógiai folyamat megtervezése → differenciált megvalósítás → folyamatos megfigyelés és visszajelzés → értékelés és reflexió → pedagógiai korrekció → továbblépés.

Az intézmény diagnosztikus, fejlesztő és összegző/minősítő értékelést alkalmaz. A diagnosztikus értékelés az előzetes tudás és fejlesztési szükségletek feltárását, a fejlesztő értékelés a folyamat szabályozását, a minősítő értékelés pedig egy meghatározott tanulási vagy képzési szakasz követelményeinek teljesítését szolgálja. A részletes osztályozási, beszámoltatási és vizsgaszabályokat a Pedagógiai Program kapcsolódó fejezetei, a helyi tantervek és szakmai programok tartalmazzák.

II.2. Személyiségfejlesztés

Az Akadémia a személyiségfejlesztést a nevelő-oktató munka egészét átható közös feladatként értelmezi. A személyiség fejlődése a tanulás, a közösségi kapcsolatok, a művészeti és szakmai tapasztalatok, a teljesítményhelyzetek, a pedagógusi visszajelzések és a fokozatos önállósodás együttes folyamatában valósul meg. A cél olyan önismerettel, értékrenddel, önszabályozással és társas kompetenciákkal rendelkező fiatalok támogatása, akik saját lehetőségeiket és korlátaikat reálisan értelmezik, felelősséget vállalnak döntéseikért és képesek tudatosan alakítani tanulási, személyes és szakmai életútjukat.

II.2.1. Önismeret, érzelmi és akarati önszabályozás

Az önismeret fejlesztésének célja, hogy a tanuló életkorának megfelelően egyre pontosabban ismerje saját képességeit, érdeklődését, motivációit, erősségeit, fejlesztendő területeit, érzelmi reakcióit és tanulási sajátosságait. A reális önismeret nem egyetlen foglalkozás eredménye, hanem a tanulási eredmények, szakmai tapasztalatok, visszajelzések, társas helyzetek és önértékelés folyamatos feldolgozásában alakul.

A művészeti képzésben az önismerethez hozzátartozik a saját testi működés, terhelhetőség, technikai és művészi erősségek, alkotói preferenciák és színvonal jelenlét tudatosítása. A cél nem egy idealizált művészképhez való igazítás, hanem a saját adottságokra épülő, felelősen alakított fejlődési út.

Az érzelmi és akarati nevelés támogatja az érzelmek felismerését és szabályozását, az empátiát, a segítségkérés képességét, a kitartást, a feladattudatot, az önfegyelmet, a késleltetett eredmény elfogadását és a következetes munkavégzést. A tanulónak meg kell értenie, hogy a fejlődés nem mindig lineáris; a megtorpanás, korrekció, újratanulás vagy ideiglenes visszalépés a fejlődési folyamat természetes része lehet.

II.2.2. Társas kultúra, erkölcsi felelősség és kapcsolati kompetenciák

Az Akadémia kiemelt feladata az együttműködés, empátia, kölcsönös tisztelet, kulturált konfliktuskezelés, érdekérvényesítés és személyes határok tiszteletének fejlesztése. A tanuló legyen képes saját álláspontját úgy képviselni, hogy közben mások jogait, szempontjait és méltóságát is figyelembe veszi.

Az artistaképzésben a társas felelősség sajátos szakmai jelentőséggel bír. Partneri, csoportos vagy biztosítást igénylő helyzetekben a tanuló felkészültsége, koncentrációja, pontossága és

kommunikációja mások munkájára és adott esetben testi biztonságára is közvetlen hatással lehet. Ezért a megbízhatóság, a pontos szakmai kommunikáció, a bizalom és a felelős együttműködés a professzionális szakmai kultúra része.

Az erkölcsi nevelés a döntések következményeinek felismerésére, a tisztességre, felelősségre, megbízhatóságra, igazságosságra, szolidaritásra és mások méltóságának tiszteletére épül. A családi életre és felelős kapcsolatokra nevelés során az intézmény a kölcsönös tiszteletet, kommunikációt, gondoskodást, felelős döntést és személyes határok tiszteletét hangsúlyozza.

II.2.3. Nemzeti önazonosság, állampolgári tudatosság és társadalmi felelősség

Az intézmény támogatja Magyarország történelmi, kulturális és művészeti örökségének megismerését, a nemzeti közösséghez való értelmező és reflektív kapcsolódást, valamint a magyar cirkusz- és artistaművészet hagyományainak megőrzését és továbbfejlesztését. A hagyomány nem változatlan formák mechanikus reprodukálását jelenti, hanem olyan örökséget, amely a kortárs művészeti gondolkodással és a tanulók saját alkotói identitásával kapcsolható össze.

Az állampolgári nevelés a jogok és kötelezettségek, a demokratikus társadalmi működés, a közösségi döntésekben való felelős részvétel, a tényeken alapuló tájékozódás és a kulturált vita képességének fejlesztésére irányul. Az országos beiskolázású és nemzetközi szakmai környezethez kapcsolódó intézményben a nemzeti önazonosság és kulturális nyitottság egymást erősítő értékek.

II.2.4. Kommunikáció és médiatudatosság

A kommunikációs kompetencia fejlesztése valamennyi tanulási helyzet közös feladata. A tanuló legyen képes gondolatait, érzéseit, szakmai és személyes álláspontját világosan, az adott helyzethez igazodóan és mások méltóságát tiszteletben tartva kifejezni; legyen képes kérdezni, érvelni, visszajelzést adni és fogadni, valamint konfliktushelyzetben konstruktív kommunikációra törekedni.

A művészeti képzésben a kommunikáció a verbális közlésen túl kiterjed a test, a gesztus, a mozgás, a tekintet, a térhasználat, a ritmus, a zene és más művészi jelrendszerek tudatos alkalmazására. A tanuló saját művészi közlését egyre tudatosabban alakítsa és értelmezze a befogadóval való kommunikációként is.

A médiatudatosság célja a hagyományos és digitális média működésének, a reprezentáció és manipuláció lehetőségeinek, a források hitelességének, valamint a nyilvános önreprezentáció következményeinek megértése. A digitális és mesterségesintelligencia-alapú környezet részletes pedagógiai szabályait a II.12. fejezet tartalmazza.

II.2.5. A tanulás tanítása és a tanulói autonómia fejlesztése

A tanulás tanítása az önálló tudásszerzés és az élethosszig tartó tanulás alapja. A tanuló fokozatosan ismerje meg saját tanulási sajátosságait, legyen képes célokat meghatározni, munkáját megtervezni, stratégiát választani, előrehaladását ellenőrizni és szükség esetén módszert váltani.

- szövegértés, információfeldolgozás és lényegkiemelés;
- figyelem, emlékezet és rendszerezés tudatos használata;
- problémamegoldás és kritikai gondolkodás;
- tanulási és gyakorlási stratégiák tudatos megválasztása;
- időgazdálkodás, önellenőrzés és önértékelés;
- segítségkérés és a megfelelő tanulási erőforrások használata.

A szakmai gyakorlás kultúrájában a tanuló különbséget tesz a mechanikus ismétlés és a tudatos, konkrét fejlesztési célhoz, visszajelzéshez, elemzéshez és korrekcióhoz kapcsolódó gyakorlás között. A tanulói autonómia nem a pedagógusi irányítás megszűnését, hanem annak fejlődéssel arányos átalakulását jelenti.

II.2.6. Pályaorientáció, gazdasági és pénzügyi tudatosság

A pályaorientáció az Akadémián folyamatos személyiség- és életútfejlesztési folyamat. A tanuló önismeretét, kompetenciáit, érdeklődését, értékeit és a reális továbbtanulási, foglalkoztatási lehetőségeket kapcsolja össze. A művészeti pályára készülő tanuló fokozatosan ismerje meg a projekt- és produkcióalapú munkavégzést, a nemzetközi szakmai környezetet, a szakmai mobilitás lehetőségeit és saját kompetenciáinak felelős képviselőjét.

A gazdasági és pénzügyi nevelés célja a tervezni és mérlegelni képes életvezetés megalapozása. A tanuló értse a munka, jövedelem, fogyasztás, megtakarítás, kockázat, szerződéses kötelezettségek és erőforrás-gazdálkodás alapvető összefüggéseit. A művészeti életpálya sajátosságaira tekintettel a pénzügyi tudatosság és a felelős szakmai önmenedzselés alapjai kiemelt jelentőségűek. A képzési utak és professzionális továbbhaladás részletes szabályait a III. és V. fejezet tartalmazza.

II.2.7. Fenntarthatóság, esztétikai és kulturális nevelés

A fenntarthatóságra nevelés az emberi tevékenység, a természeti környezet, a társadalmi folyamatok és a gazdasági döntések közötti összefüggések megértését, valamint a felelős erőforrás-használatot támogatja. A művészeti és produkciós tevékenységekben is fejlesztendő az anyaghassználat, eszközökkel, utazással és produkciós működéssel kapcsolatos környezeti tudatosság.

Az esztétikai és kulturális nevelés az általános műveltség és a művészi fejlődés közös területe. Az intézmény támogatja a magyar és egyetemes kulturális örökség, a kortárs művészeti jelenségek, a cirkuszművészet és a társzművészetek kapcsolatainak megismerését. Az esztétikai nevelés nem egyetlen „helyes” ízlés közvetítését, hanem az észlelés, értelmezés, érzékenység, igényesség és önálló ítéletalkotás fejlesztését jelenti.

II.2.8. Művészi identitás, reziliencia és teljesítményhelyzetek kezelése

A művészi identitás olyan fejlődési folyamat, amelyben a tanuló szakmai tudása, testi és technikai adottságai, kulturális tapasztalatai, érdeklődése, értékei, kreativitása és személyes kifejezőmódja fokozatosan saját művészi állásponttá szerveződik. Az intézmény olyan pedagógiai környezetet biztosít, amelyben a stabil szakmai alapok elsajátítása mellett lehetőség van kérdésre, kísérletezésre, alkotásra és különböző művészeti megközelítések megismerésére.

A tanulók rendszeresen kerülhetnek vizsga-, felvételi, próba-, bemutató-, produkciós és nyilvános teljesítményhelyzetekbe. A személyiségfejlesztés része ezért a reális felkészülés, a feszültségi állapot felismerése és szabályozása, a figyelem irányítása, a hibák és váratlan helyzetek kezelése, a szakmai visszajelzés feldolgozása, a siker és kudarc reális értelmezése, valamint a segítségkérés képessége.

A reziliencia nem a nehézségek korlátlan elviselését vagy a túlterhelés elfogadását jelenti. Olyan alkalmazkodó- és megküzdőképesség, amelyben a tanuló felismeri saját állapotát, mozgósítja erőforrásait, szükség esetén támogatást vesz igénybe, és tapasztalatait további fejlődésének szolgálatába állítja.

II.3. Közösségfejlesztés

Az Akadémia a közösségfejlesztést a személyiségfejlesztéssel szorosan összefüggő pedagógiai folyamatként értelmezi. A tanuló egyszerre tagja osztályközösségnek, közismereti tanulócsoportoknak, szakmai és művészeti csoportoknak, alkotó- és produkciós közösségeknek, valamint az intézmény egészének. E közösségek eltérő funkciójúak, de közös alapjuk az emberi méltóság tisztelete, az egyéni különbségek elfogadása, az együttműködés, a megbízhatóság és a felelősség.

II.3.1. A közösségi fejlődés pedagógiai alapjai

- közös célok és értékek felismerése, az intézményhez való pozitív kötődés;
- együttműködés, kölcsönös segítségnyújtás és felelősségvállalás;
- mások személyiségének, véleményének, teljesítményének és határainak tisztelete;
- kulturált véleménynyilvánítás, vita és konfliktuskezelés;
- tanulói kezdeményezések és közösségi aktivitás támogatása;
- a kirekesztő, megalázó, agresszív vagy bántalmazó magatartás megelőzése és pedagógiai kezelése.

A fejlett közösség nem szükségszerűen konfliktusmentes, hanem képes a különbségek konstruktív kezelésére, közös döntések kialakítására és tagjai fejlődését támogató működésre. A közösséghez tartozás egyszerre jelent élményt, részvételt és felelősséget.

II.3.2. Az osztályközösség és a tanulói részvétel

Az osztályközösség a tanuló iskolai életének egyik meghatározó közösségi kerete. Lehetőséget teremt az együttműködés, közös döntés, véleményalkotás, feladatvállalás, felelősség és segítségnyújtás gyakorlására. Az osztályfőnök koordináló szerepe mellett az osztályközösség fejlesztése valamennyi, a csoporttal dolgozó pedagógus közös felelőssége.

A tanórai csoportmunka, kooperatív tanulás, közös problémamegoldás, projektmunka, vita, társértékelés és alkotó tevékenység közösségfejlesztő hatású tanulási helyzet. A tanulói részvétel intézményi döntési és érdekképviseleti kereteit a II.7. fejezet rögzíti.

II.3.3. Szakmai, művészeti és produkciós közösségek

A szakmai és művészeti csoportokban az egyéni teljesítmény sok esetben közvetlenül összefügg mások munkájával. A partnerrel, csoportban vagy produkciós közegben végzett tevékenység során a tanuló megtapasztalja, hogy felkészültsége, pontossága, koncentrációja, kommunikációja és megbízhatósága a közös művészi eredményre és bizonyos szakmai helyzetekben mások biztonságára is hatással van.

- kölcsönös bizalom és megbízhatóság;
- partnerre és csoportra irányuló tudatos figyelem;
- pontos szakmai kommunikáció;
- a saját és mások szerepének, feladatának és felelősségének megértése;
- szakmailag megalapozott, kulturált visszajelzés;
- közös célért végzett fegyelmezett és következetes munka;
- eltérő alkotói elképzelések konstruktív összehangolása;

- a közös siker, hiba és nehézség reflektív feldolgozása.

II.3.4. Intézményi közösség, hagyományok és közösségi események

Az Akadémia több képzési formát, életkort, szakmai területet és működési helyszínt kapcsol egységes intézményi rendszerbe. Az intézményi közösség fejlesztésének célja nem valamennyi csoport működésének egyformasága, hanem a közös intézményi értékrendhez, pedagógiai kultúrához és szakmai hagyományhoz való kapcsolódás.

Az intézményi hagyományok a közösségi identitás, értékközvetítés és folytonosság pedagógiai eszközei. Pedagógiai szempontból azok a hagyományok és közösségi események értékesek, amelyek aktív részvételt, felelősségvállalást, alkotást, közös tapasztalatot és reflexiót teremtenek. A tanévenkénti konkrét eseményrendet az éves munkaterv határozza meg.

II.3.5. A közösségfejlesztés eredményessége

A közösségfejlesztés akkor tekinthető eredményesnek, ha a tanuló életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően egyre nagyobb önállósággal képes kapcsolatokat kialakítani és fenntartani, együttműködni, feladatot és felelősséget vállalni, konfliktusokat konstruktívan kezelni, közös célok megvalósításában részt venni, valamint felismerni saját teljesítménye és a közösség eredményessége közötti kapcsolatot.

II.4. Teljes körű egészségfejlesztés

Az Akadémia a teljes körű egészségfejlesztést rendszerszerű, preventív és fejlesztő pedagógiai folyamatként értelmezi. Célja olyan ismeretek, készségek, attitűdök és önszabályozási képességek kialakítása, amelyek támogatják a tanulók testi és lelki egészségének megőrzését, társas jóllétét, biztonságát és hosszú távon fenntartható életvezetését. Az egészségfejlesztés megvalósul a közismereti nevelésben, a testnevelésben, a művészeti-szakmai képzésben, az osztályfőnöki munkában, a tanulásszervezésben, a közösségi és produkciós folyamatokban, valamint a segítő szakmai együttműködésekben.

Az Akadémia sajátos képzési profiljából következően a magas teljesítmény és az egészség védelme nem egymással versengő cél. A tartós szakmai fejlődés feltétele a megfelelő fizikai felkészültség, a mentális jóllét, a fokozatos terhelés, a regeneráció, a biztonságtudatosság, az önismeret és a segítségkérés képessége.

II.4.1. Az egészségfejlesztés fő területei

II.4.1.1. Egészségi önismeret, testi egészség és higiéné

Az Akadémia az egészséget testi, lelki és társas összefüggésrendszerként értelmezi. A tanuló életkorának megfelelően legyen képes saját testi és lelki állapotának, terhelhetőségének és határainak egyre pontosabb felismerésére, az egészséget támogató és veszélyeztető életmódbeli tényezők megkülönböztetésére, valamint arra, hogy szükség esetén időben segítséget kérjen.

Az egészségpedagógiai tevékenység kiterjed a személyi és környezeti higiénéire, a test- és szájhigiénéire, az egészséges testtartásra, az ergonomikus tanulási és munkakörnyezetre, a fertőzések megelőzését támogató szokásokra, továbbá az eszközök és terek biztonságos használatára. A pedagógus feladata nem egészségügyi diagnózis felállítása, hanem a pedagógiai szempontból releváns változások észlelése, a biztonságos keretek fenntartása és szükség esetén kompetens szakember bevonásának kezdeményezése.

II.4.1.2. Mentális egészség, pszichológiai biztonság és jóllét

Az intézmény olyan pszichológiailag biztonságos pedagógiai környezet kialakítására törekszik, amelyben a tanuló kérdezhet, hibázhat, bizonytalanságot jelezhet és segítséget kérhet anélkül, hogy ezért megszégyenítő, stigmatizáló vagy méltóságát sértő bánásmódban részesülne. A mentális egészség támogatása kiterjed az érzelmi önismeretre, a stressz és teljesítményszorongás kezelésére, az adaptív megküzdésre, a motiváció fenntartására, a kudarc és siker reális feldolgozására, valamint a támogató társas kapcsolatokra.

A művészeti pályára készülő tanulók esetében sajátos pszichés terhelést jelenthet a folyamatos szakmai visszajelzés, nyilvános teljesítés, szakmai összehasonlítás, vizsga, bemutató, fellépés, sérülés miatti kiesés vagy az alkotói önértékelés alakulása. Tartós pszichés nehézség, krízis vagy veszélyeztetettség gyanúja esetén az intézmény a kompetenciahatárok tiszteletben tartásával a megfelelő szakmai segítség igénybevételét kezdeményezi.

II.4.1.3. Táplálkozás, folyadékbevitel és testtudat

Az egészséges táplálkozásra nevelés célja annak megértése, hogy a megfelelő energia- és tápanyagbevitel, a rendszeresség, a folyadékbevitel és a regeneráció a fejlődés, koncentráció, tanulási teljesítmény és fizikai terhelhetőség feltétele. Az intézmény nem egyetlen étrendi modell előírására törekszik, hanem életkornak megfelelő, megbízható ismeretek, tudatos választás és kritikus információértékelés kialakítására.

Az artistaképzésben a test a személy identitásának része, a szakmai munkavégzés eszköze és a művészi kifejezés hordozója. A testtel, testtömeggel vagy táplálkozással kapcsolatos pedagógiai kommunikáció nem épülhet megszégyenítésre, megalázó testminősítésre, egészséget veszélyeztető esztétikai normára vagy büntető jellegű kontrollra. Táplálkozási, testképi vagy egyéb egészségügyi probléma gyanúja esetén a pedagógiai feladat a megfelelő jelzés és kompetens szakember bevonásának kezdeményezése.

II.4.1.4. Mozgás, fizikai fejlődés, terhelés és regeneráció

A rendszeres mozgás az egészséges életvezetés alapvető eleme. Az Akadémia ugyanakkor pedagógiai megkülönbözteti az egészségmegőrző fizikai aktivitást és a magas szintű szakmai teljesítményre irányuló fizikai képzést. Az intenzív artistagyakorlás önmagában nem jelenti automatikusan az egészség szempontjából optimális terhelést.

A fizikai fejlesztés az általános alapok és a szakágspecifikus képességek egymásra épülésére, fokozatosságra, individualizációra és biztonságos progresszióra épül. A szakmai fejlődésben különösen fontos az erő, állóképesség, koordináció, egyensúly, mobilitás, testkontroll és a szakág által igényelt speciális képességek tervszerű fejlesztése.

A regeneráció nem a tanulási és szakmai munka ellentéte, hanem annak része. A tanulónak meg kell értenie az alvás, pihenés, megfelelő táplálkozás és folyadékbevitel, valamint az aktív és passzív regeneráció szerepét a tanulási folyamatokban, fizikai adaptációban, koncentráció fenntartásában, sérülésmegelőzésben és tartós teljesítőképességben.

II.4.1.5. A művészeti-szakmai terhelés egészségpedagógiai kezelése

A tanulói terhelés megítélésekor a közismereti tanulmányok, otthoni felkészülés, számonkérések, szakmai gyakorlás, fizikai felkészítés, egyéni és csoportos munka, próbák, vizsgák, bemutatók, produkciók és esetleges külső szakmai elfoglaltságok együttes hatását kell figyelembe venni. A terhelés nem értelmezhető kizárólag óraszámok alapján; jelentős az intenzitás, időbeli koncentráció,

jelleg, az egyes terhelések egymásra hatása, a tanuló életkora és aktuális állapota, valamint a regeneráció lehetősége.

A félévi és tanév végi szakmai vizsgák, bemutatók és kiemelt produkciós időszakok a terhelés szempontjából fokozott figyelmet igényelnek. A közismereti és művészeti-szakmai pedagógusok együttműködésének egyik feladata, hogy a különböző képzési területek követelményei ne eredményezzenek pedagógiaiilag indokolatlan, tartós vagy biztonságot veszélyeztető terhelési konfliktust.

II.4.2. Prevenció, segítő kapcsolatok és kompetenciahatárok

II.4.2.1. A prevenció pedagógiai alapelvei

A prevenció célja nem kizárólag a veszélyek és tiltások közlése, hanem az egészségértés, kockázatfelismerés, döntési képesség, önszabályozás, problémamegoldás és segítségkérési kompetencia fejlesztése. Kiterjed a balesetek és sérülések megelőzésére, a túlterhelés felismerésére, a testi és lelki egészségromlás korai jelzéseire, a higiénés és fertőzőmegelőző magatartásra, a bántalmazás megelőzésére, a szerhasználati és viselkedési függőségekre, valamint a testképet vagy teljesítményt veszélyeztető magatartások felismerésére.

A művészeti-szakmai képzésben a prevenció szerves része a fokozatos előrehaladás, a megfelelő bemelegítés és előkészítés, az eszközök és szakmai terek rendeltetésszerű használata, a szakági biztonsági szabályok követése, valamint az aktuális fejlettséghez és terhelhetőséghez igazodó feladatadás. A biztonság a professzionális szakmai minőség egyik feltétele.

II.4.2.2. Szenvedélybetegségek és egészségkárosító magatartások megelőzése

Az életkorhoz igazodó prevenció foglalkozik a nikotintartalmú termékekkel, alkohollal, kábítószerekkel és más pszichoaktív szerekkel, gyógyszerek nem rendeltetésszerű alkalmazásával, továbbá a testalak vagy teljesítmény befolyásolását ígérő, egészségügyi kockázattal járó szerek és gyakorlatok használatával. Kiterjed a viselkedési függőségekre és az életvezetés egyensúlyát veszélyeztető digitális magatartásokra is.

Veszélyeztető szerhasználatra vagy függőségi problémára utaló jelenséget az intézmény nem kizárólag fegyelmi kérdésként kezel. A pedagógiai, gyermekvédelmi, egészségügyi és szükség esetén szakellátási szempontokat együttesen kell érvényesíteni.

II.4.2.3. Segítő kapcsolatok és jelzési felelősség

Az egészségfejlesztés megvalósítása a család, osztályfőnök, közismereti és művészeti-szakmai pedagógusok, iskola-egészségügyi szolgálat, pszichológiai vagy mentálhigiénés ellátás, gyermekvédelmi feladatot ellátó szakemberek, pedagógiai szakszolgálat, fejlesztő és gyógypedagógiai szakemberek, valamint szükség szerint egészségügyi és gyermekjóléti szolgáltatások együttműködésére épül.

A pedagógiai megfigyelés és az egészségügyi vagy pszichológiai diagnosztika egyértelműen elválasztandó. A pedagógus és oktató észleli a pedagógiai szempontból jelentős változásokat, saját hatáskörében intézkedik, és kompetenciahatárt meghaladó helyzetben megfelelő szakember bevonását kezdeményezi. Egészségügyi, pszichológiai vagy más érzékeny adatok kizárólag a feladatellátáshoz szükséges, jogszerű mértékben kezelhetők.

II.4.2.4. Külső egészségfejlesztési programok

Külső egészségfejlesztési vagy prevenciós program akkor kapcsolható az intézményi nevelőmunkához, ha valós pedagógiai szükségletre reagál, szakmailag hiteles, életkorhoz igazított,

fejlesztési célja egyértelmű, és módszerei összhangban állnak az Akadémia pedagógiai szemléletével. Az intézmény nem támogat félelemkeltésre, megszégyenítésre, stigmatizálásra vagy szakmailag nem megalapozott egészségügyi állításokra épülő programot.

II.4.3. A tanulók fizikai állapotának mérése és pedagógiai felhasználása

Az Akadémia a fizikai állapot és fizikai képességek mérését a tanulói fejlődés követésének és a pedagógiai-szakmai tervezés támogatásának eszközeként alkalmazza. Az intézmény elkülöníti az országos egészségközpontú fizikai fitességi mérést, az Akadémia saját szakmai célú fizikai képességfelmérését és a művészeti-szakmai teljesítmény minősítő értékelését. E rendszerek eltérő célt szolgálnak, ezért eredményeik nem használhatók fel egymással felcserélhető módon.

- az egyéni fizikai fejlődés és fejlődési tendencia követése;
- a fizikai erősségek és fejlesztendő területek feltárása;
- az általános és szakág-specifikus fizikai felkészítés tervezésének támogatása;
- a differenciált terhelés megalapozása;
- a testtudat és önreflexió fejlesztése;
- a szakmai technikai fejlődéshez szükséges fizikai előfeltételek követése.

Az akadémiaszpecifikus mérés rendszeres, összehasonlítható és fejlesztő funkciójú. A konkrét mérési gyakoriságot, feladatsort, végrehajtási standardokat, mérési egységeket, dokumentációt és korcsoportonkénti részleteket az intézmény külön szakmai mérési protokollban vagy mellékletben szabályozza. Ez lehetővé teszi, hogy a Pedagógiai Program alapelvei stabilak maradjanak, miközben a mérési módszerek szakmai tapasztalatok alapján korszerűsíthetők.

A mérési eredmény nem önmagában minősíti a tanuló artistaművészeti teljesítményét. Elsődleges funkciója diagnosztikus és fejlesztő: a fejlődési tendencia felismerése, a következő fejlesztési szakasz tervezése és szükség esetén a terhelés módosítása. A mérési adat nem használható megszégyenítésre, testalkat minősítésére vagy pedagógiailag indokolatlan nyilvános összehasonlításra.

II.4.4. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának terve

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek célja, hogy a tanulók életkoruknak és képzési szintjüknek megfelelően felismerjék a sürgős segítséget igénylő helyzeteket, képesek legyenek megfelelő segítséget mozgósítani, és saját felkészültségük, valamint kompetenciahatáraik figyelembevételével biztonságosan megtegyék a szaksegítség megérkezéséig szükséges alapvető lépéseket.

- helyszínbiztonság és segélyhívás;
- alapvető állapotfelmérés, eszmélet és légzés vizsgálatának alapjai;
- eszméletlenség és légúti akadály felismerése;
- újraélesztés alapelvei és az automatizált külső defibrillátor használatának megismerése;
- jelentős vérzés, sebek és égési sérülések alapvető ellátása;
- mozgásszervi sérülések és traumák esetén követendő biztonságos magatartás;
- a segítségnyújtó saját biztonságának és kompetenciahatárainak felismerése.

Az artistaképzés sajátosságaira tekintettel az elsősegély-oktatás kiterjedhet a magasból vagy eszközről történő esés, ütközés, végtag- és ízületi sérülés, fejet, nyakat vagy gerincet érintő trauma gyanúja, nagy fizikai terheléshez társuló rosszullét és más reálisan előforduló veszélyhelyzetek első

reakcióinak megismerésére. A pedagógiai cél nem az önálló diagnózis vagy kezelés, hanem a helyzet súlyosságának felismerése, a veszély további növelésének elkerülése és a megfelelő segítség gyors mozgósítása.

Az elsősegély-ismeretek tantárgyi és nevelési kapcsolódásai megjelenhetnek különösen a természettudományi és biológiai tartalmakban, a testnevelésben, az osztályfőnöki munkában, az egészségfejlesztési, munkavédelmi és biztonságtechnikai nevelésben, valamint a művészeti-szakmai képzésben. A gyakorlati oktatásban lehetőség szerint demonstráció, szituációs gyakorlás, segélyhívási helyzet, újraélesztési és AED-gyakorlat, vérzéscsillapítási és sérülési helyzetek feldolgozása alkalmazandó. A részletes technikai oktatási protokoll nem a Pedagógiai Program része.

II.5. A pedagógusok helyi pedagógiai feladatai és szakmai együttműködése

Az Akadémia pedagógiai rendszerében a pedagógus feladata nem szűkíthető tantárgyi, szakmai vagy művészeti ismeretek közvetítésére. A pedagógus szakterületi szakember, nevelő, tanulási folyamatot tervező és szervező, fejlesztő, értékelő, együttműködő és reflektív szakmai szereplő. A művészeti-szakmai nevelésben ehhez kapcsolódik a technikai és művészi tudás biztonságos, fokozatos átadásának, az alkotói önállóság kibontakoztatásának és a professzionális szakmai magatartás kialakításának felelőssége.

A magas szintű szaktárgyi vagy artistaművészi tudás önmagában nem helyettesíti a pedagógiai-didaktikai professzionalizmust. Az Akadémia pedagógusa tudatosan tervezi a tanulási folyamatot, figyelembe veszi az életkori és egyéni sajátosságokat, differenciál, fejlesztő visszajelzést ad, reflektál saját gyakorlatára, támogatja a tanulói autonómiát, együttműködik kollégáival, és a biztonságot a szakmai minőség részének tekinti.

II.5.1. A pedagógus közös pedagógiai feladatai

- a tanuló emberi méltóságának és személyiségi jogainak tisztelete;
- az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevétele;
- világos, következetes és szakmailag megalapozott követelménytámasztás;
- a teljesítmény, fejlődés és erőfeszítés értékelése;
- az önállóság és felelősség fokozatos fejlesztése;
- biztonságos, befogadó és bántalmazásmentes pedagógiai környezet fenntartása;
- a tudás, általános műveltség, szakmai minőség és művészi igényesség együttes képviselése;
- a tanulói kezdeményezőkészség, kreativitás és reflektív gondolkodás támogatása.

A pedagógus nevelő-oktató munkáját tervszerűen, a Pedagógiai Programmal, helyi tantervvel, alkalmazandó tantervi és szakmai követelményekkel, valamint az adott tanulócsoport sajátosságaival összhangban végzi. A tervezés magában foglalja a fejlesztési célok, tanulási eredmények, előzetes tudás, tanulásszervezési módszerek, gyakorlás, differenciálás, értékelés és visszacsatolás tudatos összehangolását.

A művészeti-szakmai képzésben a tervezés részét képezi a technikai és fizikai előfeltételek egymásra építése, az egyéni fejlődési út, a szakági sajátosság, a biztonság, a terhelés és regeneráció, valamint a technikai tudás és művészi fejlődés kapcsolatának tudatos kezelése.

II.5.2. A tanulói fejlődés követése és differenciált támogatása

A pedagógus a tanulói teljesítményt folyamatában értelmezi. Egyetlen érdemjegy, vizsgaeredmény, szakmai teljesítmény vagy aktuális állapot nem ad teljes képet a fejlődésről. A pedagógus saját feladatkörében figyelemmel kíséri az előzetes tudást, a tudás és képességek fejlődését, a tanulási és gyakorlási stratégiákat, az erősségeket, a tartós lemaradást vagy teljesítményváltozást, a motivációt, az önállóságot, az együttműködést, a tehetség kibontakozásának jeleit és a pedagógiai helyzetben felismerhető terhelési vagy jólléti változásokat.

A differenciálás megvalósulhat eltérő nehézségű vagy összetettségű feladatokkal, különböző mértékű támogatással, egyéni vagy kiscsoportos fejlesztéssel, a gyakorlás tartalmának és mennyiségének alakításával, gazdagító feladatokkal, célzott felzárkóztatással, egyéni alkotói vagy kutatási feladatokkal és differenciált fejlesztő visszajelzéssel. A differenciálás célja nem a tanulók rögzített kategóriákba sorolása, hanem a lehető legeredményesebb fejlődési feltételek megteremtése.

Tartós teljesítményromlás, lemaradás, motivációvesztés, túlterhelés, beilleszkedési probléma vagy más jelentős változás esetén a pedagógus feladata a jelenség észlelése, pedagógiai értelmezése és szükség esetén az együttműködés kezdeményezése. A probléma nem értelmezhető automatikusan kizárólag szorgalmi, magatartási vagy képességbeli hiányként.

II.5.3. Értékelés és pedagógiai visszajelzés

Az Akadémia az értékelést a tanulási és fejlődési folyamat szerves részének tekinti. A diagnosztikus értékelés a kiinduló állapotot, a fejlesztő értékelés a következő fejlődési lépést, a minősítő értékelés pedig a meghatározott követelmények teljesítését teszi láthatóvá. Az értékelési funkciók egymást kiegészítik.

Az érdemjegy a teljesítmény minősítésének egyik eszköze, de nem minden esetben mutatja meg önmagában a fejlődés tartalmát. Az intézmény ezért az érdemjegyes értékelés mellett alkalmazhat kritériumorientált szöveges visszajelzést. A fejlesztő visszajelzés lehetőség szerint megmutatja, miben eredményes a tanuló, milyen fejlődés történt, mely terület igényel további munkát, mi akadályozza a továbblépést, és milyen konkrét következő lépés indokolt.

A művészeti-szakmai értékelés a szakági és képzési szinthez igazodva figyelembe veszi a technikai tudást, a végrehajtás biztonságát és tudatosságát, a fizikai felkészültséget, a fejlődési tendenciát, a művészi minőséget és interpretációt, a kreativitást, önállóságot, együttműködést és szakmai munkafegyelmet. A tanulói önértékelés és reflexió fejlesztése a későbbi autonóm művészi-szakmai működés alapja.

II.5.4. Pedagógiai-szakmai együttműködés és intézményi koordináció

Az Akadémia összetett képzési rendszerében a közismereti és művészeti-szakmai területek együttműködése különösen jelentős teljesítményváltozás, tanulási vagy szakmai elakadás, intenzív tehetségfejlesztés, túlterhelés, hosszabb hiányzás, vizsga- és produkciós időszak, képzési szakaszok közötti átmenet és pályaorientációs döntés esetén. Az együttműködés nem teszi lehetővé, hogy egyik képzési terület a másik követelményeit önállóan felülírja; a konfliktusokat pedagógiai egyeztetéssel kell rendezni.

A szakmai munkaközösségek az azonos vagy kapcsolódó tantárgyi, szakmai és pedagógiai területek szakmai műhelyei. Pedagógiai funkciójuk a követelmények közös értelmezése, az egymásra épülés támogatása, a módszertani kultúra fejlesztése, a differenciálási, mérési és értékelési tapasztalatok összehangolása, a vizsgák és bemutatók szakmai elemzése, valamint a belső tudásmegosztás.

A munkaközösség-vezető pedagógiai fókuszja az adott tantárgyi, művészeti, szakmai vagy nevelési terület szakmai-módszertani minősége. A tagozati koordináció fókuszja a teljes képzési szakasz, a tanulói folyamatok összessége és a közismereti-szakmai területek összehangolása. Az osztályfőnök fókuszja az egyéni tanulói életút és az osztályközösség. E szerepek egymást kiegészítik, nem egymás feladatainak megismétlésére szolgálnak.

A képzési szakaszok közötti pedagógiai folytonosság érdekében a tanuló erősségeiről, fejlesztendő területeiről, bevált tanulási és fejlesztési módszereiről, tehetséggondozásáról és a továbbhaladást érdemben befolyásoló pedagógiai tényezőkről a szükséges és jogszerű mértékben történik szakmai információátadás. Ennek célja nem korábbi minősítések továbbörökítése, hanem a fejlődés folytonosságának támogatása.

II.5.5. Az osztályfőnöki munka pedagógiai funkciója

Az osztályfőnök az egyéni tanulói életút és az osztályközösség pedagógiai koordinátora. Figyelemmel kíséri a tanuló közismereti, művészeti-szakmai, közösségi és személyiségfejlődésének összefüggéseit, támogatja az osztályközösség fejlődését, a tanulási és életvezetési önállóságot, a pályaaorientációt, az egészség- és digitális tudatosságot, valamint szükség esetén kezdeményezi az érintett pedagógusok és segítő szakemberek együttműködését.

Az osztályfőnök a családdal való pedagógiai együttműködés egyik meghatározó kapcsolódási pontja, különösen kiskorú tanulók esetében. Az osztályfőnöki munka részletes szervezési, adminisztratív és hatásköri szabályait nem a Pedagógiai Program, hanem az SZMSZ, a munkaköri leírások és más belső szabályozók tartalmazzák.

II.5.6. A pedagógiai és szervezeti feladatok elhatárolása

A Pedagógiai Program a pedagógus, osztályfőnök, munkaközösség-vezető és tagozati koordináció pedagógiai funkcióit rögzíti. A munkaszervezési, adminisztratív, KRÉTA-használati, beszámolási, ellenőrzési, munkáltatói, döntési és részletes hatásköri szabályok az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában, munkaköri leírásaiban, éves munkatervében és más belső szabályozóiban kerülnek meghatározásra.

II.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók támogatása, tehetséggondozás és gyermekvédelem

Az Akadémia a kiemelt figyelmet igénylő tanulók támogatását olyan differenciált pedagógiai rendszerként értelmezi, amely a tanuló sajátos szükségletei, képességstruktúrája, tehetsége, szociális helyzete, egészségi állapota és fejlődési útja alapján biztosít megfelelő támogatást. Ugyanazon tanuló egy területen kiemelkedő tehetséget mutathat, miközben más területen felzárkóztatásra, fejlesztésre vagy különleges bánásmódra szorul.

II.6.1. BTMN, tanulási kudarcnak kitett tanulók és felzárkóztatás

A tanulási nehézségek és tartós teljesítményromlás korai felismerése valamennyi pedagógus feladata. A gyenge vagy ingadozó teljesítmény nem értelmezhető automatikusan motivációhiánnyként vagy képességbeli korlátként; annak hátterében tanulási sajátosság, hiányzó előzetes tudás, túlterhelés, élethelyzeti tényező, beilleszkedési nehézség, egészségi vagy más körülmény is állhat.

A BTMN-hez és felzárkóztatáshoz kapcsolódó pedagógiai tevékenység a szakértői vélemények figyelembevételére, célzott fejlesztési szükséglet-meghatározásra, differenciált tanulásszervezésre, egyéni segítségnyújtásra, fejlesztő visszajelzésre és rendszeres utánkövetésre épül. A közismereti és

művészeti-szakmai terhelést szükség szerint össze kell hangolni annak érdekében, hogy a fejlesztési támogatás ne váljon újabb aránytalan terheléssé.

A pedagógiai szakszolgálattal és más kompetens szakemberekkel való együttműködés a jogszabályok, szakértői vélemények és intézményi eljárásrend szerint történik. A pedagógus saját kompetenciájának határain belül fejlesztő beavatkozást alkalmaz, és szükség esetén további szakmai segítséget kezdeményez.

II.6.2. Tehetség- és képességkibontakoztatás

A tehetséggondozás az Akadémia egyik meghatározó pedagógiai feladata. Az intézmény a tehetséget nem egyetlen kiemelkedő teljesítményként vagy merev kategóriaként, hanem fejlődési potenciálként értelmezi, amelynek kibontakozásához megfelelő kihívás, szakmai támogatás, visszajelzés, gyakorlási lehetőség, önismeret, motiváció és hosszú távon fenntartható fejlődési környezet szükséges.

Az artistatehetség komplex értelmezése különösen a következő, egymással összefüggő dimenziókat foglalja magában:

- technikai tanulási képesség és technikai biztonság;
- fizikai adottságok és fejleszthetőség, koordináció, testtudat és terhelhetőség;
- művészi érzékenység, kifejezőképesség és előadói jelenlét;
- kreativitás, alkotói gondolkodás és problémamegoldás;
- motiváció, kitartás, munkafegyelem és felelősség;
- önállóság, reflektivitás és a visszajelzések feldolgozásának képessége;
- együttműködés, partneri működés és szakmai kommunikáció;
- pszichés alkalmazkodóképesség és a fejlődési potenciál hosszabb távú jelei.

A tehetségazonosítás nem egyetlen felvételi, vizsga- vagy bemutatóeredményre épül, hanem a tanuló fejlődési folyamatának megfigyelésére, teljesítményeinek és tanulási sajátosságainak több szempontú értelmezésére. A kiemelkedő teljesítményt mutató tanulók számára az intézmény gazdagító, differenciált, egyéni vagy kiscsoportos fejlesztési lehetőségeket, szakmai mentorálást, verseny-, bemutató-, projekt- és produkciós lehetőségeket biztosíthat.

A tehetséggondozás nem vezethet a tanuló egyoldalú fejlesztéséhez. A magas szakmai teljesítmény mellett figyelmet kell fordítani a közismereti fejlődésre, személyiségre, társas kompetenciákra, mentális jóllétre, fizikai egészségre, regenerációra és életpálya-rugalmasságra is.

II.6.3. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása a szakértői véleményben foglaltak, a hatályos szabályozás, az intézmény alapfeladata és a képzési forma sajátosságai alapján történik. A pedagógiai támogatás célja a tanuló hozzáféréseinek, fejlődésének, részvételének és eredményes továbbhaladásának biztosítása a szükséges, szakmailag indokolt alkalmazkodással.

A pedagógus a szakértői vélemény alapján alkalmazza a szükséges pedagógiai módszereket, differenciálást, számonkérési és értékelési alkalmazkodást, valamint együttműködik a gyógypedagógiai, fejlesztő és más segítő szakemberekkel. A támogatás nem jelenti a szakmai vagy tantervi követelmények önkényes elhagyását; a követelmények és a teljesítéshez biztosított támogatás viszonyát a tanuló szükségletei és a vonatkozó szabályok alapján kell meghatározni.

A művészeti-szakmai képzésben minden alkalmazkodásnak figyelembe kell vennie a technikai és biztonsági követelményeket is. A pedagógiai támogatás nem eredményezhet a tanuló vagy mások testi biztonságát veszélyeztető helyzetet.

II.6.4. Hátránykompenzáció, gyermek- és ifjúságvédelem

Az Akadémia feladata a szociális, családi, életvezetési vagy más hátrányból eredő tanulási és részvételi akadályok felismerése és pedagógiai lehetőségeken belüli enyhítése. A hátránykompenzáció célja nem a követelmények indokolatlan csökkentése, hanem a hozzáférés és eredményes részvétel támogatása.

A veszélyeztetettség felismerése és a gyermekvédelmi jelzési felelősség valamennyi pedagógus feladata saját kompetenciájának keretei között. Különösen figyelmet igényelhet a tartós, indokolatlan teljesítményromlás, jelentős hiányzás, visszahúzódás, viselkedésváltozás, bántalmazás vagy elhanyagolás gyanúja, súlyos konfliktus, önveszélyeztető vagy másokat veszélyeztető magatartás, illetve más, a tanuló testi-lelki biztonságát veszélyeztető körülmény.

A pedagógus nem végez gyermekvédelmi, pszichológiai vagy egészségügyi diagnosztikát, hanem észlel, dokumentálja a feladatellátáshoz szükséges tényeket, a saját hatáskörében intézkedik és a megfelelő intézményi jelzési rend szerint kezdeményezi a szükséges együttműködést. Krízishelyzetben a tanuló biztonsága elsődleges.

A hiányzás és lemorzsolódási kockázat pedagógiai megelőzése a korai jelzések észlelésére, a tanulói élethelyzet megismerésére, az osztályfőnöki és pedagógusi együttműködésre, a családdal való kapcsolatra, valamint szükség esetén külső segítő szolgáltatások bevonására épül.

II.6.5. Tartós gyógykezelés alatt álló tanulók pedagógiai támogatása

Tartós gyógykezelés vagy hosszabb egészségi okból történő kiesés esetén az intézmény célja a tanulási folyamat lehetőség szerinti folytonosságának támogatása, a kapcsolattartás fenntartása és a közismereti, illetve művészeti-szakmai visszatérés összehangolása. A visszatérés ütemét a tanuló aktuális állapota, az egészségügyi előírások és a képzés biztonsági követelményei alapján kell alakítani.

A művészeti-szakmai terhelés újrafelépítése fokozatosan történik. A pedagógus vagy oktató nem minősíti az egészségügyi alkalmasságot, hanem a rendelkezésre álló szakvélemények és pedagógiai tapasztalatok alapján alakítja a tanulási és gyakorlási folyamatot, szükség szerint egyeztetve a családdal és kompetens szakemberekkel.

II.7. A tanulók részvétele az intézményi döntési folyamatokban

Az Akadémia a tanulói részvételt az állampolgári, közösségi és személyes felelősség fejlődésének pedagógiai eszközeként értelmezi. A tanuló ne kizárólag az intézményi szabályok és döntések címzettje legyen, hanem életkorának, érettségének és jogszabályban biztosított jogosultságainak megfelelően kapjon lehetőséget véleménye megfogalmazására, javaslattételre, érdekei képviselésére és a közösségi döntési folyamatokban való részvételre.

II.7.1. A tanulói részvétel pedagógiai alapelvei

- a tanuló emberi méltóságának és véleményének tisztelete;
- életkorhoz és fejlettségi szinthez igazodó részvétel;
- tájékozott és felelős véleményalkotás támogatása;
- kulturált vita, érvelés és kompromisszumkeresés;

- a közösségi döntések következményeinek megértése;
- a képviseleti és közvetlen részvételi formák megismerése.

II.7.2. Véleménynyilvánítás és javaslattevés

A tanulók az őket érintő nevelési-oktatási, közösségi és intézményi kérdésekben a rendelkezésükre álló fórumokon véleményt nyilváníthatnak és javaslatot tehetnek. A pedagógiai kultúra része, hogy a tanulói vélemény meghallgatása tényleges és értelmezhető visszacsatolással járjon, ugyanakkor a véleménynyilvánítás nem jelenti a pedagógiai vagy szakmai felelősség átruházását a tanulóra.

II.7.3. Diákönkormányzat és tanulói képviselet

Az intézmény támogatja a diákönkormányzat és más jogszerű tanulói képviseleti formák működését. A részvétel során a tanulók gyakorolják a képviseletet, a közösségi érdekek megfogalmazását, a felelős döntéshozatalt, a szervezést és az együttműködést. A diákönkormányzat jogszabályban biztosított egyetértési, véleményezési, javaslattevési és más jogosultságainak gyakorlását az intézmény biztosítja.

II.7.4. A részletes eljárási rend

A tanulói véleménynyilvánítás, javaslattevés, érdekképviselet, diákönkormányzati működés, fórumok, határidők és eljárások részletes szervezeti szabályait az intézmény Házi rendje és Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza. A Pedagógiai Program e fejezete a tanulói részvétel pedagógiai célját és alapelveit rögzíti.

II.8. Kapcsolattartás és partneri együttműködés

Az Akadémia a családot, a tanulót és az intézmény pedagógusait a nevelési folyamat egymással együttműködő szereplőinek tekinti. A partneri kapcsolatok célja a tanulói fejlődés támogatása, az információk megfelelő megosztása, a szakmai-pedagógiai döntések megértésének segítése és a közös felelősség erősítése. A részletes kapcsolattartási formák és szervezeti eljárások az SZMSZ-ben és más kapcsolódó intézményi szabályozókban jelennek meg.

II.8.1. A tanuló, a szülő és az intézmény együttműködése

A tanuló a saját fejlődésének aktív résztvevője. Életkorának megfelelően ismerje tanulási és szakmai céljait, követelményeit, kapjon értelmezhető visszajelzést, és legyen lehetősége kérdéseket feltenni, saját szempontjait megfogalmazni és segítséget kérni.

Kiskorú tanulók esetében a szülő vagy törvényes képviselő fontos pedagógiai partner. Az együttműködés különösen a tanulmányi és szakmai előrehaladás, a terhelés, egészség, hiányzás, beilleszkedés, pályorientáció és jelentős fejlődési változások esetén szükséges. A kommunikáció legyen tárgyszerű, kölcsönösen tiszteletteljes, időben megfelelő és a tanuló érdekeit szolgáló.

Nagykorú tanulók esetében az együttműködés az életkori és jogi sajátosságoknak megfelelően a tanuló önállóságára és felelősségére épül.

II.8.2. Külső szakmai, kulturális és társadalmi partnerek

A partnerkapcsolatok pedagógiai értékét nem számuk, hanem tényleges hasznosulásuk határozza meg. Az Akadémia olyan együttműködések támogatását, amelyek hozzájárulnak a tanulók szakmai tapasztalatszerzéséhez, pályorientációjához, kulturális látóköréhez, a pedagógusok szakmai fejlődéséhez, tudásmegosztáshoz, alkotói munkához vagy intézményi innovációhoz.

A cirkusz- és előadó-művészeti, kulturális, társadalmi és nemzetközi partnerkapcsolatok az Akadémia képzési céljaihoz illeszkedve épülnek be a pedagógiai folyamatba. A külső szakmai tevékenységek és produkciók pedagógiai kereteit a III. és V. fejezet részletezi.

II.8.3. Segítő szakmai partnerek

Egészségügyi, pedagógiai, gyermekvédelmi, szakszolgálati és más segítő partnerek bevonása a tanuló szükséglete, a kompetenciahatárok és a vonatkozó intézményi eljárásrend alapján történik. A pedagógus saját szakmai kompetenciáját nem lépi túl, és a külső szakember közreműködését nem helyettesíti.

II.8.4. Partneri visszajelzés és intézményi tanulás

Az intézmény a tanulói, szülői, pedagógusi és partneri visszajelzéseket a pedagógiai működés fejlesztésének egyik információforrásként használhatja. A visszajelzések értelmezése nem egyedi vélemények mechanikus követését, hanem a tapasztalatok szakmai elemzését és a pedagógiai célokkal való összevetését jelenti.

II.9. Tanulmányok alatti vizsgák és belső értékelési alkalmak

A tanulmányok alatti vizsgák célja annak megállapítása, hogy a tanuló az adott tantárgy, évfolyam vagy képzési szakasz követelményeit milyen mértékben teljesítette. A vizsgák követelményeinek, vizsgarészeinek és értékelési szempontjainak előre megismerhetőnek, szakmailag megalapozottnak és a helyi tantervvel összhangban állónak kell lenniük.

II.9.1. A tanulmányok alatti vizsgák alapelvei és fajtái

A tanulmányok alatti vizsgák körébe a hatályos szabályozás szerinti osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga tartozik. A vizsga megszervezése és értékelése során az intézmény a vonatkozó jogszabályokat, helyi tantervi követelményeket, valamint a tanuló számára jogszerűen biztosítandó kedvezményeket és alkalmazkodást veszi figyelembe.

- osztályozó vizsga: a tanuló meghatározott tantárgyi követelmények teljesítéséről ad számot;
- különbözeti vizsga: eltérő tantervi előzményekből eredő lényeges követelménykülönbség rendezését szolgálja;
- pótló vizsga: a jogszerűen meg nem kezdett vagy be nem fejezett vizsga pótlására szolgál;
- javítóvizsga: a jogszabályban meghatározott esetben a sikertelen tanulmányi teljesítés korrekciójának lehetősége.

II.9.2. Tantárgyi és évfolyamonkénti vizsgakövetelmények

A vizsgakövetelmények alapja az adott képzési formára és évfolyamra érvényes helyi tanterv, tantárgyi követelményrendszer és tanulási eredmény. A vizsga tartalma nem követelhet olyan ismeretet vagy teljesítményt, amely az adott tanuló számára alkalmazandó tantervi követelményeken kívül esik. A részletes tantárgyi és évfolyamonkénti vizsgakövetelmények a helyi tantervekben vagy a Pedagógiai Program erre kijelölt mellékletében szerepelnek.

A vizsgarészek – az adott tantárgy sajátosságai szerint – lehetnek írásbeli, szóbeli, gyakorlati vagy projektjellegű elemek. A vizsgaformának a mérni kívánt tudáshoz és kompetenciához kell igazodnia.

II.9.3. Művészeti-szakmai félévi és tanév végi értékelési alkalmak

A művészeti-szakmai képzés félévi és tanév végi vizsgái, bemutatói vagy más kijelölt értékelési alkalmak a szakmai fejlődés meghatározó minősítő pontjai. Céljuk nem kizárólag egy produkció

pillanatnyi eredményének megítélése, hanem a képzési szinthez kapcsolódó technikai, fizikai, művészi, önállósági és szakmai követelmények teljesítésének több szempontú értékelése.

A szakmai értékelés kritériumai a képzési szinthez és szakághoz igazodnak. Az érdemjegyes vagy más minősítő értékelést a pedagógiai folyamat meghatározott pontjain fejlesztő szakmai visszajelzés egészítheti ki. A részletes szakmai vizsgakövetelményeket és értékelési rendszert az artista szakmai program és kapcsolódó mellékletek tartalmazzák.

II.9.4. Képesítő vizsgák és belső felkészítő értékelések

Az Artista I. és Artista II. képesítő vizsgákra vonatkozó követelményeket a mindenkor alkalmazandó központi és intézményi szakmai szabályozás szerint kell alkalmazni. A belső szakmai értékelés a képzési folyamat része, nem helyettesíti a képesítő vizsgát. Az Artista II. és Artista I. képzési utak, valamint a továbbhaladás részletes szabályait a III. és V. fejezet tartalmazza.

Az érettségi vizsgára történő felkészítést támogató belső próba-, kísérettségi vagy más diagnosztikus-fejlesztő mérési forma alkalmazható, amennyiben célja a tanulók vizsgarutinjának, feladatértelmezésének, időgazdálkodásának, kommunikációjának és önértékelésének fejlesztése. E belső értékelés nem azonos az érettségi vizsgával, és részletes formáját az éves pedagógiai tervezés határozhatja meg.

II.9.5. Országos mérések és eredményeik pedagógiai felhasználása

Az intézmény a tanulókat érintő országos mérésekben a mindenkor hatályos szabályozás szerint vesz részt. A mérési eredmények pedagógiai célú felhasználása az egyéni és csoportszintű fejlődési tendenciák, tantárgyi vagy kompetenciaterületi erősségek és fejlesztendő területek felismerését, valamint az intézményi pedagógiai tervezés támogatását szolgálja. A mérési eredmények nem értelmezhetők a tanulói teljesítmény egyetlen kizárólagos mércéjeként.

II.10. Felvétel, átvétel, iskolaváltás és átjárás helyi pedagógiai szabályai

A felvétel és átvétel célja annak megállapítása, hogy a jelentkező a választott képzési forma követelményei, fejlesztési lehetőségei és sajátos pedagógiai feltételei között eredményesen részt tud-e venni. A döntés során a hatályos szabályozás, az intézmény felvételi követelményei és az adott képzési forma sajátosságai irányadók.

II.10.1. A felvétel és átvétel közös pedagógiai alapelvei

- átlátható, előre megismerhető követelmények és eljárási keretek;
- életkorhoz és képzési szinthez igazodó értékelés;
- a jelentkező előzetes tudásának, képességeinek és fejlődési lehetőségeinek pedagógiai értelmezése;
- az egyenlő bánásmód és a jogszerű, szakmailag indokolható döntés követelménye;
- a szakmai képzésben az alkalmassági, biztonsági és fejlődési szempontok megfelelő figyelembevétele.

II.10.2. Felvétel az intézmény képzési formáiba

Az egyes képzési formákba történő felvétel feltételeit az adott képzésre vonatkozó jogszabályok, központi követelmények és az intézmény közzétett felvételi tájékoztatója határozzák meg. Az artistaképzésbe történő felvétel során alkalmazott szakmai, fizikai, koordinációs, művészi és – ahol szükséges – alkalmassági szempontok részletes követelményeit a felvételi tájékoztató vagy a Pedagógiai Program megfelelő melléklete tartalmazza.

Az alapfokú művészetoktatásba, általános iskolai, szakgimnáziumi, technikumi vagy más képzési formába történő felvétel az adott képzési forma jogi és pedagógiai sajátosságai szerint történik. A Pedagógiai Program nem rögzít évente változó felvételi időpontokat, ponthatárokat vagy részletes lebonyolítási eljárásokat.

II.10.3. Átvétel, előzetes tudás és tantervi különbségek

Más intézményből érkező tanuló átvételekor fel kell tárni az előzetesen teljesített tanulmányokat, az alkalmazott tantervi követelményeket, a megszerzett tudást és a lényeges tantervi különbségeket. Indokolt esetben diagnosztikus felmérés, különbözeti vizsga, egyéni segítségnyújtás vagy meghatározott felzárkóztatási időszak alkalmazható.

A korábbi tudás figyelembevétele nem kizárólag dokumentumok formai összevetését jelenti, hanem annak megállapítását, hogy a tanuló rendelkezik-e a további eredményes tanuláshoz szükséges előfeltételekkel. A különbözeti követelmények kizárólag a ténylegesen szükséges tantervi eltérésekre terjedjenek ki.

II.10.4. Egyéni segítségnyújtás és beilleszkedési időszak

Az átvett vagy más képzési előzményekkel érkező tanuló számára az intézmény szükség szerint egyéni vagy kiscsoportos támogatást, pótlási tervet, konzultációt, célzott gyakorlást vagy más pedagógiai segítséget biztosíthat. A cél a képzési rendszerbe történő eredményes beilleszkedés, nem pedig az előzetes eltérések büntető jellegű kezelése.

A beilleszkedési vagy felzárkóztatási időszak nem jelent automatikus követelménymentességet. Az alkalmazott segítség mértéke és időtartama a tényleges tantervi különbségekhez, a tanuló fejlődési üteméhez és az adott képzési szakasz követelményeihez igazodik.

II.10.5. Intézményen belüli átjárás és továbbhaladás

Az intézményen belüli képzési formák közötti átjárás nem automatikus, hanem az adott képzési forma jogi feltételeihez, szakmai és tantervi követelményeihez, valamint szükség esetén felvételi vagy alkalmassági követelményekhez kötött. A tanuló számára az átjárási lehetőségeket és következményeket előzetesen egyértelművé kell tenni.

A szakosítás, szakirány- vagy zsanerválasztás részletes pedagógiai és szakmai rendszerét a III. és V. fejezet tartalmazza. Az Artista II. képesítés megszerzése nem jelent automatikus továbbhaladást az Artista I. művészképzőbe; az Artista I. felvételének részletes szabályozása a V. fejezet kijelölt, egyetlen szabályozási helyén jelenik meg.

II.10.6. A döntés és a kapcsolódó dokumentumok

A felvételi és átvételi döntés meghozatala és közzlése a hatályos szabályozás, az intézményi hatáskörök és a közzétett feltételek szerint történik. A részletes felvételi, alkalmassági, pontozási, különbözeti és eljárási követelményeket az intézmény felvételi tájékoztatója, kapcsolódó mellékletei és belső szabályozói tartalmazzák. A Pedagógiai Program a tartós pedagógiai alapelveket rögzíti.

II.11. Sajátos pedagógiai módszerek és programok

Az Akadémia sajátos képzési környezete indokolja olyan tanulási formák alkalmazását, amelyek a közismereti, művészeti-szakmai és tapasztalati tanulást összekapcsolják. E módszerek alkalmazása nem öncélú: mindig a meghatározott tanulási és fejlesztési célból, a tanulók életkorából, előzetes tudásából és a képzési helyzetből indul ki.

II.11.1. Téma napok, témahetek és tematikus programok

Az országos vagy intézményi téma napok, témahetek és tematikus programok lehetőséget teremtenek egy-egy összetett kérdés több tantárgyi, művészeti és gyakorlati nézőpontból történő feldolgozására. Pedagógiai céljuk lehet a kompetenciák integrált alkalmazása, a közösségi tanulás, a tanulói aktivitás, az önálló kutatás, az alkotás és a reflexió erősítése. A konkrét programokat az éves munkaterv és pedagógiai tervezés határozza meg.

II.11.2. Projektoktatás és interdiszciplináris tanulás

A projektoktatás komplex problémák, kérdések vagy alkotói feladatok feldolgozására épülő tanulásszervezési forma. A projektben a tanulók információt gyűjthetnek, tervezhetnek, együttműködhetnek, alkothatnak, döntéseket hozhatnak, produktumot hozhatnak létre és reflektálhatnak a folyamatra. A közismereti és művészeti-szakmai területek kapcsolódása akkor indokolt, ha valódi tartalmi vagy kompetenciaalapú összefüggés teremthető közöttük.

II.11.3. Az Akadémia sajátos művészeti-szakmai tanulási formái

A műhelymunka és tapasztalati tanulás során a tanuló közvetlen tevékenységen, megfigyelésen, gyakorlásra, korrekción és reflektív feldolgozáson keresztül építi fel tudását. A szakmai demonstráció, gyakorlás, partneri munka, eszközhasználat és alkotói feladat egyaránt pedagógiai tanulási helyzet.

Az alkotó- és produkciós tanulás autentikus szakmai környezetet teremt, amelyben a technikai és művészi tudás, együttműködés, időgazdálkodás, felelősség, problémamegoldás és professzionális jelenlét együttes alkalmazása válik szükségessé. A produkció nem kizárólag végtermék, hanem tanulási folyamat; értéke a felkészülés, alkotás, próba, megvalósítás és reflexió pedagógiai egységében áll.

A blokkos és koncentrált tanulásszervezés alkalmazható, ha az elmélyült munka, a sürgős tevékenységváltások csökkentése, a szakmai folyamatok folytonossága vagy a közismereti és szakmai képzés összehangolása ezt pedagógiai indokolja. A blokkos szervezés nem módosíthatja önkényesen a tantervi követelményeket és órakereteket; részletes munkarendi alkalmazását a III. fejezet és az éves szervezési dokumentumok határozzák meg.

II.12. Digitális pedagógia, digitális állampolgárság és a mesterséges intelligencia pedagógiai alkalmazása

A digitális kompetencia az Akadémián nem pusztán eszközhasználati képességet jelent. Magában foglalja az információk kritikus értékelését, a felelős digitális kommunikációt, az adatvédelmet és kiberbiztonsági tudatosságot, a szerzői jog és alkotói tulajdon tiszteletét, a digitális identitás tudatos alakítását, az egészséges technológiahasználatot, valamint a digitális és mesterségesintelligencia-alapú eszközök tanulást és alkotást támogató alkalmazását.

II.12.1. A digitális kompetencia fejlesztésének alapelvei

A digitális eszköz alkalmazását minden esetben a pedagógiai cél indokolja. Technológia akkor használható eredményesen, ha érdemben támogatja a megértést, gyakorlást, differenciálást, együttműködést, alkotást, visszajelzést vagy információfeldolgozást. A digitális eszköz önmagában nem teszi korszerűvé a pedagógiai módszert, és nem helyettesíti a pedagógusi döntést.

A tanuló fejlődjön abban, hogy önállóan és kritikusan válasszon digitális eszközt a feladat céljához, felismerje a technológia korlátait, és képes legyen digitális környezet nélkül is alapvető gondolkodási, kommunikációs és alkotói műveletekre.

II.12.2. Információműveltség, forráskritika és dezinformáció

A tanuló legyen képes információt keresni, több forrásból ellenőrizni, a forrás hitelességét, szerzőségét, aktualitását, célját és esetleges torzításait mérlegelni. Különösen fontos a tény, vélemény, reklám, manipuláció, szintetikus vagy mesterségesen előállított tartalom megkülönböztetésének képessége.

A mesterséges intelligencia által létrehozott szöveg, kép, hang vagy más tartalom nem tekinthető automatikusan hiteles forrásnak. A tanuló tanulja meg az MI által generált állítások ellenőrzését, a bizonytalanság és hibalehetőség felismerését, valamint a hiteles elsődleges vagy szakmailag megbízható forrásokhoz való visszanyúlást.

II.12.3. Digitális kommunikáció, adatvédelem és kiberbiztonság

A digitális kommunikációban ugyanazok az emberi méltóságot, tiszteletet, felelősséget és jogszerűséget védő elvek érvényesülnek, mint a személyes kapcsolatokban. A tanuló legyen tudatos a nyilvános és személyes információk megkülönböztetésében, saját és mások személyes adatainak védelmében, digitális lábnyoma és online szakmai jelenléte következményeinek felismerésében.

A kiberbiztonsági nevelés magában foglalja a hozzáférések, jelszavak és fiókok biztonságának alapjait, a megtévesztő vagy adathalász tartalmak felismerését, az ismeretlen forrásból származó fájlok és szolgáltatások kockázatait, továbbá azt, hogy személyes, egészségügyi, pedagógiai vagy intézményi érzékeny adat nem adható át indokolatlanul külső digitális vagy MI-szolgáltatásnak.

II.12.4. Szerzői jog, alkotói tulajdon és eredetiség

A tanuló és pedagógus a digitális és MI-alapú tartalmak használata során tiszteletben tartja a szerzői jogot, személyiségi jogokat, az alkotói teljesítmény eredetét és a forrásmegjelölés követelményeit. A művészeti képzésben különös jelentőségű a saját koreográfia, produkciós ötlet, kép-, hang- és videóanyag, zene, dokumentáció és más alkotói tartalom felelős kezelése.

A tanulói munka értékelhetőségének feltétele, hogy a pedagógus megfelelő bizonyossággal meg tudja állapítani, milyen tudás és teljesítmény származik a tanulótól. A más személy vagy MI által létrehozott tartalom saját teljesítményként történő benyújtása nem egyeztethető össze az értékelés hitelességével.

II.12.5. A generatív mesterséges intelligencia pedagógiai alkalmazásának elvei

A generatív mesterséges intelligencia használata akkor pedagógiaileg indokolt, ha támogatja, nem pedig helyettesíti a tanulási célt. Alkalmazható például ötletelésre, magyarázatok összevetésére, gyakorlófeladatok létrehozására, nyelvi támogatásra, strukturálásra, visszajelzés előkészítésére, kreatív alternatívák feltárására vagy más, a pedagógus által meghatározott tanulási célra.

Nem tekinthető megfelelő használatnak, ha az MI a feladat lényegi gondolkodási, problémamegoldási vagy alkotói elemét a tanuló helyett végzi el olyan helyzetben, amikor éppen e képesség mérése vagy fejlesztése a pedagógiai cél. Az engedélyezett használat mindig a konkrét feladathoz, életkorhoz, tantárgyhoz és értékelési célhoz igazodik.

A tanuló szükség szerint jelezze, ha munkájában mesterséges intelligenciát használt, és a pedagógus kérésére legyen képes bemutatni saját munkafolyamatát, forrásait, döntéseit és a felhasznált MI-támogatás jellegét. A részletes feladatszintű elvárásokat a pedagógus előzetesen egyértelműen közli.

II.12.6. Életkorhoz és képzési szakaszhoz igazodó digitális és MI-műveltség

Az 5–8. évfolyamon a fejlesztés hangsúlya az alapvető digitális biztonságon, forráskritikán, felelős kommunikáción, adatvédelemben, a digitális tartalmak megbízhatóságának felismerésén, valamint a

mesterséges intelligencia működésének és korlátainak életkorhoz igazodó megértésén van. A használat fokozott pedagógusi irányítással történik.

A középiskolai szakaszban fokozatosan növekszik az önálló információértékelés, forráskezelés, digitális alkotás, szakmai önreprezentáció, adatvédelmi felelősség és az MI-eszközök transzparens, célhoz kötött használatának elvárása. A tanuló egyre nagyobb felelősséget vállal saját digitális döntéseiért és munkájának eredetiségéért.

II.12.7. A mesterséges intelligencia a művészeti-szakmai képzésben

A művészeti-szakmai képzésben a mesterséges intelligencia támogathat elemző, inspirációs, vizualizációs, kommunikációs, kutatási vagy tervezési folyamatokat, de nem válthatja ki a tanuló technikai, fizikai, előadói és alkotói fejlődéséhez szükséges valós gyakorlást, szakmai tapasztalatot és személyes művészi döntéseket.

Az MI-alapú képi, hang- vagy mozgástartalmak használata során különösen fontos az alkotói eredet, szerzői jog, személyiségi jog, beleegyezés, manipulált tartalom és szakmai hitelesség kérdéseinek tudatos kezelése. A tanuló legyen képes különbséget tenni inspiráció, technikai támogatás és a saját alkotói teljesítményt helyettesítő megoldás között.

II.12.8. Pedagógusi digitális és MI-kompetencia

A digitális és MI-környezet értő, kritikus és felelős használata a pedagógusi professzionalizmus része. A pedagógus feladata, hogy az alkalmazott eszköz pedagógiai célját meghatározza, az adatvédelmi és szerzői jogi kockázatokat mérlegelje, a tanulói eredetiséget és értékelés hitelességét védje, valamint a tanulók számára egyértelmű használati kereteket teremtsen.

Az MI nem helyettesíti a pedagógus szakmai döntését, a tanuló egyéni helyzetének értelmezését, a felelősségvállalást vagy a személyes pedagógiai kapcsolatot. A pedagógus az MI által készített tartalmat felhasználás előtt szakmailag ellenőrzi, és nem bízta automatizált rendszerre olyan döntés meghozatalát, amely pedagógiai, értékelési, gyermekvédelmi vagy más szakmai felelősséget igényel.

Az intézmény támogatja a pedagógusok digitális és MI-műveltségének folyamatos fejlődését, a tapasztalatok megosztását és a szakmailag megalapozott intézményi gyakorlat kialakítását. A gyorsan változó technikai részleteket, engedélyezett alkalmazásokat és feladattípusonkénti használati példákat külön, rendszeresen felülvizsgálható intézményi útmutató vagy melléklet tartalmazhatja.

A II. fejezetben meghatározott nevelési elvek az Akadémia valamennyi érintett képzési területén egységes pedagógiai keretet alkotnak. A képzési formák sajátos tartalmi, tantervi, szakmai, vizsga- és továbbhaladási szabályait a Pedagógiai Program további fejezetei és mellékletei részletezik. A nevelési program végrehajtása során az intézmény célja, hogy a magas szakmai és művészeti követelményszint, a teljes értékű közismereti képzés, az individuális fejlődési utak, a tanulói autonómia, a biztonság és egészség, valamint a korszerű pedagógiai-didaktikai működés egymást erősítő rendszerként jelenjen meg.

III. Az Akadémia KÉPZÉSI RENDSZERE ÉS A TOVÁBBHALADÁSI UTAK

A Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia képzési rendszere több, egymással összefüggő, ugyanakkor eltérő jogi, tantervi és szakmai logikájú képzési formát kapcsol össze. A rendszer sajátossága, hogy az általános iskolai közismereti nevelés-oktatás, az artistaképzés szakmai alapozása, a párhuzamos művészeti szakköznevelési képzés, az érettségire épülő szakmai képzés, a magasabb szintű művészképző szakasz, valamint az alapfokú művészetoktatás egymáshoz kapcsolódó fejlődési lehetőségeket biztosít.

A képzési rendszer feladata több, áttekinthető és egymással összekapcsolható tanulói pályáiv biztosítása. Az intézmény olyan képzési utakat működtet, amelyekben a továbbhaladás az adott képzési szakasz jogszabályi, tantervi és szakmai követelményeihez, valamint a tanuló fejlődési állapotához igazodik. A rendszer egyszerre őrzi a közös követelményeket és teremti meg az egyéni fejlődési utak lehetőségét.

III.1. Az Akadémia képzési struktúrája és a képzési formák kapcsolata

Az Akadémia képzési struktúrája több belépési pontot, eltérő időtartamú képzési utat és egymásra épülő szakmai szinteket foglal magában. Az egyes képzési formák önálló jogi és tantervi keretben működnek, ugyanakkor az intézményi pedagógiai rendszer szempontjából közös céljuk a tanuló tudásának, művészeti-szakmai kompetenciáinak, önállóságának és hosszú távú életpálya-alkalmasságának fejlesztése.

Képzési szakasz / forma	Elsődleges funkció	Kapcsolódás / továbbhaladás
Általános iskolai 5-8. évfolyam és artista-alapozó szakasz	Teljes értékű közismereti nevelés-oktatás mellett széles körű művészeti-szakmai alapozás, testtudat, fizikai és koordinációs alapok, művészeti orientáció.	Középfokú továbbhaladás; a feltételek teljesítése esetén párhuzamos művészeti szakköznevelési Artista II. képzés.
Párhuzamos művészeti szakköznevelési Artista II. képzés	A közismereti és artista szakmai-művészeti képzés összehangolt megvalósítása, szakirányú fejlődés és képesítő vizsgára történő felkészítés.	Érettségi, Artista II. képesítés, felsőoktatási vagy más szakmai továbbtanulás; külön felvétellel Artista I.
Érettségire épülő Artista II. képzés	Érettségivel rendelkezők intenzív, szakirányú artista szakmai felkészítése.	Artista II. képesítő vizsga; külön felvétellel Artista I. vagy professzionális szakmai továbblépés.
Artista I. művészképző	A magasabb szintű művészeti-szakmai önállóság, produkcióalkotás és professzionális artistaművészi működés fejlesztése.	Artista I. képesítő vizsga; professzionális művészeti életpálya, további hazai vagy nemzetközi szakmai fejlődés.
Alapfokú művészeti iskola	Alapfokú művészeti képességfejlesztés, művészeti orientáció és tehetséggondozás.	Továbbképző évfolyamok, további művészeti tanulmányok; más képzésekbe történő belépés az adott feltételek teljesítése mellett.
oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény	Az előadó-művészeti és cirkuszi produkciós környezethez kapcsolódó technikai és kreatív társszakmák képzése.	Tagintézményi képzési út; a pedagógiai és helyi tantervi sajátosságokat az Akadémia egységes Pedagógiai Programjának elválaszthatatlan tagintézményi melléklete, a technikai képzési feladatok részletes szakmai szabályozását az alkalmazandó szakmai program és kapcsolódó szakmai dokumentumok határozzák meg.

III.1.1. Az egymásra épülő képzési rendszer pedagógiai logikája

Az Akadémia képzési rendszere a fejlődési folytonosság elvére épül. Az egyes szakaszok eltérő életkori, tantervi és szakmai funkciót töltenek be, és önálló pedagógiai értékkel rendelkeznek. Az alapozás, a szakirányú fejlődés és a magasabb szintű művészi önállóság egymásra épülő, de saját célrendszerrel rendelkező képzési szakaszokat alkot.

A szakmai fejlődésben ugyanakkor fontos az egymásra épülés. A széles alapozásra fokozatosan épülhet a szakirányú fejlesztés, majd - a szükséges feltételek teljesülése esetén - a magasabb szintű művészeti önállóság. A továbbhaladás során figyelembe kell venni a tanuló technikai előrehaladását, fizikai és koordinációs felkészültségét, művészi érdeklődését, motivációját, önállóságát, fejleszthetőségét és a biztonságos továbblépés feltételeit.

Az intézmény a képzési folytonosságot pedagógiailag és szakmailag megalapozott fejlődési lehetőségként értelmezi. A következő képzési szakaszba történő belépés az adott képzés jogszabályi, felvételi, alkalmassági és szakmai feltételeinek teljesítéséhez kötött, miközben a korábbi tanulmányok és a teljes fejlődési ív releváns tapasztalatai a döntés során figyelembe vehetők.

III.1.2. Az általános iskolai és artista-alapozó szakasz

Az 5-8. évfolyamon megvalósuló általános iskolai nevelés-oktatás és az ehhez kapcsolódó művészeti-szakmai fejlesztés az Akadémia képzési rendszerének alapozó szakasza. Feladata, hogy a tanulók életkorának megfelelő teljes értékű közismereti képzés mellett megalapozza a későbbi művészeti-szakmai fejlődéshez szükséges testi, koordinációs, technikai, tanulási és közösségi kompetenciákat.

Az alapozó szakasz szakmai célja a széles körű tapasztalatszerzés. A tanuló több mozgás- és artistatechnikai területtel találkozhat, fejlődik testtudata, erőnléte, koordinációja, tér- és partnerérzékelése, ritmusérzéke, figyelme, feladattudata és biztonság tudatossága. A korai képzés nem indokolhat túl korai, merev szakosodást; a cél a fejleszthetőség, az érdeklődés és az egyéni adottságok fokozatos megismerése.

A szakasz végére a tanuló fejlődéséről kialakuló összkép támogatja a további képzési döntéseket. A párhuzamos művészeti szakközpontokba történő belépés az adott felvételi és alkalmassági feltételek teljesítéséhez kötött; az alapozó szakasz feladata e feltételekhez szükséges közismereti, fizikai, technikai és személyes alapok tudatos fejlesztése.

III.1.3. Az Artista II. képzési utak helye

A párhuzamos művészeti szakközpontokba Artista II. képzés az Akadémia képzési rendszerének meghatározó középfokú szakasza. Sajátossága, hogy a tanuló közismereti nevelés-oktatása és artista szakmai-művészeti fejlesztése ugyanazon tanulói életútban, egymással összehangoltan valósul meg.

A képzés kettős feladata a közismereti követelmények és az érettségire történő felkészítés teljes értékű megvalósítása, valamint az Artista II. szakképesítéshez szükséges szakmai tudás, technikai biztonság, fizikai felkészültség, művészi tudatosság, együttműködés és szakmai munkakultúra kialakítása. A közismereti és szakmai képzés részletes tantervi és értékelési rendszerét a Pedagógiai Program megfelelő fejezetei és a kapcsolódó kötelező dokumentumok tartalmazzák.

A szakirányú fejlődés a tanuló korábbi alapozására épül. A szakirány- és zsanerválasztás több szempont együttes mérlegelésén alapul: a hosszabb fejlődési íven, a technikai és fizikai előrehaladáson, a koordinációs adottságokon, a mozgástanulás sajátosságain, a művészi karakteren, a motiváción és a fejlődési potenciálon. A választás célja olyan szakmai irány kijelölése, amely megfelelő kihívást és reális fejlődési lehetőséget biztosít a tanuló számára.

Az érettségire épülő Artista II. képzés

Az érettségire épülő Artista II. képzés olyan, érettségi vizsgával rendelkező jelentkezők számára biztosít szakmai képzési utat, akik az artistaképzéshez szükséges szakmai alkalmasság, előképzettség és fejleszthetőség birtokában kívánnak Artista II. szakképesítést szerezni.

A képzési forma a középiskolai közismereti tanulmányok lezárását követően koncentráltabb szakmai fejlesztést tesz lehetővé. A rövidebb képzési idő miatt különösen jelentős az előzetes tudás, a fizikai-technikai kiinduló állapot, a szakirányú alkalmasság, a tanulási és gyakorlási önállóság, valamint a képzési követelmények reális teljesíthetőségének vizsgálata.

A képzés részletes szakmai tartalmát, szakirányait, követelményeit, értékelését és képesítő vizsgára történő felkészítést az V. fejezet és a mindenkor alkalmazandó szakmai szabályozás rögzíti.

III.1.4. Az Artista I. művészképző helye

Az Artista I. az Akadémia artistaképzési rendszerének magasabb szintű művészképző szakasza. A képzés célja a már megszerzett artistatechnikai és művészeti tudás továbbfejlesztése, az önálló szakmai és alkotói döntések erősítése, a produkcióalkotás, a művészi identitás és a professzionális artistaművészi működés megalapozása.

Az Artista II. képesítés megszerzése az Artista I. képzésbe történő jelentkezés egyik szakmai előzménye, de nem jelent automatikus továbbhaladást. Az Artista I. képzésbe történő bekerülés külön jelentkezéshez és szakmai-pedagógiai mérlegeléshez kapcsolódó felvételi döntés. Ennek részletes, egyetlen szabályozási helye az V. fejezet Artista I. felvételére vonatkozó része.

III.1.5. Az alapfokú művészeti iskola és az oktOpus tagintézmény kapcsolódása

Az alapfokú művészeti iskola az Akadémia intézményi rendszerén belül önálló jogi és tantervi logika szerint megvalósuló művészeti képességfejlesztést biztosít. Cirkuszművészeti és táncművészeti képzései a művészeti érdeklődés, a készség- és képességfejlesztés, a tehetséggondozás és a további művészeti tanulmányokra történő orientáció fontos intézményi területei. Az AMI részletes pedagógiai és helyi tantervi rendszerét a VII. fejezet tartalmazza.

Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény technikumi és szakgimnáziumi képzései az előadó-művészeti és cirkuszi produkciók technikai, vizuális és multimédiás háttéréhez kapcsolódó társszakmákat képviselik. A Hangtechnikus, a Színház- és rendezvénytechnikus, valamint a Mozgóképf- és animációkészítő szakmák olyan kompetenciaterületeket jelenítenek meg, amelyek a színpadi és cirkuszi produkciók hang-, színpad-, rendezvény-, vizuális és mozgóképes megvalósításához kapcsolódnak.

Az oktOpus technikumi és szakgimnáziumi képzési profilja az Akadémia tágabb előadó-művészeti környezetét egészíti ki. A tagintézmény pedagógiai és helyi tantervi sajátosságait az Akadémia egységes Pedagógiai Programjának elválaszthatatlan részét képező tagintézményi melléklet tartalmazza; a technikumi képzési feladatok részletes szakmai szabályozását a szakképzésre vonatkozó jogszabályok alapján elkészített szakmai program és az ahhoz kapcsolódó szakmai dokumentumok határozzák meg.

III.1.6. A képzési szerkezet részletes szabályozási helyei

A III. fejezet az Akadémia képzési rendszerének tartós szerkezeti és pedagógiai összefüggéseit rögzíti. Az egyes képzési formák tantárgyi, óraszám-, követelmény-, értékelési és továbbhaladási részletszabályai a hozzájuk rendelt helyi tantervekben, szakmai programokban és mellékletekben jelennek meg.

A közismereti helyi tantervek közös keretszabályait a IV. fejezet, az artistaképzés részletes szakmai rendszerét az V. fejezet, az alapfokú művészeti iskola pedagógiai és képzési keretét a VII. fejezet, a szükséges részletes tantervi és szakmai dokumentumokat pedig a Pedagógiai Program kötelező kapcsolódó mellékletei, illetve az alkalmazandó külön szakmai dokumentumok tartalmazzák.

III.2. A közismereti és művészeti-szakmai képzés időbeli és pedagógiai összehangolása

Az Akadémia párhuzamos képzési rendszerében a közismereti nevelés-oktatás és az artista művészeti-szakmai képzés időbeli szervezése egységes pedagógiai tervezést igényel. A tanuló tényleges terhelését nem kizárólag a tanórák száma határozza meg: a közismereti felkészülés, a szakmai gyakorlás, a fizikai fejlesztés, az egyéni és csoportos munka, a vizsgák, próbák, bemutatók, produkciók, utazások és az otthoni felkészülés együttesen alakítják a napi és heti terhelést.

Az időbeli összehangolás célja, hogy mindkét képzési terület követelményeinek teljesítéséhez megfelelő, tervezhető és pedagógiailag indokolt időkeret álljon rendelkezésre. A közismereti és művészeti-szakmai követelmények teljes értékű megvalósítása közös szervezési szempont; a munkarend ezt a két feladatrendszert összehangoltan támogatja.

III.2.1. A munkarendi szervezés pedagógiai alapelvei

Az Akadémia munkarendi szervezésének alapelve, hogy a közismereti és művészeti-szakmai tevékenységek lehetőség szerint olyan összefüggő időszakokban valósuljanak meg, amelyek támogatják az elmélyült tanulást, a folyamatos szakmai gyakorlást és a kiszámítható napi működést.

A blokkos vagy koncentrált szervezés pedagógiai eszköz. Alkalmazásának célja a szükségtelen tevékenységváltások mérséklése, a koncentrációt igénylő feladatokhoz megfelelő idő biztosítása, a szakmai foglalkozások folyamatosságának támogatása és a tanulói terhelés átláthatóbb szervezése. A szervezési forma a tantervi és szakmai követelmények teljes értékű megvalósítását szolgálja.

A munkarend kialakításakor figyelembe kell venni különösen:

- a tanulók életkorát és fejlődési szakaszát.
- a közismereti tanulás koncentrációs és felkészülési igényét.
- a művészeti-szakmai gyakorlás folyamatosságát és szakági sajátosságait.
- a fizikai terhelés intenzitását és időbeli eloszlását.
- a pihenés, étkezés és regeneráció szükségletét.
- a helyszínek közötti mozgás időigényét.
- a vizsga-, bemutató- és produkciós időszakokat.
- valamint az adott tanulói csoport tényleges napi és heti összterhelését.

A munkarendi szervezésnek elegendő rugalmasságot kell biztosítania ahhoz, hogy a különböző életkorú és képzési szintű tanulócsoporthoz eltérő pedagógiai szükségleteire reagáljon, ugyanakkor a tanulók számára kiszámítható és következetes keretet teremtsen.

III.2.2. A tanulói összterhelés és a kiemelt időszakok összehangolása

A tanulói terhelés pedagógiai értelmezésében a közismereti és művészeti-szakmai követelményeket együttesen kell figyelembe venni. Különös összehangolást igényelnek azok az időszakok, amikor a tanulók több területen egyidejűleg kerülnek fokozott teljesítményhelyzetbe.

Kiemelt terhelési időszak lehet különösen a félévi és tanév végi számonkérési, vizsga- és szakmai értékelési időszak, a képesítő vizsgára történő felkészülés, az intézményi produkciók intenzívebb próbafolyamata, valamint más, pedagógiailag indokolt szakmai feladat. E szakaszok tervezése során

a közismereti és szakmai pedagógusok együttműködésének célja a tartós, indokolatlan túlterhelés, a biztonságot veszélyeztető terhelési konfliktus és a feladatok szükségtelen időbeli torlódásának megelőzése.

A szakmai feladatok, produkciós időszakok és közismereti számonkérések tervezésekor a tanuló teljes feladatrendszerét kell figyelembe venni. A közismereti és szakmai követelmények összehangolt teljesítése érdekében az érintett pedagógusok szükség szerint egyeztetik a kiemelt terhelési időszakokat, a felkészülés ütemezését és a pótlás pedagógiai kereteit.

Hosszabb hiányzás, szakmai elfoglaltság vagy más indokolt kiesés esetén a pótlás és felzárkóztatás módja a tényleges tantervi hiányokhoz és a tanuló aktuális terheléséhez igazodik. A pótlás az elmaradt tanulási eredmények elérésére irányul, differenciált és pedagógiaileg indokolt feladatokkal.

III.2.3. Pihenés, regeneráció és időgazdálkodás munkarendi szempontjai

Az intenzív közismereti és művészeti-szakmai képzésben a pihenés és a regeneráció a fenntartható fejlődés feltétele. A munkarendi tervezésben ezért megfelelő helyet kell biztosítani az étkezésnek, a pihenőidőnek, a terhelések közötti átmenetnek és a fizikai, illetve mentális regenerációt támogató időkereteknek.

Az Akadémia pedagógiai célja, hogy a tanuló életkorának megfelelően fokozatosan képessé váljon saját tanulási, gyakorlási, pihenési és egyéb kötelezettségeinek összehangolására. Az időgazdálkodás fejlesztése magában foglalja a prioritások felismerését, a feladatok reális tervezését, a túlterhelés jeleinek érzékelését, a segítségkérés képességét és a hosszabb távú felkészülési folyamatok tudatos szervezését.

A testi és mentális egészség, a regeneráció és a terhelésszabályozás részletes egészségpedagógiai elveit a II.4. fejezet tartalmazza; jelen rész kizárólag ezek munkarendi és képzésszervezési következményeit rögzíti.

III.2.4. Az éves munkaszervezés és a kapcsolódó dokumentumok

A Pedagógiai Program a munkarend tartós pedagógiai elveit rögzíti. A konkrét napi időrend, az órarendi sávok, a csengetési rend, a helyszínek használata, valamint az adott tanévhez kötődő szervezési részletek az éves munkaszervezés, az órarend, a Házi rend és más kapcsolódó intézményi dokumentumok keretében jelennek meg.

Az éves munkarend kialakításakor e fejezet pedagógiai szempontjai irányadóak: a képzési követelmények teljes értékű megvalósítása, az elmélyült tanulás támogatása, a szakmai gyakorlás folyamatossága, a szükségtelen helyszínváltások mérséklése, az életkorhoz igazodó terhelés, a pihenés és regeneráció, valamint a tanulói életút egészének figyelembevétele.

III.3. Átjárás, továbblépés és pályaorientáció

Az Akadémia a képzési utak közötti átjárást és továbblépést a tanulói életút részének tekinti. Az intézmény feladata, hogy a tanulók és - kiskorú tanuló esetén - családjuk számára világossá tegye az egyes képzési formák célját, belépési és kimeneti pontjait, továbbhaladási lehetőségeit, valamint azt, hogy az egyes képzési szintek közötti továbblépés milyen feltételek teljesítéséhez kötött.

A továbbhaladás támogatása többféle reális életpálya megismerésére és mérlegelésére készít fel. A professzionális artista pálya mellett a felsőoktatási, társművészeti, pedagógiai, kulturális, technikai és más kapcsolódó továbbtanulási vagy szakmai irányok is a pályaorientáció részét képezhetik.

III.3.1. A képzési utak közötti átjárás általános elvei

A képzési utak közötti átjárás az adott képzési forma jogszabályi, tantervi, felvételi, alkalmassági és szakmai követelményeinek teljesítéséhez kötött. Az átjárhatóság célja, hogy a korábbi tanulmányok és megszerzett kompetenciák indokolt esetben beszámíthatók legyenek, miközben a fogadó képzés követelményei egyértelműen érvényesülnek.

Más intézményből, más képzési formából vagy eltérő előképzettséggel érkező tanuló esetén az intézmény figyelembe veszi a korábban megszerzett közismereti és művészeti-szakmai tudást. Az előzetes tudás értelmezése során azt kell megállapítani, hogy a tanuló rendelkezik-e a további eredményes és biztonságos tanuláshoz szükséges előfeltételekkel, illetve mely területeken szükséges pótlás, különbözeti követelmény vagy célzott pedagógiai támogatás.

III.3.2. Továbbhaladás a képzési szakaszok között

Az általános iskolai és artista-alapozó szakaszból a párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzésbe történő belépés az adott felvételi és alkalmassági feltételek teljesítéséhez kötött. A korábbi intézményi tanulmányok a fejlődési folytonosság fontos részét képezik, és pedagógiai szempontból támogatják a továbblépésre való felkészülést.

Az Artista II. képzésen belüli szakirány- és zsanerválasztás a tanuló érdeklődésének, technikai előrehaladásának, fizikai és koordinációs adottságainak, mozgástanulási sajátosságainak, művészi karakterének és fejlődési potenciáljának együttes mérlegelésére épül. A döntés célja a szakmailag megalapozott, hosszabb távon is fejleszthető egyéni szakmai út kijelölése.

Az Artista II. szakképesítés megszerzése után az Artista I. művészképzőbe történő továbblépés kizárólag külön felvételi döntéssel történhet. A döntés részletes szakmai-pedagógiai rendszerét az V. fejezet tartalmazza; a III. fejezet ennek csak a képzési útban elfoglalt helyét rögzíti.

Az AMI-ből, más művészeti képzésből vagy más intézményből az Akadémia valamely szakmai képzésébe történő belépés az adott képzés belépési és alkalmassági feltételeihez kötött. A korábbi művészeti tanulmányok releváns előképzettséggént figyelembe vehetők, a belépéshez ugyanakkor a fogadó képzési szint meghatározott követelményeinek teljesítése szükséges.

III.3.3. Érettségi és továbbtanulási utak

A párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzés egyik alapvető sajátossága, hogy a tanuló művészeti-szakmai fejlődésével együtt közismereti tanulmányait is teljes értékűen folytatja. Az intézmény ennek megfelelően biztosítja az érettségi vizsgára történő tervszerű felkészítést, és támogatja, hogy a tanuló számára a felsőoktatási és más továbbtanulási lehetőségek nyitva maradjanak.

A továbbtanulási utak közé tartozhatnak művészeti felsőoktatási képzések, pedagógiai, sporttudományi, kulturális, művészetközvetítő, szervezési, technikai vagy más szakmai képzések. Az intézmény pályaorientációs feladata a tájékozott, reális és a tanuló adottságaihoz, érdeklődéséhez és hosszabb távú céljaihoz illeszkedő döntés támogatása.

III.3.4. A pályaorientáció szerepe a képzési döntésekben

Az Akadémia a pályaorientációt folyamatos, életkorhoz és képzési szinthez igazodó pedagógiai folyamatként értelmezi. A pályaorientáció a tanuló önismeretét, reális szakmai önértékelését, a képzési és munkavállalási lehetőségekről szerzett tudását, valamint a saját fejlődési tapasztalatainak értelmezését kapcsolja össze.

A művészeti életpálya sajátosságaiból következően különösen fontos, hogy a tanuló fokozatosan reális képet alakítson ki saját technikai és művészi erősségeiről, fejlesztendő területeiről, terhelhetőségéről, érdeklődéséről, motivációjáról és hosszabb távú szakmai lehetőségeiről. A pályaorientáció a professzionális artistapálya lehetőségei, követelményei és kockázatai közötti tudatos tájékozódást, valamint a felelős szakmai döntéshozatalt szolgálja.

Ha egészségi, szakmai, személyes vagy más körülmény miatt pályamódosítás válik szükségessé, az intézmény támogatja a tanulót abban, hogy felismerje megszerzett kompetenciáinak más területeken történő hasznosíthatóságát, és reális továbbtanulási vagy szakmai alternatívákat keressen. A pályamódosítás pedagógiai támogatása a tudatos, rugalmas és fenntartható életpálya-alakítás részét képezi.

IV. HELYI TANTERVEK KÖZÖS KERETSZABÁLYAI

A Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia helyi tantervi rendszere az intézményben ellátott köznevelési alapfeladatokhoz és képzési formákhoz igazodó, egymással összehangolt helyi tantervekből áll. A helyi tantervek a központi tartalmi szabályozást fordítják le az intézmény tényleges nevelési-oktatási gyakorlatára: meghatározzák, hogy az egyes évfolyamokon és képzési formákban milyen tantárgyi és szakmai struktúrában, milyen órakeretben, milyen fejlesztési célokkal, tanulási eredményekkel és értékelési elvek mentén valósul meg a tanulók képzése.

Az Akadémia többcélú, összetett intézményi szerkezetéből következően a helyi tantervi szabályozásnak egyszerre kell biztosítania a teljes értékű közismereti nevelés-oktatást, a művészeti-szakmai képzés követelményeit, az általános iskolai és középiskolai szakaszok folytonosságát, az artistaképzés sajátos óraszervezési és fizikai fejlesztési rendszerét, valamint az alapfokú művészetoktatás sajátos tantervi struktúráját. A különböző helyi tantervek nem egymástól elszigetelten működnek: ugyanazon intézményi pedagógiai értékrendre, következetes követelménytámasztásra, differenciált fejlesztésre és a tanulói fejlődés folyamatosságára épülnek.

A helyi tantervek alapját a mindenkor hatályos Nemzeti Alaptanterv, az ahhoz illeszkedő kerettantervek, a művészeti szágimnáziumi képzés központi szakmai szabályozói és programkövetelményei, az érettségi vizsga követelményei, továbbá az alapfokú művészetoktatás hatályos Alapprogramja képezik. Az intézmény a helyi sajátosságokat e kötelező keretek között érvényesíti; a helyi tartalom a központi követelmények teljesítését gazdagítja, nem azok helyébe lép.

IV.1. A helyi tantervek rendszere és a választott központi tartalmi szabályozók

IV.1.1. Az Akadémia helyi tantervi rendszerének felépítése

Az Akadémia helyi tantervi rendszere az intézményben ténylegesen megvalósuló iskolatípusokhoz és képzési formákhoz igazodik. A rendszerben elkülöníthető az 5–8. évfolyamos általános iskolai közismereti nevelés-oktatás, a párhuzamos művészeti szágimnáziumi képzés közismereti tanterve, a gimnáziumi közismereti képzés, az artista művészeti-szakmai képzések, valamint az alapfokú művészetoktatás. Az egyes tantervek önállóan azonosíthatók, ugyanakkor a képzési utak közötti átmenet és az intézményi egység érdekében egymásra épülő rendszert alkotnak.

A helyi tantervi rendszer kialakításakor az intézmény különösen arra törekszik, hogy az egyes évfolyamok között ne keletkezzen indokolatlan tartalmi törés, a tanulók korábban megszerzett tudása és kompetenciái továbbépíthetők legyenek, a tantervi követelmények pedig követhető fejlődési ívet alkossanak. Ez különösen fontos az Akadémián, ahol a közismereti tanulmányokkal párhuzamosan hosszú távú művészeti-szakmai fejlődés zajlik.

Az 5–8. évfolyamos általános iskolai helyi tanterv a Nemzeti alaptanterv és az általános iskola 5–8. évfolyamára alkalmazandó kerettantervek alapján biztosítja az általános műveltség, a tanulási kompetenciák, a kommunikáció, a gondolkodás, a természettudományos és társadalmi tájékozódás, a digitális kompetencia, a kulturális műveltség és az önálló tanulás fejlődését. A tanterv pedagógiaiilag kapcsolódik az ebben az életkori szakaszban megvalósuló artista-alapozó fejlesztéshez, de a közismereti követelmények önálló teljesítését minden esetben biztosítja.

A párhuzamos művészeti szágimnáziumi képzés közismereti helyi tanterve a középiskolai műveltségi és kompetenciafejlesztési célok, az érettségi vizsgára történő felkészítés és a továbbtanulási lehetőségek biztosítása mellett figyelembe veszi a tanulók intenzív művészeti-szakmai képzését. A tantervi összehangolás célja a teljes tanulói életút pedagógiaiilag ésszerű szervezése, nem pedig a közismereti vagy a szakmai követelmények csökkentése.

Az Artista II. és Artista I. képzés részletes szakmai tantervi rendszere, a szakmai tantárgyak, szakirányok, zsánerspecifikus fejlesztési területek és vizsgakövetelmények az V. fejezetben és a kapcsolódó mellékletekben jelennek meg. A IV. fejezet e képzések esetében kizárólag a közös tantervi, órászervezési, értékelési és dokumentációs kereteket rögzíti.

Az alapfokú művészetoktatás részletes helyi tantervi szabályozását a VII. fejezet és a kapcsolódó mellékletek tartalmazzák. A helyi tantervek az alapfokú művészetoktatás hatályos Alapprogramjára épülnek, és az Akadémián működő művészeti ágak és tanszakok sajátos fejlesztési céljait, tantárgyait, óraszámait, értékelését és vizsgarendszerét annak keretei között határozzák meg.

IV.1.2. A központi tartalmi szabályozók helyi alkalmazása

Az Akadémia a központi tartalmi szabályozókat nem pusztán tantárgyi témakörök felsorolásaként alkalmazza. A helyi tantervi tervezésben egyaránt megjelenik a tananyag, a fejlesztési feladat, az elérendő tanulási eredmény, a kompetenciafejlesztés, az alkalmazási helyzet és az értékelés. A tantervi megfelelés ezért nemcsak azt jelenti, hogy valamely témakör szerepel a dokumentumban, hanem azt is, hogy annak helye, célja, időkerete, évfolyami egymásra épülése és értékelési kapcsolata azonosítható.

A helyi tantervekben a központi tartalmak kiegészíthetők az Akadémia intézményi profiljához kapcsolódó helyi tartalmakkal. Ilyen lehet különösen a cirkusz- és artistaművészet kulturális és történeti kontextusa, a társművészeti kapcsolódások, az előadó-művészeti kommunikáció, a test- és terheléstudatosság, a nemzetközi szakmai környezet, a szakmai idegen nyelv, a projekt- és produkciós tapasztalatok, valamint a művészeti életpályához kapcsolódó pénzügyi, szervezési és digitális tudatosság. Helyi tartalom csak olyan mértékben építhető be, amely a kötelező tantervi követelmények teljesítését nem veszélyezteti.

A központi tantervi szabályozás vagy jogszabály változása esetén az Akadémia a helyi tanterveit a hatálybalépési és átmeneti rendelkezések figyelembevételével módosítja. A felmenő rendszerben bevezetendő tartalmi változtatásokat az intézmény nem alkalmazza visszamenőleg olyan tanulói csoportra, amelynek képzésére a jogszabály korábbi vagy külön átmeneti rendelkezést állapít meg.

IV.1.3. Tanévenkénti tagolás, tanmenet és pedagógusi tervezés

A több évfolyamot vagy kétéves pedagógiai szakaszt együttesen szabályozó központi tantervi követelményeket az Akadémia helyi tantervei tanévenkénti bontásban teszik követhetővé. A bontás biztosítja, hogy a pedagógus, a tanuló és a szülő számára egyértelmű legyen az adott évfolyam követelményszintje, a témakörök egymásra épülése, az értékelés alapja és a magasabb évfolyamra lépéshez szükséges tudás.

A tanmenet a jóváhagyott helyi tanterv tanévi megvalósításának pedagógiai terve. A pedagógus a tanulócsoport előzetes tudásához, fejlődési üteméhez, aktuális tanulási szükségleteihez és az adott tanév szervezési sajátosságaihoz igazíthatja a témakörök belső ütemezését, a gyakorlás, ismétlés és elmélyítés arányát, valamint a módszereket és munkaformákat. A tanmenet azonban nem írhatja felül a helyi tanterv kötelező követelményeit, órakeretét vagy kimeneti céljait.

A tanmeneti tervezésnél az Akadémia különösen fontosnak tartja a tanulási eredményekre épülő gondolkodást: a pedagógus ne csupán azt tervezze meg, milyen tartalmat közvetít, hanem azt is, hogy a tanuló a tanulási szakasz végére mit ért, mit tud alkalmazni, milyen összefüggéseket ismer fel, milyen önállósággal képes feladatot megoldani, és milyen módon adható erről hiteles visszajelzés.

IV.1.4. A helyi tantervi mellékletek rendszere és felülvizsgálata

A Pedagógiai Program törzsszövege nem ismétli meg a változásra érzékeny óraszám- és tantárgyi táblákat. A részletes helyi tantervi mellékleteknek képzési formánként és évfolyamonként azonosítható módon tartalmazniuk kell az alkalmazott központi szabályozót, a tantárgyi struktúrát, a heti és éves óraszámokat, a helyi órakeret felhasználását, a fejlesztési feladatokat és tanulási eredményeket, az értékelés sajátos szabályait, valamint a továbbhaladás követelményeit.

A mellékletek módosításakor az intézmény tartalmi, matematikai és jogi ellenőrzést végez. Az ellenőrzés kiterjed különösen az évfolyamok, tantárgynevek, heti és éves óraszámok, helyi órakeretek, párhuzamos művészeti képzés esetén a teljes tanulói óraterhelés, valamint a vizsgakövetelmények és a továbbhaladási feltételek összhangjára. A helyi tantervi melléklet és a törzsszöveg nem tartalmazhat egymásnak ellentmondó rendelkezést.

IV.2. A kötelező és nem kötelező foglalkozások, tananyagok és óraszámok rendszere

IV.2.1. A tanítási órák és foglalkozások tantervi státusza

Az Akadémián a tanítási órák a tanulói részvétel szempontjából kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanítási órák lehetnek. A helyi tantervnek és az éves tájékoztatásnak egyértelműen meg kell különböztetnie e kategóriákat, mert a választás joghatása, a részvételi kötelezettség és az értékelés rendje eltérő lehet.

A kötelező tanítási órák biztosítják a központi és helyi tantervi követelmények teljesítéséhez szükséges alapvető tanulási időt. A kötelezően választandó foglalkozások olyan tantervi lehetőségek, amelyekből a tanuló a meghatározott kínálat alapján választ, de a választást követően az adott foglalkozás teljesítése a képzési program részévé válik. A szabadon választható foglalkozások az érdeklődés elmélyítését, a tehetség kibontakoztatását, a felzárkóztatást, az érettségi felkészülést, a művészeti-szakmai gazdagítást vagy más pedagógiai célt szolgálhatnak.

A választási lehetőség biztosítása nem jelenti azt, hogy valamennyi elképzelhető tantárgy vagy foglalkozás minden tanévben megszervezhető. A kínálat az intézmény személyi és tárgyi feltételeihez, a rendelkezésre álló órakerethez, a tanulói igényekhez és a szakmai-pedagógiai indokoltsághoz igazodik.

IV.2.2. Órahálók, helyi órakeretek és tanulói összterhelés

Az évfolyamonkénti konkrét óraszámokat és óraterveket a Pedagógiai Program mellékletei tartalmazzák. Az óratervezés során együttesen kell figyelembe venni a Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek órakereteit, a szakmai képzés kötelező óraszámait, a helyi tantervi mozgásteret, az érettségi és képesítő vizsgára történő felkészítés időigényét, valamint a tanulók napi és heti terhelésére vonatkozó hatályos szabályokat.

A párhuzamos művészeti oktatás sajátos szervezési keret. A hatályos köznevelési törvény a párhuzamos művészeti oktatásban a tanuló heti óraszámának felső határát meghatározza; az Akadémia óratervei és órarendjei ennek figyelembevételével készülnek. A jogszabályi maximum nem pedagógiai célérték: az intézmény az órakeret felhasználásakor a tanuló életkorát, tényleges közismereti és szakmai terhelését, utazási és helyszínváltási időigényét, valamint a regeneráció szükségletét is mérlegeli.

Az Akadémia artistaképzésének óratervezési sajátossága, hogy a testnevelés tantárgyhoz rendelt óraszámok az artista szakmai-gyakorlati órakeretbe beépítve jelennek meg. Az érintett évfolyamokon ezért a testnevelés nem külön tanórai blokkot alkot: a hozzá rendelt időkeret a

szakmai gyakorlati képzés részeként növeli az artista technikai és fizikai fejlesztésre fordítható időt. Ennek az óratervben egyértelműen követhetőnek kell lennie, és a teljes tanulói óraterhelés számításakor is egységes rendszerként kell megjelenie.

A helyi órakeret felhasználásának célja a központi tantervi követelmények eredményes teljesítésének támogatása és az Akadémia sajátos pedagógiai profiljának erősítése. A többletórák felhasználhatók például a közismereti alapkompenciák megerősítésére, az érettségi felkészítésre, a nyelvi fejlesztésre, a művészeti-szakmai alapozásra, a tehetséggondozásra, illetve az intézményi profilhoz kapcsolódó helyi tartalmakra, ha azok tantervi célja és időkerete világosan meghatározható.

IV.2.3. Tehetséggondozó, fakultációs és felzárkóztató foglalkozások

A tehetséggondozó és fakultációs foglalkozások a kötelező tantervi követelményeken túlmutató gazdagítást, elmélyítést és egyéni fejlődési lehetőséget biztosítanak. Az artistaképzésben ide tartozhatnak különösen a zsánerfakultációk, kiegészítő műhelyek, egyéni vagy kiscsoportos szakmai fejlesztések és társművészeti kapcsolódások. E foglalkozások részletes szakmai tartalma az V. fejezethez és az adott tanév szakmai programjához kapcsolódik.

A felzárkóztató, korrekciós és egyéni fejlesztő foglalkozások célja a tantervi követelmények teljesítéséhez szükséges tudás, képesség vagy tanulási stratégia megerősítése. A felzárkóztatás nem különálló alacsonyabb követelményszintet hoz létre, hanem a tanuló számára megfelelő pedagógiai utat biztosít a rá irányadó követelmények teljesítéséhez. Amennyiben jogszabály, szakértői vélemény vagy egyéni döntés eltérő követelményt vagy értékelési feltételt ír elő, azt az intézmény a hatályos szabályok szerint alkalmazza.

A tanévenként szervezett többletfoglalkozások konkrét kínálata változhat. A Pedagógiai Program ezért nem rögzít több évre előre merev fakultációs listát; a tartós pedagógiai elveket határozza meg, a konkrét tanévi kínálatot pedig az intézmény a tanulói összetétel, a szakmai szükségletek, a személyi-tárgyi feltételek és az éves munkaterv alapján alakítja ki.

IV.2.4. Az óraszámok és tantervi státuszok dokumentálása

A helyi tantervi mellékletekben minden évfolyam és képzési forma esetében egyértelműen rögzíteni kell a kötelező és kötelezően választandó tantárgyakat, a heti és éves óraszámokat, a helyi órakeret felhasználását, valamint azt, hogy az egyes foglalkozások milyen tantervi követelményhez és értékelési módhoz kapcsolódnak. A változó tanévi tehetséggondozó vagy fakultációs kínálat külön tájékoztatásban jelenhet meg, ha az nem képezi az állandó helyi tantervi óraterv részét.

IV.3. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az Akadémia a tankönyvet, tanulmányi segédletet, digitális tananyagot és taneszközt a tanulási folyamatot támogató eszköznek tekinti. A választás elsődleges szempontja az adott forrás vagy eszköz tantervi, szakmai és didaktikai alkalmassága, nem pedig egyetlen kiadvány vagy technológiai megoldás kizárólagos használata.

A kiválasztás során figyelembe kell venni a helyi tantervhez való illeszkedést, a szakmai és tudományos hitelességet, az életkori megfelelőséget, a tananyag érthető strukturálását, az önálló tanulás támogatását, a differenciálhatóságot, a hozzáférhetőséget, a tanulói terhelést, valamint a költségudatosságot. A térítésmentes tankönyvellátás és a tanulók indokolatlan anyagi terhelésének elkerülése alapvető intézményi szempont.

A pedagógus a jóváhagyott helyi tanterv teljesítése érdekében a tankönyv mellett alkalmazhat saját készítésű vagy más szakmailag megfelelő tananyagokat, feladatlapokat, szemelvényeket,

szakirodalmi, audiovizuális és digitális forrásokat. A módszertani önállóság feltétele, hogy az alkalmazott tananyag hiteles, jogszerű, életkorhoz illeszkedő és pedagógiailag indokolható legyen.

IV.3.1. Digitális tananyagok és mesterségesintelligencia-alapú eszközök

Digitális tananyag vagy online szolgáltatás alkalmazásakor a pedagógiai hozzáadott érték mellett vizsgálni kell a forrás hitelességét, aktualitását, adatvédelmi és információbiztonsági feltételeit, hozzáférhetőségét, szerzői jogi megfelelőségét és azt, hogy használata nem terheli-e indokolatlanul a tanulót technikai vagy anyagi szempontból.

Mesterségesintelligencia-alapú tanulási vagy alkotói eszköz csak olyan módon alkalmazható, amely támogatja, és nem helyettesíti a tanulói megértést, önálló gondolkodást és alkotói teljesítményt. A tanuló számára egyértelművé kell tenni az adott feladatban megengedett felhasználás kereteit, az eredetiség, a forráskritika és a szerzői felelősség követelményeit. A digitális és mesterségesintelligencia-kompetencia részletes intézményi pedagógiai szabályait a II.12. fejezet tartalmazza.

IV.3.2. Művészeti-szakmai tananyagok és taneszközök

Az artista és más művészeti-szakmai képzésben a tananyag fogalma túlmutat a tankönyvön. A tanulási forrás lehet szakmai demonstráció, videófelvétel, mozgáselemzés, koreográfiai vagy zenei anyag, történeti és kortárs művészeti dokumentum, szakmai protokoll, eszközhasználati dokumentáció vagy autentikus produkciós tapasztalat is. E források alkalmazásakor ugyanúgy érvényes a szakmai hitelesség, a pedagógiai célhoz való illeszkedés, a szerzői és személyiségi jogok tisztelete, valamint a biztonság követelménye.

Az artista szakmai taneszközök kiválasztásakor a pedagógiai használhatóság mellett elsődleges a biztonság, az életkori és képzési szinthez való megfelelőség, a rendeltetésszerű használhatóság és a szakmai célhoz való illeszkedés. Az eszközök műszaki nyilvántartása, karbantartása, időszakos felülvizsgálata és használatba adása nem a Pedagógiai Program, hanem az intézmény munkavédelmi, biztonságtechnikai és üzemeltetési szabályozásának része.

IV.4. A Nemzeti alaptanterv pedagógiai feladatainak helyi megvalósítása

A Nemzeti alaptantervben meghatározott nevelési célok és kompetenciák helyi megvalósítása az Akadémián nem egyetlen tantárgy vagy alkalmi program feladata. A közismereti tantárgyak, az osztályfőnöki nevelőmunka, a művészeti-szakmai képzés, a projektek, a közösségi és kulturális programok, valamint a tanulók önálló tanulási és alkotói tevékenysége egymást kiegészítve járulnak hozzá e célok teljesítéséhez.

Az Akadémia helyi sajátossága, hogy a tanulók közismereti tanulása és intenzív művészeti-szakmai fejlődése párhuzamosan történik. Ez lehetőséget teremt arra, hogy a Nemzeti alaptanterv által kiemelt kompetenciák ne pusztán elméleti tantervi célként, hanem valós alkalmazási helyzetekben is fejlődjenek: a produkció létrehozása, a szakmai együttműködés, a nemzetközi környezet, a testtudat, a művészi kommunikáció és a projektjellegű munkavégzés számos közismereti kompetencia gyakorlati alkalmazását is igényli.

IV.4.1. Fejlesztési területek és nevelési célok

A helyi tantervek és a tanévi pedagógiai tervezés során az Akadémia figyelembe veszi a Nemzeti alaptanterv átfogó fejlesztési területeit és nevelési céljait. Ezek az erkölcsi nevelés; a nemzeti azonosságtudat és hazafias nevelés; az állampolgárságra és demokráciára nevelés; az önismeret és társas kultúra fejlesztése; a testi és lelki egészségre nevelés; a családi életre nevelés; a felelősségvállalás másokért és önkéntesség; a fenntarthatóság és környezettudatosság; a

pályaorientáció; a gazdasági és pénzügyi nevelés; a médiatudatosságra nevelés; valamint a tanulás tanítása.

E területek helyi megvalósítása nem egyenletesen, azonos súllyal jelenik meg minden tantárgyban. A pedagógiai tervezés feladata annak felismerése, hogy egy adott tantárgy, művészeti-szakmai tevékenység vagy közösségi program mely fejlesztési célhoz képes hitelesen kapcsolódni. Az intézmény kerül minden olyan formális megoldást, amely a fejlesztési területeket pusztán címkékként rendeli a tananyaghoz anélkül, hogy azok a tanulói tevékenységben és tanulási eredményben ténylegesen megjelenének.

Az Akadémia különösen erős helyi kapcsolódási területe az önismeret, a társas kultúra, a testi és lelki egészség, a pályaorientáció, a kulturális tudatosság, a felelősség és együttműködés, valamint a tanulás tanítása. Ezek a művészeti pályára készülő tanulók mindennapi képzési tapasztalataival közvetlenül összefüggnek, ugyanakkor fejlesztésük a közismereti és művészeti-szakmai pedagógusok közös felelőssége.

IV.4.2. Kulcskompetenciák fejlesztése

A Nemzeti alaptanterv a tanulási területeken átívelő kompetenciákat hét egymással összefüggő területben határozza meg. Az Akadémia helyi tantervei ezek fejlesztését valamennyi képzési szakaszban a tanulók életkorához és a tantárgy sajátosságaihoz igazodva támogatják:

- a tanulás kompetenciái;
- a kommunikációs kompetenciák – anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció;
- a digitális kompetenciák;
- a matematikai, gondolkodási kompetenciák;
- a személyes és társas kapcsolati kompetenciák;
- a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái;
- a munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

A kompetenciafejlesztés nem a tantárgyi tudás alternatívája. Az Akadémia helyi tantervi szemléletében a biztos ismeretek, a gondolkodási műveletek, a készségek, az attitűdök és a tudás alkalmazásának képessége egymást feltételező elemek. A kompetencia akkor válik tartóssá, ha a tanuló különböző helyzetekben, egyre nagyobb önállósággal képes felhasználni megszerzett tudását.

A művészeti-szakmai képzés számos kompetencia számára hiteles alkalmazási teret teremt. A produkciós együttműködés fejleszti a kommunikációt és társas felelősséget; a szakmai gyakorlás az önszabályozó tanulást; a koreográfiai és alkotói munka a kreativitást és kulturális tudatosságot; a nemzetközi szakmai környezet az idegen nyelvi kommunikációt; a szakmai önmenedzselés és pályaorientáció a munkavállalói és vállalkozói kompetenciákat. E kapcsolódások azonban nem helyettesítik a közismereti tantárgyak saját tantervi feladatait.

IV.4.3. Tanulási eredményekre épülő helyi tantervi tervezés

Az Akadémia helyi tantervi tervezése a tanulási folyamat eredményét nem kizárólag megtanítandó tananyagegységekben, hanem elérendő tanulási eredményekben is értelmezi. A pedagógiai tervezés során ezért összekapcsolódik a tartalom, a tanulói tevékenység, az alkalmazás, a visszajelzés és az értékelés.

A tanulási eredmény megfogalmazásakor világossá kell tenni, hogy a tanuló a tanulási szakasz végére milyen ismeretet ért és használ, milyen műveletet vagy eljárást képes végrehajtani, milyen problémát képes megoldani, milyen kommunikációs vagy alkotói teljesítményt tud létrehozni, illetve

milyen önállósági szintet ér el. Az értékelés akkor érvényes, ha ténylegesen az előzetesen meghatározott tanulási eredmény teljesüléséről ad információt.

A művészeti-szakmai képzésben a tanulási eredmény fogalma a technikai kivitelezés mellett kiterjedhet a biztonságra, a tudatosságra, a fizikai előfeltételekre, a partneri működésre, a művészi interpretációra, az alkotói döntésre és az önállóságra. E sajátos szakmai tartalmak részletes követelményeit az V. fejezet és a szakmai helyi tantervek rögzítik.

IV.4.4. Aktív, alkalmazásközpontú és problémamegoldó tanulás

Az Akadémia helyi tantervei támogatják azokat a tanulási helyzeteket, amelyekben a tanuló nem kizárólag befogadja a tananyagot, hanem kérdez, értelmez, összehasonlít, érvel, problémát old meg, kutat, alkot, együttműködik és reflektál. Az aktív tanulás formája a tantárgy természetéhez igazodik: lehet forrásfeldolgozás, kísérlet, vita, projekt, kutatómunka, műhelymunka, szituáció, prezentáció, gyakorlati feladat vagy alkotási folyamat.

Az alkalmazásközpontúság nem jelenti az elméleti tudás háttérbe szorítását. Az Akadémia célja olyan tudás kialakítása, amely megfelelő fogalmi és ismereti alapokra épül, ugyanakkor új helyzetekben felhasználható. A művészeti képzésben ugyanez az elv érvényesül: a technikai tudás akkor válik szakmai kompetenciává, ha a tanuló képes azt eltérő térben, partnerrel, zenei vagy dramaturgiai helyzetben, valamint önálló alkotói döntésekben alkalmazni.

IV.4.5. Közismereti és művészeti-szakmai kapcsolódások

Az Akadémia helyi tantervi rendszerének egyik sajátossága a közismereti és művészeti-szakmai tudásterületek közötti értelmes kapcsolódások tudatos keresése. A kapcsolódás célja nem a tantárgyak határainak feloldása, hanem annak felismerése, hogy ugyanazon jelenség több tudásterület nézőpontjából gazdagabban értelmezhető.

A biológiai és természettudományos ismeretek közvetlenül kapcsolódhatnak a szakmai fizikai felkészítéshez: a test működésének, az energiafelhasználásnak, a terhelésnek, az alkalmazkodásnak és a regenerációnak a megértéséhez; a fizika a mozgás, egyensúly, erőhatások és eszközök működésének értelmezéséhez; a matematika a tér, arány, ritmus, mérés és problémamegoldás helyzeteihez; a magyar nyelv és irodalom az önkifejezéshez, dramaturgiához és kulturális értelmezéshez; a történelem és társadalomismeret a cirkusz- és előadó-művészet társadalmi és kulturális kontextusához; az idegen nyelv a nemzetközi szakmai kommunikációhoz; a digitális kultúra pedig a dokumentáláshoz, alkotáshoz, kutatáshoz és szakmai önreprezentációhoz.

A tantárgyközi kapcsolódás csak akkor pedagógiaiilag értékes, ha mindkét érintett terület tanulási célját szolgálja. Egy artistatechnikai példa felhasználása a fizikában akkor indokolt, ha a fizikai fogalom megértését segíti; egy irodalmi vagy történeti tartalom művészeti projektbe emelése pedig akkor, ha az értelmezést és az alkotói gondolkodást egyaránt mélyíti.

IV.4.6. Tantárgyközi, interdiszciplináris és projektkapcsolatok

Az Akadémia támogatja a tantárgyközi és interdiszciplináris tanulási helyzeteket, különösen akkor, ha azok komplex problémák megértéséhez vagy autentikus alkotói feladatokhoz kapcsolódnak. Az együttműködő pedagógiai tervezés során két vagy több tantárgy, illetve közismereti és művészeti-szakmai terület közös témát, problémát vagy produktumot dolgozhat fel úgy, hogy az egyes területek saját tanulási eredményei továbbra is azonosíthatók maradnak.

Az intézmény projekt- és produkciós tevékenysége jelentős lehetőséget teremt a kapcsolódásokra. Egy előadás vagy produkció létrehozásához kapcsolódhat kutatás, kulturális és történeti háttérfeldolgozás, zenei és vizuális elemzés, kommunikáció, digitális dokumentáció, költség- és

időtervezés, idegen nyelvi feladat, valamint reflektív értékelés. A projekt akkor válik helyi tantervi tanulási helyzetté, ha annak céljai, feladatai és értékelése kapcsolódnak a jóváhagyott helyi tantervhez.

IV.4.7. Digitális kompetencia és mesterségesintelligencia-műveltség helyi tantervi megjelenése

A digitális kompetencia fejlesztése valamennyi tanulási terület közös feladata, miközben egyes tantárgyak és projektek speciális digitális készségeket is fejlesztenek. Az Akadémia tanulói legyenek képesek digitális információk keresésére, értékelésére és rendszerezésére, digitális tartalmak létrehozására és megosztására, a személyes adatok és digitális identitás védelmére, valamint a technológia tanulási, kommunikációs és alkotói célú használatára.

A mesterségesintelligencia-alapú rendszerek elterjedése miatt a digitális kompetencia részének tekintendő az ilyen eszközök működésének alapvető megértése, lehetőségeik és korlátaik felismerése, a generált tartalmak kritikus ellenőrzése, az adatvédelmi és szerzői jogi szempontok ismerete, valamint az önálló gondolkodás és alkotói felelősség megőrzése. A részletes intézményi elveket a II.12. fejezet szabályozza; a helyi tantervek feladata e kompetenciák életkorhoz és tantárgyhoz illeszkedő konkrét fejlesztési helyzeteinek meghatározása.

A művészeti képzésben a digitális és mesterségesintelligencia-eszközök alkalmazhatók többek között mozgás- és videóelemzésre, zenei és vizuális alkotásra, produkciótervezésre, kutatásra, szakmai kommunikációra és portfólióépítésre. Az eszköz használata azonban nem válhat a tényleges technikai, művészi vagy gondolkodási teljesítmény helyettesítőjévé.

IV.4.8. Állampolgári, pénzügyi, kulturális és fenntarthatósági kompetenciák

Az Akadémia helyi tantervei támogatják, hogy a tanulók életkoruknak megfelelően értsék saját társadalmi környezetüket, jogukat és kötelezettségeiket, képesek legyenek kulturált vitára és tényeken alapuló tájékozódásra, valamint felelősen vegyenek részt közösségeik életében. Az állampolgári nevelés a történelmi és társadalmi ismeretek mellett a mindennapi közösségi működésben, a szabályok és közös döntések értelmezésében is megjelenik.

A pénzügyi és gazdasági tudatosság fejlesztése a mindennapi életvezetés mellett a művészeti pálya szempontjából is jelentős. A tanulók fokozatosan ismerjék meg a munka, jövedelem, költség, megtakarítás, szerződés, vállalkozás, projektköltségvetés és felelős pénzügyi döntés alapvető összefüggéseit. A művészeti-szakmai képzésben e tudás kapcsolódhat a produkciós működéshez és a későbbi szakmai önmenedzseléshez.

A kulturális tudatosság az Akadémia egész pedagógiai rendszerét átható terület. A tanulók ismerjék a magyar és egyetemes kulturális örökség értékeit, a cirkusz- és artistaművészet történeti és kortárs formáit, valamint a társművészetekkel való kapcsolatokat. A cél nem egyetlen esztétikai norma közvetítése, hanem a tájékozott, érzékeny, indokolni képes kulturális ítéletalkotás és az alkotói nyitottság fejlesztése.

A fenntarthatósági szemlélet helyi tantervi fejlesztése a természeti és társadalmi összefüggések megértésére, a felelős erőforrás-használatra és a hosszú távú következmények mérlegelésére épül. A művészeti és produkciós környezetben ennek konkrét területe lehet az energia- és anyagháztartás, eszközök élettartama, újrahasználat, utazás, hulladékkezelés és a produkciók környezeti hatásainak tudatosítása.

IV.4.9. A helyi megvalósítás tervezése és dokumentálása

A Nemzeti alaptanterv pedagógiai feladatainak helyi megvalósítását a helyi tantervek, tanmenetek, projekttervek és pedagógiai értékelések együttesen teszik követhetővé. Nem elvárás, hogy minden tanmeneti egység valamennyi kompetenciát és fejlesztési célt egyszerre jelölje; elvárás viszont, hogy az adott tanulási területhez valóban kapcsolódó fejlesztési célok tudatosan megjelenjenek a tervezésben és a tanulói tevékenységben.

A pedagógiai tervezés és visszacsatolás során az intézmény azt vizsgálja, hogy a megvalósított tanulási helyzetek ténylegesen elősegítették-e az elérni kívánt tudás, kompetencia és önállóság fejlődését. A helyi tantervi fejlesztés ezért folyamatos szakmai reflexiót igényel: a tanulói eredmények, érettségi tapasztalatok, pedagógusi együttműködés és a képzési sajátosságok alapján a helyi tanterv indokolt esetben felülvizsgálható.

IV.5. A mindennapos testnevelés megvalósítása az artista szakmai gyakorlati képzésben

A mindennapos testnevelés és az artista szakmai gyakorlati képzés az Akadémián pedagógiailag szorosan összehangolandó, de jogi értelemben nem azonosítható egymással. Az Nkt. 27. § (11) bekezdése alapján a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, a mindennapos testnevelést a jogszabályban meghatározott keretek között kell megszervezni. Az artista szakmai gyakorlat fizikai fejlesztési tartalma önmagában nem minősül automatikusan testnevelésórának, ezért a helyi óratervekben és az órarendben a testnevelés jogszabály szerinti teljesítését elkülönítetten, ellenőrizhető módon kell biztosítani.

Az Akadémia artistaképzésének sajátossága, hogy a szakmai gyakorlati képzés jelentős, tervszerű és pedagógiailag irányított mozgásos tevékenységet tartalmaz. Az akrobatikai, légtornászati, egyensúlyozó, zsonglőr-, tánc- és egyéb szakmai gyakorlatok, valamint az ezekhez kapcsolódó alapozó, kondicionális és célzott fejlesztő feladatok a tanulók mindennapos fizikai aktivitását és szakmai fejlődését egyaránt szolgálják. Ez a szakmai terhelés azonban a mindennapos testnevelés jogszabályi kötelezettségét nem váltja ki automatikusan.

A szakmai gyakorlati képzés keretében megvalósuló fizikai fejlesztés az artistaművészet követelményeihez igazodik. Kiemelt területe az erő, az állóképesség, a gyorsaság, a mobilitás, a hajlékonyság, a koordináció, az egyensúly, a térérzékelés, a testkontroll, a testtudat és a mozgásbiztonság fejlesztése. E képességek a szakmai technika elsajátításával és a művészi fejlődéssel összekapcsolva, az életkori sajátosságokhoz, az egyéni fejlettségi szinthez és a választott szakmai irányhoz igazodva fejlődnek.

A mindennapos testnevelés megszervezésekor az Akadémia figyelembe veszi az artista képzés intenzív fizikai terhelését, és az órarendi, terhelésszervezési megoldásokat úgy alakítja, hogy a testnevelés és a szakmai gyakorlat egymást támogassa, ugyanakkor egyik se eredményezzen jogszabályellenes óraszám- vagy terhelésszervezést. Ahol a hatályos szabályozás valamely testnevelésre kiváltását vagy más oktatásszervezési formát megenged, azt kizárólag a jogszabályban meghatározott feltételekkel és megfelelő dokumentálással lehet alkalmazni.

Az artistaképzés magas fizikai igénybevétele miatt az óratervezésben nem elegendő az egyes szakmai órák számát külön-külön vizsgálni. A tanuló teljes napi és heti fizikai terhelését egységesen kell értelmezni, figyelembe véve az alapozó és szakirányú gyakorlatokat, az intenzív technikai edzéseket, a próbákat, a produkciós és vizsgaidőszakokat, valamint a pihenés és regeneráció

szükségletét. A terhelés fokozatossága, a túlterhelés megelőzése és a sérülési kockázatok csökkentése a szakmai képzés minőségének része.

A mindennapos testnevelés és az artista szakmai fizikai fejlesztés ezért összehangolt, de jogilag elkülönített tervezési terület. A mindennapos testnevelés jogszabály szerinti teljesítését a közismereti oktatásban részt vevő osztályoknál az óratervben és az órarendben egyértelműen, ellenőrizhető módon kell megjeleníteni. Az artista szakmai gyakorlat fizikai tartalma pedagógiaileg összehangolható a testneveléssel, de önmagában nem tekinthető automatikusan a testnevelés jogszabály szerinti teljesítésének.

IV.6. Választható tantárgyak, foglalkozások és pedagógusválasztás

Az intézmény a kötelező tanórai és művészeti-szakmai foglalkozások mellett a helyi tanterv, a rendelkezésre álló órakeret, a tanulói igények, valamint a személyi és tárgyi feltételek figyelembevételével választható tantárgyakat, foglalkozásokat és fejlesztési lehetőségeket biztosíthat. A konkrét kínálat tanévenként változhat, ezért az éves meghirdetés nem a Pedagógiai Program törzsszövegében, hanem a jogszabály szerinti intézményi tájékoztatásban jelenik meg.

A választás előtt a tanuló és kiskorú tanuló esetében a szülő számára megismerhetővé kell tenni a tantárgy vagy foglalkozás célját, óraszámát, értékelését, a választás időtartamát és a módosítás lehetőségeit. A választás után a részvétel és a teljesítés az adott foglalkozás tantervi státuszához igazodó kötelezettséggé válhat.

A tanuló vagy a szülő pedagógus személyére vonatkozó preferenciáját az intézmény a szakmai, pedagógiai és szervezési lehetőségek között figyelembe veheti. A preferencia nem keletkeztet alanyi jogot meghatározott pedagógushoz, mesterhez vagy csoporthoz. A pedagógus kijelölésekor elsődleges a megfelelő szakképzettség és szakmai kompetencia, a tanulócsoporthoz fejlődési szükséglete, a képzési folyamat folytonossága, a biztonság, az órarendi megvalósíthatóság és az intézményi feladatellátás egyensúlya.

Az artistaképzésben a pedagógus és a tanuló közötti szakmai kapcsolat különösen hosszú távú és személyre szabott lehet. Ez indokoltá teszi a szakmai illeszkedés, a módszertani felkészültség és az egyéni fejlődési út figyelembevételét, ugyanakkor a pedagógusbeosztás továbbra is intézményi szakmai döntés marad.

IV.7. Érettségi vizsgára történő felkészítés

IV.7.1. Az érettségi felkészítés általános célja és helyi tantervi kerete

Az Akadémia gimnáziumi és szakgimnáziumi közismereti képzésének alapvető feladata az érettségi vizsgára történő tervszerű és eredményes felkészítés. A felkészítés a mindenkor hatályos érettségi vizsgaszabályzatra és vizsgakövetelményekre épül, és a középiskolai tanulmányok teljes időszakában fokozatosan fejleszti a vizsgához szükséges tárgyi tudást, szövegértést, problémamegoldást, önálló feladatvégzést, érvelést, írásbeli és szóbeli kommunikációt, valamint a vizsgahelyzet kezeléséhez szükséges önszabályozást.

Az érettségi felkészítés célja nem kizárólag a vizsgafeladatok technikai gyakorlása. Az Akadémia olyan alkalmazható közismereti tudást kíván kialakítani, amely az érettségi sikeres teljesítése mellett felsőoktatási tanulmányok, további képzések és önálló felnőtt életvezetés alapja is lehet. A művészeti pályára készülő tanulók számára ez különösen fontos, mert szakmai életútjuk mellett reális továbbtanulási és pályamódosítási lehetőségeket is nyitva tart.

A középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés tantárgyi és évfolyami követelményeit a közismereti helyi tantervi mellékletek tartalmazzák. Az intézmény által biztosított emelt szintű felkészítés tantárgyait, órakeretét és helyi feltételeit a Pedagógiai Program kapcsolódó melléklete és az adott tanévre vonatkozó intézményi tájékoztatás rögzíti, a mindenkor hatályos szabályok szerint. Az érettségi vizsgára történő felkészítést az Akadémia belső kisérettségi rendszere is támogatja.

IV.7.2. Az érettségi vizsgatárgyak és az Artista II. képesítő vizsga jogi kapcsolata

A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint az érettségi vizsgán a tanuló magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv, valamint egy kötelezően választandó vizsgatárgy követelményeiből ad számot tudásáról. Szakgimnáziumban a kötelezően választandó érettségi vizsgatárgy képesítő vizsgával kiváltható.

Az Akadémia párhuzamos művészeti szakgimnáziumi artistaképzésében a Pedagógiai Programban előírt Artista II. képesítő vizsga a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 41. § (6b) bekezdése szerinti, a kötelező érettségi vizsgatárgyak sikeres teljesítésén felüli további feltétel az érettségi bizonyítvány kiállításához. A képesítő vizsga nem minősül az érettségi ötödik vizsgatárgyának, és nem helyettesít közismereti érettségi vizsgát.

Az Artista II. képesítő vizsga és az érettségi vizsga eltérő funkciójú vizsgarendszer. A képesítő vizsga a szakmai képesítés megszerzését tanúsítja, az érettségi bizonyítvány pedig az érettségi végzettséget. A két vizsgarendszer kapcsolódása nem jelenti tartalmi összeolvadásukat: a közismereti vizsgatárgyakból a tanulónak a rá irányadó érettségi vizsgakövetelményeket teljesítenie kell, az Artista II. képesítő vizsgát pedig a programkövetelmény és a szakmai vizsgaszabályok szerint kell teljesítenie.

A sikeres Artista II. képesítő vizsga e rendelkezés szerinti érettségi kapcsolata nem azonos az Artista I. művészképzőbe történő felvétellel. Az Artista I. képzésbe való bekerülés külön szakmai-pedagógiai döntési folyamat, amelyet az V. fejezet szabályoz.

IV.7.3. Vizsgaszintek, előrehozott és egyéb érettségi vizsgák

A tanuló az érettségi vizsgatárgyat a vizsgaszabályzatban meghatározott közép- vagy emelt szinten teljesítheti. Az intézmény a tanulók továbbtanulási céljaihoz és a rendelkezésre álló feltételekhez igazodva biztosít emelt szintű felkészítést a Pedagógiai Program mellékletében meghatározott tantárgyakból. A vizsgatárgy megválasztására és a vizsgára jelentkezésre a mindenkor hatályos központi szabályok irányadók.

Az előrehozott, szintemelő, pótló, javító és ismétlő érettségi vizsga lehetőségét és feltételeit az érettségi vizsga vizsgaszabályzata határozza meg. Az Akadémia helyi tanterve és vizsgaszervezése e szabályokat alkalmazza, és nem állapít meg azoktól eltérő helyi vizsgajogosultságot. Az adott tanuló vizsgára bocsátásának feltételeit mindig az érintett vizsgaidőszakban hatályos szabályok alapján kell ellenőrizni.

IV.7.4. Az érettségi felkészítés és a művészeti-szakmai terhelés összehangolása

A párhuzamos művészeti képzésben az érettségi felkészítés intenzív időszakai és a szakmai vizsga-, produkciós vagy bemutatóidőszakok egybeeshetnek. Az intézmény közismereti és szakmai pedagógusainak együttműködése ezért különösen fontos a 11–13. évfolyam tanulmányi terhelésének tervezésében. Az összehangolás nem jelenthet követelménycsökkentést, de lehetővé teszi a nagyobb számonkérések, próbák, vizsgák és felkészülési időszakok pedagógiaiilag ésszerű elosztását.

A tanulókat fokozatosan fel kell készíteni arra is, hogy saját érettségi és szakmai felkészülésüket megtervezzék, időgazdálkodásukat alakítsák, a hosszabb távú feladatokat részcélokra bontsák, és szükség esetén időben segítséget kérjenek. E kompetencia a továbbtanulás és a professzionális művészeti életpálya szempontjából egyaránt jelentős.

IV.8. A tanulói teljesítmény ellenőrzésének és értékelésének rendszere

Az Akadémia a tanulói teljesítmény ellenőrzését és értékelését a tanulási folyamat szerves részének tekinti. A helyi tantervi értékelés feladata a követelmények teljesítésének megállapítása mellett a fejlődés követése, a további tanulási lépések meghatározása, valamint a tanulói önértékelés és felelősség fokozatos fejlesztése.

Az értékelés alapja minden esetben az adott tantárgy vagy szakmai terület előre meghatározott követelménye. Az értékelés legyen rendszeres, tárgyyszerű, következetes, a tanuló számára érthető és a pedagógiai céllal arányos. A tanulónak lehetőség szerint ismernie kell, hogy egy adott dolgozat, felelet, gyakorlati feladat, projekt vagy vizsga mely tanulási eredményeket és követelményeket vizsgálja.

Az intézmény diagnosztikus, fejlesztő és minősítő értékelést egyaránt alkalmaz. A diagnosztikus értékelés a kiinduló állapot megismerését, a fejlesztő értékelés a tanulási folyamat alakítását és a következő lépés kijelölését, a minősítő értékelés pedig egy tanulási szakasz eredményének hivatalos megállapítását szolgálja. Az érdemjegy és a szöveges visszajelzés e funkciók szerint egymást kiegészítheti.

IV.8.1. Írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatás rendje

A beszámoltatás formáját a tantárgy és a vizsgált tanulási eredmény természete határozza meg. Az írásbeli ellenőrzés alkalmas lehet ismeretek, szövegértés, elemzés, problémamegoldás, számítás, érvelés vagy önálló szövegalkotás vizsgálatára; a szóbeli értékelés a fogalmi pontosság, érvelés, kommunikáció és összefüggő kifejtés mérésére; a gyakorlati értékelés pedig olyan teljesítményekre, amelyekben a tudás alkalmazása, kivitelezése, bemutatása vagy alkotói megvalósítása lényeges.

A számonkérés gyakoriságának és súlyának arányban kell állnia a tananyag mennyiségével, a tanulási idővel és a feladat jelentőségével. Nagyobb tananyagegységet lezáró számonkérés előtt a tanulókat megfelelő időben tájékoztatni kell a követelményekről. A különböző tantárgyak jelentős számonkéréseit – különösen intenzív szakmai időszakokban – lehetőség szerint összehangoltan kell szervezni.

A művészeti-szakmai képzés részletes értékelési kritériumai az V. fejezetben és a szakmai helyi tantervekben jelennek meg. A IV. fejezet közös elve, hogy a szakmai értékelés is előzetesen azonosítható követelményekhez, biztonsági és technikai kritériumokhoz, valamint a fejlődés dokumentálható szempontjaihoz kapcsolódjon.

IV.8.2. Érdemjegyek, osztályzatok és fejlesztő visszajelzés

Az érdemjegy a tanuló egy adott teljesítményének minősítése, az év végi és félévi osztályzat pedig hosszabb tanulási időszak teljesítményéről ad összegző képet. Az osztályzat megállapításakor nem egyetlen mérési alkalom mechanikus eredménye, hanem a helyi tantervi követelmények teljesítéséről rendelkezésre álló, szakmailag releváns teljesítmények összessége veendő figyelembe.

Az Akadémia támogatja, hogy az érdemjegyes értékelést – különösen összetett feladatok, projektek és művészeti-szakmai teljesítmények esetén – rövid fejlesztő visszajelzés egészítse ki. A visszajelzés

nevezze meg a teljesítmény erősségét, a javítandó elemet és a következő fejlődési lépést. Az értékelés nem használható büntetésként, fegyelmezési eszközként vagy személyiségminősítésként.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók értékelésénél a jogszabályban és szakértői véleményben meghatározott alkalmazkodásokat következetesen érvényesíteni kell. Az alkalmazkodás az értékelés körülményeit, módját vagy egyes követelményeit kizárólag jogszerű alapon módosíthatja.

IV.8.3. Otthoni és önálló tanulási feladatok

Az otthoni vagy önálló feladat célja a gyakorlás, elmélyítés, felkészülés, alkalmazás vagy önálló tudásszerzés támogatása. A feladat mennyiségének és várható időigényének igazodnia kell a tanuló életkorához, az adott tantárgyhoz és a tanuló teljes közismereti-művészeti terheléséhez.

A párhuzamos művészeti képzésben különösen fontos, hogy az önálló közismereti feladat ne váljon pedagógiailag indokolatlan többletterheléssé a hosszú szakmai napok, próbák vagy vizsgaidőszakok mellett. Ez nem a rendszeres otthoni tanulás megszüntetését jelenti, hanem a feladatok időigényének és céljának tudatos tervezését. Az önálló feladat nem alkalmazható büntető jelleggel, és nem követelhet olyan eszközt vagy szolgáltatást, amelyhez a tanuló számára nem biztosított reális hozzáférés.

IV.8.4. Magasabb évfolyamra lépés és tanulmányi továbbhaladás

A tanuló magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az adott évfolyam helyi tantervi követelményeit a jogszabályban és a Pedagógiai Programban meghatározott módon teljesítette. A javító-, osztályozó-, pótló- és különbözeti vizsga, a mulasztás miatti nem értékelhetőség és az évfolyamismétlés kérdésében a II.9. fejezet és a mindenkor hatályos köznevelési szabályok irányadók.

A közismereti magasabb évfolyamra lépés és a művészeti-szakmai képzés egyes szintjei közötti továbbhaladás nem minden esetben azonos döntési folyamat. Az artista szakmai képzés előrehaladási és felvételi feltételeit az V. fejezet határozza meg. Az Artista II. képesítés megszerzése önmagában nem jelent automatikus felvételt az Artista I. művészképzőbe.

IV.8.5. Magatartás és szorgalom értékelésének elvei

A magatartás és szorgalom értékelése az intézmény nevelési céljaihoz, a Házi rend közösségi normáihoz és a tanuló életkori sajátosságaihoz igazodik. A magatartás értékelése a közösségi együttéléshez, felelősséghez, mások méltóságának és biztonságának tiszteletéhez, a kulturált kommunikációhoz és a szabálykövetéshez kapcsolódik; nem használható tantárgyi teljesítmény minősítésére.

A szorgalom értékelésében a rendszeres munkavégzés, feladattudat, a képességekhez mértén végzett erőfeszítés, az önállóság, a visszajelzések felhasználása és a tanulási folyamat iránti felelősség vehető figyelembe. A szorgalom nem azonos a tanulmányi átlaggal: egy kiemelkedő képességű tanuló gyenge erőfeszítése és egy nagy fejlődést mutató, de még szerényebb eredményt elérő tanuló munkája eltérő pedagógiai megítélést igényelhet.

IV.8.6. Jutalmazás és az értékelési dokumentáció kapcsolata

A tanulói teljesítményhez kapcsolódó jutalmazás az intézmény értékközvetítő nevelési eszköze. A jutalmazás formáit és eljárási rendjét a Házi rend határozza meg; a Pedagógiai Program elve, hogy a kiemelkedő tanulmányi vagy művészeti eredmény mellett a fejlődés, a közösségi felelősség, az együttműködés, a példamutató munkafegyelem és a mások fejlődését segítő magatartás is elismerhető legyen.

Az érdemjegyek, osztályzatok és egyéb pedagógiai értékelések tanulmányi rendszerben történő rögzítése a hatályos jogszabályok és intézményi adminisztrációs szabályok szerint történik. A részletes rögzítési határidők és technikai eljárások nem a helyi tantervi törzsszöveg, hanem az intézményi működési rend részét képezik.

IV.9. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontás pedagógiai eszköz, amely a tanulási eredményességet, a differenciálást, a nagyobb tanulói aktivitást, a megfelelő gyakorlási időt és – az artistaképzésben – a biztonságos munkavégzést támogatja. A csoportbontás nem önmagában érték: alkalmazása akkor indokolt, ha az adott tantárgy, szakmai feladat, tanulócsoport vagy eszközhasználat szempontjából valós pedagógiai előnyt teremt.

A közismereti képzésben csoportbontás indokolt lehet különösen idegen nyelvi, digitális, laboratóriumi, gyakorlati vagy differenciált fejlesztést igénylő tanulási helyzetekben. A csoportok kialakításakor figyelembe vehető a tanulók előzetes tudása és aktuális tanulási szükséglete, de kerülni kell a tartós, rögzített és önbeteljesítő képességcsoportok kialakítását. A csoportbeosztás szükség szerint felülvizsgálható.

Az artista-szakmai képzésben a csoportszervezést a szakág, zsáner, technikai szint, partnerkapcsolat, eszköz, biztonsági követelmény, gyakorlási tér, valamint a megfelelő pedagógus–tanuló arány határozza meg. Egyes artistatechnikai feladatoknál az egyéni vagy nagyon kis létszámú foglalkozás nem kivételes kedvezmény, hanem a szakmai biztonság és eredményes fejlesztés feltétele lehet. A csoportlétszám meghatározásakor a hatályos köznevelési és szakmai előírásokat is alkalmazni kell.

Az egyéb foglalkozások – tehetséggondozás, felzárkóztatás, szakkör, projekt, műhely, fakultáció, konzultáció – megszervezése az adott tanév pedagógiai szükségleteihez igazodik. Az intézmény törekszik arra, hogy e foglalkozások ne párhuzamos, egymással versengő terhelési rendszert hozzanak létre, hanem a tanulói fejlődés tényleges hiányaira vagy lehetőségeire reagáljanak.

IV.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek helyi tantervi érvényesülése

Az egészségnevelés és a környezeti nevelés a helyi tanterv egészét átható fejlesztési terület, amelynek céljai a tantárgyi és tantárgyközi tanulási tartalmakban egyaránt érvényesülnek.

Az egészségnevelés a biológiai és természettudományos ismeretekben, az életvezetés, a mentális jóllét, a táplálkozás, a higiéné, az alvás és regeneráció, a függőségmegelőzés, az elsősegély, a digitális jóllét, a testtudat és a felelős döntéshozatal témáiban egyaránt megjelenik. Az artistaképzésben a test működésének megértése, a fizikai terhelés, a regeneráció, a sérülésmegelőzés és a tudatos testhasználat közvetlenül a szakmai gyakorlati képzéshez kapcsolódik; ezért a közismereti és művészeti-szakmai pedagógiai tartalmaknak ezen a területen is egymást erősítő rendszert kell alkotniuk.

A környezeti nevelés célja, hogy a tanulók megértsék az emberi tevékenység és a természeti rendszerek közötti kapcsolatot, és képesek legyenek saját döntéseik környezeti következményeinek mérlegelésére. Az Akadémia művészeti és produkciós környezetében különösen értelmezhető az anyaghasználat, energiafelhasználás, eszközök élettartama, újrahasználat, hulladékkezelés, utazás és rendezvényszervezés környezeti hatása.

Az egészség- és környezeti nevelés nem korlátozódik kampányokra vagy témanapokra. A tanuló akkor sajátít el tartós szemléletet, ha a tantárgyi tudást mindennapi döntéseiben, szakmai gyakorlatában és közösségi működésében is képes alkalmazni.

IV.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló helyi tantervi intézkedések

Az Akadémia helyi tantervi rendszerének alapelve, hogy a tanuló szociális helyzete, családi háttere, lakóhelye, eszközellátottsága, tanulási sajátossága vagy különleges bánásmód iránti szükséglete ne eredményezzen indokolatlan hozzáférési akadályt a tantervi követelmények teljesítéséhez. Az esélyegyenlőség nem azonos követelményeket mindenki számára azonos pedagógiai úton kíván biztosítani, hanem a jogszerű és szükséges támogatások révén teremti meg a tényleges hozzáférés feltételeit.

A tantervi alkalmazkodás megvalósulhat különösen a feladatadás, időkeret, segédeszköz, tanulásszervezés, kommunikáció, gyakorlás vagy számonkérés módjának alakításával. Eltérő követelmény, mentesítés vagy más kedvezmény kizárólag jogszabály vagy szakértői vélemény alapján alkalmazható. A sajátos nevelési igényű tanuló helyi tantervi fejlesztésében a fogyatékosság típusához és fokához igazodó hatályos irányelveket és a szakértői véleményt figyelembe kell venni.

A lemaradás megelőzését szolgálja a korai jelzés, a célzott felzárkóztatás, a differenciált feladatadás, a tanulás tanítása, az egyéni konzultáció és a pedagógusok együttműködése. A digitális feladatoknál az intézmény figyelembe veszi a hozzáférés lehetőségét; olyan kötelező feladat nem építhető kizárólag fizetős vagy a tanuló számára ténylegesen nem elérhető eszközre vagy szolgáltatásra.

A művészeti-szakmai képzésben az egyéni alkalmazkodás mellett minden esetben érvényesülnek a szakmai biztonság, a technikai előfeltételek és a feladat biztonságos végrehajthatóságának követelményei. Az esélyegyenlőség nem jelentheti olyan szakmai feladat kötelező végrehajtását, amely a tanuló vagy társai biztonságát veszélyeztet; ilyenkor a pedagógiai feladat megfelelő alternatív fejlődési út keresése.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók támogatásának, a tehetséggondozásnak, felzárkóztatásnak és gyermekvédelemnek részletes pedagógiai szabályait a II.6. fejezet tartalmazza. A IV. fejezet ezek helyi tantervi következményeit rögzíti.

IV.12. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további helyi tantervi elvek

IV.12.1. A tudás, a technikai fejlődés és a művészi gondolkodás összekapcsolása

Az Akadémia helyi tantervi rendszerének sajátossága, hogy a tanuló közismereti, fizikai, technikai, művészi és személyes fejlődése ugyanazon hosszú távú tanulási folyamat része. A helyi tantervek ennek megfelelően támogatják a tudásterületek közötti transzfert, az önálló gondolkodást, a szakmai tudatosságot és az alkotói alkalmazást. A magas művészi teljesítmény nem kizárólag technikai felkészültség, hanem kulturális tájékozottságot, kommunikációt, reflektivitást, együttműködést és felelős szakmai döntéshozatalt is igényel.

A szakmai technika és a művészi fejlődés helyi tantervi szempontból sem egymást követő, egymástól elkülönített szakasz. A biztos technikai alapokra épülő képzés már a tanulási folyamat során teret ad a ritmus, tér, partner, zene, interpretáció, jelenlét és alkotói döntés tudatosításának. Ennek részletes szakmai rendszere az V. fejezetben jelenik meg.

IV.12.2. Interdiszciplináris és alkotásalapú tanulás

A helyi tanterv támogatja az olyan tanulási helyzeteket, amelyekben a tanulók több tudásterület ismereteit kapcsolják össze egy probléma, kérdés vagy alkotói feladat megoldásához. Az Akadémia számára különösen értékesek azok a projektek, amelyekben a közismereti tudás, a művészeti-szakmai gyakorlat, a digitális eszközhasználat és a közösségi együttműködés egy közös produktumban találkozik.

Az alkotás- és projektalapú tanulás nem helyettesíti a rendszeres tantárgyi tanulást, hanem annak alkalmazási és integrációs tere. A projekt akkor tekinthető eredményes helyi tantervi eszköznek, ha előre meghatározott tanulási célhoz kapcsolódik, a tanulói szerepek és feladatok tiszták, a folyamat reflektálható, és a létrejövő produktum mellett maga a tanulási folyamat is értékelhető.

IV.12.3. A helyi tanterv mint fejleszthető intézményi szakmai dokumentum

Az Akadémia a helyi tantervet nem lezárt, változtathatatlan dokumentumként, hanem jogszabályi keretek között rendszeresen felülvizsgálandó intézményi szakmai rendszerként kezeli. A felülvizsgálat alapja lehet jogszabályi vagy központi tantervi változás, az érettségi és képesítő vizsgák tapasztalata, a tanulói előrehaladás, a pedagógusok szakmai tapasztalata, az intézményi munkarend változása, valamint a nemzetközi művészeti és pedagógiai környezet fejlődése.

A felülvizsgálat célja nem a tanterv folyamatos átírása, hanem annak biztosítása, hogy a tantervi szabályozás stabil és kiszámítható maradjon, miközben képes legyen a valós pedagógiai szükségletekre és a szakmai környezet változásaira jogszerűen reagálni. A módosítások hatálybalépésénél minden esetben figyelembe kell venni a tanulói jogviszonyok folytonosságát és a felmenő rendszerre vonatkozó szabályokat.

A IV. fejezetben rögzített közös keretszabályok a Pedagógiai Program helyi tantervi mellékleteinek értelmezési és alkalmazási alapját képezik. A részletes óratervek, tantárgyi tantervek és szakmai mellékletek e fejezettel, a Pedagógiai Program egészével és a mindenkor hatályos jogszabályokkal összhangban alkalmazhatók.

V. ARTISTA SZAKMAI PROGRAM

A Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia artistaképzésének szakmai programja az intézmény pedagógiai identitásának meghatározó része. Feladata, hogy egységes rendszerbe rendezze az artista szakmai képzés céljait, képzési szakaszait, tartalmi és módszertani alapelveit, a szakmai gyakorlat fejlesztési rendjét, az értékelés és továbbhaladás sajátosságait, valamint a professzionális artistaművészi pályára történő felkészítés intézményi kereteit.

Az artistaképzés a technikai tudás, a fizikai felkészültség és a művészi kifejezés egymásra épülő fejlesztését valósítja meg. A képzésben a technikai biztonság, a művészi minőség, a kreativitás, az önálló szakmai döntéshozatal, az együttműködés, a reflektív gondolkodás és a professzionális munkakultúra nem egymástól elkülönülő célok, hanem ugyanazon hosszú távú szakmai fejlődési folyamat összetevői.

A fejezet alkalmazásakor mindenkor az intézmény hatályos szakmai alapidokumentumát, működési engedélyét, a szakképzési művészeti képzésre vonatkozó köznevelési szabályozást, az Artista I. és Artista II. szakképzések hatályos programkövetelményeit és a hozzájuk kapcsolódó kerettanterveket kell figyelembe venni. Nemzetközi szakmai ajánlások és cirkuszpedagógiai kutatások szakmai-módszertani háttérként használhatók, jogforrásként azonban nem.

V.1. Az artistaképzés szakmai, képzési és tantervi alapjai

V.1.1. A szakmai képzés jogi és intézményi kerete

Az Akadémia artista szakmai képzése a köznevelési rendszer művészeti szakképzési feladatellátásához kapcsolódik. A képzés párhuzamos művészeti nevelés-oktatásban, valamint érettségi végzettségre épülő szakképzési formában készít fel az Artista II. szakképzés megszerzésére, az Artista I. művészképző pedig az Artista II. szinten megszerzett szakmai tudásra épülő magasabb szintű képzési szakaszt biztosít.

A szakmai program nem helyettesíti a központi programkövetelményeket és kerettanterveket. Az intézményi szabályozás feladata annak meghatározása, hogy a központi kimeneti követelményeket az Akadémia milyen pedagógiai szerkezetben, milyen fejlesztési logikával, milyen helyi szakmai tartalmakkal és milyen értékelési kultúrával valósítja meg.

Az Akadémia artistaképzési rendszerében a központi követelmények teljesítése és az intézmény saját szakmai-pedagógiai arculata egyszerre érvényesül. A helyi tervezés teret ad az egyéni fejlődési utaknak, a koncentrikus szakmai építkezésnek, a zsáner- és eszközspecifikus sajátosságoknak, a produkciós tanuláshoz és a nemzetközi artistaművészeti környezetből származó szakmai tapasztalatok beépítésének, de nem eredményezheti a kimeneti, biztonsági vagy minőségi követelmények csökkentését.

V.1.2. Az Akadémián megszerzhető artista szakképzések és szakirányok

Az Artista I. és Artista II. hivatalos megnevezéseit, szakmaazonosítóit, szakirányait és programkövetelmény-azonosítóit a Pedagógiai Program egyetlen központi helyen, az alábbi táblázatban rögzíti. A további fejezetek a szakirányok teljes felsorolását nem ismétlik meg; szükség esetén erre a pontra hivatkoznak.

Szakképzés / szakmaazonosító	Szakirány	PK-azonosító	Képzési szerep
Artista II. – 4 0215 01	Akrobata	02154001	Artista II. felkészítés
Artista II. – 4 0215 01	Bohóc	02154002	Artista II. felkészítés

Szakképesítés / szakmaazonosító	Szakirány	PK-azonosító	Képzési szerep
Artista II. – 4 0215 01	Egyensúlyozó	02154003	Artista II. felkészítés
Artista II. – 4 0215 01	Légtornász	02154004	Artista II. felkészítés
Artista II. – 4 0215 01	Társulati artista	02154005	Artista II. felkészítés
Artista II. – 4 0215 01	Zsonglőr	02154006	Artista II. felkészítés
Artista I. – 5 0215 01	Akrobata	02155007	Artista I. művészképző
Artista I. – 5 0215 01	Bohóc	02155008	Artista I. művészképző
Artista I. – 5 0215 01	Egyensúlyozó	02155009	Artista I. művészképző
Artista I. – 5 0215 01	Légtornász	02155010	Artista I. művészképző
Artista I. – 5 0215 01	Társulati artista	02155011	Artista I. művészképző
Artista I. – 5 0215 01	Zsonglőr	02155012	Artista I. művészképző

A táblázat a Pedagógiai Program elfogadásakor alkalmazott hivatalos szakmai adatokat egységesíti. Külső jogi vagy programkövetelményi változás esetén az intézmény a vonatkozó dokumentumokat felülvizsgálja, és a szükséges módosításokat a jogszabályban meghatározott eljárás szerint vezeti át.

V.1.3. Programkövetelmények, kerettantervek és helyi szakmai tantervek kapcsolata

Az artista szakmai képzés kimeneti követelményeit az adott szakképesítéshez és szakirányhoz tartozó hatályos programkövetelmény, a képzés tantervi kereteit az ahhoz kapcsolódó szakgimnáziumi kerettanterv határozza meg. Az Akadémia helyi szakmai tantervei ezekre épülnek, és a központi követelményeket az intézmény képzési szerkezetéhez, szakmai műhelyeihez és pedagógiai rendszeréhez igazítják.

A szakmai dokumentumok egymásra épülése az Akadémián: programkövetelmény és kerettanterv → Pedagógiai Program és Artista Szakmai Program → helyi szakmai tantervek és órahálók → szakmai tantárgyi programok és tanmenetek → a konkrét tanítási, edzési, próbafolyamati és produkciós fejlesztés.

A helyi szakmai tanterv tartalmazza vagy egyértelműen hozzárendeli az évfolyamokat, szakmai tantárgyakat és fejlesztési egységeket, az órakereteket, a tanulási eredményeket, az értékelés fő szempontjait és a továbbhaladás szakmai feltételeit. A változásra érzékeny részletes mozgásanyagok, zsánerlisták és eszközspecifikus progressziók mellékleti szakmai programban kezelhetők.

A szakmai tanmenet a helyi szakmai tanterv éves megvalósításának pedagógiai terve. Nem pusztán heti témalistát jelent: tartalmazza a fejlesztési célok, tanulási eredmények, módszerek, biztonsági előfeltételek, differenciálási megoldások és értékelési pontok tudatos egymásra építését. Az artistaképzés koncentrikus természetéből következően ugyanazon technikai vagy művészeti tartalom több fejlettségi szinten visszatérhet.

V.1.4. Kimeneti követelmények és a képesítő vizsga helye

A szakmai képzés célja, hogy a tanuló az adott Artista I. vagy Artista II. szakirány programkövetelményében rögzített szakmai kimeneti követelményeket teljesítse. Az Akadémia a kimeneti felkészültséget komplexen értelmezi: a technikai végrehajtás mellett a biztonság, a szakmai tudatosság, a művészi alkalmazás, az előadói jelenlét, az együttműködés, az önállóság és a professzionális munkakultúra egyaránt része a felkészültségnek.

A képesítő vizsga külső, jogszabályi és programkövetelményi keretek szerint megszervezett kimeneti vizsga. Az intézményi belső szakmai vizsgák, szintfelmérések, produkcióértékelések és év

végi szakmai bemutatók a képzési folyamat visszacsatolását és a képesítő vizsgára történő fokozatos felkészítést szolgálják, de nem azonosak a képesítő vizsgával.

Az Akadémia szakmai értékelési rendszere ezért kettős célt szolgál: egyrészt folyamatosan támogatja a tanuló fejlődését, másrészt időben jelzi, hogy a programkövetelményben meghatározott kimenet felé történő előrehaladás megfelelő-e. A képesítő vizsgára bocsátás feltételeit minden esetben a hatályos programkövetelmény és az alkalmazandó jogszabályok alapján kell megállapítani.

V.2. Az artistaképzés sajátos céljai és pedagógiai-módszertani elvei

Az artistaképzés különleges pedagógiai helyzetet teremt: a tanuló egyszerre sajátít el magas szintű mozgásos-technikai tudást, alakít ki művészi kifejezőeszközöket, tanul meg felelősen együttműködni másokkal, és fokozatosan válik képessé saját fizikai és szakmai működésének önálló szabályozására. A képzés módszertana ezért nem szűkíthető le utánzásra, elemisméltésre vagy teljesítménykényszerre.

V.2.1. Technikai biztonság és művészi minőség egysége

Az Akadémia szakmai szemléletében a magas technikai színvonal és a művészi minőség egymást feltételező követelmények. Az artistatechnika csak akkor tekinthető pedagógiailag stabil tudásnak, ha végrehajtása biztonságos, kontrollált, reprodukálható és a tanuló számára tudatosan értelmezhető. A technikai nehézség önmagában nem jelent magasabb szakmai teljesítményt.

A művészi fejlesztés nem kizárólag a technikai tudás elsajátítása után kezdődik. A ritmus, a tér, a partner, a zene, a karakter, a jelenlét, a dinamika és a közönséghez való viszony már az alapozó szakaszban megjelenhet az életkornak és szakmai szintnek megfelelő formában. A technikai és művészi fejlődés egymással párhuzamosan, fokozatosan mélyül.

A szakmai pedagógus feladata ezért nem pusztán a technikai korrekció, hanem annak támogatása is, hogy a tanuló megértse a mozgás vagy artistaelem funkcióját, érzékelje saját testének és eszközének működését, és egyre tudatosabban legyen képes a megszerzett technikát művészi helyzetben alkalmazni.

V.2.2. Gyakorlati, tapasztalati és koncentrikus tanulás

Az artistaképzés alapvetően gyakorlati és tapasztalati tanulási folyamat. A szakmai tudás jelentős része cselekvésben, ismétlésben, testi tapasztalatban, megfigyelésben, korrigált próbálkozásban, partneri együttműködésben és produkciós helyzetekben épül fel. A verbalizált szakmai magyarázat, a vizuális szemléltetés és a reflektív feldolgozás e gyakorlati folyamatot támogatja.

A szakmai fejlődés koncentrikus. A tanuló ugyanazokhoz a fizikai alapokhoz, technikai elemekhez, mozgáskapcsolatokhoz, biztonsági elvekhez és művészi problémákhoz tér vissza egyre magasabb szinten. A visszatérés célja nem az egyszer már megtanult tartalom mechanikus ismétlése, hanem annak stabilizálása, új összefüggésben történő alkalmazása és fokozatos önállósítása.

A koncentrikus fejlesztés indokolja, hogy a szakmai tanmenetek ne merev, egyszeri „megtanítási hetekkel” dolgozzanak minden tartalom esetében. A mozgásanyag és artistatechnika sok eleme folyamatosan visszatérő fejlesztési feladat, amelynek intenzitása, komplexitása és követelményszintje a tanuló előrehaladásával változik.

V.2.3. Individualizált szakmai fejlődés és differenciálás

Az artistaképzésben a differenciálás a szakmai eredményesség és a biztonság alapfeltétele. A tanulók életkora, testalkati és koordinációs adottságai, előzetes tapasztalata, tanulási sebessége, pszichés

terhelhetősége, választott szakirányának és zsánerének sajátosságai eltérő fejlesztési utakat indokolhatnak.

Az individualizált fejlesztés nem jelent követelménycsökkentést. A választott szakirány és képzési kimenet követelményeit teljesíteni kell; az egyéni alkalmazkodás a tanulási út, a módszer, az előkészítő feladat, a gyakorlási arány, a korrekció, az eszközválasztás vagy a fejlesztési tempó pedagógiaiailag indokolt módosítását jelenti.

A differenciálás nem végleges kategorizálás. A tanuló fejlődési profilja változhat, ezért a szakmai csoportok, fejlesztési fókuszok, párosítások és zsánerkapcsolódások rendszeres pedagógiai felülvizsgálatot igényelnek. A cél minden esetben a biztonságos, reális és magas szakmai színvonalú fejlődési pálya megtalálása.

V.2.4. Pedagógiai irányítás, autonómia és reflektivitás

A képzés kezdeti szakaszaiban a pedagógiai irányítás erősebb: a tanuló részletesebb instrukciót, közvetlenebb technikai kontrollt, több külső visszajelzést és szorosabb biztonsági keretet igényel. A szakmai érettség növekedésével az irányítás fokozatosan átalakul, és egyre nagyobb teret kap az önálló tervezés, önellenőrzés, döntéshozatal és alkotói felelősség.

A tanulói autonómia nem az oktatói kontroll megszűnését jelenti, hanem a felelős szakmai önszabályozás kialakulását. A tanuló fokozatosan legyen képes felismerni, mikor tud egy feladatot önállóan végrehajtani, mikor szükséges segítséget, biztosítást vagy korrekciót kérnie, és mikor kell egy veszélyes vagy szakmailag nem megalapozott helyzetet elutasítania.

A reflektivitás az artistaképzésben gyakorlati szakmai kompetencia. A tanuló tanulja meg értelmezni saját teljesítményét, azonosítani a technikai és művészi problémákat, megfogalmazni fejlesztési céljait, felhasználni a pedagógusi és kortársi visszajelzést, valamint saját szakmai fejlődéséről reális képet kialakítani.

V.2.5. Produkcióközpontúság és autentikus szakmai tanulási helyzetek

A produkció nem pusztán a képzés végén bemutatott eredmény, hanem pedagógiai eszköz. A próbafolyamatban a tanuló megtapasztalja, hogyan kapcsolódik össze a technikai tudás, a zene, a tér, a dramaturgia, a partner, a jelmez, a fény, az időzítés, a közönség és a professzionális munkafegyelem.

Az autentikus szakmai helyzetek – bemutatók, vizsgaprodukciók, műhelymunkák, fesztiválok, partnerintézményi projektek – lehetőséget adnak a már megszerzett tudás összetett alkalmazására. A részvétel mindig pedagógiai és biztonsági mérlegelést igényel; a produkciós lehetőség nem írhatja felül a tanuló fejlettségi szintjét, regenerációs szükségletét vagy tanulmányi kötelezettségeit.

A produkcióközpontú tanulás nem jelent állandó szerepeltetési kényszert. A tanulónak szüksége van olyan műhelyidőre is, amelyben közönség- és teljesítménykényszer nélkül kísérletezhet, hibázhat, technikai problémát bonthat részekre, és új művészi megoldásokat próbálhat ki. A bemutatás és a műhelymunka arányát az életkor, a képzési szint és az aktuális fejlesztési cél alapján kell meghatározni.

A szakmai autenticitás pedagógiai értelemben azt jelenti, hogy a tanuló valós szakmai problémákkal találkozhat, de ellenőrzött, tanulást támogató keretek között. A professzionális környezet követelményeit ezért fokozatosan kell bevezetni: a felelősség, önállóság és teljesítményelvárás növekedésével párhuzamosan továbbra is biztosítani kell a pedagógiai visszajelzést és a biztonságos hibázás lehetőségét.

V.2.6. Együttműködés, partnerbiztonság és professzionális munkakultúra

Az artistaművészet számos területén a saját teljesítmény közvetlenül összefügg mások biztonságával és szakmai eredményességével. A partneri, páros, csoportos és társulati munka ezért nem pusztán szociális készségfejlesztés, hanem szakmai kompetencia.

A tanuló fokozatosan sajátítsa el a megbízhatóság, pontosság, időtartás, partnerre figyelés, instrukciókövetés, szakmai kommunikáció és felelősség normáit. Különösen fontos, hogy a tanuló felismerje: a partnerbiztonságot veszélyeztető figyelmetlenség, túlvállalás vagy fegyelmezetlenség nem pusztán magatartási kérdés, hanem szakmai kockázat.

V.2.7. A szakmai pedagógus módszertani szerepe

Az Akadémia artistaképzésében a magas szintű artistaművészi vagy szakmai tudás szükséges, de önmagában nem elegendő pedagógusi kompetencia. A szakmai pedagógusnak képesnek kell lennie a tudás életkorhoz és fejlettségi szinthez igazított átadására, a progresszió megtervezésére, a kockázatok felismerésére, a differenciálásra, a fejlesztő értékelésre és a tanulói autonómia fokozatos építésére.

A szakmai pedagógus munkájában egyszerre jelenik meg a mesteri modell, a tanulási folyamat szervezése, a biztonsági kontroll, a művészi inspiráció és a reflektív szakmai párbeszéd. A pedagógus feladata nem saját egykori képzési útjának reprodukálása, hanem a tanuló fejlődési szükségleteihez illeszkedő, szakmailag megalapozott tanulási környezet kialakítása.

A szakmai és pedagógiai kompetenciák folyamatos fejlesztése intézményi érdek. A nemzetközi cirkuszpedagógiai tapasztalatok, szakmai műhelyek, módszertani együttműködések és továbbképzések az Akadémia szakmai megújulását támogatják, miközben az intézmény minden esetben saját jogi, pedagógiai és biztonsági keretei között alkalmazza azokat.

V.3. Az artistaképzés szakaszai és képzési formái

Az Akadémia artistaképzési rendszere egymásra épülő, de eltérő pedagógiai funkciójú szakaszokból áll.

V.3.1. Alapozó szakasz

Az alapozó szakasz célja az általános artista képességek sokoldalú fejlesztése, a mozgáskultúra, koordináció, erő, mobilitás, egyensúly, ritmusérzék, térérzékelés, testtudat és alapvető technikai biztonság megalapozása. Ebben a szakaszban a tanuló több artista területtel találkozik, hogy későbbi specializációja valós tapasztalatokra épülhessen.

A korai szakmai fejlesztés nem a minél gyorsabb nehéz technikai elemek elérését célozza. A megfelelő alapok, a helyes mozgásminták, a biztonságos eszközhasználat, a megfelelő fizikai előfeltételek és a tanulási fegyelem hosszú távon a magas szintű szakmai fejlődés feltételei.

A szakmai alapozás során a pedagógusok folyamatosan figyelik a tanuló fejlődési profilját. A megfigyelés kiterjed a technikai tanulhatóságra, a koordinációra, a fizikai fejlődésre, a mozgásminőségre, a kreatív és előadói reagálásra, a motivációra, az együttműködésre, az önállósodásra és a biztonságtudatos magatartásra. E megfigyelések a későbbi szakosítás szakmai alapját képezik, de nem szolgálhatnak korai, végleges címkézésre.

Az alapozó szakasz önálló Artista I. vagy Artista II. szakképesítést nem ad. A szakasz feladata a következő képzési szint szakmai követelményeinek biztonságos megkezdésére való felkészítés.

V.3.2. Artista II. – párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzés

Az Artista II. párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzésben a közismereti nevelés-oktatás és az artista szakmai képzés egyidejűleg valósul meg. A szakmai program feladata, hogy az általános artistaalapokra építve fokozatosan kialakítsa az adott szakirányhoz szükséges technikai, fizikai, művészi, biztonsági, együttműködési és produkciós kompetenciákat.

A szakmai fejlődés az alapozástól a fokozódó specializáció felé halad. A tanuló fő szakmai iránya és zsánere egyre hangsúlyosabb szerepet kap, miközben a képzés fenntartja azokat a kiegészítő és társművészeti elemeket, amelyek a sokoldalú artista felkészültséget, a mozgásminőséget, az előadói kompetenciákat és az adaptív szakmai gondolkodást támogatják.

Az Artista II. képzésben különösen fontos a technikai tudás stabilizálása, a biztonsági rutinok tudatosítása, a szakmai önállóság fokozatos növelése, a produkciós tapasztalatok bővítése és a képesítő vizsga követelményeire történő fokozatos felkészítés. A szakmai fejlődés nem kizárólag a nehezebb elemek elsajátításával mérhető, hanem az alkalmazás minőségével és tudatosságával is.

V.3.3. Artista II. – érettségire épülő képzés

Az érettségi végzettséggel belépők számára szervezett Artista II. képzésben közismereti nevelés-oktatás nem folyik; a rendelkezésre álló képzési idő a szakképesítés szakmai követelményeire történő intenzív felkészítést szolgálja. A képzés rövidebb időtartama miatt a belépéskor és a képzési folyamat során kiemelt jelentőségű az előzetes tudás, a szakmai tanulási sebesség, a fizikai és művészeti alkalmasság, valamint a biztonságos teljesíthetőség együttes mérlegelése.

Az intenzív képzési forma nem jelenthet szakmai vagy biztonsági követelménycsökkentést. A tanuló számára szükséges alapozó, korrekciós vagy felzárkóztató fejlesztést a képzésen belül olyan módon kell megszervezni, hogy az támogassa a programkövetelmény szerinti kimenet reális elérését.

A képzésben nagyobb súlyt kaphat a szakirány- és zsánerspecifikus fejlesztés, a produkciós munka, a társművészeti kapcsolódás, a szakmai elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása és a professzionális munkakultúrára történő felkészítés. A képzés kimenete az adott szakirány szerinti Artista II. képesítő vizsga.

V.3.4. Artista I. – művészképző és a felvétel részletes rendje

Az Artista I. művészképző az Akadémia artistaképzési rendszerének magasabb szintű, az Artista II. szakképesítésre és az addig megszerzett szakmai tapasztalatokra épülő művészeti-szakmai fejlesztési szakasza. Középpontjában a technikai tudás magasabb szintű, tudatos és önálló alkalmazása, a saját művészi irány kialakítása, az önálló produkcióalkotás, a dramaturgiai és alkotói gondolkodás, valamint a professzionális pályaműködés áll.

Az Artista I. képzésben a tanulóval szembeni elvárás már nem csupán a feladatok végrehajtása, hanem a szakmai döntések indoklása, a saját próbafolyamat tudatos szervezése, a technikai és művészi problémák önálló felismerése, a korrekciók feldolgozása, a partneri és produkciós felelősség, valamint saját fejlődési céljainak reális meghatározása.

Az Artista II. szakképesítés megszerzése nem jelent automatikus továbbhaladást és nem keletkeztet automatikus jogosultságot az Artista I. művészképzőbe történő felvételre. Az Artista I-be történő bekerülés külön jelentkezéshez és komplex szakmai-pedagógiai mérlegeléshez kötött.

Az Artista I. felvételének részletes szabályozási helye kizárólag jelen V.3.4. pont. A Pedagógiai Program más fejezetei az Artista I. továbbhaladás kérdésében erre a pontra hivatkozhatnak, de a döntési szempontok teljes rendszerét nem ismételik meg.

A jelentkezés során a jelentkezőnek az intézmény által meghatározott módon jeleznie kell az Artista I. képzésben való továbbtanulási szándékát. A jelentkezés önmagában nem alapoz meg felvételi jogosultságot; az intézmény minden jelentkezőt egyéni szakmai-pedagógiai mérlegelés alapján értékeli.

A mérlegelés egyik fontos eleme az Artista II. képesítő vizsga eredménye, azonban a vizsgaeredmény nem kizárólagos és nem automatikus döntési kritérium. A képesítő vizsga egy adott kimeneti helyzetben mutatott teljesítményt igazol, míg az Artista I. képzésre való alkalmasság megítéléséhez a jelentkező hosszabb távú fejlődési folyamatát és magasabb szintű továbbfejleszhetőségét is értékelni kell.

A szakmai-pedagógiai mérlegelés során különösen figyelembe kell venni:

- a jelentkező teljes korábbi szakmai fejlődési ívét, és azt, hogy fejlődése mennyire volt tartós, tudatos és szakmailag megalapozott.
- az Artista II. képesítő vizsga eredményét és a vizsgán mutatott technikai, művészi és szakmai teljesítményt.
- a technikai felkészültséget, stabilitást, biztonságot és a választott szakirányban rendelkezésre álló továbbfejlesztési alapokat.
- a fizikai felkészültséget, terhelhetőséget, testtudatot és a magasabb szintű képzés biztonságos teljesíthetőségének feltételeit.
- a művészi felkészültséget, előadói jelenlétet, kreativitást, alkotói gondolkodást és a saját művészi irány kialakításának lehetőségét.
- a szakmai önállóságot, a próbafolyamatban és korrekciók feldolgozásában mutatott felelősséget.
- a munkakultúrát, megbízhatóságot, együttműködést, partnerbiztonságot és professzionális magatartást.
- a reflektivitást, önismeretet, szakmai célképzést és az önfejlesztésre való képességet.
- a fejlődési potenciált, vagyis azt, hogy a képzés magasabb szintje reálisan ad-e további jelentős szakmai és művészi fejlődési lehetőséget.
- a választott szakirány, zsáner és tervezett művészi irány intézményi fejleszthetőségét, valamint a szükséges személyi, tárgyi és biztonsági feltételek rendelkezésre állását.

A mérlegelésnek arra is ki kell térnie, hogy az Artista I. magasabb szintű és koncentrált képzési szakasza a jelentkező számára reálisan, biztonságosan és szakmailag indokolható módon teljesíthető-e. A felvételi döntés célja nem a már elért Artista II. eredmény újbóli minősítése, hanem annak megállapítása, hogy a jelentkező számára az Artista I. képzés további, valódi fejlesztési értéket és megfelelő művészképző környezetet biztosít-e.

A szakmai-pedagógiai mérlegelés eredményeként kialakított javaslat alapján a felvételtől a főigazgató dönt. A döntés a jelentkező komplex szakmai alkalmasságára, továbbfejleszthetőségére, a képzés biztonságos teljesíthetőségére és az intézményi feltételekre együttesen épül.

Az Artista I. képzés során a magas szintű szakirány- és zsánerspecifikus fejlesztés mellett hangsúlyosan jelenik meg az önálló produkciótervezés, a dramaturgiai, zenei és vizuális gondolkodás, a társművészeti együttműködés, a szakmai portfólió tudatos építése, a nemzetközi szakmai környezethez való alkalmazkodás és az önálló művészpályára történő felkészítés.

V.4. A szakmai tartalom, tantárgyak, fejlesztési területek, szakirányok és zsánerek rendszere

V.4.1. A szakmai tartalom szervezési logikája

Az artistaképzés szakmai tartalma nem azonos a tantárgynevek egyszerű felsorolásával. A szakmai fejlődés több, egymást átszövő fejlesztési területből épül fel, amelyek egy része önálló tantárgyként, más része több tantárgyon és zsáneren keresztül, integrált vagy koncentrált fejlesztési egységként valósul meg.

A szakmai program fő fejlesztési blokkjai:

- általános artista szakmai alapozás.
- fizikai és mozgásos képességfejlesztés.
- szakirány- és zsánerspecifikus technikai fejlesztés.
- biztonságtechnikai és szakmai munkavégzési kompetenciák.
- társzművészeti és előadói fejlesztés.
- partneri, páros, csoportos és társulati együttműködés.
- alkotói, produkciós és dramaturgiai fejlesztés.
- szakmai elméleti, életmód- és pályaismereti tartalmak.
- önállóság, önreflexió és szakmai felelősség fejlesztése.

A fejlesztési blokkok a képzési szakaszok során eltérő arányban jelennek meg. Az alapozó szakaszban az általános alapozás és sokoldalúság, az Artista II. képzésben a fokozatos szakosodás és kimeneti felkészítés, az Artista I. képzésben pedig a magas szintű szakmai és művészi autonómia kap nagyobb hangsúlyt.

V.4.2. Szakmai gyakorlati fejlesztési területek

A gyakorlati artistaképzés fejlesztési területei a szakirányok és a helyi szakmai kínálat függvényében többek között akrobatikai, légtorna- és függőszeres, ügyességi és zsonglőr, egyensúlyozó, komikus-előadói, társulati és multidiszciplináris területeket foglalhatnak magukba. Ezek a területek pedagógiaiilag egymással kapcsolatban állnak, és az alapozó szakaszban több terület együttes megismerése indokolt.

A gyakorlati fejlesztés minden területen a technikai előfeltételek, a biztonság, a megfelelő fizikai alapok és a tanuló fejlődési szintjének figyelembevételével történik. A szakmai pedagógus nem kizárólag az elérendő elemet határozza meg, hanem az ahhoz vezető előkészítő, rávezető, biztosító és korrekciós lépéseket is megtervezi.

A szakmai gyakorlatban fontos a mozgáskapcsolatok, kombinációk és produkciós alkalmazás fokozatos fejlesztése. Egy technikai elem akkor válik stabil szakmai tudássá, ha a tanuló változó, de kontrollált körülmények között is képes biztonságosan és megfelelő minőségben alkalmazni.

V.4.3. Társzművészeti és előadói fejlesztés

Az artista művészi felkészültsége nem kizárólag a választott szakirány technikai tudásából áll. A tánc, zene, színpadi jelenlét, karakter- és mozgásformálás, ritmus, dramaturgia, improvizáció, vizuális gondolkodás és más társzművészeti területek a szakmai képzésben a produkcióalkotás és az előadói minőség fejlesztését szolgálják.

A társzművészeti tartalmak nem öncélú kiegészítések. A tanulónak képesnek kell lennie saját artistatechnikáját zenei, térbeli, dramaturgiai és vizuális összefüggésben értelmezni, partnerével

vagy csoportjával közös előadói nyelvet kialakítani, és a produkció egészéhez igazodó szakmai döntéseket hozni.

V.4.4. Szakmai elméleti és új fejlesztési tartalmak

A 21. századi artistaképzésben a gyakorlati tudás mellett szükség van olyan szakmai elméleti tartalmakra, amelyek segítik a tanulót saját szakmai működésének tudatos értelmezésében. E tartalmak a kerettantervi és programkövetelményi keretekhez igazodva önálló tantárgyként, integrált tananyagegységként vagy koncentrált fejlesztési blokkban is megjelenhetnek.

Az Akadémia helyi szakmai tantervében – az adott képzési szakaszhoz és szakmai szükséglethez igazodva – különösen az alábbi tartalmak kaphatnak hangsúlyt:

Munkavédelem és biztonságtechnika: a kockázatfelismerés, felelős eszközhasználat, partnerbiztonság és munkakörnyezeti tudatosság fejlesztése.

Artista életmód: a professzionális terhelés, regeneráció, testtudat, napi rutin és pályafenntarthatóság szakmai összefüggéseinek megértése.

Cirkuszi szaknyelv: a hazai és nemzetközi szakmai kommunikációhoz szükséges terminológia tudatos használata.

Zenei alapok: a ritmus, szerkezet, zenei forma és produkciós zenehasználat szakmai alkalmazása.

Artista edzéselmélet: a terhelés, adaptáció, teljesítményfejlesztés, pihenés és szakmaspecifikus fizikai felkészülés alapvető összefüggéseinek megértése.

E tartalmak célja nem az orvosi, pszichológiai, munkavédelmi vagy sporttudományi szakkompetenciák helyettesítése, hanem az artistának szükséges szakmai tudatosság fejlesztése. Az egészségügyi, pszichológiai és más speciális kompetenciahatárokat a képzésben egyértelműen tiszteletben kell tartani.

A szakmai elméleti tartalmak feldolgozásában elsődleges a gyakorlati kapcsolódás. A munkavédelmi vagy edzéselméleti ismeret akkor válik valódi szakmai tudássá, ha a tanuló azt saját próbafolyamatában, eszközhasználatában, terhelésének megtervezésében és szakmai döntéseiben is képes alkalmazni. A tanítás ezért lehetőség szerint konkrét artistahelyzetek, esetelemzések, videóelemzés, szakmai problémák és reflektív feladatok köré szerveződik.

A digitális technológia szakmai alkalmazása – például mozgásrögzítés, videóelemzés, produkciótervezés vagy referenciaanyag készítése – a szakmai tanulást támogathatja. E módszerek használata során az intézmény a II. fejezetben rögzített digitális és mesterségesintelligencia-használati, adatvédelmi, szerzői jogi és etikai elveket alkalmazza; a technológia nem helyettesítheti a pedagógusi megfigyelést és a közvetlen szakmai korrekciót.

V.4.5. Szakirány, fő szakmai terület és zsáner

A szakmai képzésben következetesen meg kell különböztetni a szakképesítést, a programkövetelmény szerinti hivatalos szakirányt, a tanuló fő szakmai területét és a konkrét zsánert. A szakirány a képesítés hivatalos kimeneti kategóriája; a zsáner a szakirányon belüli vagy több terület tudását integráló konkrét artistaművészeti specializáció.

A zsáner lehet egyéni, páros, csoportos vagy társulati; lehet eszköz- vagy rekvizitspecifikus; illetve több artista- és társzművészeti területet összekapcsoló forma. A zsáner megnevezése nem módosítja a tanuló hivatalos szakirányát, hanem a tényleges szakmai fejlesztés fókuszát jelöli.

Az Akadémián ténylegesen oktatható zsánerek köre nem kerül több évre mereven rögzítésre a Pedagógiai Program törzsszövegében. A zsánerkínálat a tanulók szakmai fejlődési szükségletei, az intézmény személyi és tárgyi feltételei, az eszközbiztonság, a szakirányi követelmények és a

művészeti szakma változásai alapján alakul. A konkrét zsánerkapcsolódásokat a szakmai mellékletek és éves tanmenetek tartalmazzák.

V.4.6. Szakosítás és a fő szakmai irány meghatározásának elvei

A szakosítás célja annak meghatározása, hogy a tanuló hosszabb távú szakmai fejlődése mely hivatalos szakirányban és mely fő zsánerben támogatható a legeredményesebben. A döntés nem egyetlen felvételi vagy mérési eredményre épül, hanem a többéves szakmai tapasztalatok és a tanuló fejlődési profiljának komplex értékelésére.

A szakosítás során különösen figyelembe vehető a technikai tanulási ív, a fizikai és koordinációs adottságok fejlődése, a mozgásminőség, az előadói és kreatív kompetenciák, a tanuló motivációja és érdeklődése, a partneri vagy csoportos működés, a biztonságos továbbfejleszthetőség és a rendelkezésre álló szakmai feltételrendszer.

A tanuló véleménye és szakmai érdeklődése a mérlegelés fontos része, de a szakosítás nem kizárólag választási kérdés. A pedagógiai felelősség megköveteli, hogy az intézmény olyan irányt támogasson, amelyben a fejlődés szakmailag reális, biztonságos és hosszú távon fenntartható.

A fő szakmai terület mellett pedagógiailag indokolt esetben kiegészítő zsáner vagy fakultáció is biztosítható. Ennek célja a sokoldalúság, a hiányzó kompetencia fejlesztése, új művészi lehetőség kipróbálása vagy a fő zsáner támogatása. A fakultáció soha nem veszélyeztetheti a fő szakmai irány fejlődését, a tanuló terhelhetőségét vagy a biztonságos képzést.

V.5. A gyakorlati artistaképzés és az egyéni szakmai fejlődés rendszere

V.5.1. A gyakorlati képzés pedagógiai és szervezési logikája

A gyakorlati artistaképzés az Akadémia szakmai programjának központi eleme. Szervezésekor egyszerre kell érvényesíteni a szakmai progressziót, az egyéni fejlődési szükségleteket, a biztonságos tanár–tanuló arányt, az adott eszköz vagy feladat kockázati sajátosságait, valamint a tanuló teljes napi és heti fizikai terhelését.

A gyakorlati képzés csoportos, kiscsoportos, páros és egyéni formák tudatos kombinációjával szervezhető. A választott szervezési forma nem pusztán létszámkérdés: meghatározza a visszajelzés intenzitását, a biztosítás lehetőségét, a partneri tanulást, a gyakorlási időt és a szakmai önállóság mértékét.

Az alapozó szakaszban a csoportos és rotációs tanulás nagyobb szerepet kaphat, míg a magasabb szakmai szinteken a fő szakmai irányhoz kapcsolódó kiscsoportos, páros vagy egyéni fejlesztés válhat hangsúlyosabbá. A szervezési forma minden esetben a szakmai tartalomhoz és a biztonsági feltételekhez igazodik.

V.5.2. Integrált fizikai fejlesztés az artista szakmai gyakorlatban

A IV.5. fejezetben rögzített képzési szerkezet szerint az Akadémia az artistaképzés intenzív szakmai fizikai terhelését a szakmai óratervezésben figyelembe veszi. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az artista szakmai gyakorlati órák automatikusan testnevelésórának minősülnek. A mindennapos testnevelés jogszabály szerinti teljesítését az intézménynek a hatályos jogcím és óraszervezési szabályok szerint, ellenőrizhető módon kell biztosítania.

Az integrált fizikai fejlesztés nem általános edzésmennyiség növelését jelenti. A cél az artista szakmai tevékenységhez szükséges erő, állóképesség, gyorsaság, mobilitás, hajlékonyság, koordináció, egyensúly, térérzékelés, testkontroll, reakciókészség és mozgásbiztonság tervszerű, életkorhoz és szakmai szinthez igazított fejlesztése.

A fizikai fejlesztés részben általános alapozó, részben szakirány- és zsánerspecifikus. A szakmai pedagógusnak különbséget kell tennie az általános fizikai előfeltételek, az adott technikához szükséges specifikus képességek és a már kialakított technika fenntartását szolgáló terhelés között. A fejlődést nem a terhelés öncélú növelése, hanem a megfelelő adaptáció és mozgásminőség vezérli.

A fizikai terhelést az artistatechnikai tanulással egységben kell tervezni. Az intenzív erő- vagy állóképességi fejlesztés, a nagy kockázatú technikai elemek, a próbák és a produkciós terhelés együttes hatását figyelembe kell venni, hogy a fáradtság ne növelje indokolatlanul a sérülési vagy technikai hibakockázatot.

A részletes egészségfejlesztési, regenerációs és prevenciós elveket a II.4. fejezet szabályozza. Jelen pont ezek artistaképzési alkalmazását rögzíti, és nem ismétli meg az egészségfejlesztés teljes intézményi rendszerét.

V.5.3. Csoportos, kiscsoportos, páros és egyéni fejlesztés

A csoportos képzés alkalmas az általános alapok, közös technikai elvek, ritmus, térhasználat, kondicionális feladatok, közös koreográfiai vagy társulati elemek, valamint a szakmai együttműködés fejlesztésére. Csoportos helyzetben is biztosítani kell az egyéni korrekció és a biztonságos gyakorlás lehetőségét.

A kiscsoportos fejlesztés nagyobb gyakorlási időt, személyre szabottabb korrekciót és gyorsabb visszacsatolást tesz lehetővé. Különösen indokolt lehet magasabb technikai szinten, eszközspecifikus képzésben, illetve olyan feladatoknál, ahol a pedagógus közvetlen biztosítási vagy technikai kontrollja szükséges.

A páros és csoportos zsánerekben a tanulók szakmai fejlesztése nem választható szét teljesen. A partnerkapcsolat, közös ritmus, bizalom, kommunikáció, biztosítás és közös felelősség önálló szakmai fejlesztési terület. A párosítás vagy csoportösszetétel módosítása szakmai-pedagógiai döntés, amelynél a biztonság, fejlődési szint és együttműködés elsődleges.

Az egyéni képzés célja a magasabb szintű specializáció, a saját technikai problémák célzott megoldása, a művészi egyéniség fejlesztése és az önálló produkcióépítés támogatása lehet. Az egyéni fejlesztés nem jelenti azt, hogy a tanuló kivonódik a közösségi és partneri tanulásból; a professzionális artistapálya együttműködési kompetenciákat is igényel.

V.5.4. Differenciálás, korrekció és szakmai felzárkóztatás

A gyakorlati képzésben a differenciálás mindennapi módszertani feladat. A pedagógus eltérő rávezető gyakorlatot, ismétlésszámot, segédeszközt, biztosítási formát, tempót, technikai részfeladatot vagy művészi feladatot alkalmazhat annak érdekében, hogy a tanuló ugyanazon szakmai cél felé biztonságosan és eredményesen haladjon.

Ha a tanuló valamely alapkompétenciában elmaradást mutat, korrekciós vagy felzárkóztató fejlesztés szervezhető. Ennek célja a fejlődési akadály megszüntetése és a következő technikai szint előfeltételeinek megteremtése, nem pedig a tanuló alacsonyabb elvárási szinten tartása.

A szakmai felzárkóztatás és a tehetségfejlesztés nem egymást kizáró folyamat. Egy tanuló bizonyos területen kiemelkedő, más területen fejlesztendő lehet. A szakmai tervezés feladata e komplex fejlődési profil kiegyensúlyozott támogatása.

V.5.5. Terhelés, regeneráció és fejlődési ütem összehangolása

Az artistaképzésben a fejlődési ütem nem választható el a fizikai adaptációtól és regenerációtól. Egy technikai feladat szakmailag akkor időszerű, ha a szükséges fizikai, koordinációs, mentális és

biztonsági előfeltételek rendelkezésre állnak. A túl korai nehezítés rövid távon látványos lehet, hosszú távon azonban hibás mozgásmintát, túlterhelést vagy sérülési kockázatot okozhat.

A pedagógusoknak a tanuló teljes terhelését kell figyelembe venniük, ideértve a különböző szakmai órákat, próbákat, előadásokat, vizsgaidőszakokat és egyéb fizikai igénybevételt. A terhelés összehangolása szakmai együttműködést igényel a tanulót oktató pedagógusok között.

A regeneráció nem „kimaradt edzés”, hanem a teljesítményfejlődés feltétele. A képzésnek támogatnia kell, hogy a tanuló fokozatosan felismerje saját fáradtsági jelzéseit, megértse a pihenés, alvás, táplálkozás és terhelés összefüggéseit, és magasabb szakmai szinten egyre felelősebben legyen képes saját terhelését szabályozni.

V.5.6. Szakmai tervezés, dokumentáció és pedagógiai együttműködés

A gyakorlati képzés tervezése a jóváhagyott helyi szakmai tantervre és szakmai tantárgyi programra épül. A tanmenetben a pedagógus a fejlesztési egységeket, tanulási eredményeket, technikai és biztonsági előfeltételeket, módszereket, differenciálási lehetőségeket és értékelési pontokat egymással összefüggésben tervezi meg.

A szakmai dokumentáció célja a pedagógiai folyamat átláthatósága és folyamatossága, nem az adminisztráció öncélú növelése. A dokumentálásnak lehetővé kell tennie, hogy a tanuló több pedagógussal zajló fejlesztése összehangolt legyen, a korábbi fejlődési tapasztalatok felhasználhatók legyenek, és a szakmai döntések indokai visszakövethetők maradjanak.

A részletes adminisztratív eljárásokat, beszámolási kötelezettségeket és munkaköri feladatmegosztást nem a Pedagógiai Program, hanem az intézmény megfelelő belső szabályozói és munkaköri dokumentumai tartalmazzák.

V.6. Szakmai teljesítmény értékelése, belső vizsgák és szakmai továbbhaladás

V.6.1. A szakmai értékelés funkciója és alapelvei

A szakmai értékelés elsődleges funkciója a fejlődés irányítása. Az érdemjegy vagy minősítés önmagában nem ad elegendő információt egy összetett artistatechnikai és művészi fejlődési folyamatról, ezért az Akadémia szakmai értékelésében kiemelt szerepet kap a konkrét, fejlesztő és kritériumorientált visszajelzés.

A szakmai értékelés egyszerre vizsgálja az aktuális teljesítményt és a fejlődési ívet. A pedagógus értékeli, hogy a tanuló milyen szinten teljesíti az adott szakmai követelményt, ugyanakkor azt is, hogyan használja fel a korábbi visszajelzéseket, mennyire stabil a tudása, és milyen irányban fejlődik.

Az értékelésnek átláthatónak és szakmailag indokolhatónak kell lennie. A tanuló ismerje a fő értékelési szempontokat, és kapjon olyan visszajelzést, amelyből érti erősségeit, fejlesztendő területeit és a következő szakmai lépéseket.

V.6.2. A gyakorlati teljesítmény értékelési dimenziói

A szakmai teljesítmény értékelése az adott szakirány és fejlesztési terület sajátosságaihoz igazodva különösen az alábbi dimenziókat foglalhatja magában:

- technikai pontosság, stabilitás és kontroll.
- a végrehajtás biztonsága és a szükséges előfeltételek megléte.
- fizikai és koordinációs felkészültség, testtudat és mozgásminőség.
- a szakmai feladat tudatos értelmezése, korrekciók alkalmazása és önellenőrzés.
- ritmus, térhasználat, eszköz- és partnerkezelés.

művészi kifejezés, előadói jelenlét és produkciós alkalmazás.
 önállóság, kreativitás és reflektív szakmai gondolkodás.
 partneri és csoportos együttműködés, partnerbiztonság.
 szakmai munkafegyelem, megbízhatóság és felelősség.
 a tanuló teljes szakmai fejlődési íve és továbbfejleszthetősége.

A technikai nehézség önmagában nem jelent magasabb szakmai teljesítményt. Egy nehezebb elem szakmailag nem értékelhető magasabbra kizárólag nehézségi foka miatt, ha végrehajtása instabil, veszélyes, nem kontrollált vagy művészi alkalmazása nem kialakult. Az Akadémia értékelési kultúrája a minőséget, a biztonságot és a tudatos alkalmazást helyezi előtérbe.

V.6.3. Belső szakmai vizsgák, bemutatók és produkcióértékelés

Az Akadémia a képzési folyamat meghatározott pontjain belső szakmai vizsgákat, szintfelméréseket, év végi bemutatókat vagy más összegző szakmai értékelési alkalmakat szervezhet. Ezek célja a tanuló fejlődésének komplex áttekintése, a következő fejlesztési szakasz megalapozása és a képesítő vizsgára történő felkészülés támogatása.

A belső szakmai vizsga követelményeinek illeszkedniük kell az adott képzési szakasz helyi tantervi tanulási eredményeihez. A vizsga nem válhat a pedagógiai folyamatból kiszakított, kizárólag egyszeri teljesítményt mérő eseménnyé; az eredményt a tanuló tanév közbeni munkájával és fejlődési ívével összefüggésben kell értelmezni.

A produkcióértékelés a technikai teljesítményen túl a művészi összhatást, a dramaturgiai és zenei tudatosságot, a színpadi jelenlétet, a közönséghez való viszonyt, az együttműködést és a produkciós felelősséget is vizsgálhatja. Egy produkció szakmai értékelése nem azonos egyetlen tantárgyi osztállyal; több kompetenciaterület együttes megjelenését tárja fel.

V.6.4. Szakmai továbbhaladás

A szakmai továbbhaladásnál az adott képzési szakasz tantervi követelményeinek teljesítése mellett a biztonságos továbblépés feltételeit is vizsgálni kell. Olyan technikai szintre, eszközre vagy szakmai feladatra nem helyezhető a tanuló, amelyhez az alapvető fizikai, technikai vagy biztonsági előfeltételek még nem alakultak ki.

A továbbhaladási döntésben egyetlen mérés vagy vizsgaeredmény helyett a teljes fejlődési ívnek van elsődleges jelentősége. A pedagógiai mérlegelés során figyelembe kell venni az adott szint követelményeinek teljesítését, a tudás stabilitását, a fejlődés ütemét, a korrekcióra való képességet és a következő szint reális teljesíthetőségét.

Az Artista II. képzésből az Artista I. művészképzőbe történő felvétel nem e pont általános továbbhaladási szabályai szerint automatikus, hanem kizárólag a V.3.4. pontban rögzített külön felvételi eljárás és főigazgatói döntés alapján történik.

V.6.5. A képesítő vizsgára történő felkészítés

A képesítő vizsgára történő felkészítés a teljes képzési folyamat része, nem kizárólag a végső tanév feladata. A szakmai tantervben és tanmenetekben fokozatosan meg kell jelenniük azoknak a technikai, elméleti, produkciós, biztonsági és önállósági követelményeknek, amelyek a programkövetelmény szerinti vizsgatevékenységek eredményes teljesítését megalapozzák.

A vizsgára készülő tanulóval szembeni elvárás a végső szakaszban egyre inkább az önálló, felelős és professzionális szakmai működés. A pedagógus feladata ilyenkor a teljesítmény finomhangolása,

a hiányosságok célzott korrekciója, a produkció és vizsgahelyzet stabilizálása, valamint a reális önértékelés támogatása.

V.7. Próbák, előadások, produkciók és külső szakmai tapasztalat

V.7.1. A produkciós tanulás pedagógiai célja

A próbák, bemutatók, előadások és produkciós folyamatok az artistaképzés autentikus tanulási helyzetei. Lehetővé teszik, hogy a tanuló a részfeladatokban megszerzett technikai és művészi tudását összetett szakmai környezetben alkalmazza, és megtapasztalja a professzionális előadó-művészeti munka időbeli, együttműködési és felelősségi követelményeit.

A produkciós tevékenység pedagógiai értéke akkor érvényesül, ha a részvételnek egyértelmű fejlesztési célja van, a feladat illeszkedik a tanuló szakmai szintjéhez, és a folyamatot szakmai felkészítés, visszajelzés és reflexió kíséri. A szereplés önmagában nem helyettesíti a rendszeres szakmai képzést.

V.7.2. A szakmai részvétel elvei

A próbákban és előadásokban történő részvétel meghatározásakor különösen figyelembe kell venni a tanuló szakmai felkészültségét, az adott feladat technikai és művészi követelményeit, a biztonságos végrehajthatóságot, az aktuális fizikai terhelést, a produkció fejlesztő értékét és a közismereti, illetve egyéb szakmai kötelezettségekkel való összehangolhatóságot.

A produkcióban való szereplés nem automatikus tanulói jogosultság. A szerep vagy szakmai feladat kijelölése pedagógiai és művészeti döntés, amelynek a tanuló fejlődését és a produkció biztonságos, megfelelő szakmai színvonalú megvalósítását egyaránt szolgálnia kell.

V.7.3. Próba folyamat és előadói felkészítés

A próbafolyamatban a tanuló megtanulja a megszerzett technikát időbeli, térbeli, zenei, dramaturgiai és partneri összefüggésben alkalmazni. Fejlődik a pontosság, megbízhatóság, instrukcióértelmezés, alkalmazkodás, koncentráció, szakmai munkafegyelem, együttműködés és a produkció egészéért vállalt felelősség.

Az előadásra történő felkészítésben a technikai stabilitás mellett kiemelt szerepet kap a színpadi jelenlét, a közönség előtti koncentráció, a karakter vagy művészi szándék következetes megvalósítása, a partner- és csoportbiztonság, valamint a változó előadási helyzetekhez való alkalmazkodás.

A próbaterhelést a teljes heti szakmai terhelés részeként kell kezelni. A produkció közeledtével növekvő próbamennyiség nem vezethet a regeneráció indokolatlan csökkentéséhez vagy a szakmai képzés más lényeges területeinek tartós háttérbe szorításához.

V.7.4. Külső szakmai gyakorlat és szakmai együttműködés

A tanulók jogszabályi, biztonsági és intézményi feltételek mellett külső szakmai gyakorlatban, partnerintézményi programban, fesztiválon, előadásban, műhelymunkában vagy más szakmai együttműködésben is részt vehetnek. A külső szakmai tapasztalat célja a professzionális artistaművészeti munka valós helyzeteinek, elvárásainak és együttműködési formáinak megismerése.

A külső szakmai tevékenység akkor illeszkedik a képzéshez, ha a feladat fejlesztési értéke, a tanuló felkészültsége, a szakmai felügyelet, a biztonság és a visszacsatolás biztosított.

V.7.5. A produkciós tapasztalat értékelése és reflexiója

A produkciós folyamat lezárása után pedagógiaileg indokolt a szakmai tapasztalat feldolgozása. A reflexió kiterjedhet a technikai és művészi teljesítményre, a próbafegyelemre, együttműködésre, stresszhelyzetre, időgazdálkodásra, közönségkapcsolatra, partnerbiztonságra és arra, hogy a tanuló milyen tanulságokat tud átvinni a következő szakmai helyzetbe.

A visszacsatolás célja nem kizárólag a produkció minősítése, hanem a tanuló szakmai önismeretének és önálló fejlődési képességének erősítése. A tanuló fokozatosan legyen képes saját szerepét és felelősségét reálisan értékelni a produkció egészében.

V.8. Artista életmód, szakmai önállóság, önmenedzsment és professzionális pálya

V.8.1. Az artista életmód szakmai értelmezése

A professzionális artistapálya hosszú távú fenntarthatósága nem kizárólag technikai felkészültség kérdése. A képzés feladata annak tudatosítása is, hogy a szakmai teljesítmény összefügg a terhelés, regeneráció, alvás, táplálkozás, mentális állapot, munkarend, utazás és életvezetés felelős kezelésével.

A teljes körű egészségfejlesztés részletes intézményi szabályozását a II.4. fejezet tartalmazza. Jelen pont a professzionális artista működés szempontjából értelmezi e területeket: a tanuló szakmai önállósodásával párhuzamosan egyre nagyobb felelősséget vállal saját felkészültségéért, terheléséért és regenerációjáért, miközben tiszteletben tartja saját kompetenciahatárait és szükség esetén szakember segítségét veszi igénybe.

V.8.2. Mentális felkészültség, teljesítményhelyzet és szakmai önszabályozás

Az artistapálya rendszeresen jár együtt vizsga-, meghallgatási, produkciós és közönség előtti teljesítményhelyzetekkel. A képzésnek támogatnia kell a tanulót abban, hogy felismerje saját stresszreakcióit, kialakítson működő felkészülési rutinokat, és a teljesítményszorongást ne veszélyes túlvállalással vagy kontrollvesztéssel kezelje.

A mentális önszabályozás pedagógiai fejlesztése nem pszichoterápia. A pedagógus feladata a biztonságos tanulási környezet, a reális visszajelzés, a fokozatos terhelés és a szakmai rutin támogatása; olyan helyzetben, amely pszichológiai vagy egészségügyi kompetenciát igényel, megfelelő szakember bevonása szükséges.

V.8.3. Pályaismeret és a művészeti munkaerőpiac

A tanuló a képzés során kapjon reális képet a hazai és nemzetközi cirkuszművészeti, kortárs cirkuszi és tágabb előadó-művészeti munkakörnyezetről. Ismerje meg a társulati, produkciós, projektalapú és szabadúszó munkavégzés alapvető sajátosságait, a meghallgatások és szakmai kiválasztási helyzetek működését, valamint a folyamatos szakmai fejlődés szükségességét.

A pályaismeret része annak megértése, hogy az artistaművészi életpálya nem minden esetben lineáris. A szakmai szerepek, munkakörnyezetek és fizikai lehetőségek az életpálya során változhatnak, ezért a képzés támogatja a többirányú szakmai gondolkodást, a társművészeti kapcsolódásokat, továbbtanulási lehetőségeket és a későbbi szakmai szerepváltások tudatos kezelését.

V.8.4. Szakmai kommunikáció, portfólió és önmenedzsment

A 21. századi artista szakmai működésének része a saját tudás megfelelő bemutatása és kommunikálása. A tanuló fokozatosan ismerje meg a szakmai önéletrajz, portfólió, bemutatkozó

anyag, showreel, referenciaanyag és digitális szakmai jelenlét alapvető funkcióit, és legyen képes azokat saját szakmai céljaihoz igazítani.

A szakmai önmenedzsment magában foglalja az alapvető idő- és feladatgazdálkodást, a meghallgatásokra való felkészülést, a szakmai kapcsolattartást, az együttműködési feltételek tisztázását, valamint a munkavállalói és szerződéses alapfogalmak ismeretét. A képzés e területen alapvető tájékoztató kompetenciát fejleszt, nem jogi vagy pénzügyi szakértői feladatot lát el.

A tanuló ismerje fel annak jelentőségét is, hogy a szakmai megállapodások, fellépési feltételek, próbaterhek, utazási kötelezettségek, biztosítási és felelősségi kérdések tisztázása a professzionális munkavégzés része. A képzés célja nem konkrét szerződésminták bemagoltatása, hanem annak kialakítása, hogy a fiatal artista tudja, milyen kérdésekben kell pontos információt kérnie, mit szükséges dokumentálnia, és mikor indokolt jogi, pénzügyi vagy más szakértő segítségét igénybe vennie.

A nemzetközi mobilitásra történő felkészítés része a változó munkakörnyezethez, eltérő szakmai kultúrákhoz és produkciós rendszerekhez való alkalmazkodás. Ennek során az Akadémia a szakmai nyitottságot a saját szakmai értékek, a biztonsági normák és az önazonos művészi működés megőrzésével kapcsolja össze.

A nemzetközi pályakörnyezet miatt fontos a szakmai idegen nyelv és cirkuszi szaknyelv használata, a kulturális különbségekhez való alkalmazkodás és a professzionális kommunikáció. A tanuló digitális jelenlétében is legyen tudatos a szerzői jog, képmáshasználat, adatvédelem, digitális reputáció és szakmai hitelesség kérdéseiben.

V.8.5. Felelős szakmai magatartás és pályafenntarthatóság

A professzionális artistától elvárható, hogy felismerje saját szakmai kompetenciahatárait, ellenőrizze a biztonságos munkavégzés alapvető feltételeit, felelősen használja az eszközöket és rekviziteket, figyelembe vegye a partner- és csoportbiztonságot, és szakmailag megalapozottan jelezze a kockázatos körülményeket.

A szakmai felelősség része annak felismerése is, hogy a rövid távú produkciós érdek nem írhatja felül a hosszú távú egészséget és pályaképességet. A tanuló tanuljon meg különbséget tenni a fejlődéshez szükséges kihívás és az indokolatlan kockázat között, és legyen képes segítséget kérni, ha a helyzet ezt indokolja.

V.9. A szakmai képzés személyi, pedagógiai és tárgyi feltételei

V.9.1. A szakmai pedagógus és oktató kompetenciái

Az Akadémia szakmai képzésének minőségét alapvetően meghatározza az artistapedagógusok szakmai és pedagógiai felkészültsége. Az adott szakirányban vagy zsánerben szerzett magas szintű szakmai tapasztalat nélkülözhetetlen, de önmagában nem elegendő a pedagógiai feladatellátáshoz.

A szakmai pedagógustól elvárt különösen a pedagógiai tervezés, a didaktikai tudatosság, az életkori és fejlődési sajátosságok ismerete, a technikai progresszió megtervezése, a differenciálás, a fejlesztő értékelés, a reflektív szakmai működés, a világos kommunikáció, az együttműködés, a tanulói autonómia fejlesztése és a biztonsági szempontok következetes érvényesítése.

A szakmai pedagógusnak képesnek kell lennie különválasztani saját előadóművészi tapasztalatát és a tanuló pedagógiai szükségleteit. Ami egy felnőtt professzionális artista számára megfelelő edzés- vagy próbaterhelés, nem alkalmazható automatikusan gyermekre vagy fejlődésben lévő tanulóra. A módszer megválasztását mindig a tanuló életkora, fejlettségi szintje és a tanulási cél határozza meg.

V.9.2. Kompetenciahatárok és szakmai együttműködés

Az artistaképzés több szakterület együttműködését igényelheti. A pedagógus tiszteletben tartja saját kompetenciahatárait, különösen egészségügyi, pszichológiai, gyógytornászati, sporttudományi, munkavédelmi, rigging- és biztonságtechnikai kérdésekben. Szükség esetén az intézmény megfelelő szakember véleményét vagy közreműködését veszi igénybe.

A tanuló több szakmai pedagógussal, társművészeti oktatóval és közismereti pedagógussal dolgozhat. A fejlődés eredményessége érdekében szükséges a lényeges szakmai információk pedagógiai célú megosztása és a terhelés, fejlődési fókuszok, produkciós feladatok és értékelési tapasztalatok összehangolása.

A szakmai együttműködés nem jelent párhuzamos irányítást vagy egymásnak ellentmondó technikai instrukciók kontrollálatlan alkalmazását. Az érintett pedagógusok feladata a szakmai célok és módszerek egyeztetése, különösen páros vagy több szakmai területet integráló zsánerek esetében.

V.9.3. Folyamatos szakmai és pedagógiai fejlődés

Az artistaművészet technikai és esztétikai környezete folyamatosan változik. Új eszközök, kortárs cirkuszi formák, interdiszciplináris együttműködések és nemzetközi módszertani tapasztalatok jelennek meg. Az Akadémia támogatja, hogy szakmai pedagógusai ezekkel kapcsolatban tájékozódjanak, szakmai műhelyekben vegyenek részt és tudásukat intézményi keretek között megosszák.

Ugyanilyen fontos a pedagógiai fejlődés. A szakmai pedagógus reflektáljon saját módszereire, vizsgálja azok eredményességét, ismerje meg a korszerű tanulásszervezési, motivációs, differenciálási és értékelési megoldásokat, és legyen nyitott a kollégák visszajelzésére. A szakmai tekintély és a pedagógiai tanulás nem egymást kizáró, hanem egymást erősítő tényezők.

A digitális és mesterségesintelligencia-eszközök szakmai alkalmazásában a pedagógus a II. fejezetben rögzített intézményi elveket követi. Digitális videóelemzés, mozgásmegfigyelés vagy más technológiai eszköz használható a szakmai fejlődés támogatására, amennyiben az adatvédelmi, etikai, szerzői jogi és pedagógiai feltételek teljesülnek.

V.9.4. Gyakorlóterek, eszközök és biztonsági feltételek

Az artistaképzés tárgyi feltételrendszerének elsődleges követelménye a rendeltetésszerű és biztonságos szakmai használat. A gyakorlótereknek, artistarekvisiteknek, biztosító eszközöknek, függesztési és rögzítési rendszereknek, valamint egyéb szakmai infrastruktúrának az adott tevékenységhez szükséges állapotban és megfelelő környezetben kell rendelkezésre állniuk.

Szakmai feladat kizárólag megfelelő térben, rendeltetésszerű és ellenőrzött eszközzel, szükséges biztosítással és kompetens szakmai felügyelettel végezhető.

A tárgyi feltételek pedagógiai szempontból is befolyásolják a képzést. A csoportlétszám, gyakorlási idő, eszközhozzáférés, térméret és biztosíthatóság meghatározza, hogy egy adott szakmai tartalom milyen szervezési formában és milyen intenzitással tanítható biztonságosan.

V.9.5. A szakmai feltételrendszer fejlesztése

Az Akadémia a szakmai feltételek fejlesztését a képzési eredmények, pedagógusi tapasztalatok, biztonsági visszajelzések, szakmai innovációk és az artistaművészet változó igényei alapján tervezi. A fejlesztés célja nem pusztán új eszközök beszerzése, hanem a szakmai képzés minőségének, biztonságának és módszertani lehetőségeinek javítása.

A személyi és tárgyi fejlesztési igényeket az éves intézményi tervezésben kell meghatározni; a beszerzési, karbantartási, személyzeti és munkaszervezési intézkedéseket az Akadémia vonatkozó dokumentumaiban kell rögzíteni.

V.10. A szakmai program eredményességének követése és felülvizsgálata

V.10.1. Az eredményesség értelmezése

Az artistaképzés eredményessége nem azonos kizárólag a képesítő vizsgaeredményekkel, versenyeredményekkel vagy produkciós sikerekkel. Az Akadémia a szakmai program eredményességét komplexen értékeli: azt vizsgálja, hogy a tanulók milyen fejlődési utat járnak be, milyen biztonsággal és önállósággal alkalmazzák tudásukat, hogyan alakul művészi és szakmai identitásuk, és milyen képzési vagy pályakimeneteket érnek el.

Az eredményesség vizsgálatában a mennyiségi és minőségi információk egyaránt fontosak. A statisztikai adatok mellett szükség van pedagógusi szakmai értékelésre, tanulói visszajelzésre, vizsgatapasztalatok elemzésére és a képzési folyamatban észlelt szakmai problémák azonosítására.

V.10.2. A követés fő területei

A szakmai program éves és többéves értékelése során az intézmény különösen az alábbi területeket vizsgálhatja:

A hosszabb távú eredményesség értelmezésében értékes információt jelenthet a végzett tanulók továbbtanulási és pályakezdési tapasztalata is. Az intézmény – a jogszerű adatkezelés és az önkéntesség keretei között – törekedhet annak megismerésére, hogy a megszerzett szakmai kompetenciák mennyiben támogatják a valós művészeti munkakörnyezetben való elhelyezkedést, a további képzést vagy a szakmai irányváltást.

- a tanulók szakmai fejlődési íve és a helyi tantervi tanulási eredmények teljesülése.
- belső szakmai vizsgák, bemutatók és képesítő vizsgák tapasztalatai.
- a szakmai továbbhaladás, szakosítás és képzési kimenetek alakulása.
- az Artista I. képzésbe felvett tanulók fejlődési tapasztalatai és pályakimenete.
- a lemorzsolódás és szakmai irányváltás okai.
- a biztonsági és terhelési tapasztalatok, visszatérő szakmai kockázatok.
- produkciós és külső szakmai együttműködések fejlesztő értéke.
- tanulói, pedagógusi és – indokolt esetben – partneri visszajelzések.
- a szakmai feltételrendszer, tantervi struktúra és módszertan fejlesztési szükségletei.

V.10.3. Éves szakmai felülvizsgálat és visszacsatolás

A szakmai program megvalósításának tapasztalatait az intézmény rendszeresen áttekinti. A felülvizsgálat célja annak megállapítása, hogy a szakmai tantervek, órakeretek, fejlesztési blokkok, értékelési gyakorlatok és képzésszervezési megoldások megfelelően támogatják-e a programkövetelmények teljesítését és az Akadémia pedagógiai céljait.

A felülvizsgálat során külön kell választani a Pedagógiai Program módosítását igénylő tartós szakmai változásokat azoktól a módszertani vagy éves szervezési korrekcióktól, amelyek tanmenetben, munkatervben, szakmai mellékletben vagy más intézményi dokumentumban kezelhetők. Ez biztosítja, hogy a PP stabil normatív keret maradjon, miközben a szakmai gyakorlat rugalmasan képes fejlődni.

A fejlesztési intézkedések alapja dokumentált szakmai tapasztalat legyen. A változtatás célját, várható hatását és a következő értékelési pontot lehetőség szerint előre meg kell határozni, hogy a szakmai innováció eredményessége később visszacsatolható legyen.

VI. TÁRSMŰVÉSZETI ÉS TAGINTÉZMÉNYI KÉPZÉSEK

Az Akadémia az artistaképzés mellett a Színész II. – Színházi és filmszínész, a Színész I. – Színházi és filmszínész, a Táncos II. – Színházi táncos, valamint a Táncos I. – Színházi táncos képzések szakmai-pedagógiai kereteit is biztosíthatja. Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény az intézmény előadó-művészeti és produkciós környezetéhez kapcsolódik.

A Színész és Táncos képzések az Akadémia feladatellátási és szakmai keretei között megszervezhető társművészeti képzési lehetőségeket jelentenek. Az egyes képzések megindításáról az intézmény az adott tanév szakmai, beiskolázási és képzésszervezési szempontjai, a hatályos működési engedély, valamint a szükséges személyi, tárgyi és tantervi feltételek alapján dönt.

A részletes évfolyami óraszámokat, tantárgyi struktúrát, tanulási eredményeket, szakmai követelményeket, felvételi és belső vizsgaszabályokat, valamint a képesítő vizsgához kapcsolódó részletes rendelkezéseket a Pedagógiai Program kapcsolódó mellékletei és az azok alapjául szolgáló hatályos központi tantervi, illetve programkövetelményi dokumentumok tartalmazzák. A törzsszöveg a képzések tartós szakmai-pedagógiai kereteit és intézményi kapcsolódását rögzíti.

VI.1. A társművészeti képzések helye az Akadémia képzési rendszerében

VI.1.1. Az Akadémia által megszervezhető társművészeti képzések

Az Akadémia társművészeti képzési keretében a következő szakképesítések megszervezésére van lehetőség, amennyiben azok a mindenkor hatályos működési engedélyben szerepelnek, és a képzés megvalósításának jogi, szakmai, személyi, tárgyi és tantervi feltételei rendelkezésre állnak:

Szakképesítés	Szakirány	PK-azonosító	Pedagógiai státusz
Színész II. – 4 0215 07	Színházi és filmszínész	02154062	Indítható társművészeti képzés
Színész I. – 5 0215 07	Színházi és filmszínész	02155064	Indítható társművészeti képzés
Táncos II. – 4 0215 09	Színházi táncos	02154080	Indítható társművészeti képzés
Táncos I. – 5 0215 09	Színházi táncos	02155084	Indítható társművészeti képzés

E képzési lehetőségek Pedagógiai Programban történő szerepeltetése biztosítja, hogy a Színész és Táncos terület szakmai-pedagógiai alapjai az intézmény képzési rendszerében egységesen és hosszabb távon is rendelkezésre álljanak. A képzések tanévi megszervezése az intézmény szakmai és beiskolázási döntéseihez igazodik.

A képzések közös művészetpedagógiai jellemzője, hogy magas szakmai követelményszintet, személyes művészi jelenlétet, alkotói együttműködést, reflektivitást, fegyelmezett próbafolyamatot és produkciós tapasztalatot igényelnek. Az Akadémia e társművészeti területeket nem az artistaképzés alárendelt kiegészítéseként értelmezi, hanem olyan önálló szakmai képzésekként, amelyek az intézmény előadó-művészeti környezetével kölcsönösen erősíthetik egymást.

VI.1.2. A képzések szakmai és dokumentációs keretei

A társművészeti képzések megszervezésének alapja, hogy az adott szakképesítés és szakirány az intézmény hatályos működési engedélyében szerepeljen, és rendelkezésre álljanak a képzés megvalósításához szükséges személyi, tárgyi, szakmai és szervezési feltételek.

A képzés indításakor az intézmény különösen vizsgálja a megfelelő végzettségű és szakmai tapasztalatú pedagógusok, művésztanárok és szakmai közreműködők rendelkezésre állását; a próbák, mozgásos foglalkozások, filmes vagy produkciós gyakorlatok megvalósítására alkalmas terek és eszközök biztosíthatóságát; a tanulói létszám szakmailag értelmes és pedagógiaiilag biztonságos megszervezhetőségét; valamint a közismereti és szakmai képzés összehangolását.

Az egyes képzések részletes helyi szakmai tantervét, órahálóját, tantárgyi bontását, tanulási eredményeit, követelményeit, értékelési és vizsgarendjét, valamint a felvételi és továbbhaladási részletszabályokat a Pedagógiai Program megfelelő mellékletei tartalmazzák. A mellékletek a hatályos központi tantervi és programkövetelményi dokumentumokra épülnek, és a törzsszövegben meghatározott szakmai-pedagógiai elveket konkretizálják.

A tanévi végrehajtás dokumentumai - különösen az éves munkaterv, a beiskolázási tájékoztató, az órarend és az alkalmazott tanmenetek - a Pedagógiai Programban és annak mellékleteiben rögzített képzési kereteket konkretizálják az adott tanév intézményi működésére.

VI.2. Színész képzés – indítható szakmai képzési terület

VI.2.1. A Színész képzés szakmai küldetése és fejlesztési rendszere

A Színész képzés célja olyan előadóművészeti felkészültség kialakítása, amelyben a színészi alakítás, a beszéd és hang, a tudatos testhasználat, a zenei és mozgásos készségek, az elméleti műveltség, az alkotói együttműködés, valamint a színházi és filmes munkafolyamat ismerete egységes szakmai rendszert alkot.

A képzés a technikai készségek fejlesztése mellett tudatosan építi a koncentrációt, önismeretet, empátiát, kreativitást, elemzőképességet, partneri figyelmet, rendezői instrukciók értelmezését, szakmai önállóságot és művészi felelősségvállalást. A tanuló fokozatosan jut el a feladatvégrehajtástól a szerep és jelenet önállóbb értelmezéséig, majd a magasabb képzési szinten saját művészi döntéseinek tudatos kialakításáig.

A Színész képzés szakmai tartalmának meghatározó területei a színészmesterség és színészi alakítás, vers- és prózamondás, beszédtechnika, ének- és hangképzés, színpadi mozgás, színház-, film- és drámaelméleti műveltség, továbbá a próbafolyamati és produkciós gyakorlat. A konkrét tantárgyneveket, órakereteket és részletes követelményeket a hatályos kerettanterv és a Pedagógiai Program kapcsolódó mellékletei tartalmazzák.

A színészi fejlesztésben az elméleti és gyakorlati tudás nem válik el egymástól. A dráma-, színház- és filmes műveltség akkor tölti be pedagógiai funkcióját, ha támogatja a szerepelemzést, a rendezői koncepció értelmezését, a stílus- és műfajismeretet, valamint a próbafolyamatban meghozott művészi döntéseket.

VI.2.2. Színész II. – Színházi és filmszínész

A Színész II. – Színházi és filmszínész képzés célja, hogy a tanuló színészi eszköztárának tervszerű fejlesztésével alkalmassá váljon színházi és filmes alkotó- és próbafolyamatokban való szakmailag megalapozott közreműködésre. A képzés a színészi ábrázolás alapjaitól a szerepépítés, partnerkapcsolat, improvizáció és jelenetalkotás tudatosabb alkalmazása felé halad.

A színészmesterség a képzés központi gyakorlati területe. A tanuló különböző színpadi helyzeteken, etüdkön, improvizációkon, jeleneteken és szerepfeladatokon keresztül fejleszti koncentrációját, reakciókészségét, figyelmi megosztását, érzelmi és testi kifejezőeszközeit, valamint a partnerhez és a színpadi helyzethez való rugalmas alkalmazkodását.

A beszédtechnikai és vers- és prózamondási fejlesztés célja a tiszta, érthető, terhelhető és művésziileg árnyalt beszéd kialakítása. A pedagógiai munka kiterjed a légzés, artikuláció, rezonancia, hangindítás, hangerő, ritmus, hangsúly, hanglejtés és szövegértelmezés fejlesztésére. Az egyéni különbségek miatt a fejlesztés csoportos és egyéni formában egyaránt megvalósulhat.

Az ének- és hangképzés a színészi hanghasználat és a zenés színpadi feladatok megalapozását szolgálja. A tanuló fejleszti légzéstechnikáját, hangképzését, zenei érzékét, ritmus- és dinamikaérzékét, valamint a zenés műfajokhoz kapcsolódó előadói alkalmazást. A cél nem az önálló énekesi képzés, hanem a színészi munkában használható, biztonságos és kifejező hanghasználat.

A színpadi mozgás a színészi alakítást szolgáló tudatos testhasználatot fejleszti. Fő területe a testtudat, koordináció, térhasználat, gesztus, mimika, karakterhez kapcsolódó testtartás és mozgás, partneri és kontaktmunka, mozgásimprovizáció, koreografált mozgás és az adott szerephez szükséges fizikai kifejezőképesség. A képzéshez kapcsolódhatnak tánctechnikai, pantomim-, színpadi küzdeldmi vagy biztonságosan alkalmazható akrobatikai elemek is.

A mozgásos és színpadi küzdeldmi feladatok oktatásában elsődleges a technikai előkészítés és a biztonság. A látvány vagy intenzitás nem írhatja felül a tanuló életkorához, felkészültségéhez és fizikai állapotához igazodó fokozatosságot.

A színház-, film- és drámaelméleti műveltség a szerep, a mű, a rendezői koncepció és a különböző előadói formák értő megközelítését szolgálja. A tanuló megismeri a színház- és drámatörténet, színházelmélet, filmes és mozgóképes ismeretek, műelemzés, dramaturgiai alapok, stílus- és műfajismeret releváns területeit, és ezeket gyakorlati munkájában alkalmazza.

A próbafolyamat során a tanuló fokozatosan sajátítja el a professzionális alkotómunka alapvető együttműködési formáit: az instrukció befogadását és értelmezését, a feladat rögzítését, a jelenet következetes továbbépítését, a partneri figyelmet, a próbafegyelmet, valamint a művészeti és technikai munkatársakkal való együttműködést. A képzésben külön figyelmet kell fordítani a színpadi és filmes játék eltérő kifejezőmódjainak és technikai követelményeinek felismerésére.

VI.2.3. Színész I. – Színházi és filmszínész

A Színész I. – Színházi és filmszínész képzés magasabb szintű előadóművészi felkészültséget céloz. A tanulótól ezen a szinten már nem csupán az alapvető színészi eszközök alkalmazása, hanem a szerepértelmezés, a művészi választások, az alkotói felelősség és a próbafolyamatban megjelenő önállóság magasabb foka várható el.

A színészi alakítás fejlesztése összetettebb szerep- és jelenetépítési feladatokra, eltérő műfaji és stílári követelményekre, valamint színházi és filmes formák közötti tudatos alkalmazkodásra irányul. A tanuló fokozatosan képessé válik arra, hogy saját szerepértelmezését szakmai érvekkel támassza alá, a rendezői instrukciókat kreatívan és felelősen építse be, és egy hosszabb próbafolyamatban következetesen tartsa fenn a szerep belső és külső logikáját.

A beszéd-, hang- és énekes színjátszás fejlesztése ezen a szinten a technikai alapok tudatos művészi alkalmazására épül. A cél az, hogy a tanuló a szöveget, hangot, ritmust, zeneiséget és dramaturgiai szándékot egységes előadói eszköztárként használja.

A színpadi tánc és akrobatikai kapcsolódások a szerep és a színpadi helyzet kifejezését szolgálják. A mozgásos fejlesztés érintheti a színpadi tánctechnikát, kontakt- és partnertechnikákat, történelmi és társastáncot, jazz- és más színpadi táncformákat, néptánc elemeket, mozgásszínházi kifejezést, pantomimet, valamint a biztonságosan alkalmazható akrobatikai elemeket. Ezek célja a színészi eszköztár bővítése, nem pedig az önálló artista- vagy táncosképzés helyettesítése.

Az elméleti és esztétikai ismeretek a Színész I. képzésben közvetlenül kapcsolódnak az önálló művészi döntésekhez. A tanuló fejleszti dramaturgiai gondolkodását, stílus- és műfajismeretét, előadás- és szerepelemző képességét, színházi és filmes esztétikai tájékozottságát, valamint önálló művészi értékítéletét.

A Színész I. képzésben különösen fontos a professzionális munkakultúra: a felkészültség, pontosság, megbízhatóság, rendezői és partneri együttműködés, a próbafolyamat dokumentálása, a saját munka reflektív értékelése és a technikai, szervezési keretek felelős betartása.

VI.2.4. A Színész képzés felvételi, értékelési, vizsga- és produkciós sajátosságai

A Színész képzés felvételi és szakmai alkalmassági eljárása az intézmény általános felvételi szabályaira épül, és figyelembe veszi a színészi munkához szükséges sajátos képességeket és fejleszthetőséget. A vizsgát nem egyetlen adottság vagy pillanatnyi teljesítmény alapján történik, hanem komplex képet alakít ki a jelentkező szakmai potenciáljáról.

A szakmai alkalmasság vizsgálata kiterjedhet különösen:

- színészi készségre és jelenlétre;
- kommunikációra, beszédre és hanghasználatra;
- ritmus- és zenei érzékre;
- mozgáskultúrára és testtudatra;
- improvizációra és kreatív reagálásra;
- koncentrációra és figyelmi rugalmasságra;
- partneri együttműködésre;
- művészeti fogékonyságra, motivációra és fejleszthetőségre.

A szakmai értékelés során a feladat technikai teljesítése mellett jelentős szempont a szerepértelmezés, a színészi jelenlét, a kreativitás, az instrukciók alkalmazása, a partnerkapcsolat, a beszéd és mozgás tudatos használata, az önállóság, valamint a próbafolyamatban mutatott fejlődés. A fejlesztő visszajelzésnek a következő szakmai lépést kell kijelölnie, nem pusztán minősítenie a már elért teljesítményt.

A belső szakmai vizsgák és produkciós értékelések feladata annak vizsgálata, hogy a tanuló az addig megszerzett technikai, művészi és együttműködési tudást összetett előadói helyzetben mennyire képes alkalmazni. A képesítő vizsga részletes követelményeit minden esetben a hatályos programkövetelmény határozza meg.

A színházi és filmes produkciós munka pedagógiai szempontból a képzés integráló terepe. A tanuló csak olyan feladatba vonható be, amely szakmai fejlettségéhez, életkorához és felkészültségéhez igazodik, és amelynek technikai, munkavédelmi és szervezési feltételei biztosítottak.

VI.3. Táncos képzés – indítható szakmai képzési terület

VI.3.1. A Táncos képzés szakmai küldetése és fejlesztési rendszere

A Táncos képzés célja olyan színházi táncos előadóművészi felkészültség kialakítása, amelyben a magas szintű tánctechnika, a mozgáskultúra, zeneiség, színpadi jelenlét, interpretáció, partneri és csoportos együttműködés, valamint a színházi produkciós gyakorlat egységes szakmai rendszert alkot.

A képzés szakmai karakterét több tánctechnikai és előadói terület együttes fejlesztése adja. Ide tartozhat a klasszikus balett, kortárs-modern tánctechnika, színpadi tánc, néptánc, emelés, képességfejlesztés, előadó-művészeti gyakorlat, színészmesterség, tánc történet, balettelmélet, zeneismeret és szakmai idegen nyelv. A részletes tantárgyi struktúrát, órakereteket és követelményeket a hatályos kerettanterv és a Pedagógiai Program kapcsolódó mellékletei határozzák meg.

A táncosképzésben a technikai fejlesztés és az előadói alkalmazás egymástól nem választható el. A mozdulat technikai pontossága önmagában nem elegendő; a tanulónak a mozgás zenei, stílári, térbeli és dramaturgiai összefüggéseit is értenie és alkalmaznia kell.

A képzés pedagógiai megközelítése kiemelt figyelmet fordít a testtudatra, a fokozatosságra, a terhelés és regeneráció egyensúlyára, valamint a sérülésmegelőzésre. A fizikai adottságok értékelése nem válhat öncélú testalkati minősítéssé; a középpontban az adott képzési szinthez szükséges technikai és fizikai felkészültség, a biztonságos fejleszthetőség és a szakmai fejlődési potenciál áll.

VI.3.2. Táncos II. – Színházi táncos

A Táncos II. – Színházi táncos képzés célja sokoldalú tánctechnikai és előadói tudás kialakítása, amely alkalmassá teszi a tanulót különböző stílusú és műfajú színházi táncos feladatok teljesítésére. A képzésben a technikai alapok megszilárdítása, a zenei és térbeli tudatosság, valamint az előadói alkalmazás fokozatosan épül egymásra.

A klasszikus balett a színházi táncos képzés technikai alapjának meghatározó eleme. Fejleszti a testtartást, koordinációt, erőt, egyensúlyt, láb- és karhasználatot, forgás- és ugrástechnikát, térérzékelést, vonalvezetést, zeneiséget és technikai fegyelmet. A technikai követelmények felépítésekor a fokozatosság és a tanuló fizikai felkészültsége elsődleges szempont.

A kortárs-modern technikák a mozgásdinamika, súlyhasználat, talajmunka, izoláció, improvizáció, tér- és energiahasználat, valamint a kortárs színpadi kifejezés fejlesztését szolgálják. A cél nem egyetlen módszer mechanikus követése, hanem olyan adaptív mozgáskultúra kialakítása, amely eltérő koreográfiai nyelvekben is alkalmazható.

A színpadi tánc a színházi előadás különböző műfaji követelményeihez kapcsolja a technikai tudást. A tanuló különböző karakterű, stílusú és dramaturgiai funkciójú mozgásanyagokon keresztül fejleszti előadói jelenlétét, koreográfiai pontosságát, ritmusérzékét, térhasználatát és színpadi alkalmazkodóképességét.

A néptánc a ritmikai, koordinációs, stílári és kulturális tudás fejlesztésének fontos területe lehet. Pedagógiai értéke nemcsak a mozgásanyag elsajátításában, hanem a zenei és közösségi érzékenység, a karakterformálás, az improvizáció és a magyar tánckultúrához való kapcsolódás erősítésében is megjelenik.

Az emelés és partnertechnika a bizalom, időzítés, koordináció, erőátadás, partneri felelősség és színpadi együttműködés fejlesztését szolgálja. Az emelések tanításában a technikai előkészítés, a megfelelő fizikai feltételek és a biztonság minden esetben megelőzi a látványos vagy nagy nehézségű végrehajtást.

Az előadó-művészeti gyakorlat a képzés integráló területe. A tanuló próbafolyamatban, koreográfiai munkában és produkciós helyzetekben alkalmazza az addig megszerzett technikai, zenei, művészi és együttműködési tudását. A cél a színpadi rutin, szakmai megbízhatóság, koncentráció, koreográfiai alkalmazkodás és professzionális előadó-művészeti munkakultúra kialakítása.

VI.3.3. Táncos I. – Színházi táncos

A Táncos I. – Színházi táncos képzés magasabb szintű tánctechnikai és előadói felkészültséget céloz. Ezen a szinten a technikai tudás további mélyítése mellett a művészi önállóság, interpretáció, gyors koreográfiai alkalmazkodás, stílusváltás, próba- és produkciós felelősség, valamint az önálló szakmai fejlődés kap nagyobb hangsúlyt.

A klasszikus balett, kortárs-modern, néptánc és színpadi tánc magasabb szintű alkalmazása során a tanulótól pontosabb testkontroll, komplexebb koordináció, nagyobb fizikai és technikai stabilitás, tudatosabb zeneiség és árnyaltabb előadói minőség várható el. A fejlesztés célja nem pusztán a technikai nehézség növelése, hanem a technika megbízható és művésziileg indokolt alkalmazása.

A Táncos I. szintjén a szóló- és kartáncos feladatok egyaránt fontosak. A tanuló megtanulja az egyéni előadói jelenlét és a csoportos koreográfiai fegyelem közötti váltást, a partneri és ensemble-munkát, valamint a koreográfiai koncepció és a társulati munkarend következetes szolgálatát.

A produkciós gyakorlat professzionális munkára készít fel. A tanuló megtapasztalja a hosszabb próbafolyamat, a szerep- vagy koreográfiaépítés, a javítások beépítése, az előadások közötti konzisztencia, a színpadi technikai feltételekhez való alkalmazkodás és a szakmai felelősség követelményeit.

A tánc történeti, elméleti és zenei műveltség ezen a szinten az önálló művészeti értékítéletet és reflektív gondolkodást támogatja. A tanuló képes legyen a táncművészeti stílusokat, alkotói irányokat és koreográfiai megoldásokat nemcsak reprodukálni, hanem értelmezni és saját előadói döntéseihez kapcsolni.

A képzés pályaorientációs feladata, hogy a tanulót felkészítse a hazai és nemzetközi színházi, táncszínházi és társulati környezet elvárásaira, az audition- és próbafolyamatok sajátosságaira, a szakmai kommunikációra, az önálló felkészülésre és a folyamatos továbbfejlődés szükségességére.

VI.3.4. A Táncos képzés felvételi, terhelési, értékelési, vizsga- és produkciós sajátosságai

A Táncos képzés felvételi alkalmassági és szakmai értékelési rendszere az általános intézményi szabályok mellett táncművészeti sajátosságokat is figyelembe vesz. A vizsgálat célja annak megítélése, hogy a jelentkező rendelkezik-e az adott képzési szint biztonságos megkezdéséhez szükséges alapokkal és megfelelő fejlődési potenciállal.

A szakmai alkalmasság vizsgálata kiterjedhet különösen:

- mozgáskoordinációra;
- ritmus- és zenei érzékre;
- testtudatra és térérzékelésre;
- mobilitásra és a képzéshez szükséges fizikai alapképességekre;
- mozgástanulási képességekre;
- tánctechnikai előképzettségre;
- előadói készségre és színpadi jelenlétre;
- koncentrációra, együttműködésre és szakmai motivációra;
- biztonságos fejleszthetőségre és hosszabb távú fejlődési potenciálra.

A fizikai adottságok értékelése nem lehet öncélú testalkati szelekció. A szakmai döntésnek az adott képzési szinthez szükséges technikai és mozgásos felkészültségre, a terhelés biztonságos vállalhatóságára, a fejleszthetőségre és a szakmai fejlődési lehetőségre kell épülnie.

A szakmai teljesítmény értékelése során figyelembe vehető a technikai kivitelezés, koordináció és testkontroll, zeneiség, stílusérzék, mozgásminőség, koreográfiai pontosság, színpadi jelenlét, interpretáció, partneri és csoportos munka, önállóság, szakmai fegyelem és a hosszabb távú fejlődési ív.

A táncosképzés magas fizikai terhelése miatt a terhelés és regeneráció pedagógiai kezelése a képzés szerves része. A heti és napi terhelés tervezésekor figyelembe kell venni a különböző technikai órák egymásra hatását, a próbákat, produkciókat, az ismétlődő terhelési mintákat és az életkorhoz, fejlettségi szinthez igazodó regenerációs szükségletet.

A technikai fejlődés nem történhet a szükséges fizikai előfeltételek, a fokozatosság vagy a fájdalom- és sérülésjelzések figyelmen kívül hagyásával. A pedagógus feladata a szakmai fejlesztés, a terhelés pedagógiai tervezése és a biztonságos technikai kivitelezés támogatása; egészségügyi diagnosztikai vagy terápiás döntéseket kizárólag arra jogosult szakember hozhat.

A belső szakmai vizsgák és produkciós értékelések azt vizsgálják, hogy a tanuló technikai és művészi tudását mennyire képes összetett koreográfiai és színpadi helyzetben alkalmazni. A szakképesítés megszerzésére irányuló képesítő vizsga részletes követelményeit a hatályos programkövetelmény határozza meg.

VI.4. Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény kapcsolódása

Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény technikumi és szakgimnáziumi képzései az előadó-művészeti és cirkuszi produkciós környezethez kapcsolódó társszakmákat képviselik. A tagintézmény képzési profiljában a hangtechnikai, színház- és rendezvénytechnikai, valamint mozgókép- és animációs területek olyan szakmai kompetenciákat fejlesztenek, amelyek a színpadi, cirkuszi, filmes és multimédiás produkciók technikai, vizuális és hangzó megvalósításához kapcsolódnak.

Az oktOpus képzési rendszere nem az artistaképzés, illetve nem a Színész és Táncos szakgimnáziumi képzések része, hanem az intézmény tágabb előadó-művészeti és produkciós környezetét egészíti ki. Intézményi szinten lehetőséget teremt a művészeti és a produkciót támogató technikai területek találkozására, közös projektekre és a különböző szakmai szerepek kölcsönös megértésére.

Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény pedagógiai és helyi tantervi sajátosságait az Akadémia egységes Pedagógiai Programjának elválaszthatatlan részét képező tagintézményi melléklet tartalmazza. A technikumi képzési feladatok részletes szakmai szabályozását a szakképzésre vonatkozó jogszabályok alapján elkészített szakmai program és az ahhoz kapcsolódó szakmai dokumentumok határozzák meg.

VI.5. A képzések indításának és alkalmazásának keretei

A társművészeti képzések az Akadémia szakmai és feladatellátási rendszerében akkor szervezhetők meg, ha jogi, tantervi, személyi, tárgyi, szervezési és pedagógiai feltételeik együttesen rendelkezésre állnak, és az intézmény az adott tanév képzési kínálatában az indításukról dönt.

A képzés megszervezésének előkészítése során az intézmény különösen a következő szempontokat veszi figyelembe:

- az adott szakképesítés és szakirány hatályos engedélyezettséget és központi szakmai dokumentumait;
- a jelentkezők számát, szakmai előképzettségét és a képzés pedagógiai és értelmes megszervezhetőségét;
- a szükséges szakmai és pedagógiai kompetenciákkal rendelkező oktatói kör biztosíthatóságát;
- a gyakorlati képzéshez, próbákhoz, produkciókhoz és speciális szakmai feladatokhoz szükséges terek és eszközök rendelkezésre állását;
- a tanulói terhelés, egészségvédelem, munkavédelem és biztonság feltételeit;
- a közismereti és szakmai képzés összehangolását a párhuzamos művészeti képzésben;
- az alkalmazandó helyi szakmai tanterv, óraháló és vizsgafelkészítési rendszer rendelkezésre állását;
- az intézmény éves beiskolázási, szakmai és erőforrás-gazdálkodási prioritásait.

A képzés meghirdetésekor a tanulók és szülők számára egyértelmű tájékoztatást kell adni a képzés formájáról, időtartamáról, kimenetéről, felvételi feltételeiről, fő szakmai követelményeiről, valamint a tanulmányi és szakmai továbbhaladás szabályairól. A részletes óratervek, tantárgyi követelmények, tanulási eredmények, értékelési és vizsgaszabályok a Pedagógiai Program kapcsolódó mellékleteiben találhatók.

A képzési keretek szakmai aktualitását az intézmény a Pedagógiai Program felülvizsgálata során rendszeresen értékeli. A felülvizsgálat kiterjed a hatályos engedélyezési és programkövetelményi környezetre, az intézmény szakmai stratégiájára, a személyi és tárgyi feltételekre, valamint a képzési igényekre. A már nem engedélyezett képzés indítható programként nem tartható fenn.

A VI. fejezet célja, hogy az Akadémia társművészeti képzési lehetőségeinek tartós szakmai-pedagógiai kereteit rögzítse, és egyértelmű kapcsolatot teremtsen a törzsszövegben meghatározott alapelvek, valamint a képzések részletes mellékleti tantervi és követelményrendszere között.

Az egyes tanévek képzési kínálatát az intézmény beiskolázási tájékoztatója, éves munkaterve és a tanévi végrehajtási dokumentumok konkretizálják. Ezek a Pedagógiai Program és a hozzá kapcsolódó mellékletek keretei között határozzák meg az adott tanév gyakorlati megvalósítását.

A megszervezett társművészeti képzések szakmai eredményességének követése során az intézmény vizsgálja a tanulói fejlődési utakat, a szakmai vizsgák és produkciók tapasztalatait, a továbbhaladást, a terhelési és biztonsági szempontokat, valamint a tanulói és pedagógusi visszajelzéseket. A felülvizsgálat célja a képzés szakmai minőségének és pedagógiai megalapozottságának fenntartása.

A VI. fejezet és a hozzá kapcsolódó mellékletek együtt alkotják a társművészeti képzések intézményi szabályozási rendszerét: a törzsszöveg a tartós szakmai-pedagógiai elveket, a mellékletek pedig az egyes képzések részletes tantervi, óraszervezési, követelmény- és vizsgaszabályait tartalmazzák.

VII. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI ÉS KÉPZÉSI KERETRENDSZERE

Az Akadémia alapfokú művészeti iskolai feladatellátása az intézmény művészeti nevelési rendszerének önálló köznevelési területe. Feladata a művészi képességek kibontakoztatása, a művészi tehetség felismerése és fejlesztése, valamint – a tanuló érdeklődése és fejlődési iránya szerint – a további művészeti tanulmányokra történő felkészítés. Az alapfokú művészeti iskola pedagógiai szerepét a nemzeti köznevelésről szóló törvény, a nevelési-oktatási intézmények működésére vonatkozó szabályozás, továbbá az Oktatási Hivatal által közzétett, hatályos Alapfokú művészetoktatás alapprogramja és az egyes művészeti ágak tantervi programjai határozzák meg.

Az Akadémia alapfokú művészetoktatása saját intézményi környezetében kettős, egymást erősítő funkciót tölt be. Egyrészt önálló művészeti képzésként biztosít értékes, életkorhoz igazodó művészeti és mozgásos nevelést azoknak a gyermekeknek, akik művészeti tanulmányaikat ezen a szinten kívánják folytatni. Másrészt – különösen a cirkuszművészeti ágban – lehetőséget teremt a tehetségígéret felismerésére, a széles körű művészeti alapozásra és a későbbi intenzívebb artista képzési út pedagógiai megvalósítására.

Az AMI-ban folytatott tanulmányok nem azonosak a szagimnáziumi vagy művészképző artistaképzéssel. Az AMI tanulói jogviszonya, az ott elért eredmény vagy valamely tanszak sikeres teljesítése nem keletkeztet automatikus felvételi vagy továbbhaladási jogosultságot az Akadémia más képzési formáiba. A különböző képzési szintek között pedagógiai folytonosság és szakmai kapcsolat alakítható ki, a belépés azonban minden esetben a fogadó képzés saját követelményei szerint történik.

VII.1. Az alapfokú művészeti nevelés céljai és pedagógiai sajátosságai

VII.1.1. Az alapfokú művészeti nevelés pedagógiai funkciója

Az Akadémia alapfokú művészeti nevelése a művészeti tevékenységet a személyiség komplex fejlesztésének eszközeként értelmezi. A pedagógiai folyamat középpontjában nem a minél korábbi teljesítményszelekciónak, hanem a művészeti érdeklődés elmélyítése, az alapvető képességek fejlesztése, a rendszeres gyakorlás kultúrájának kialakítása és az önkifejezés támogatása áll.

A képzés célja, hogy a tanuló életkorához, egyéni adottságaihoz, érdeklődéséhez és fejlődési üteméhez igazodva:

- fejlessze művészeti, mozgásos és alkotói képességeit;
- gazdagítsa testtudatát, mozgáskultúráját és esztétikai érzékenységét;
- fejlessze koordinációját, ritmus- és térérzékelését, valamint figyelmi és koncentrációs képességeit;
- erősítse kreativitását, önkifejező képességét és alkotói kezdeményezését;
- alakítsa reális önismeretét, önértékelését és a saját fejlődéséért vállalt fokozatos felelősségét;
- tanulja meg az együttműködés, a partneri figyelem, a közös alkotás és a művészeti közösségben való részvétel alapjait;
- tapasztalja meg a kitartó, rendszeres és tudatos gyakorlás, valamint a fokozatos fejlődés kapcsolatát;
- váljon nyitottá a művészeti értékek befogadására, értelmezésére és létrehozására;
- tehetsége és érdeklődése alapján kapjon támogatást további művészeti fejlődési útjának megtalálásához.

A pedagógiai folyamat meghatározó módszertani elvei az élményszerűség, a gyakorlatorientáltság, a fokozatosság, a differenciálás, az aktív tanulói részvétel és a fejlesztő visszajelzés. Ezek alkalmazása minden művészeti ágban az adott terület saját szakmai nyelvéhez, technikai követelményeihez és művészeti formáihoz igazodik.

VII.1.2. Életkori megfelelés, fejlesztettség és tanulási érettség

Az AMI-ban folyó pedagógiai munka minden esetben a gyermek életkorához, testi és pszichés fejlődéséhez, előzetes tapasztalataihoz és egyéni fejlődési üteméhez igazodik. A fiatalabb korosztályoknál különösen fontos a játékos tapasztalatszerzés, a rövidebb figyelmi egységek, a pozitív megerősítés, a változatos feladatszerkezet és a mozgásos-művészeti élmény elsődlegessége.

A tanulási érettség pedagógiai értelmezésében figyelembe vehető különösen a figyelem életkorhoz igazodó terhelhetősége, a feladattudat, az instrukció megértése és követése, a csoportban történő részvétel képessége, a szabálykövetés, az érzelmi és szociális érettség, a fokozatos önállósodás és a korrekció elfogadásának képessége. E tényezők nem önálló „iskolaérettségi” minősítést jelentenek, hanem annak pedagógiai megítélését segítik, milyen tanulási környezet és képzési szint szolgálja legjobban a gyermek fejlődését.

A differenciálás nem követelménycsökkentést jelent. A tanulók eltérő fejlődési üteme, testi adottságai, mozgáselektromos és művészeti tapasztalatai indokolhatják a feladatok, a gyakorlási idő, a segítségadás, a technikai progresszió vagy az alkotói feladatok eltérő szervezését, miközben a helyi tantervben meghatározott évfolyami követelmények és tanulási eredmények továbbra is irányadók.

VII.1.3. Tehetségazonosítás és tehetségfejlesztés az AMI-ban

Az alapfokú művészetoktatás egyik kiemelt feladata a művészeti tehetség felismerése és kibontakoztatása. Az Akadémia a tehetséget nem egyetlen pillanatnyi teljesítmény vagy technikai adottság alapján értelmezi, hanem fejlődő, több összetevőből álló lehetőségként. A pedagógus a hosszabb távú fejlődési ívet, a tanulási gyorsaságot, a motivációt, a kreativitást, a művészi érzékenységet, a fizikai és koordinációs adottságokat, az együttműködést, a koncentrációt és a kitartást együttesen figyeli.

A tehetségazonosítás elsődleges célja nem a korai rangsorolás, hanem annak felismerése, hogy a tanuló milyen fejlesztési helyzetben, milyen intenzitással és milyen művészeti irányban tud a legeredményesebben fejlődni. A pedagógiai döntés ezért mindig fejlesztési következménnyel jár: differenciált feladat, gazdagítás, nagyobb önállóság, kiegészítő művészeti tapasztalat, produkciós lehetőség vagy – indokolt esetben – további művészeti képzési irány ajánlása kapcsolódhat hozzá.

VII.1.4. Kapcsolódás az Akadémia alapozó artistaképzéséhez

Az Akadémia AMI sajátos intézményspecifikus lehetősége, hogy az artistaművészet iránt érdeklődő gyermekek számára korai, életkorhoz igazodó és biztonságos művészeti-mozgásos alapozást biztosít. Ez a fejlesztés különösen a koordináció, testtudat, testkontroll, egyensúly, ritmus- és térérzékelés, mozgásmemória, mozgástanulási képesség, figyelem, feladattudat, együttműködés és biztonságtudatos viselkedés területén teremthet olyan alapokat, amelyek a későbbi intenzívebb artistaképzésben is hasznosíthatók.

A felkészítés nem az Akadémia alapozó artistaképzésének felvételi feladatait gyakoroltató előfelvételi rendszer. Pedagógiai célja a gyermek általános művészeti, mozgásos, tanulási és személyiségbeli alapjainak megerősítése, valamint annak támogatása, hogy a tanuló, a család és a pedagógusok megalapozottan tudjanak dönteni a további képzési irányról.

Az AMI tanulója az Akadémia alapozó artistaképzésére történő jelentkezéskor ugyanabban a mindenkor érvényes felvételi eljárásban vesz részt, mint más jelentkezők. Az AMI-ban fennálló tanulói jogviszony vagy az ott elért eredmény önmagában nem keletkeztet automatikus felvételi jogosultságot.

VII.2. Művészeti ágak, tanszakok és képzési szerkezet

VII.2.1. Az Akadémia AMI művészeti ágai és tanszakai

Az Akadémia alapfokú művészetoktatási feladatellátása a hatályos intézményi alapdokumentum és működési engedély keretei között a táncművészeti és a cirkuszművészeti ághoz kapcsolódik. A részletes helyi tantervi alkalmazás minden esetben az adott művészeti ág hatályos Alapprogramjára épül.

Művészeti ág	Tanszak	Részletes szabályozás helye
Táncművészeti ág	Balett tanszak	VIII. fejezet AMI helyi tantervi melléklete
Táncművészeti ág	Kortárástánc tanszak	VIII. fejezet AMI helyi tantervi melléklete
Táncművészeti ág	Moderntánc tanszak	VIII. fejezet AMI helyi tantervi melléklete
Cirkuszművészeti ág	Artista tanszak	VIII. fejezet AMI helyi tantervi melléklete

A művészeti ágak és tanszakok felsorolása a helyi tantervi rendszer keretét jelöli. A konkrét évfolyamok, tantárgyak, óraszámok és követelmények alkalmazása mindig a hatályos Alapprogram, az intézményi engedélyezési keret és a kapcsolódó helyi tantervi melléklet együttes figyelembevételével történik.

VII.2.2. A képzési szakaszok és évfolyamok rendszere

Az alapfokú művészeti iskola képzési szerkezete az adott művészeti ág Alapprogramja szerint előképző, alapfokú és – ahol a tantervi program ezt tartalmazza – továbbképző szakaszból állhat. A képzési szakaszok feladata eltérő: az előképző a művészeti tapasztalatszerzést és az alapvető készségek kialakulását támogatja; az alapfokú szakasz rendszerezett művészeti és technikai fejlődést biztosít; a továbbképző szakasz magasabb szintű önállóságot, elmélyülést és művészeti érettséget céloz.

A táncművészeti tanszakok képzési szerkezete az adott tanszak hatályos Alapprogramja szerinti előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon szervezhető. A cirkuszművészeti ág Artista tanszakának jelenlegi országos tantervi programja két előképző és négy alapfokú évfolyamot tartalmaz; ehhez a programhoz jelenleg továbbképző szakasz nem kapcsolódik. A részletes évfolyami struktúrát a helyi tantervi melléklet rögzíti.

Az előképző évfolyamok pedagógiai szerepét nem szabad az alapfokú szakasz követelményeinek előrehozásaként értelmezni. Feladatuk az érdeklődés fenntartása, a megfelelő mozgásos és művészeti tapasztalatok biztosítása, az alapvető tanulási szokások kialakítása, valamint a későbbi tanulás előfeltételeinek fokozatos megalapozása.

VII.2.3. A táncművészeti ág cél- és feladatrendszere

A táncművészeti ág célja a tanulók mozgásműveltségének, testtudatának, koordinációjának, ritmusérzékének, zeneiségének, térérzékelésének és művészi kifejezőképességének sokoldalú fejlesztése. A táncoktatás a technikai készségek fejlesztését a művészi önkifejezéssel, az esztétikai érzékenységgel és a közösségi alkotással egységben kezeli.

A Balett, Kortárástánc és Moderntánc tanszak saját technikai és művészeti formanyelvvel rendelkezik, ugyanakkor közös fejlesztési céljuk a tudatos testhasználat, a mozgásminőség, a

koordináció, a ritmus és zeneiség, a térhasználat, a mozgásmemória, az előadói készség, a kreativitás és a partneri együttműködés fejlesztése.

A technikai fejlesztés életkorhoz és előképzettséghez igazodó, fokozatos rendszerben történik. A táncművészeti képzésben a technikai pontosság nem választható el a testtudat, a zenei és térbeli érzékenység, az előadói minőség és a biztonságos mozgás kivitelezésétől. A részletes tanszaki tananyag, tantárgyi rendszer, óraszámok és vizsgakövetelmények a VIII. fejezet AMI helyi tantervi mellékletében szerepelnek.

VII.2.4. A cirkuszművészeti ág – Artista tanszak cél- és feladatrendszere

A cirkuszművészeti ág Artista tanszakának célja az általános mozgáskultúra, az artistaművészeti alapképességek, a testtudat, a kreativitás, az együttműködés és a művészi önkifejezés életkorhoz igazodó fejlesztése. A képzésben a testi, értelmi, érzelmi, művészeti és társas fejlődés egymást erősítő folyamatként jelenik meg.

A fejlesztés különösen az általános koordináció és mozgáskultúra, az akrobatikai alapképességek, az életkorhoz igazodó erő, stabilitás és mobilitás, az egyensúly, testkontroll, ügyesség, tárgykezelés, ritmus- és térérzékelés, mozgásmemória, alapvető függési és támaszhelyzetek, kreatív mozgásalkotás, partneri együttműködés, előadói készség és biztonság tudatos feladatvégzés területére irányul.

Az Artista tanszak fejlesztési logikája széles alapozásra épül: általános mozgásos alapok → többféle artistaművészeti tapasztalat → stabil és biztonságos technikai alapok → egyéni érdeklődés és fejlődési irány felismerése → tehetség gondozás és szakmai orientáció. A képzés nem támogatja az indokolatlanul korai, egyetlen zsánerre szűkített specializációt.

A magasabb nehézségű elem vagy feladat önmagában nem pedagógiai cél. A fejlődés alapja a szükséges előfeltételek megléte, a stabil és tudatos végrehajtás, a biztonság, a fokozatosság és a művészeti alkalmazhatóság. A részletes tantárgyi struktúrát, mozgásanyagot, óraszámokat és vizsgakövetelményeket a VIII. fejezet AMI helyi tantervi melléklete tartalmazza.

VII.3. Beiskolázás, felvétel és tanulói továbbhaladási utak

VII.3.1. Jelentkezés és felvételi eljárás

Az alapfokú művészeti iskolába külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. A felvételi eljárás rendjét az intézmény főigazgatója határozza meg a hatályos jogszabályok és az intézményi feladatmegosztás szerint. Ha a főigazgató másként nem rendelkezik, a jelentkező képességeinek felmérését az adott művészeti ágnek megfelelő végzettségű és szakképzettségű pedagógusokból álló bizottság végzi, amely a felvétellel, valamint az évfolyam- és tanszakbesorolásra javaslatot tesz. [20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 23. §]

A képességfelmérés pedagógiai funkciója annak megállapítása, hogy a jelentkező számára mely tanszak, évfolyam és fejlesztési környezet biztosít reális, biztonságos és eredményes fejlődési lehetőséget. A felmérés nem kész művészi teljesítményt vár el, különösen nem a fiatalabb korosztályokban.

A művészeti ághoz és életkorhoz igazodva vizsgálható különösen az általános mozgáskoordináció, ritmus- és térérzékelés, mozgástanulási képesség, testtudat, figyelem és feladattartás, instrukciókövetés, együttműködés, művészeti érdeklődés, motiváció és fejlődési potenciál. A konkrét felvételi feladatok és szervezési részletek nem a Pedagógiai Program törzsszövegének részei; azokat az intézmény az adott tanévre meghatározott felvételi rendben szabályozza.

VII.3.2. Magasabb évfolyamra történő belépés

Ha a jelentkező az AMI magasabb évfolyamára kéri felvételét, ezt a jelentkezés során jelöli. A besorolásnál a korábban megszerzett művészeti tudás, a tantervi előfeltételek és az adott évfolyam követelményei alapján kell megállapítani, hogy a tanuló mely évfolyamon kapcsolódhat be eredményesen a képzésbe. A magasabb évfolyamra történő felvételhez a hatályos szabályozás szerinti különbözeti vizsga kapcsolódik. [20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 23. § (2)]

A különbözeti vizsga nem a tanuló korábbi képzési útjának formális minősítését szolgálja, hanem annak ellenőrzését, hogy rendelkezik-e az adott évfolyam biztonságos és eredményes megkezdéséhez szükséges előzetes tudással és készségekkel.

VII.3.3. Továbbhaladási és pályaorientációs kapcsolódások

Az AMI a művészeti pályaorientáció elsődleges színtere lehet, de a képzés célja nem valamennyi tanuló professzionális művészpályára irányítása. A pedagógus feladata, hogy a tanuló érdeklődése, fejlődése, motivációja és képességei alapján támogassa a reális következő lépés megtalálását: ez lehet az AMI-n belüli további tanulás, más művészeti terület kipróbálása, szakirányú továbbtanulás vagy a művészeti tevékenység értékes szabadidős folytatása.

Az Akadémia más képzési területeivel kialakított kapcsolat lehetőséget teremt pályaorientációs tájékozódásra, közös művészeti projektekre, bemutatókra és pedagógusi tudásmegosztásra. A képzési rendszerek jogviszonyi, felvételi, tantervi és értékelési szabályai ugyanakkor elkülönülnek egymástól.

VII.4. Az AMI helyi tantervének pedagógiai keretei

VII.4.1. Az Alapprogram és a helyi tanterv kapcsolata

Az AMI helyi tantervét a hatályos Alapfokú művészetoktatás alapprogramjára, valamint az egyes művészeti ágak tantervi programjaira kell építeni. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 9. §-a alapján az alapfokú művészeti iskola pedagógiai programja meghatározza az egyes művészeti ágak cél- és feladatrendszerét, a helyi tanterv pedig az egyes tanszakok és tantárgyak általános fejlesztési követelményeit, továbbá a művészeti alap- és záróvizsga követelményeit és témaköreit.

Az Akadémia helyi tantervi rendszere a központi követelményeket intézményi pedagógiai koncepcióval kapcsolja össze. A helyi tantervben a tananyag, a fejlesztési feladat, a tanulási eredmény, a technikai és művészeti követelmény, a pedagógiai módszer és az értékelés egymással összefüggő rendszerként jelenik meg.

A részletes helyi tanterv tartalmazza különösen az adott művészeti ág és tanszak képzési szakaszait és évfolyamait, a főtárgyak és egyéb tantárgyak rendszerét, az óraszámokat, az általános és évfolyami fejlesztési követelményeket, a tananyagot, a tanulási eredményeket, az értékelés és továbbhaladás sajátosságait, valamint a művészeti vizsgakövetelményeket. E részletes szabályozás a VIII. fejezet AMI helyi tantervi mellékletében található.

VII.4.2. Tanulásszervezési és módszertani elvek

Az AMI tanulásszervezése a művészeti tanulás sajátosságaihoz igazodik. A gyakorlás, bemutatás, utánzás, felfedezés, improvizáció, alkotás, közös munka és reflektív megbeszélés egymást kiegészítő tanulási helyzetekként jelennek meg. A pedagógus feladata a fokozatos technikai és művészeti építkezés megtervezése, a biztonságos tanulási környezet kialakítása, valamint a tanulók eltérő előzetes tudásához és fejlődési üteméhez igazodó differenciálás.

A csoportos művészeti oktatásban a közösségi tanulás kiemelt érték. A tanulók egymás megfigyeléséből, közös alkotásból, partneri feladatokból és bemutatóhelyzetekből is tanulnak. A csoportos tanulás azonban nem írhatja felül az egyéni technikai biztonságot vagy a fejlettségi különbségeket; a pedagógusnak szükség szerint eltérő feladatokat, segítséget és fejlődési útvonalakat kell biztosítania.

Az AMI művészeti nevelésében a bemutató, előadás és alkotói projekt a tanulási folyamat része. Pedagógiai célja a megszerzett tudás alkalmazása, az előadói jelenlét, koncentráció, együttműködés, feladattudat és művészeti kommunikáció fejlesztése. A szereplés nem válhat öncélú teljesítménykényszerre; a tanuló életkora, felkészültsége és biztonsága minden esetben elsődleges.

VII.4.3. Biztonság, terhelés és egészségtudatosság a mozgásos művészeti képzésben

A táncművészeti és cirkuszművészeti képzés mozgásos jellege miatt a szakmai biztonság a pedagógiai folyamat része. A feladatok megválasztásakor figyelembe kell venni az életkort, az előképzettséget, a technikai előfeltételeket, a fizikai terhelhetőséget, a korábbi terhelést és a biztonságos végrehajtás feltételeit.

A pedagógus a mozgásos feladatokat fokozatosan, a szükséges alapok kialakítására építve tanítja. Különösen a cirkuszművészeti képzésben alapelv, hogy az eszköz, magasság, partnerkapcsolat vagy technikai nehézség növelése csak akkor indokolt, ha a tanuló a megelőző szintet stabilan és biztonságosan teljesíti. A segítségadás, biztosítás és eszközhasználat szakmai szabályait a vonatkozó intézményi biztonsági és szakmai protokollok részletezik.

Az egészségfejlesztés, regeneráció és sérülésmegelőzés általános intézményi elveit a Pedagógiai Program II.4. fejezete tartalmazza. Az AMI-ban ezek életkorhoz igazodó, alapozó jelleggel érvényesülnek; a törzsszöveg nem rögzít változásra érzékeny mérési vagy végrehajtási protokollokat.

VII.5. Értékelés, továbbhaladás és művészeti vizsgák

VII.5.1. Az értékelés pedagógiai elvei

Az AMI értékelésének elsődleges célja a tanuló művészeti fejlődésének támogatása, aktuális tudásának és fejlődési szükségleteinek visszajelzése, valamint a következő fejlesztési szakasz megalapozása. Az értékelés a hatályos Alapprogram, a helyi tanterv és az adott tanszak követelményei alapján történik.

Az értékelés az adott művészeti ág sajátosságaihoz igazodva figyelembe veheti különösen:

- a technikai fejlődést, pontosságot és tudatosságot;
- mozgásos képzésben a biztonságos végrehajtást, testtudatot és koordinációt;
- a ritmus-, zene- és térhasználat minőségét;
- a mozgás vagy más művészeti teljesítmény minőségét és kifejezőerejét;
- az instrukciók és korrekciók megértését és alkalmazását;
- az önállóságot, kreativitást és problémamegoldás fejlődését;
- az előadói jelenlétet és művészi kommunikációt;
- az együttműködést és partneri felelősséget;

a rendszeres munkát, felkészülést és a tanuló hosszabb távú fejlődési ívét.

A tanuló aktuális teljesítményét az életkorához, képzési szintjéhez és az adott tanszak tantervi követelményeihez viszonyítva kell értelmezni. A fejlesztő értékelés nem helyettesíti a jogszabályban és helyi tantervben előírt érdemjegyet vagy osztályzatot, hanem annak pedagógiai értelmezését és a következő lépések kijelölését támogatja.

VII.5.2. Továbbhaladás

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. [Nkt. 57. § (1)]

A mozgásos művészeti területeken a továbbhaladás pedagógiai megítélésében különös jelentősége van annak, hogy a tanuló rendelkezik-e a következő évfolyam biztonságos és eredményes megkezdéséhez szükséges technikai, koordinációs és tanulási alapokkal.

Az alapfokú évfolyamról a továbbképző évfolyamra az a tanuló léphet, aki a jogszabályban meghatározottak szerint sikeres művészeti alapvizsgát tett. [Nkt. 57. § (2)] Azoknál a tanszakoknál, amelyek Alapprogramja nem tartalmaz továbbképző szakaszt, a képzési út az adott helyi tanterv szerinti utolsó alapfokú évfolyammal és a kapcsolódó művészeti alapvizsgálattal zárulhat.

VII.5.3. Művészeti alapvizsga

Az alapfokú művészeti iskolában művészeti alapvizsgát kell szervezni. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít, és az adott művészeti ág alapfokú szakaszának lezárásaként visszajelzést ad a tanuló megszerzett művészeti, technikai és alkalmazási tudásáról. [Nkt. 6. § (7)]

A művészeti alapvizsga vizsgakövetelményeit és vizsgafeladatait az iskola a köznevelésért felelős miniszter által kiadott és közzétett Alapprogram keretei között határozza meg. A vizsgafeladatok az intézmény helyi tantervére épülnek; a vizsgát a hatályos szabályok szerint vizsgabizottság előtt kell megszervezni. [20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 76. §]

Az alapvizsga részletes tantárgyait, vizsgarészeit, témaköreit, teljesítménykövetelményeit és értékelési szempontjait művészeti áganként és tanszakonként a VIII. fejezet AMI helyi tantervi melléklete tartalmazza.

VII.5.4. Művészeti záróvizsga

Az alapfokú művészeti iskolában művészeti záróvizsga is szervezhető. A záróvizsga azokhoz a képzési utakhoz kapcsolódik, amelyek hatályos Alapprogramja továbbképző évfolyamokat tartalmaz. A vizsga célja a továbbképző szakaszban megszerzett magasabb szintű művészeti, technikai és önálló alkalmazási tudás összegző bemutatása. [Nkt. 6. § (7)]

A táncművészeti tanszakokon az alkalmazott Alapprogram szerinti továbbképző szakaszhoz kapcsolódó záróvizsga részletes követelményeit a VIII. fejezet AMI helyi tantervi melléklete tartalmazza. A cirkuszművészeti ág Artista tanszakának jelenlegi országos tantervi programja nem tartalmaz továbbképző szakaszt, ezért ezen a tanszakon a jelenlegi képzési szerkezethez művészeti záróvizsga nem kapcsolódik.

VII.6. Személyi, tárgyi és szakmai biztonsági feltételek

VII.6.1. A pedagógus szerepe az alapfokú művészetoktatásban

Az alapfokú művészetoktatás eredményességének meghatározó feltétele a magas szintű művészeti-szakmai tudás és a pedagógiai kompetencia együttes jelenléte. A pedagógus feladata nem kizárólag a technika vagy művészeti forma átadása, hanem a gyermek életkorához és fejlettségéhez igazodó tanulási folyamat megtervezése, a biztonságos és motiváló tanulási környezet kialakítása, a differenciálás, a fejlesztő értékelés és a művészeti önállóság fokozatos támogatása.

Különösen fontos a világos és életkorhoz igazodó instrukció, a megfigyelés és korrekció, a tanulói jelzések érzékelése, a partneri kommunikáció, a csoportfolyamatok vezetése, a terhelés pedagógiai kezelése, valamint a szakmai és fizikai biztonság szabályainak következetes érvényesítése. A

pedagógus saját szakmai gyakorlatát reflektíven értékeli, és művészeti, pedagógiai, módszertani és biztonsági tudását folyamatosan fejleszti.

VII.6.2. Tárgyi és eszközfeltételek

Az AMI képzését olyan tanulási környezetben kell megszervezni, amely megfelel az adott művészeti ág szakmai és biztonsági követelményeinek. A táncművészeti képzéshez megfelelő mozgástér, burkolat, tükrözési és zenei feltételek, a cirkuszművészeti képzéshez pedig az alkalmazott tananyaghoz szükséges, biztonságosan telepíthető és ellenőrizhető eszközök, megfelelő térmagasság, védő- és biztosítóeszközök, valamint a szakmai felügyeleti feltételei szükségesek.

A Pedagógiai Program nem tartalmaz tételes eszközléltárt vagy változásra érzékeny műszaki előírásokat. Az eszközök használatának, ellenőrzésének, karbantartásának és biztonsági feltételeinek részletes rendjét az intézmény vonatkozó szakmai, munkavédelmi és biztonsági szabályozói határozzák meg.

VII.7. Intézményi kapcsolódások, eredményesség és felülvizsgálat

VII.7.1. Kapcsolat a szülőkkel és az intézmény más képzési területeivel

Az alapfokú művészetoktatásban a szülőkkel való együttműködés különösen a gyermek terhelésének, fejlődési ütemének, motivációjának, művészeti érdeklődésének és további képzési lehetőségeinek értelmezésében fontos. A pedagógiai párbeszéd célja a reális fejlődési kép kialakítása és a gyermek hosszú távú érdekeinek támogatása. A kapcsolattartás részletes intézményi rendjét a Pedagógiai Program II. fejezete és az intézmény kapcsolódó szabályozói határozzák meg.

Az AMI és az Akadémia más képzési területei között közös kulturális események, szakmai bemutatók, művészeti projektek, pályaaorientációs alkalmak és pedagógusi tudásmegosztás szervezhető. Ezek célja az intézményen belüli művészeti kultúra erősítése és a tanulók tapasztalatainak gazdagítása, nem pedig a különböző képzési formák tantervi vagy jogviszonyi összeolvasztása.

VII.7.2. Az AMI eredményességének értékelése

Az Akadémia az alapfokú művészetoktatás eredményességét a tanulók művészeti, technikai és személyiségbeli fejlődésének, a képzési célok teljesülésének, a tanulói megtartásnak és motivációnak, a továbbhaladás eredményességének, valamint a bemutatók, művészeti vizsgák és további fejlődési utak tapasztalatainak együttes vizsgálatával értékeli.

Az eredményesség vizsgálata során különösen figyelembe vehető:

- a tanulók kiinduló helyzetéhez viszonyított művészeti, mozgásos és technikai fejlődése;
- a tanulói motiváció, rendszeres részvétel és megtartás;
- a továbbhaladás és művészeti vizsgák tapasztalatai;
- a tehetségigéretnek felismerésének és fejlesztésének eredményessége;
- a bemutatók, előadások és művészeti projektek szakmai-pedagógiai tapasztalatai;
- a tanulói önállóság, együttműködés és művészeti kifejezőképesség fejlődése;
- a további művészeti tanulmányokhoz vagy más képzési utakhoz kapcsolódó továbbhaladás;
- a tanulói, szülői és pedagógusi visszajelzésekből kirajzolódó fejlesztési szükségletek.

Az Akadémia saját képzési rendszeréből következően külön vizsgálható az is, hogy az AMI mennyiben biztosít megfelelő művészeti, mozgásos, tanulási és személyiségbeli alapokat azoknak a tanulóknak, akik később az Akadémia alapozó artistaképzésére jelentkeznek. Ennek eredményessége nem az elfogadott felvételek számával azonos; a tanuló teljes fejlődési íve, a megfelelő pályaaorientáció és a reális képzési döntés egyaránt érték.

VII.7.3. A helyi tanterv és a pedagógiai keretrendszer felülvizsgálata

Az AMI pedagógiai és helyi tantervi rendszerét az intézmény a jogszabályi és központi tantervi változások, a működési engedély, a képzési tapasztalatok, a művészeti vizsgák eredményei, a pedagógusi szakmai tapasztalatok és a tanulói szükségletek figyelembevételével felülvizsgálja. Ha az Alapprogram vagy az intézményi feladatellátási keret módosul, a kapcsolódó helyi tantervi mellékletet ennek megfelelően aktualizálni kell.

VII.7.4. Az AMI helyi tantervi mellékletének dokumentációs rendje

A mellékletben kell rögzíteni különösen:

- az alkalmazott művészeti ágakat és tanszakokat, valamint azok képzési szakaszait és évfolyamait;
- a főtárgyak, kötelező, kötelezően választható és választható tantárgyak rendszerét;
- az évfolyamonkénti és tantárgyankénti óraszámokat;
- az általános és évfolyami fejlesztési feladatokat, tanulási eredményeket és követelményeket;
- a részletes tananyagot, illetve mozgásos képzésben a szükséges szakmai mozgásanyagot;
- az értékelés, beszámoltatás és továbbhaladás helyi tantervi szabályait;
- a művészeti alapvizsga és - ahol az adott képzési struktúra tartalmazza - a művészeti záróvizsga részletes követelményeit, témaköreit és értékelési szempontjait.

A melléklet tartalmát minden olyan esetben aktualizálni kell, amikor az alkalmazandó Alapprogram, az intézmény működési engedélye, a tanszaki vagy évfolyami feladatellátás, illetve valamely kötelező tantervi követelmény megváltozik. A törzsszöveg módosítása csak akkor szükséges, ha a változás az AMI tartós pedagógiai vagy képzési alapelveit is érinti.

VIII. Mellékletek

VIII.1. ÁLTALÁNOS ISKOLAI HELYI TANTERV ÉS ÓRAHÁLÓ

A melléklet az 5–8. évfolyamos általános iskolai közismereti nevelés-oktatás helyi tantervi keretét és óratervét rögzíti. Az óraterv az Akadémia párhuzamos művészeti képzési rendszeréhez igazodva, a közismereti és szakmai órakeretek együttes figyelembevételével készült. A részletes tantárgyi tananyag, fejlesztési feladatok és tanulási eredmények a választott kerettantervek tanévenkénti helyi bontásában kapcsolódnak ehhez a melléklethez.

VIII.1.1. Alkalmazott központi tartalmi szabályozók

A helyi tanterv jogi és tartalmi alapját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mindenkor hatályos szövege, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet helyi tantervre vonatkozó rendelkezései, valamint az Oktatási Hivatal által közzétett kerettantervek képezik. Az Akadémia a kerettanterveket tanévenkénti tagolásban építi be helyi tantervébe, és az intézményi sajátosságokkal úgy egészíti ki, hogy a központi fejlesztési feladatok és tanulási eredmények teljesülése maradéktalanul biztosított legyen.

Az alkalmazott központi tartalmi szabályozók

Központi szabályozó / kerettanterv	Alkalmazás az Akadémián
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről	A helyi tanterv, a párhuzamos művészeti oktatás és a tanulói óraterhelés törvényi kerete.
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet – Nemzeti alaptanterv	Az 5–8. évfolyam nevelési-oktatási céljainak, tanulási területeinek, alapóraszámainak és fejlesztési követelményeinek központi alapja.
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § és 7/A. §	A helyi tanterv kötelező tartalma, a választott kerettantervek megnevezése, valamint a kerettantervek tanévenkénti helyi beépítésének szabályai.
Oktatási Hivatal – Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára	Az Akadémia 5–8. évfolyamos közismereti tantárgyi helyi tanterveinek közvetlen kerettantervi alapja.
Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához	Az érintett tanulók együttnevelése esetén a szakértői véleményben foglaltak és a hatályos irányelv szerint alkalmazandó.

Az 5–8. évfolyamon alkalmazott tantárgyi kerettantervek

Központi szabályozó / kerettanterv	Alkalmazás az Akadémián
Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam	Magyar nyelv és magyar irodalom helyi tanterve; a két tantárgy a helyi tantervben külön tantárgyként jelenik meg.
Matematika 5–8. évfolyam	Matematika.
Történelem 5–8. évfolyam	Történelem.
Állampolgári ismeretek 8. évfolyam	Állampolgári ismeretek a 8. évfolyamon.
Hon- és népismeret 5–8. évfolyam	Az Akadémia óratervében a 6. évfolyamon jelenik meg.
Etika 5–8. évfolyam	Etika.
Természettudomány 5–6. évfolyam	Természettudomány az 5–6. évfolyamon.
Kémia 7–8. évfolyam	Kémia.

Központi szabályozó / kerettanterv	Alkalmazás az Akadémián
Fizika 7–8. évfolyam	Fizika.
Biológia 7–8. évfolyam	Biológia.
Földrajz 7–8. évfolyam	Földrajz.
Élő idegen nyelv 5–8. évfolyam	Első élő idegen nyelvként angol nyelv.
Ének-zene 5–8. évfolyam	A központi fejlesztési feladatok teljesítését az Akadémia művészeti-szakmai képzéssel összehangolt helyi tanterve dokumentálja.
Vizuális kultúra 5–8. évfolyam	Vizuális kultúra.
Dráma és színház 5–8. évfolyam	A központi fejlesztési feladatok teljesítését az Akadémia művészeti-szakmai képzéssel összehangolt helyi tanterve dokumentálja.
Technika és tervezés 5–7. évfolyam	Technika és tervezés az 5–7. évfolyamon.
Digitális kultúra 5–8. évfolyam	Digitális kultúra.
Testnevelés 5–8. évfolyam	A mindennapos testnevelés és az artista szakmai mozgásanyag kapcsolatát a VIII.3. mellékletben egyértelműen, óraszám- és tananyagkapcsolattal kell rögzíteni.
Közösségi nevelés (osztályfőnöki) 5–8. évfolyam	Közösségi nevelés (osztályfőnöki).

A helyi tantervben a fenti kerettantervek fejlesztési feladatait és tanulási eredményeit tanévenkénti bontásban kell megjeleníteni. A helyi órakeretből biztosított többletórák az adott tantárgy egységes helyi tantervének részét képezik.

VIII.1.2. Heti óraterv az 5–8. évfolyamon

A táblázatban a „+” jellel feltüntetett óraszám az Akadémia helyi órakeretéből biztosított többletórát jelöli. Az óraszám nélküli, csillaggal jelölt művészeti és testnevelési tartalmak megvalósításának sajátos rendjét a szakmai helyi tantervi melléklet rögzíti.

Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar irodalom	2 + 1	2	2	2
Magyar nyelv	2	2 + 1	1 + 1	1 + 1
Első élő idegen nyelv (angol)	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1
Matematika	4	4	3 + 1	3 + 1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	–	–	–	1
Hon- és népismeret	–	1	–	–
Etika	1	1	1	1
Természettudomány	2	2	–	–
Kémia	–	–	1	2
Fizika	–	–	2	1
Biológia	–	–	2	1
Földrajz	–	–	1	2
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	–

Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Digitális kultúra	1	1	1	1
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Ének-zene*	–	–	–	–
Dráma és színház*	–	–	–	–
Testnevelés*	–	–	–	–
Közismereti óraszám (kötelező / helyi órakerettel)	20 / 22	21 / 23	22 / 25	22 / 25
Szakmai tárgyak órászáma	15	15	15	15
Heti összerhelés	37	38	40	40

* A művészeti és testnevelési tartalmak szakmai tantárgyi integrációja a párhuzamos művészeti oktatás sajátos képzési rendszerében valósul meg. Az integráció konkrét tantárgyi, óraszám- és tananyagkapcsolatait a VIII.3. Artista művészeti-szakmai helyi tantervek és órahálók mellékletnek egyértelműen tartalmaznia kell.

VIII.1.3. A helyi órakeret felhasználása

Helyi többletóra rendeltetése	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar irodalom	1	–	–	–
Magyar nyelv	–	1	1	1
Első élő idegen nyelv (angol)	1	1	1	1
Matematika	–	–	1	1
Helyi órakeret összesen	2	2	3	3

A helyi órakeret felhasználása a központi tantervi követelmények eredményes teljesítését támogatja. A helyi többletóra az érintett tantárgy teljes helyi tantervi órászámának része, ezért annak tananyagát, fejlesztési feladatait és értékelési követelményeit az adott tantárgy helyi tantervében kell megjeleníteni.

VIII.1.4. Éves óratervezés és dokumentálás

Az éves tantárgyi órászámokat a heti helyi tantervi órászám és az adott tanév rendje szerinti tanítási hetek figyelembevételével kell a tanmenetekben és az éves végrehajtási dokumentumokban megtervezni. Az éves tervezés nem módosíthatja a Pedagógiai Programban jóváhagyott heti órakeretet, a tantárgyi struktúrát vagy a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket.

VIII.1.5. Értékelés és továbbhaladás

Az értékelés és a magasabb évfolyamra lépés közös intézményi szabályait a Pedagógiai Program II. és IV. fejezete tartalmazza. Az egyes tantárgyak sajátos értékelési szempontjait, évfolyami követelményeit és tanulási eredményeit a tantárgyi helyi tantervek rögzítik. A helyi többletórák nem hoznak létre külön tantárgyi követelményszintet: az érintett tantárgy egységes helyi tantervének részét képezik.

VIII.2. KÖZÉPISKOLAI KÖZISMERETI HELYI TANTERVEK ÉS ÓRAHÁLÓK

A melléklet a párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzés közismereti helyi tantervi keretét és óratervét rögzíti. Az Akadémia középiskolai közismereti képzése az érettségi vizsgára történő teljes értékű felkészítést a művészeti-szakmai képzéssel összehangolt, legfeljebb heti negyvenórás tanuló óraterhelés keretében valósítja meg.

VIII.2.1. Alkalmazott központi tartalmi szabályozók

A középiskolai közismereti helyi tanterv jogi és tartalmi alapját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mindenkor hatályos szövege, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet helyi tantervre vonatkozó rendelkezései, továbbá az Oktatási Hivatal által közzétett „Kerettantervek a szakgimnáziumok 9–12. évfolyama számára” című tartalmi szabályozó és az abban meghatározott tantárgyi kerettantervek képezik. A szakgimnáziumi közismereti tantárgyak közül a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a történelem, az idegen nyelv, az állampolgári ismeretek, a digitális kultúra és a testnevelés esetében a szakgimnáziumi kerettantervi bevezető előírása alapján a gimnáziumi 9–12. évfolyamos tantárgyi kerettantervek alkalmazandók. A párhuzamos művészeti képzés sajátos közismereti és szakmai tartalmait az ezekhez kapcsolódó speciális kerettantervek, valamint a Pedagógiai Program VIII.3. melléklete egységes rendszerben konkretizálja.

Az alkalmazott központi tartalmi szabályozók

Központi szabályozó / kerettanterv	Alkalmazás az Akadémián
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről	A szakgimnáziumi és párhuzamos művészeti oktatás törvényi kerete; párhuzamos művészeti oktatásban a tanuló heti óraszám a legfeljebb negyven óra.
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet – Nemzeti alaptanterv	A középiskolai közismereti nevelés-oktatás tanulási területeinek, fejlesztési céljainak és alapóraszámainak központi alapja.
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § és 7/A. §	A helyi tanterv kötelező tartalma, a választott kerettantervek megnevezése és tanévenkénti helyi beépítése.
Oktatási Hivatal – Kerettantervek a szakgimnáziumok 9–12. évfolyama számára – Bevezető	A művészeti szakgimnáziumi közismereti és szakmai tantervi rendszer közvetlen központi kerete. Meghatározza, hogy mely közismereti tantárgyaknál kell a gimnáziumi kerettanterveket alkalmazni, továbbá rendelkezik a komplex természettudomány és a szakgimnáziumi Művészetek tantárgy sajátos kerettantervi aljáról.
Oktatási Hivatal – Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára	A szakgimnáziumi kerettantervi bevezető alapján a magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, állampolgári ismeretek, digitális kultúra és testnevelés tantárgyak közvetlen kerettantervi alapja.
Oktatási Hivatal – Természettudomány kerettanterv a művészeti szakközépiskolák 9–12. évfolyama számára	Az Akadémia óratervében szereplő komplex természettudományos képzés speciális kerettantervi alapja.
100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet és a hatályos részletes érettségi vizsgakövetelmények	Az érettségi vizsgára történő felkészítés központi követelményrendszere. Az emelt szintű felkészítéshez külön kerettanterv nem készül; a részletes vizsgakövetelmények irányadók.
Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához	Az érintett tanulók együttnevelése esetén a szakértői véleményben foglaltak és a hatályos irányelv szerint alkalmazandó.

A 9–12. évfolyamon alkalmazott közismereti kerettantervek

Központi szabályozó / kerettanterv	Alkalmazás az Akadémián
Magyar nyelv és irodalom 9–12. évfolyam	Magyar nyelv és magyar irodalom helyi tanterve; az Akadémián külön tantárgyként jelennek meg.
Matematika 9–12. évfolyam	Matematika.
Történelem 9–12. évfolyam	Történelem.
Állampolgári ismeretek 12. évfolyam	Állampolgári ismeretek a 12. évfolyamon.
Első idegen nyelv 9–12. évfolyam	Első élő idegen nyelvként angol nyelv.
Digitális kultúra 9–11. évfolyam	Digitális kultúra.
Testnevelés 9–12. évfolyam	Az előadó-művészeti szakmai képzéssel történő óraszám- és tartalmi kapcsolatot a VIII.3. melléklet rögzíti.
Közösségi nevelés (osztályfőnöki) 9–12. évfolyam	Közösségi nevelés (osztályfőnöki).
Természettudomány kerettanterv a művészeti szakközépiskolák 9–12. évfolyama számára	Az Akadémia óratervében „Komplex természettudomány” megnevezéssel, a speciális művészeti kerettanterv alapján.
Művészetek – a szaggimnáziumok számára közzétett tantárgyi kerettanterv	A szaggimnáziumi Művészetek tantárgy központi tartalmi alapja. Az Akadémia helyi megvalósítása a művészeti profilhoz igazodó cirkusztörténeti és művészetelméleti kapcsolódásokat épít be a központi követelmények megtartásával. A szakmai tartalmi kapcsolódásokat a VIII.3. melléklet rögzíti.

Az Oktatási Hivatal tájékoztatása alapján az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez nem készült külön tantárgyi kerettanterv; e felkészítés során a hatályos részletes érettségi vizsgakövetelmények alkalmazandók.

VIII.2.2. Heti óraterv a 9–13. évfolyamon

Az alábbi óraterv a helyi órakeret érettségi felkészítésre történő tantárgyi felosztását már beépítve mutatja. Így a heti közismereti összes óraszám a 9–12. évfolyamon egyértelműen és kettős beszámítás nélkül ellenőrizhető; a 13. évfolyam teljes órakerete szakmai órakeretként jelenik meg.

Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar irodalom	2	2	2	3	–
Magyar nyelv	2	2	2	2	–
Első élő idegen nyelv (angol)	5	5	5	4	–
Szakmai idegen nyelv	–	–	–	–	4****
Matematika	4	4	4	4	–
Történelem	2	2	3	4	–
Állampolgári ismeretek	–	–	–	1	–
Digitális kultúra	2	1	1	–	–
Művészetek*	–	–	–	1	1****
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	–
Komplex természettudomány**	2	2	2	2	–
Testnevelés***	(5)	(5)	(5)	(5)	–
Közismeret összesen	20	19	20	22	–
Szakmai tárgyak összesen	20	21	20	18	40
Heti összes óraszám	40	40	40	40	40

* A Művészetek tantárgy helyi tartalma az Akadémia művészeti profiljához igazodó cirkusztörténeti és művészetelméleti kapcsolódásokkal valósul meg, a központi tartalmi követelmények megtartása mellett.

** A komplex természettudományos tartalom a művészeti szaktanintézményi képzésre irányadó központi tantervi szabályozással összhangban kerül megszervezésre.

*** A testneveléshez rendelt heti öt óra az Artista képzés szakmai mozgásanyagában és fizikai fejlesztési rendszerében jelenik meg. Ezt a szakmai órakeret tartalmazza, ezért a közismereti összes óraszám sorban nem kerül ismételt beszámításra.

**** A 13. évfolyam a szaktanintézmény szakmai évfolyama; a 9–12. évfolyamra közzétett közismereti kerettantervek erre az évfolyamra nem terjednek ki. A 13. évfolyamon feltüntetett Szakmai idegen nyelv és Művészetek tartalmát és óraszám-besorolását a VIII.3. szakmai helyi tanterv rögzíti. E két tantárgy óraszámát a szakmai órakeret része, ezért a közismereti összes órázámba nem számít bele.

VIII.2.3. Az érettségi felkészítésre fordított helyi órakeret felhasználása

Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Első élő idegen nyelv (angol)	1	1	1	–
Matematika	1	1	1	1
Magyar irodalom	–	–	–	1
Történelem	–	–	–	1
Érettségi felkészítési helyi órakeret összesen	2	2	2	3

Az érettségi felkészítésre fordított órakeret nem önálló, a tantárgyaktól elkülönülő „plusz tantárgy”, hanem a táblázatban megjelölt érettségi vizsgatárgyak helyi órázámat növeli. A VIII.2.2. óraterv ezért már ezekkel a többletórakkal növelt végleges heti tantárgyi órázámat tartalmazza.

VIII.2.4. A tanulói összerhelés ellenőrzése

Órakeret	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Közismereti órászám	20	19	20	22	–
Szakmai órászám	20	21	20	18	40
Heti összes órászám	40	40	40	40	40

A párhuzamos művészeti oktatásban a tanuló heti órázáma nem haladhatja meg a negyven órát. A közismereti és szakmai órakeretet ezért minden tanévi tantárgyfelosztás és órarend elkészítésekor együtt kell ellenőrizni. Az éves munkaszervezés a jóváhagyott helyi tantervi órázámatokat nem módosíthatja.

VIII.2.5. Éves óratervezés, értékelés és továbbhaladás

Az éves tantárgyi órázámatok a heti helyi tantervi órászám és az adott évfolyamra a tanév rendje szerint rendelkezésre álló tanítási hetek alapján kerülnek megtervezésre. Az érettségi évfolyam és a szakmai kimeneti évfolyam éves óratervezésekor a tanítási idő tényleges hossza és a vizsgaidőszak egyaránt figyelembe veendő. Az értékelés, beszámoltatás és továbbhaladás közös szabályait a Pedagógiai Program II. és IV. fejezete tartalmazza. A tantárgyak évfolyami fejlesztési feladatait, tanulási eredményeit, tananyagát, helyi kiegészítéseit és sajátos követelményeit a választott kerettantervekre épülő tantárgyi helyi tantervek rögzítik; ezekben a jelen óraterv heti órázámai irányadók.

VIII.3. Artista művészeti-szakmai helyi tanterv és óraháló

VIII.3.1. A helyi tanterv jogi, tartalmi és szerkezeti alapja

Az artista művészeti-szakmai képzés helyi tanterve a párhuzamos művészeti oktatásra és a felnőttoktatásra irányadó köznevelési szabályokra, a Nemzeti alaptanterv mindenkor hatályos rendelkezéseire, az Oktatási Hivatal által közzétett kerettantervekre, továbbá az Artista II. és Artista I. szakképesítések mindenkor hatályos programkövetelményeire és szakmai kerettanterveire épül. Egységes rendszerben szabályozza az 5–8. évfolyamos artista művészeti-szakmai alapozást, a 9–13. évfolyamos párhuzamos Artista II. képzést, az érettségire épülő 1/13–2/14. évfolyamos Artista II. képzést, valamint az Artista I. záró művészképző szakaszt.

Az 5–8. évfolyam közismereti nevelés-oktatásának óratervét a VIII.1. Általános iskolai helyi tanterv és óraháló tartalmazza. A jelen melléklet az ehhez kapcsolódó művészeti-szakmai képzést, annak órakeretét, fejlesztési logikáját és a 9–13. évfolyam Artista II. képzéséhez való kapcsolódását rögzíti. A két óraterv külön táblázatban szerepel, mert eltérő tartalmi szabályozás alá tartozik, pedagógiailag azonban egymásra épülő, egységes képzési utat alkot.

Jogi / tartalmi alap	Alkalmazása az Akadémia helyi tantervében
2011. évi CX. törvény 12. § (5)	A párhuzamos művészeti oktatásban a nevelő-oktató munka az ötödik vagy a kilencedik évfolyamon kezdődhet; a tanuló heti óraszama legfeljebb negyven óra.
2011. évi CX. törvény 27. § (5)	A tehetség kibontakoztatását és a felzárkóztatást szolgáló differenciált fejlesztésre osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított; a törvény egy-három fős differenciált foglalkozásokat nevesít.
2011. évi CX. törvény 27. § (9)	Az artista szakmai vizsgára felkészítő szakköznevelési képzésben a tanuló heti kötelező óraszama terhére tanulóként heti öt órában egy-három fős foglalkozást kell szervezni.
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet	A Nemzeti alaptanterv alapján meghatározott általános iskolai fejlesztési célok, tanulási területek és tartalmi követelmények központi alapja.
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § és 7/A. §	A pedagógiai program helyi tantervének kötelező tartalmi kerete; a kerettantervek tanév szerinti beépítése, a fejlesztési feladatok és tanulási eredmények arányos megvalósítása, valamint a tananyag-feldolgozás, ismétlés és gyakorlás tanulócsoportokhoz igazított időkeretének helyi meghatározása.
Oktatási Hivatal – Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára	Az 5–8. évfolyam közismereti fejlesztési feladatainak közvetlen alapja; a Dráma és színház kerettanterve is e tartalmi szabályozók között szerepel.
Artista II. programkövetelmény és szakmai kerettanterv	A 9–13. évfolyamos párhuzamos és az 1/13–2/14. évfolyamos érettségire épülő Artista II. képzés szakmai kimenetének, szakirányainak, tanulási eredményeinek és képesítővizsgakövetelményeinek kötelező szakmai alapja.
2011. évi CX. törvény 60. § (2), (7)–(10)	Az érettségire épülő képzés esti munkarendje felnőttoktatásban szervezhető; középfokú iskolában attól az évtől, amelyben a tanuló a huszonötödik életévét betölti, új tanévet kizárólag felnőttoktatásban kezdhet. Esti munkarendben a tanórak számának el kell érnie a nappali kerettantervi kötelező tanórai foglalkozások legalább 50%-át; a képzés egyéni felkészülésre is épülhet.
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 9. melléklet	A szakköznevelésben oktatható Artista II. és Artista I. szakképesítések, szakirányok és programkövetelmény-azonosítók hatályos jegyzéke. Az Akadémia a jelen helyi tantervet kizárólag az engedélyezett és a hatályos jegyzékben szereplő szakirányokra alkalmazza.

Jogi / tartalmi alap	Alkalmazása az Akadémia helyi tantervében
Artista I. programkövetelmény és szakmai kerettanterv	Az Artista I. egyéves, Artista II. szintre épülő művészképző szakaszának kötelező szakmai alapja. A kerettanterv szerint a párhuzamos képzés 6/14., illetve az érettségi utáni képzési út 3/15. évfolyamára vonatkozó többlet tananyag külön Artista I. tantervi szakaszt alkot.

A helyi tanterv a központi követelmények teljes körű megtartása mellett azok intézményi megszervezését határozza meg. A kerettantervi témakörök önálló tantárgyként, valamely tantárgy részeként, altantárgyként vagy egymással összehangolt fejlesztési egységként is megvalósulhatnak, ha a teljes előírt tananyag és tanulási eredmény igazolhatóan teljesül, és az integráció nem eredményez kettős óraszám-beszámítást.

VIII.3.2. Az 5–8. évfolyam művészeti-szakmai alapozó képzésének szerepe

Az 5–8. évfolyam művészeti-szakmai képzése az általános iskolai közismereti nevelés-oktatás mellett, a párhuzamos művészeti képzés részeként működő alapozó szakasz. Célja nem a korai, merev szakirányi besorolás, hanem a sokoldalú artista alapképességek, a biztonságos mozgáskultúra, a testtudat, a koordináció, a fizikai alapképességek, az eszközhasználat, a társművészeti érzékenység és az előadói kompetenciák fokozatos fejlesztése.

A képzés az Akrobatika, a Függőszer és az Ügyesség területeit valamennyi 5–8. évfolyamon stabil, egymásra épülő órakerettel biztosítja. A Tánc végig a mozgáskultúra, a ritmus, a zeneiség, a testtudat és a színpadi jelenlét fejlesztésének közös társművészeti alapja. Az 5–8. évfolyamon hivatalos Artista II. szakirány vagy fő szak még nem kerül kijelölésre; e szakasz feladata a későbbi orientáció és szakosodás szakmailag megalapozott előkészítése.

Az 5–8. évfolyam közismereti és szakmai órakerete együttesen 37, 38, 40, illetve 40 heti órát jelent, amely megfelel a párhuzamos művészeti oktatásra irányadó legfeljebb heti negyvenórás tanulói óraszámnak. A szakmai órakeret a VIII.1. közismereti órahálóval együtt értelmezendő.

VIII.3.3. Az 5–8. évfolyam helyi művészeti-szakmai órakerete

Modul	Tantárgy / fejlesztési terület	1/5.	2/6.	3/7.	4/8.
Artista alapok	Akrobatika	5	5	5	5
	Függőszer	3	3	3	3
	Ügyesség	3	3	3	3
Társművészetek	Tánc	2	2	2	2
	Drámajáték / színészmesterségi és előadóművészeti alapozás*	integrált	integrált	integrált	integrált
Helyi szakmai órakeret	Szabadon tervezhető szakmai órakeret**	2	2	2	2
	Szakmai tárgyak összesen***	15	15	15	15
	Közismereti tárgyak összesen	22	23	25	25
	Heti órakeret összesen	37	38	40	40

* Az „integrált” jelölés nem önálló heti többletóra. A drámajáték és a színészmesterségi-előadóművészeti alapozás az Artista alapok, a Tánc, a szabadon tervezhető szakmai órakeret, illetve szükség szerint kiegészítő fejlesztő foglalkozás keretében valósulhat meg. A közismereti Dráma és színház követelményeivel összehangolva, kettős óraszám-beszámítás nélkül kell megszervezni.

** A szabadon tervezhető szakmai órakeret felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, differenciált akrobatikai, függőszeres vagy ügyességi fejlesztésre, társművészeti és drámajátékos alapozásra, valamint szakmai orientációra használható.

*** Az artistaképzésben a szakmai képzéshez kapcsolódó, jogszabály alapján biztosítandó egyéni vagy kiscsoportos szakmai foglalkozások órakeretét el kell határolni a mindennapos testnevelés jogcímétől. A szakmai mozgásanyag és a testnevelés pedagógiailag összehangolható, de ugyanazon órakeret kettős jogcímen történő elszámolása nem megengedett.

VIII.3.4. A szabadon tervezhető szakmai órakeret, valamint a tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

A szabadon tervezhető szakmai órakeret és az Nkt. 27. § (5) alapján biztosított tehetséggondozó, illetve felzárkóztató foglalkozási időkeret két külön jogi és pedagógiai kategória. A szabadon tervezhető szakmai órakeret a heti 15 szakmai órán belül biztosít helyi tantervi rugalmasságot. Ezzel szemben a tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként biztosított további heti egy-egy óra az osztály számára rendelkezésre álló kiegészítő fejlesztési időkeret, amely nem válik automatikusan valamennyi tanuló heti két kötelező többletórájává.

Az Akadémia az 5–8. évfolyamon e törvényi kötelezettséget osztályonként heti egy óra tehetséggondozó és heti egy óra felzárkóztató fejlesztési időkeret tervezésével teljesíti tárgyaként. A foglalkozások szervezése az érintett tanulók tényleges szükségleteihez igazodó, egyéni vagy kislétszámú differenciált fejlesztésként történik. A konkrét tanulói részvétel meghatározásakor a tanulói heti terhelésre irányadó jogszabályi korlátokat meg kell tartani.

Kiegészítő fejlesztési időkeret tantárgyaként	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Tehetséggondozó/ Felzárkóztató foglalkozás	+1	+1	+1	+1

A „+1” jelölés osztályonként biztosított intézményi fejlesztési időkeretet jelent, nem a teljes osztály kötelező heti óraszámának növelését. A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások tanulói beosztását úgy kell megszervezni, hogy az egyes tanulók terhelése megfeleljen a párhuzamos művészeti oktatásra és az egyéb foglalkozásokra irányadó mindenkor hatályos szabályoknak.

A szakmai tehetséggondozás különösen a kiemelkedő technikai, koordinációs, előadói vagy zsánerspecifikus képességek célzott továbbfejlesztésére, a gyorsabban fejlődő tanulók differenciált terhelésére, kiegészítő technikák megismertetésére, valamint az egyéni alkotói és előadói kezdeményezések támogatására irányulhat. A szakmai felzárkóztatás célja az eltérő előképzettségből, fejlődési ütemből vagy valamely részterület hiányosságából eredő különbségek csökkentése, különösen az akrobatikai, függőszeres, ügyességi, koordinációs, erőnléti, mozgáskulturális és társművészeti alapok területén.

VIII.3.5. Drámajáték és előadóművészeti alapozás az 5–8. évfolyamon

A drámajáték és a dramatikus gyakorlatok az 5–8. évfolyamon a későbbi Színészmesterség, Színpadi mozgás és komplex előadóművészeti munka megalapozását szolgálhatják. Céljuk ebben az életkori szakaszban nem a professzionális színészi technikák korai elsajátíttatása, hanem az előadóművészi működéshez szükséges személyes, kommunikációs, együttműködési és színpadi kompetenciák életkorhoz igazodó fejlesztése.

- a test- és tértudat, a verbális és nonverbális kommunikáció, valamint a partnerérzékenység fejlesztése;
- az improvizációs, reakció- és alkalmazkodóképesség, a kreativitás és a fantázia erősítése;
- az önkifejezés, az önbizalom, a színpadi jelenlét és az előadói tudatosság megalapozása;

- a figyelem, koncentráció, csoportkohézió és együttműködési készség fejlesztése;
- a fellépési és teljesítményhelyzetekhez kapcsolódó feszültség felismerésének és kezelésének, az érzelmi önszabályozásnak és a színpadi biztonságának a támogatása.

A drámajáték pedagógiai eszközként biztonságos, kísérletező tanulási helyzetet teremt, amelyben a tanuló szerepváltással, improvizációval, etűd- és csoportmunkával szerezhet tapasztalatot. A fejlesztés nem terápiás tevékenység; funkciója az előadói önbizalom, a kommunikáció, a szociális tanulás és a teljesítményhelyzetekhez szükséges önszabályozás pedagógiai támogatása.

A drámajáték a szabadon tervezhető szakmai órakeretben, az Artista alapok és a Tánc társzművészeti kapcsolódásaiban, továbbá tehetséggondozó vagy felzárkóztató foglalkozás keretében is megszervezhető. A közismereti Dráma és színház kerettanterv fejlesztési feladataival való összehangolást a helyi tanterv és a tanmenetek dokumentálják.

VIII.3.6. Az 5–13. évfolyam egységes pedagógiai képzési íve

Az 5–8. évfolyam alapoó képzése és a 9–13. évfolyam Artista II. képzése nem két egymástól független rendszer, hanem eltérő szabályozási keretben megvalósuló, pedagógiailag összekapcsolt fejlődési folyamat. A képzési ív az általános artistaalapoktól a szakmai orientáción, a szakosodáson és az elmélyítésen keresztül vezet a képesítő vizsgára való komplex felkészítésig.

Képzési szakasz	Évfolyam	Pedagógiai-szakmai funkció	Fő hangsúly
I. alapoó szakasz	5–6.	Általános artistaalapok kialakítása	Sokoldalú mozgásfejlesztés, biztonság, koordináció, tánc, együttműködés
II. alapoó–orientáló szakasz	7–8.	A technikai alapok elmélyítése, egyéni adottságok megfigyelése	Komplexebb mozgásfeladatok, önállósodás, előadói alapok, szakmai önismeret
III. orientáció és szakosodás	9.	Felzárkóztatás, orientáció és egyéni szakmai út kijelölése	Az Artista alapok / Fő szak 12 órás keretének differenciált alkalmazása; szakosítás előtt 4 óra Akrobatika + 4 óra Függőszer + 4 óra Ügyesség
IV. szakirányi elmélyítés	10–12.	Szakirány- és zsánerfejlesztés	Fő szak, társzművészeti integráció, produkciós és technikai fejlődés
V. kimeneti, vizsgafelkészítő szakasz	13.	Komplex képesítővizsga-felkészítés	Intenzív fő szak, vizsgaprodukció, elméleti rendszerezés, pályakezdési felkészítés

VIII.3.7. A 9. évfolyam alapoó, felzárkóztató és differenciált szakosodási rendszere

A 9. évfolyam szakmai képzésének célja, hogy az eltérő előképzettséggel és eltérő intézményi előzménnyel érkező tanulók szakmai tudását közelítse, biztosítsa az Artista II. képzéshez szükséges közös alapokat, és megfelelő tapasztalati bázist teremtsen a későbbi szakosodáshoz.

Az alapoó képzésből továbbhaladó és a 9. évfolyamon közvetlenül belépő tanulóakra azonos heti szakmai órakeret és azonos kimeneti követelmény vonatkozik. Az Artista alapok / Fő szak heti 12 órás kerete nem félévekhez kötött: a tanuló szakmai előrehaladásához igazodva alapoó-orientációs vagy Fő szak funkciót tölthet be. A szakosítással még nem rendelkező tanuló orientációs képzésében e 12 órás keret három, egymással azonos súlyú területre tagolódik: heti 4 óra Akrobatika, heti 4 óra Függőszer és heti 4 óra Ügyesség.

Ha az alapoó képzésből továbbhaladó tanuló szakosítása már megtörtént, a 12 órás keret a tanév kezdetétől Fő szak képzésként folytatható. Ha a szakosítás még nem történt meg, illetve a 9. évfolyamon közvetlenül belépő tanuló esetében a szakosítás megalapozásához további szakmai

tapasztalatszerzés szükséges, a 12 órás keret az Akrobatika, a Függszer és az Ügyesség heti 4-4-4 órás orientációs rendszerében biztosítja az általános artistaalapok megszilárdítását, a hiányzó szakmai előismeretek pótlását és a szakosítás előkészítését. A szakosítás megtörténtétől a teljes 12 órás keret - további óraszámváltozás nélkül - a választott szakirányhoz és zsánerhez kapcsolódó Fő szak képzésére fordítandó. Az alapozó-orientációs szakasz szakmailag indokolt esetben a 9. évfolyam teljes tanévében fenntartható.

A 9. évfolyamon közvetlenül belépő tanulók a tanév kezdetétől részt vesznek a 9. évfolyam valamennyi közös szakmai és társművészeti tantárgyának oktatásában. A 0,5 heti órászámmal jelölt elméleti vagy szakmai alapozó tárgyak órászáma a teljes tanévre vonatkozó éves átlagos heti órászám; azok a teljes éves órakeret megtartásával tömbösített formában is megszervezhetők.

A szakosítás szakmai-pedagógiai döntés, amelynek célja nem a korai és merev besorolás, hanem annak meghatározása, hogy a tanuló számára mely szakirány és zsáner, illetve indokolt esetben mely zsánerkombináció biztosítja a legeredményesebb és legbiztonságosabb hosszú távú fejlődési utat.

VIII.3.8. A szakirányú képzés és a Társulati artista, valamint a Bohóc szakirány sajátosságai

Az Artista II. hivatalos szakirányait és programkövetelmény-azonosítóit az V. fejezet tartalmazza. A helyi órahálóban szereplő Fő szak órakerete az adott szakirány programkövetelménye és a tanuló azon belüli zsánerfejlődése szerint használható fel.

A 10–12. évfolyamon a szakmai képzés súlypontja fokozatosan a szakirány- és zsánerspecifikus technikai fejlesztésre kerül. A növekvő szakmai önállóság mellett továbbra is fenn kell tartani azokat az általános artista-, társművészeti, fizikai és biztonsági kompetenciákat, amelyek a választott szakirány eredményes és biztonságos műveléséhez szükségesek.

Az Artista II. képzésben az egyéni és kislétszámú szakmai fejlesztést úgy kell megszervezni, hogy az Nkt. 27. § (9) szerinti követelmény teljesüljön: az artista szakmai vizsgára felkészítő szakgimnáziumi képzésben a tanuló heti kötelező órászáma terhére tanulónként heti öt órában egy-három fős foglalkozást kell biztosítani. E foglalkozások elsődlegesen a Fő szak, a zsánerspecifikus technikai fejlesztés és az egyéni szakmai progresszió keretében szervezhetők meg.

A Társulati artista szakirány választása 11. évfolyamtól indokolt. A Társulati artista képzése nem egyetlen zsánerhez kötött specializáció, hanem több artista terület összehangolt alkalmazására, a partneri és csoportos együttműködésre, a produkciós alkalmazkodásra és a sokoldalú előadói működésre készít fel. A szakirányon legalább két artista zsáner rendszeres tanulását kell biztosítani, lehetőség szerint eltérő szakirányi területekhez kapcsolódóan. A Fő szak órakerete ennek megfelelően több zsáner, valamint társulati és produkciós fejlesztési feladat között osztható meg.

A Bohóc szakirány megszervezésekor figyelembe kell venni annak sajátos előadóművészeti karakterét és a kerettanterv erre vonatkozó ajánlásait. A szakirányban az akrobatikai, légtorna-, zsonglőr- és egyensúlyozó alapismeretek elsődleges funkciója a széles artista tapasztalat, a mozgásos eszköztár és a karakterformáláshoz szükséges személyes szakmai élmény kialakítása. A Színézmesterség, a Pantomim és a Színpadi mozgás tartalmait a Bohóc szakirányban a szabadon tervezhető szakmai órakeret, illetve a Fő szak órakeretének szakmailag indokolt felhasználásával fokozott súlyt kaphatnak.

VIII.3.9. A társművészeti képzés

A társművészeti képzés az artistaművészi felkészítés szerves része. Feladata, hogy a technikai tudást mozgáskulturális, zenei, színpadi és előadói kompetenciákkal kapcsolja össze.

A Tánc az Akadémia Artista II. képzésében valamennyi 9–13. évfolyamon heti négy órában jelenik meg. A táncoktatás fejleszti különösen a testtudatot, koordinációt, tér- és ritmusérzéklet, mozgásminőséget, zeneiséget, dinamikai differenciáltságot, mozgásmemóriát, színpadi jelenléte és a mozgáson keresztül művészi kommunikációt. A heti négyórás keret az artistaképzés közös társművészeti minimuma.

A Pantomim kerettantervi tananyagtartalma az általános Artista II. képzésben elsősorban a Színeszmesterség, illetve a Színpadi mozgás fejlesztési rendszerébe integrálva valósul meg. Az integráció során a pantomim kerettantervi tartalmai – különösen a testtechnikai gyakorlatok, kifejező és szimbolikus mozgások, improvizáció és etűdmunka – nem hagyhatók el. Bohóc szakirány esetén a pantomim önálló vagy kibővített fejlesztési egységként is megszervezhető.

A Színeszmesterség, a Színpadi mozgás és a Zenei alapok az artistaprodukció művészi megformálását, a színpadi kommunikációt, az együttműködést és az előadói tudatosságot támogatják.

VIII.3.10. Cirkuszi alapismeretek és a képesítő vizsgára történő felkészítés

A Cirkuszi alapismeretek tantervi területei a képzés kezdetén alapoó formában jelennek meg annak érdekében, hogy a tanuló már szakmai tanulmányai elején rendelkezzen a biztonságos munkavégzéshez, az egészségtudatos szakmai fejlődéshez és a cirkuszművészet kulturális-szakmai környezetének megértéséhez szükséges alapvető ismeretekkel.

A képzés középső szakaszában e tudáselemek jelentős része a mindennapi szakmai munkában, a próbafolyamatokban és a produkciós helyzetekben alkalmazott tudássá válik.

A 13. évfolyam a képesítő vizsgára történő intenzív, komplex felkészítés szakasza. A Fő szak magas óraszama a technikai és művészeti kimenet stabilizálását, a vizsgaprodukció kidolgozását, a szakmai állóképesség és biztonság fejlesztését, valamint a színpadi alkalmazás elmélyítését szolgálja. Ezzel párhuzamosan ismét koncentráltan jelennek meg a munkavédelmi, cirkusztörténeti, vállalkozási, életmódbeli és edzéselméleti ismeretek, amelyek ezen a szinten már rendszerező, alkalmazó és pályakezdésre felkészítő funkciót töltenek be.

Az elméleti szakmai tartalmak – a kerettantervi követelmények és a teljes éves órakeret megtartása mellett – pedagógiaailag indokolt esetben tömbösített formában is megszervezhetők.

VIII.3.11. A szabadon tervezhető szakmai órakeret a 9–13. évfolyamon

A szabadon tervezhető szakmai órakeret nem azonos a tanuló által szabadon választható foglalkozásokkal. A keret az intézmény helyi tantervi mozgásterét biztosítja, és az adott évfolyam, tanulócsopórt, szakirány, zsáner és egyéni fejlődési szükséglet alapján használható fel.

- felzárkóztatásra és hiányzó szakmai alapok pótlására;
- tehetséggondozásra és emelt intenzitású szakmai fejlesztésre;
- Fő szak vagy zsáner fejlesztésére;
- második vagy kiegészítő zsáner tanulására;
- Társulati artista többzsáneres képzésére;
- Bohóc szakirány társművészeti, pantomim- és előadói fejlesztésére;
- produkciós munkára;
- célzott fizikai, technikai vagy művészeti fejlesztésre;

- a 13. évfolyamon kiemelten a képesítő vizsgára és a vizsgaprodukcióra történő felkészítésre.

A szabadon tervezhető szakmai órakeret konkrét tanévi felhasználását az intézmény szakmai vezetése a szakmai munkaközösségek és az érintett szakmai pedagógusok bevonásával, az éves szakmai tervezés keretében határozza meg. A felhasználás nem módosíthatja az adott évfolyam teljes heti órakeretét, és nem eredményezheti kötelező kerettantervi vagy programkövetelményi tartalom elhagyását.

A Művészetek tantárgy a 12. évfolyamon a VIII.2. közismereti óraháló része, míg az 5/13. szakmai évfolyamon heti 1 órában a szakmai órakeret részeként jelenik meg. A tantárgy az Akadémia művészeti profiljához igazodó cirkusztörténeti és művészetelméleti kapcsolódásokkal valósul meg. A szakmai Cirkusztörténet tantárggyal fennálló tartalmi kapcsolat nem jelent kettős óraszám-beszámítást.

Az Akadémia artistaképzésében a szakmai mozgásanyag és a testnevelés terhelésszervezése összehangolandó. A szakmai képzésben biztosított, jogszabály alapján szervezett szakmai foglalkozások és a mindennapos testnevelés azonban eltérő jogcímek; ezért az óratervekben és az intézményi nyilvántartásokban nem szerepelhetnek ugyanazon órák kettős teljesítésként. A részletes órakereteket és tantárgyi hozzárendeléseket a hatályos helyi tantervek tartalmazzák.

VIII.3.12. A párhuzamos Artista II. szakmai képzés helyi heti órakerete

Modul	Tantárgy / fejlesztési terület	1/9.	2/10.	3/11.	4/12.	5/13.
Artista alapok / Fő szak	Artista alapok / Fő szak	10+2*	10+2	10+2	10+2	10+6
Társművészetek	Színészmesterség	–	2	–	–	–
	Tánc	4	4	4	4	4
	Pantomim**	integrált	integrált	integrált	integrált	integrált
	Színpadi mozgás**	–	–	–	–	2
	Zenei alapok***	0,5	–	–	–	–
Cirkuszi alapismeretek	Artista munkavédelem***	0,5	–	–	–	2
	Cirkusztörténet***	0,5	–	–	–	2
	Cirkuszművészeti vállalkozás	–	–	–	–	2
	Artista életmód***	0,5	–	–	–	2
	Artista edzéselmélet	–	–	1	–	2
Helyi szakmai órakeret	Akrobatika****	2	2	0–2	0–2	0–2
	Szabadon tervezhető szakmai órakeret*****	-	1	1–3	0–2	1–4
Szakmai kommunikáció	Szakmai idegen nyelv	–	–	–	–	4
	Szakmai tárgyak összesen	20	21	20	18	40
	Közismereti tárgyak összesen	20	19	20	22	–
	Heti órakeret összesen	40	40	40	40	40

* A 9. évfolyamon az Artista alapok / Fő szak heti 12 órás kerete egységes és nem félévekhez kötött. A) Alapozóból továbbhaladó tanuló: ha szakosítása már megtörtént, a 12 órás keret a tanév kezdetétől Fő szak; szakosítás hiányában az alapozó, felzárkóztató és orientációs képzés a szakosításig folytatható. B) A 9. évfolyamon közvetlenül belépő tanuló: a 12 órás keret a szakosításig alapozó, felzárkóztató és orientációs funkciót tölt be. Ebben a szakaszban a 12 óra megoszlása: Akrobatika 4 óra, Függőszer 4 óra, Ügyesség 4 óra. A szakosítás megtörténtétől a teljes 12 órás keret Fő szak órakeretté alakul; az orientációs óraszámok és a Fő szak órászáma nem adódnak össze. A 9. évfolyamon a már szakosított tanulók számára – a belépési úttól függetlenül – a szabadon tervezhető szakmai órakeret terhére heti 2 óra Akrobatika kötelező. A szakosításig külön 2 órás Akrobatika nem adódik.

hozzá a kerethez, mivel az alapozó-orientációs szakaszban az Akrobatika heti 4 órában a 12 órás kereten belül szerepel. Az alapozó-orientációs szakasz szakmailag indokolt esetben a teljes 9. évfolyamon fenntartható. Mindkét belépési út tanulói a 9. évfolyam valamennyi közös szakmai és társművészeti tantárgyának oktatásában a tanév kezdetétől részt vesznek.

****** A Pantomim és a Színpadi mozgás kerettantervi tananyagtartalma az általános képzésben elsősorban a Színészmesterség és a Tánc keretében integráltan valósul meg, a produkciókészítés tükrében. Bohóc szakirány esetén önálló vagy emelt intenzitású fejlesztési egységként is megszervezhető.

******* A 0,5 heti óraszám a 9. évfolyam teljes tanévére vonatkozó éves átlagos heti óraszám. A tananyag a teljes éves órakeret megtartásával tömbösített formában is megszervezhető.

******** Az Akrobatika a szabadon tervezhető szakmai órakeret terhére kerül megszervezésre, ezért az óraszám a szakmai tárgyak összes óraszámát nem növeli. A 2/10. évfolyamon heti 2 óra Akrobatika kötelező. A 3/11., 4/12. és 5/13. évfolyamon az Akrobatika 0–2 órában, a fő szak tanárának szakmai döntése alapján szervezhető; igénybevétele nem kötelező. Ezeken az évfolyamokon az Akrobatika speciális, a tanuló fő szakjának technikai, kondicionális és szakmai kiegészítését szolgáló fejlesztés. A foglalkozást az intézmény által kijelölt szaktanár, illetve szakmailag indokolt esetben a fő szak tanára is megtarthatja, amennyiben rendelkezik a szükséges szakmai kompetenciával.

********* A szabadon tervezhető szakmai órakeret sorában feltüntetett óraszám az Akrobatikára fordított órák levonása után fennmaradó keretet mutatja. A 9. évfolyamon a 0–2 órás tartomány a szakosítás állapotától függ: szakosított tanulónál a 2 órás keretet a kötelező Akrobatika használja fel, szakosítás előtt a 2 óra szabadon tervezhető. A 2/10. évfolyamon a kötelező heti 2 óra Akrobatika után heti 1 óra marad szabadon tervezhető. A 3/11–5/13. évfolyamon, ha a fő szak tanára az Akrobatikát nem tartja szükségesnek, a teljes eredeti szabadon tervezhető szakmai órakeret – rendre 3, 2, illetve 3 óra – más szakmai célra használható fel. A fennmaradó keret felhasználható különösen felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, kiegészítő zsáner- vagy produkciós fejlesztésre; az 5/13. évfolyamon elsődlegesen a képesítő vizsgára, a vizsgaprodukcióra és az egyéni szakmai kimenetre történő intenzív felkészítésre.

VIII.3.13. A párhuzamos Artista II. helyi tanterv alkalmazása

A jelen mellékletben meghatározott koncentrikus tananyagépítési, differenciálási, felzárkóztatási, tehetséggondozási, társművészeti integrációs, biztonság- és terheléstudatos, valamint vizsgafelkészítési pedagógiai elvek a Pedagógiai Program hatálybalépésétől az artista művészeti-szakmai képzés valamennyi érintett évfolyamának szakmai munkájában irányadók, amennyiben alkalmazásuk nem változtatja meg az adott tanulóra irányadó kötelező órakeretet vagy kimeneti követelményt.

A szakmai tananyag korszerűbb szervezése, a tananyag koncentrikus feldolgozása, a kerettantervi témakörök integrált vagy tömbösített megvalósítása, valamint a differenciált szakmai fejlesztés nem jelenthet követelménycsökkentést. Az integrációt és a tömbösítést a helyi tantervben, a tanmenetekben és az éves szakmai dokumentációban úgy kell megjeleníteni, hogy a teljesítendő tananyag, órakeret és tanulási eredmény egyértelműen nyomon követhető legyen.

A Pedagógiai Program vagy a helyi tanterv olyan módosításának bevezetése, amely az adott évfolyam kötelező óraszámát, tantárgyi szerkezetét vagy tantervi követelményeit megváltoztatja, a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott bevezetési rend szerint történik.

VIII.3.14. Az érettségire épülő, két évfolyamos Artista II. képzés jogi és tantervi helye

Az intézmény az Artista II. – 4 0215 01 szakképesítés megszerzésére érettségire épülő, két évfolyamos szakmai képzést szervez az 1/13. és 2/14. évfolyamon, nappali és esti munkarendben. A képzés közismereti nevelés-oktatást nem tartalmaz; teljes képzési ideje az Artista II. szakirányok – Akrobata, Bohóc, Egyensúlyozó, Légtornász, Társulati artista és Zsonglőr – programkövetelmény szerinti követelményeinek teljesítésére, valamint a képesítő vizsgára történő felkészülésre szolgál.

Az esti munkarend a felnőttoktatás keretében szervezett képzési forma. Középfokú iskolában attól az évtől kezdődően, amelyben a tanuló a huszonötödik életévét betölti, új tanévet kizárólag felnőttoktatásban kezdhet. Esti munkarendben a tanórak számának el kell érnie a nappali rendszerű oktatás kerettantervi kötelező tanórai foglalkozásainak legalább ötven százalékát. A jelen helyi tantervben meghatározott heti 19–19 órás esti szakmai keret intézményi órakeret: az 1/13. évfolyam nappali 34 órájának 55,9%-át, a 2/14. évfolyam nappali 35 órájának 54,3%-át biztosítja, ezért a törvényi minimumot meghaladja. Az esti képzés az irányított tanórai munka mellett az Nkt. szerint egyéni felkészülésre is épülhet.

Az érettségire épülő képzés tantárgyi szerkezete a párhuzamos Artista II. helyi tantervében szereplő szakmai tantárgyakra és fejlesztési területekre épül. A Szakmai idegen nyelv az intézmény helyi tantervi döntése alapján, a párhuzamos képzés 5/13. évfolyamán már alkalmazott szakmai nyelvi fejlesztéshez kapcsolódva jelenik meg az 1/13. évfolyamon. A kerettantervi tartalmak eltérő időbeli súlyozása és a rövidebb képzési idő intenzívebb tanulásszervezése nem eredményezheti kötelező szakmai tartalom, tanulási eredmény, biztonsági követelmény vagy programkövetelményi kimenet elhagyását.

A 2/14. évfolyam nappali képzése az Artista II. képesítő vizsgát közvetlenül megelőző záró szakmai évfolyam. A záróévi szakmai törzs, a Fő szak, a társzművészeti és a képesítő vizsgára közvetlenül felkészítő szakmai tartalmak szerkezete a párhuzamos képzés 5/13. évfolyamának helyi szakmai rendszerével összhangban áll. A Szakmai idegen nyelv az érettségire épülő képzési úton az 1/13. évfolyamon kerül teljesítésre, ezért a 2/14. évfolyamon nem ismétlődik. A szakmai kerettantervi rendszerben a párhuzamos 5/13. és az érettségire épülő 2/14. záró évfolyam központi éves szakmai órakerete egyaránt 961 óra; a helyi óraszervezés e központi keret, valamint a helyi tantervben meghatározott többlet- és kiegészítő órák szabályos felhasználása mellett történik.

A párhuzamos Artista II. képzés 5/13. évfolyamán a heti 4 óra Szakmai idegen nyelv és a heti 1 óra Művészetek a szakmai órakeret részeként jelenik meg. Az érettségire épülő képzési út sajátossága, hogy a Szakmai idegen nyelv már az 1/13. évfolyamon, nappali munkarendben heti 4, esti munkarendben heti 2 órában kerül megszervezésre; a 2/14. évfolyamon ezért nem ismétlődik.

Jogi / tantervi alap	Követelmény	Helyi alkalmazás
Nkt. 60. § (2), (7)–(10)	A felnőttoktatás munkarendjei, életkori szabályai, az esti legalább 50%-os óraszám és az egyéni felkészülés lehetősége.	A nappali 34/35 órás és esti 19/19 órás helyi keret egymással jogszerű arányban áll.
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7/A. §	A kerettanterv tanév szerinti helyi beépítése; a fejlesztési feladatok és tanulási eredmények arányos teljesítése.	Az 1/13. és 2/14. évfolyam tananyaga eltérő súlyozással, de teljes körűen kerül megszervezésre.
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 9. melléklet	Az Artista II. hat hivatalos szakirányának és programkövetelmény-azonosítóinak jegyzéke.	A képzés kizárólag a hatályos jegyzék szerinti Artista II. szakirányokra készít fel.

Jogi / tantervi alap	Követelmény	Helyi alkalmazás
Artista II. szakmai kerettanterv és programkövetelmény	A két évfolyamos képzés szakmai tartalma, tanulási eredményei és kimeneti követelményei.	A helyi tanterv a párhuzamos képzés tantárgyi rendszerét intenzív, két évfolyamos szerkezetben alkalmazza; a 2/14. nappali záróévi szakmai törzse a párhuzamos 5/13. záróévi szakmai rendszerével összhangban áll.

VIII.3.15. Az 1/13. évfolyam orientációs és közvetlen szakosítási rendszere

Az 1/13. évfolyamon az Artista alapok / Fő szak heti 17 órás nappali, illetve 9 órás esti gyakorlati órakerete egységes és alternatív módon használható fel. A szakirányba még nem sorolt tanuló esetében e teljes gyakorlati órakeret orientációs funkciót tölt be. Az orientáció célja a tanuló szakmai képességprofiljának, technikai és fizikai adottságainak, művészi érdeklődésének, biztonságos fejleszthetőségének és szakmai irányultságának feltárása, valamint a megfelelő szakirány és zsáner meghatározásának előkészítése.

Amennyiben a tanuló szakosítása már a felvételtől vagy az 1/13. évfolyam során megtörténik, az Artista alapok / Fő szak teljes, heti 17 órás nappali, illetve 9 órás esti gyakorlati órakerete további óraszámváltozás nélkül a választott szakirányhoz és zsánerhez kapcsolódó Fő szak képzésére fordítandó. A szakosítás megtörténtétől az orientációs képzés megszűnik; orientáció és zsáner-specifikus Fő szak ugyanazon tanuló esetében ugyanazon órakeret terhére párhuzamosan nem szervezhető, és óraszámok nem adódnak össze.

Az érettségire épülő Artista II. képzés rövid, két tanéves képzési idejére tekintettel az intézmény szakmailag elsődlegesen a közvetlen szakosítást támogatja, ha a felvételi eljárás, az előzetes szakmai tapasztalat és a tanuló képességprofilja alapján a választott szakirány és zsáner biztonságosan és megalapozottan kijelölhető. Az orientáció azoknál a tanulóknál tartható fenn, akiknél a szakirány meghatározásához további szakmai tapasztalatszerzés szükséges. Az 1/13. évfolyamon emellett a Szakmai idegen nyelv nappali munkarendben heti 4, esti munkarendben heti 2 órában támogatja a cirkuszi szaknyelv, a próbafolyamatok, a biztonsági és produkciós kommunikáció, valamint a nemzetközi szakmai környezetben szükséges kommunikációs kompetenciák fejlődését. A 2/14. évfolyamon a gyakorlati képzés súlypontja már a választott Fő szak, a zsáner-specifikus technikai és művészi elmélyítés, a produkcióépítés és a képesítő vizsgára történő közvetlen felkészítés.

VIII.3.16. Az érettségire épülő Artista II. képzés helyi heti órakerete

A nappali és esti munkarend helyi heti szakmai órakerete az alábbiak szerint alakul. A 2/14. évfolyam nappali záróévi szakmai törzse a párhuzamos Artista II. képzés 5/13. évfolyamának záróévi szakmai struktúrájával összhangban áll; a Szakmai idegen nyelv az érettségire épülő képzési úton az 1/13. évfolyamon kerül teljesítésre.

Modul	Tantárgy / fejlesztési terület	Nappali 1/13.	Nappali 2/14.	Esti 1/13.	Esti 2/14.
Artista alapok / Fő szak	Artista alapok / Fő szak*	10+7	10+6	9	11
Társzművészetek	Színészmesterség	2	–	1	–
	Tánc	4	4	2	2
	Pantomim**	integrált	integrált	integrált	integrált
	Színpadai mozgás**	–	2	–	1
	Zenei alapok	1	–	1	–
Szakmai kommunikáció	Szakmai idegen nyelv*****	4	–	2	–
Cirkuszi alapismeretek	Artista munkavédelem	1	2	1	1
	Cirkusztörténet	1	2	1	1
	Cirkuszművészeti vállalkozás	–	2	–	1
	Artista életmód	1	2	1	0,5
	Artista edzéselmélet	–	2	–	0,5
Helyi szakmai órakeret	Szabadon tervezhető szakmai órakeret***	3	3	1	1
	Szakmai tárgyak összesen	34	35	19	19

* Az 1/13. évfolyamon az Artista alapok / Fő szak órakerete egységes gyakorlati keret. Nappali munkarendben heti 17, esti munkarendben heti 9 óra. Szakosítás hiányában a teljes keret orientációs képzés; a szakosítás megtörténtétől a teljes keret a választott szakirány és zsáner Fő szak képzésére fordítandó. Az orientáció és a zsáner-specifikus Fő szak ugyanazon tanuló esetében nem párhuzamos képzési forma, óraszámuk nem adódnak össze. A 2/14. évfolyamon e keret kizárólag Fő szak, zsánerfejlesztési és vizsgafelkészítési funkciót tölt be; nappali munkarendben heti 16 óra.

*** A Pantomim és Színpadi mozgás kerettantervi tananyagtartalma a párhuzamos Artista II. helyi tantervvel azonos elv szerint elsősorban a Színészmesterség és a Tánc keretében integráltan valósul meg a produkciókészítés tükrében. Bohóc szakirány esetén önálló vagy emelt intenzitású fejlesztési egységként is megszervezhető.*

**** A szabadon tervezhető szakmai órakeret kizárólag a jelen helyi tantervben szereplő szakmai tantárgyak és fejlesztési területek megerősítésére használható fel. Különösen orientációra, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, egyéni szakmai fejlesztésre, Fő szak- vagy zsánerfejlesztésre, produkciós munkára, illetve a 2/14. évfolyamon a képesítő vizsgára és vizsgaprodukcióra történő intenzív felkészítésre fordítható. A felhasználás nem hozhat létre új önálló tantárgyat, nem módosíthatja a teljes heti órakeretet, és nem eredményezheti kötelező szakmai tartalom elhagyását.*

***** Az elméleti szakmai tartalmak a teljes éves órakeret és a tantervi követelmények megtartása mellett tömbösített formában is megszervezhetők. Az esti 0,5 heti óraszám a teljes tanévre vonatkozó éves átlagos heti óraszámként is teljesíthető.*

****** A Szakmai idegen nyelv az intézmény helyi tantervi döntése alapján az 1/13. évfolyamon nappali munkarendben heti 4, esti munkarendben heti 2 órában jelenik meg. A tantárgy célja a cirkuszi szaknyelv, a próbafolyamatok, a biztonsági és produkciós kommunikáció, valamint a nemzetközi szakmai környezetben szükséges kommunikációs kompetenciák fejlesztése.*

VIII.3.17. A két évfolyamos Artista II. helyi tanterv alkalmazása

Az 1/13. évfolyam képzési szerkezetének célja, hogy az érettségivel belépő tanuló szakmai előéletéhez igazodva a lehető legrövidebb időn belül kialakuljon a biztonságosan fejleszthető, egyéni szakmai út. Az intézmény ezért nem ír elő minden tanulóra egységes, merev orientációs időszakot, hanem a felvételi tapasztalatokra és a tanuló tényleges szakmai állapotára épít. A közvetlen szakosításra alkalmas tanuló az 1/13. évfolyam kezdetétől zsáner-specifikus Fő szak képzésben részesül; orientáció csak ott és addig alkalmazható, ahol és ameddig annak szakmai indoka fennáll. A heti szakmai órakereten belül a Szakmai idegen nyelv nappali munkarendben 4, esti munkarendben 2 órában jelenik meg; ennek biztosítása a Fő szak korábbi magasabb órakeretének csökkentésével történik, ezért a teljes heti szakmai óraszám nem változik.

A 2/14. évfolyamon a képzés egységesen kimenet- és vizsgaközpontú. Nappali munkarendben a záró évfolyam szakmai törzse és a vizsgára közvetlenül felkészítő szakmai tantárgyak súlya a párhuzamos Artista II. képzés 5/13. évfolyamának helyi rendszerével összhangban áll. Ennek megfelelően a Fő szak, a Tánc, a Színpadi mozgás, az Artista munkavédelem, a Cirkusztörténet, a Cirkuszművészeti vállalkozás, az Artista életmód, az Artista edzéselmélet és a szabadon tervezhető szakmai órakeret záróévi funkciót tölt be. A Szakmai idegen nyelv az érettségire épülő képzési úton az 1/13. évfolyamon teljesül, ezért a 2/14. évfolyamon nem jelenik meg újra. A Fő szak órakerete a választott zsáner technikai stabilizálását, művészi megformálását, a produkciós önállóság fejlesztését és a képesítő vizsgára történő felkészülést szolgálja. Esti munkarendben ugyanezek a záróévi szakmai tartalmak a felnőttoktatás csökkentett kontaktóraszámához igazodó órakeretben valósulnak meg.

A szabadon tervezhető szakmai órakeret éves felhasználását az intézmény szakmai vezetése a szakmai munkaközösségek és az érintett pedagógusok bevonásával határozza meg. A keret a tanuló egyéni szakmai szükségletéhez igazítható, azonban kizárólag a helyi tantervben szereplő tantárgyak és fejlesztési területek keretében használható fel. Elsődleges rendeltetése az 1/13. évfolyamon az orientáció, a közvetlen szakosítás támogatása, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás, a 2/14. évfolyamon pedig a Fő szak, a vizsgaprodukció és az egyéni szakmai kimenet intenzív fejlesztése.

A jelen óraterv nappali munkarendben az 1/13. évfolyamon heti 34, a 2/14. évfolyamon heti 35 szakmai órát, esti munkarendben heti 19–19 szakmai órát határoz meg. Az 1/13. évfolyam nappali 34 órás keretén belül 17 óra Artista alapok / Fő szak és 4 óra Szakmai idegen nyelv, esti munkarendben 9 óra Artista alapok / Fő szak és 2 óra Szakmai idegen nyelv szerepel. Az esti munkarendben biztosított óraszám mindkét évfolyamon meghaladja a nappali kerettantervi kötelező tanórai foglalkozásokhoz viszonyított, jogszabályban meghatározott ötven százalékos minimumot. A tanterv alkalmazása során ugyanazon órakeret kettős beszámítása nem megengedett.

VIII.3.18. Az Artista I. művészképző helyi tantervi alapja és helye a képzési rendszerben

Az Artista I. – 5 0215 01 szakképesítés az Akadémia artistaképzési rendszerének az Artista II. szintre épülő, magasabb szintű, egyéves művészeti-szakmai képzési szakasza. A képzés célja nem újabb általános alapozás, hanem a már megszerzett technikai és művészeti tudás magasabb szintű, önálló és alkotó alkalmazása, az egyéni művészi profil elmélyítése, az önálló produkcióalkotás, valamint a professzionális pályaműködésre történő felkészítés.

A 2026. szeptember 1-jétől hatályos működési engedély az Artista I. képzést egyéves képzési idővel, 6/14., illetve 3/15. évfolyamon, nappali és esti munkarendben engedélyezi. Az Artista I. szakirányait és programkövetelmény-azonosítóit az V.1.2. fejezet tartalmazza; az Artista I-be történő felvétel részletes rendjét az V.3.4. fejezet szabályozza. Az Artista II. szakképesítés megszerzése az Artista I. képzésbe történő automatikus továbbhaladást nem eredményez.

Az Artista I. kerettanterv egyértelműen rögzíti, hogy párhuzamos képzésben a 9–13. évfolyamok, érettségi utáni képzésben pedig az 1/13–2/14. évfolyamok tantervi anyaga az Artista II. szakirány szerinti kerettantervvel egyezik meg. Az Artista I. kerettanterv saját, többlet tananyaga ezért a további egy évfolyamra, párhuzamos képzésben a 6/14., érettségi utáni képzésben a 3/15. évfolyamra vonatkozik. A jelen helyi óraterv ezt a záró, művészképző évfolyamot szabályozza.

Jogi / tantervi alap	Követelmény	Helyi alkalmazás
Hatályos intézményi működési engedély	Artista I.; 1 év; 6/14. és 3/15. évfolyam; nappali és esti munkarend.	A helyi óraterv mindkét évfolyamjelölésre és mindkét engedélyezett munkarendre alkalmazható.
Artista I. szakmai kerettanterv	Az Artista I. többlet tananyaga a 6/14., illetve 3/15. évfolyam anyagát öleli fel; nappali szervezésben a záró évfolyam központi éves kerete 1008 óra.	A helyi tantárgyi struktúra a kerettantervi modulokat és témaköröket megtartja; az éves szervezésnek a kerettantervi kerethez kell igazodnia.
Nkt. 60. § (8)	Esti munkarendben a tanórák száma legalább a nappali rendszerű oktatás kötelező tanórai foglalkozásainak 50%-a.	A 20 órás esti helyi heti órakeret a 32 órás nappali keret 62,5%-a, ezért a törvényi minimumot meghaladja.
Pedagógiai Program V.3.4.	Az Artista I. felvétele külön jelentkezéshez és komplex szakmai-pedagógiai mérlegeléshez kötött.	Az óraterv csak az Artista I. képzésbe felvett tanulókra alkalmazható; automatikus Artista II. → Artista I. továbbhaladás nincs.

VIII.3.19. Az Artista I. évfolyamjelölés és a képzési utak értelmezése

Az Artista I. képzés évfolyamjelölésében a „6/14.” és a „3/15.” nem két egymást követő Artista I. évfolyamot, hanem két eltérő előzményű képzési út azonos, egyéves művészképző szakaszát jelöli. A táblázatokban ezért a „6/14., illetve 3/15. évfolyam” megfogalmazás alkalmazandó; az „és” vagy a „vagy” önmagában kevésbé pontos.

Képzési út	Közvetlen előzmény	Artista I. évfolyam	Munkarend
Párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzési út	Az Artista II. szakmai képzési szakasz teljesítése és az Artista I. felvételi döntés	6/14.	Nappali vagy esti
Érettségi utáni szakgimnáziumi képzési út	Az 1/13–2/14. évfolyamos Artista II. képzés teljesítése és az Artista I. felvételi döntés	3/15.	Nappali vagy esti

VIII.3.20. Az Artista I. szakmai-pedagógiai szerkezete

Az Artista I. képzés a technikai tudás önálló művészi alkalmazására épül. A kerettantervi tartalmak ezért három egymással szorosan összefüggő területet alkotnak: a cirkuszművészeti ismeretek az önálló produkció elméleti és technikai megtervezését, a társművészeti ismeretek az előadói és összművészeti megformálást, a szakirány szerinti produkció pedig az önálló alkotói és előadói megvalósítást támogatja.

A Cirkuszelmélet témakörei között szerepel többek között az esztétika, dramaturgia, látványtervezés és a produkciókészítés elmélete, továbbá történeti és művészetelméleti összefüggések. A helyi óratervben ezért külön „Cirkusztörténet” tantárgy helyett a kerettanterv szerinti Cirkuszelmélet megnevezést kell alkalmazni. A kerettanterv önálló tantárgyként nevesíti a Cirkusztechnikát is, amely a cirkuszi, színházi, filmes és egyéb fellépési környezet technikai, biztonsági és együttműködési követelményeire készít fel.

A társművészeti blokkban a Színművészet, a Táncművészet, a Zeneművészet, valamint a Jelmez- és divattörténet nem kiegészítő jellegű tartalmak, hanem az önálló artistaprodukció művészi megformálásának eszközei. A nappali munkarendben biztosított heti hat óra Táncművészet, illetve

az esti munkarendben biztosított heti négy óra a mozgásminőség, zeneiség, kompozíciós gondolkodás és előadói jelenlét magasabb szintű fejlesztését szolgálja.

A szakirány szerinti produkciós blokk a képzés súlypontja. Feladata a választott szakirány és zsáner technikai tudásának stabilizálása, zsánerkombinációk tudatos alkalmazása, a produkciókészítés gyakorlata, a próbafolyamat önálló szervezése, a gyakorló fellépésekre és a képesítő vizsgára történő felkészítés. A produkciós fejlesztésben az egyéni szakmai út, a biztonságos végrehajthatóság és a művészi önállóság egyszerre érvényesítendő.

VIII.3.21. Artista I. helyi heti óraterv – 2026/2027. tanévtől alkalmazandó

A helyi heti óraterv a kerettanterv tantárgyi szerkezetét követi. A nappali munkarend heti 32 órás, az esti munkarend heti 20 órás jelenléti szakmai kerettel működik. Az esti órakeret az Nkt. 60. § (8) szerinti legalább 50%-os követelményt teljesíti. A nappali éves szervezés során a kerettanterv 6/14., illetve 3/15. évfolyamra meghatározott 1008 órás központi keretéhez kell igazodni; az éves óraszám teljesítése szükség szerint tömbösített szakmai blokkokkal, produkciós napokkal és más, a kerettanterv szerinti szervezési formákkal biztosítható.

Modul	Tantárgy / fejlesztési terület	Nappali 6/14., illetve 3/15.	Esti 6/14., illetve 3/15.
Cirkuszművészeti ismeretek	Cirkuszelmélet	2	1
	Cirkusztechnika	2	1
Társzművészeti ismeretek	Színművészet	4	2
	Táncművészet	6	4
	Zeneművészet	1	1
	Jelmez- és divattörténet	2	1
Szakirány szerinti produkció	Akrobata / Légtornász / Egyensúlyozó / Zsonglőr / Bohóc / Társulati artista produkció*	15	10
	Összesen	32	20

* A szakirány szerinti produkció megnevezése és tartalma a tanuló Artista I. szakirányához igazodik. Társulati artista szakirány esetén a produkciós órakeret a többzsánerez fejlesztés és a társulati artista szakirány sajátos tartalmai között osztható meg. A belső megosztás nem jelent a 15, illetve 10 órás produkciós órakereten felüli többletórát.

** Az elméleti és az arra alkalmas művészetelméleti tartalmak a kerettantervi éves órakeret és tanulási eredmények megtartásával tömbösített formában is megszervezhetők.

*** Az esti munkarend csökkentett jelenléti órászáma nem eredményezhet a programkövetelmény szerinti kimeneti, biztonsági vagy minőségi követelmények csökkentését; a képzés az irányított tanórai munka mellett az Nkt. felnőttoktatásra vonatkozó szabályai szerint egyéni felkészülésre is épülhet.

VIII.3.22. A Társulati artista szakirány és a produkciós órakeret alkalmazása

A Társulati artista szakirány az Artista I. képzésben is önálló hivatalos szakirány. A képzés sajátossága, hogy a tanuló szakmai profilja nem egyetlen zsáner kizárólagos elmélyítésére, hanem több artista terület magas szintű, összehangolt alkalmazására, a partneri és társulati együttműködésre, a produkciós rugalmasságra és a komplex színpadi jelenlétre épül.

A korábbi óratervben szereplő, zárójelben feltüntetett „Artista zsánerek” és „Társulati artista szak” óraszámok nem kezelhetők a produkciós kereten felüli, egymáshoz automatikusan hozzáadandó többletóraként. A jelen helyi tanterv ezért a Társulati artista szakirány teljes produkciós fejlesztését a nappali munkarendben heti 15, az esti munkarendben heti 10 órás produkciós kereten belül szabályozza; e keret belső felosztása a szakirány programkövetelménye, a tanuló zsánerösszetétele, a produkciós feladat és az egyéni szakmai fejlődési terv alapján történik.

A helyi tervezés során a Társulati artista tanuló számára biztosítani kell a szakirány kimeneti követelményeinek teljesítéséhez szükséges többzsánerez szakmai fejlesztést, ugyanakkor az órakeret belső megosztása tanévenként és tanulónként differenciálható.

VIII.3.23. Az Artista I. helyi tanterv alkalmazási szabályai

Az Artista I. helyi tanterv valamennyi szakirány esetében a mindenkor hatályos programkövetelmény szerinti képesítő vizsgára készít fel. A helyi óramegosztás, a tananyag integrált vagy tömbösített szervezése, valamint az egyéni produkciófejlesztés nem eredményezheti kötelező kerettantervi tartalom, tanulási eredmény, biztonsági követelmény vagy vizsgakövetelmény elhagyását.

A szakmai képzés megszervezésében elsődleges szempont a tanuló önálló művészi és szakmai működésének kialakítása. A szakmai pedagógus feladata ezen a szinten egyre kevésbé a pusztán technikai instrukció, és egyre inkább a magas szintű szakmai korrekció, az alkotói döntések támogatása, a próbafolyamat szakmai kontrollja, a biztonsági feltételek biztosítása, valamint a reflektív és felelős professzionális munkakultúra fejlesztése.

VIII.3.24. Tananyag, tanulási eredmények, értékelés, továbbhaladás és vizsgakapcsolat

Az artistaképzés helyi szakmai tanterve az Artista II. és Artista I. mindenkor hatályos szakmai kerettanterveinek és programkövetelményeinek tananyagát, fejlesztési feladatait és tanulási eredményeit az évfolyami és órakereti szerkezetben alkalmazza. A kerettantervi témakörök éves elosztását, a feldolgozás, ismétlés és gyakorlás konkrét időarányait a szakmai tanmenetek és tematikus tervek rögzítik oly módon, hogy a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7/A. §-a szerinti tanévi tagolás, arányos fejlesztés és nyomon követhetőség biztosított legyen.

A szakmai értékelés a Pedagógiai Program IV. fejezetében meghatározott intézményi értékelési elvekkel összhangban történik. Az artistaképzés sajátosságaira tekintettel diagnosztikus értékelés alkalmazható különösen a belépéskor, az alapozó és orientációs szakaszokban, valamint a szakosítás előkészítésekor; fejlesztő értékelés a mindennapi technikai, művészeti és produkciós munkában folyamatosan; szummatív értékelés pedig a tantervben és az éves szakmai munkatervben meghatározott mérési, beszámolási, produkciós és vizsgafelkészítési pontokon. A gyakorlati teljesítmény értékelésekor a technikai végrehajtás mellett a biztonság, a mozgásminőség, a művészi megformálás, az önállóság, a munkakultúra, az együttműködés és az egyéni fejlődési ív is figyelembe veendő.

A magasabb évfolyamra lépés feltétele az adott évfolyamra meghatározott helyi tantervi követelmények és tanulási eredmények teljesítése. A szakirány vagy zsáner kijelölése, módosítása önmagában nem azonos az évfolyamra lépésről szóló döntéssel; annak szakmai-pedagógiai feltételeit a szakosításra vonatkozó szabályok határozzák meg. Az Artista I. művészképzőbe történő felvétel külön eljárás és komplex szakmai-pedagógiai mérlegelés tárgya, ezért az Artista II. szakképesítés megszerzése automatikus továbbhaladási jogot nem keletkeztet.

Az Artista II. és Artista I. képzések kimenete a megfelelő szakirány mindenkor hatályos programkövetelménye szerinti képesítő vizsga. A vizsgára történő felkészítés a teljes képzési folyamat része; a záró évfolyamokon a fő szak, a produkciós munka, a társművészeti és szakmai-elméleti tartalmak súlyozása közvetlenül a vizsgakövetelmények biztonságos és művészileg megalapozott teljesítését szolgálja. A képesítő vizsga részletes követelményeit és vizsgatevékenységeit a mindenkor hatályos programkövetelmény határozza meg; a Pedagógiai Program e követelményeket nem csökkenti és nem írja felül.

Szabályozási terület	Helye / szakmai alapja	Alkalmazási elv
Tananyag és tanulási eredmények	Hatályos kerettantervek és programkövetelmények; VIII.3.1., VIII.3.13., VIII.3.17., VIII.3.23–24.	Tanévi szakmai tanmenetekben és tematikus tervekben konkrétan ütemezve.

Szabályozási terület	Helye / szakmai alapja	Alkalmazási elv
Órakeretek és tanulószervezés	VIII.3.3., VIII.3.12., VIII.3.16., VIII.3.21.	A szabadon tervezhető keretek, a tömbösítés és az integráció szabályai a táblázatok alatti megjegyzésekkel együtt alkalmazandók.
Értékelés és továbbhaladás	VIII.3.24. és a Pedagógiai Program IV. értékelési fejezete.	Diagnosztikus, fejlesztő és szummatív értékelés; évfolyamra lépés a tantervi követelmények teljesítésével.
Szakosítás és egyéni szakmai út	VIII.3.7–8., VIII.3.15., VIII.3.17.	A szakosítás időpontja szakmai alkalmassághoz és fejleszthetőséghez kötött; az orientáció és a Fő szak óraszama nem adódik össze.
Képesítő vizsga	VIII.3.10., VIII.3.17., VIII.3.23–24. és az adott szakirány programkövetelménye.	A helyi tanterv a központi vizsgakövetelményt változatlan kimenetként kezeli.

VIII.4. TÁRSMŰVÉSZETI SZAKMAI HELYI TANTERVEK ÉS ÓRAHÁLÓK

A melléklet a VI. fejezetben meghatározott társművészeti képzési keretek részletes tantervi végrehajtását rögzíti. Tartalmazza a képzésenkénti tantervi azonosítást, tantárgyi struktúrát, órakereteket, tanulási eredményeket, értékelési és továbbhaladási szabályokat, továbbá a helyi szakmai órakeret felhasználásának kereteit.

VIII.4.1. Alkalmazási kör és képzési keret

Az Akadémia társművészeti képzési rendszerében az alábbi szakképesítések indulhatnak. A helyi tanterv a hatályos működési engedélyre, az Oktatási Hivatal által közzétett kerettantervekre és programkövetelményekre, valamint a Pedagógiai Program közös nevelési és tanulószervezési szabályaira épül.

A képzések óratervezésénél a központi szakmai órakeretet, a helyi többlet- és szabadon felhasználható órakeretet, valamint a közismereti órákkal együtt számított tanulói heti terhelést együttesen kell kezelni. Párhuzamos művészeti oktatásban a heti tanulói óraszám legfeljebb negyven óra.

A helyi óratervek a központi szakmai tartalmak teljes körű megtartása mellett intézményi mozgásteret biztosítanak. A helyi többletóra nem eredményezhet központi tantervi tartalom elhagyását, és nem számítható be kétszer sem a közismereti, sem a szakmai órakeretbe.

A kerettanterv vagy a programkövetelmény módosulásakor az Akadémia a melléklet órakereti és tartalmi megfelelését felülvizsgálja; a mindenkor hatályos központi követelmény elsőbbséget élvez a korábbi helyi rendelkezéssel szemben.

Szakképesítés	Szakirány	PK-azonosító	Az Akadémia képzési státusz
4 0215 07 Színész II.	Színházi és filmszínész	02154062	Indulhat
5 0215 07 Színész I.	Színházi és filmszínész	02155064	Indulhat
4 0215 09 Táncos II.	Színházi táncos	02154080	Indulhat
5 0215 09 Táncos I.	Színházi táncos	02155084	Indulhat

VIII.4.2. Jogszabályi és központi tantervi alapok

A helyi tanterv kialakításakor kizárólag a mindenkor hatályos jogszabályokat és az Oktatási Hivatal által közzétett központi tantervi, programkövetelményi és vizsgadokumentumokat kell alkalmazni. A helyi tantárgyi és óraszám-struktúra ezek intézményi konkretizálását szolgálja.

Szabályozó / forrás	A VIII.4. szempontjából releváns tartalom
2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről	A nevelő-oktató munka Pedagógiai Program szerint folyik; párhuzamos művészeti oktatásban a tanulói heti óraszám legfeljebb negyven óra.
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § és 7/A. §	A helyi tanterv rögzíti a választott kerettantervet, a kötelező és helyi órakeretet, a kerettanterven felüli foglalkozások megnevezését, tananyagát és óraszámát, valamint az értékelés és továbbhaladás szabályait.
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 17/A. § és 9. melléklet	A szakgimnáziumban oktatható szakképesítések köre.
Oktatási Hivatal – szakgimnáziumi kerettantervek bevezető rendelkezései	A szakgimnáziumi évfolyamok közismereti és szakmai órakerete, a szabadon tervezhető helyi órakeret és a művészeti képzési terület sajátos óraszervezési szabályai.
Oktatási Hivatal – a négy szakképesítés hatályos kerettantervei és programkövetelményei	A képzések tantárgyi, témaköri, órakereti, tanulási eredmény- és képesítővizsga-követelményeinek közvetlen szakmai alapja.

VIII.4.3. A társművészeti helyi tantervek közös intézményi szabályai

VIII.4.3.1. Tanulásszervezés és órakeret

A tantárgyak és témakörök tanítási sorrendje a kerettantervben meghatározott szakmai logikához igazodik. A gyakorlati készségfejlesztő területek a képzés jellegéből adódóan koncentrikusan, ismétlésre, fokozatosságra és egyre összetettebb alkalmazásra épülhetnek. A témakörök feldolgozásának, ismétlésének, gyakorlásának és produkciós alkalmazásának konkrét időarányát az adott tanulócsoport szakmai fejlettsége alapján a pedagógus határozza meg, a helyi tanterv éves órakeretén belül.

A gyakorlati tantárgyak indokolt esetben csoportbontásban, egyéni vagy kiscsoportos formában, továbbá tömbösítve, próba- és produkciós folyamatba illesztve is megszervezhetők, ha a központi kerettantervi órakeret, a tanulói terhelés, a felügyelet és a munkavédelmi feltételek teljesülnek. A próbák és előadások tanítási óráként történő elszámolása csak a Pedagógiai Programban és a hatályos jogszabályokban meghatározott keretek között történhet.

VIII.4.3.2. A szabadon felhasználható szakmai órakeret

A szabadon felhasználható szakmai órakeret az intézmény helyi tantervi mozgástere. Nem azonos a tanuló által szabadon választható foglalkozással: a keret a képzésen belüli differenciált szakmai fejlesztést szolgálja, és a helyi óratervben külön soron vagy a megjelölt szakmai tantárgyak helyi többletóraként jelenik meg. A felhasználás minden esetben a központi kerettantervi tartalmak teljesítése mellett történik.

A keret különösen tehetséggondozásra, felzárkóztatásra és hiányzó szakmai alapok pótlására, egyéni vagy kiscsoportos technikai és művészi fejlesztésre, produkciós és repertoármunkára, célzott fizikai vagy előadói fejlesztésre, valamint a képesítő vizsgára és szakmai meghallgatásokra történő felkészítésre fordítható. A keret nem használható olyan órakeret kiváltására, amelyet a hatályos központi tantervi szabályozás meghatározott tantárgyra vagy kötelező szakmai területre rendel. A konkrét tanévi felhasználást a szakmai vezetés az érintett szakmai pedagógusok bevonásával

határozza meg; a döntés nem növelheti a jóváhagyott teljes órakeretet és nem eredményezhet kettős óraszám-beszámítást.

VIII.4.3.3. Értékelés

A szakmai tantárgyak értékelésére a Pedagógiai Program általános értékelési szabályai irányadók. A szakmai teljesítmény megítélése több forrásból történik: a folyamatos órai és próbafolyamatban végzett munka, a technikai és művészi fejlődés, az önálló feladatmegoldás, a partneri együttműködés, a szakmai fegyelem, a produkciós vagy bemutató teljesítmény, valamint szükség szerint elméleti, szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati beszámoló együttes figyelembevételével.

A gyakorlati művészeti teljesítmény értékelése nem szűkíthető kizárólag technikai nehézségre. A tanuló fejlettségi szintjéhez igazodóan értékelni kell a biztonságos végrehajtást, a pontosságot, a test- és eszközhasználatot, a színpadi jelenléteket, a zeneiséget, az interpretációt, a kreativitást, az instrukciók alkalmazását, a próbafegyelmet és az együttműködést is.

A képesítő vizsga követelményeit, vizsgatevékenységeit, időtartamát és értékelési szabályait nem a helyi értékelési rendszer állapítja meg: ezekre minden esetben az adott időpontban hatályos programkövetelmény és az Oktatási Hivatal által közzétett kapcsolódó vizsgadokumentumok irányadók.

VIII.4.3.4. Továbbhaladás és tanulmányi követelmények

A tanuló magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az adott évfolyam helyi tantervében előírt tantárgyi követelményeket teljesítette. Az elégtelen osztályzat, a mulasztás miatti osztályozhatatlanság, az osztályozó-, különbözeti-, pótló- és javítóvizsga, továbbá az évfolyamismétlés szabályaira a Pedagógiai Program és a hatályos köznevelési jogszabályok általános rendelkezései irányadók.

A magasabb szintű Színész I. és Táncos I. képzésekbe történő belépésnél az adott kerettantervben és programkövetelményben meghatározott iskolai, szakmai előképzettségi, szakmai gyakorlati és egyéb belépési feltételeket teljesíteni kell. Az alacsonyabb szintű képzés eredményes befejezése önmagában nem jelent automatikus felvételt a magasabb szintű képzésbe.

VIII.4.3.5. Egészségvédelem, munkavédelem és szakmai biztonság

A Színész és Táncos képzések mozgásos, színpadi és produkciós feladatai során a szakmai célokkal azonos súlyú követelmény a biztonság. A foglalkozás csak a tanuló életkorának, előképzettségének, aktuális fizikai állapotának és a feladat kockázatának megfelelően szervezhető meg. A bemelegítés, fokozatosság, terhelés–regeneráció egyensúlya, sérülésmegelőzés, megfelelő tér- és eszközhasználat, továbbá a munka-, baleset-, tűz- és biztonságtechnikai szabályok betartása kötelező.

VIII.4.4. Színész II. – Színházi és filmszínész helyi tanterv

Azonosító adat	Tartalom
Szakképesítés	4 0215 07 Színész II.
Szakirány	Színházi és filmszínész
PK-azonosító	02154062
Központi tantervi forrás	Oktatási Hivatal: Színész II. – Színházi és filmszínész kerettanterv

VIII.4.4.1. Képzési cél és tantárgyi struktúra

A képzés célja olyan alapozott színpadi és filmszínészi szakmai felkészültség kialakítása, amelyben a szerepalkotás, a beszéd, a hang, a mozgás, az elméleti tájékozottság, a próbafolyamatban való együttműködés és a színházi, illetve filmes munkakultúra egységes rendszert alkot. A helyi tanterv a központi kerettanterv tárgystruktúráját megtartja.

Tantárgy	Helyi fejlesztési fókusz
Munkavédelmi ismeretek színházi munkaterületeken	Színházi üzem, színpad, kiszolgáló terek, baleset-, tűz- és biztonságtechnika, alapvető elsősegély.
Színészmesterség gyakorlata	Helyzetgyakorlat, improvizáció, jelenet- és szerepépítés, színpadi és filmes játék, próbafolyamat.
Vers- és prózamondás gyakorlata	Szövegértés, műelemzés, vers- és prózaelőadás, monológ, drámai szöveg.
Beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata	Légzés, hangadás, artikuláció, ritmus, tempó, hangsúly, hanglejtés, színpadi beszéd.
Ének- és hangképzés egyéni és csoportos gyakorlata	Hangadás, légzés, zenei és énekes előadói készség, dal- és zenés színpadi feladatok.
Színpadi mozgás gyakorlata	Testtudat, koordináció, színpadi mozgás, tánctechnikai alapok, kontakt, pantomim, néptánci kapcsolódások.
Színház-, film-, drámaelmélet és történet	Dramaturgiai, műelemzési, színház- és filmtörténeti, művészet- és kultúrtörténeti, esztétikai ismeretek.

VIII.4.4.2. Központi órakeret

Képzési szerkezet	Évfolyam(ok)	Központi szakmai órakeret
5 évfolyamos szakgimnáziumi képzés	9–12. évfolyam	összesen 1148 óra, szakmai szempontok szerint elosztva
5 évfolyamos szakgimnáziumi képzés	5/13. évfolyam	961 óra
5 évfolyamos szakgimnáziumi képzés	teljes szakmai keret	2109 óra
2 évfolyamos szakgimnáziumi képzés	1/13. évfolyam	1116 óra
2 évfolyamos szakgimnáziumi képzés	2/14. évfolyam	961 óra
2 évfolyamos szakgimnáziumi képzés	teljes szakmai keret	2077 óra

VIII.4.4.3. Az Akadémia helyi heti óraterve – két évfolyamos képzés

Az Akadémia a Színész II. képzés két évfolyamos, érettségire épülő szerkezetében az alábbi helyi heti óramegosztást alkalmazza. A szakképesítés központi szakmai órakerete 1/13. évfolyamon 1116 óra, 2/14. évfolyamon 961 óra, amely 31 heti szakképesítési órának felel meg. A szakgimnáziumi kerettantervek bevezető rendelkezései szerint ehhez heti 4 óra szakmai idegen nyelv kapcsolódik, így a rendelkezésre álló heti szakmai keret 35 óra. A 2/14. évfolyamon a név szerint rögzített szakmai tantárgyak mellett heti 1 óra az Akadémia által szabadon felhasználható szakmai keret marad.

Tantárgy / órakeret	1/13.	2/14.
Munkavédelmi ismeretek színházi munkaterületeken	1	–
Színészmesterség gyakorlata	8	10

Tantárgy / órakeret	1/13.	2/14.
Vers- és prózamondás gyakorlata	5	3
Beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata*	3	3
Ének- és hangképzés egyéni és csoportos gyakorlata*	2	3
Színpadi mozgás gyakorlata	4	3
Színház-, film-, drámaelmélet és történet	8	8
Szakképesítés szakmai órakerete	31	30
Az Akadémia által szabadon felhasználható szakmai órakeret	–	1
Szakképesítés helyi szakmai órakerete	31	31
Szakmai idegen nyelv – a szakgimnáziumi bevezető szerint	4	4
Rendelkezésre álló heti szakmai keret összesen	35	35

* A foglalkozás csoportbontásban vagy egyéni/kiscsoportos formában szervezhető. A 2/14. évfolyam heti egy Az Akadémia által szabadon felhasználható szakmai órája a VIII.4.3.2. pont szerinti célokra fordítható. A szakmai idegen nyelvi órakeret nem minősül szabadon felhasználható órának, annak teljesítése kötelező.

VIII.4.4.4. Tanulási eredmények, értékelés és továbbhaladás

a tanuló a színházi és filmes próbarendhez alkalmazkodva, felkészülten és együttműködően vesz részt a próbafolyamatban;

értelmezi a szerep és jelenet alaphelyzetét, rendezői instrukció alapján szerepet épít, szöveget tanul és szituációba helyez;

beszédét, hangját, énekes és mozgásos eszközeit tudatosan alkalmazza a színészi feladat szolgálatában;

ismeri és betartja a színpadi, filmes és színházi munkavégzés alapvető munka- és balesetvédelmi szabályait;

alapvető színház-, film-, dráma- és művészettörténeti ismereteit szerep- és előadáselemzésben alkalmazza;

képes partnerrel, rendezővel és technikai-művészeti munkatársakkal felelősen együttműködni.

A továbbhaladás feltétele az adott évfolyam valamennyi előírt szakmai tantárgyának teljesítése. A képzés lezárásához kapcsolódó képesítő vizsga tartalmát és követelményeit a 02154062 azonosítójú, mindenkor hatályos programkövetelmény határozza meg.

VIII.4.5. Színész I. – Színházi és filmszínész helyi tanterv

Azonosító adat	Tartalom
Szakképesítés	5 0215 07 Színész I.
Szakirány	Színházi és filmszínész
PK-azonosító	02155064
Képzési idő	1 évfolyam

Azonosító adat	Tartalom
Központi szakmai órakeret	961 óra központi szakmai órakeret; az Akadémia helyi heti kerete: 35 óra
Központi tantervi forrás	Oktatási Hivatal: Színész I. – Színházi és filmszínész kerettanterv

VIII.4.5.1. Belépési feltétel és képzési cél

A Színész I. képzés magasabb szintű, önállóbb színészi alkotómunkára készít fel. A felvétel során a hatályos kerettantervben és programkövetelményben meghatározott iskolai és szakmai előképzettségi feltételeket kell alkalmazni.

A képzés fókuszja a színészi eszköztár komplex és tudatos alkalmazása: a szerepértelmezés, karakterformálás, rendezői instrukciók önálló feldolgozása, a beszéd, ének és mozgás integrált használata, a különböző színpadi és filmes játékhelyzetekhez való alkalmazkodás, valamint az előadóművészeti munkakultúra elmélyítése.

VIII.4.5.2. Tantárgyi struktúra és az Akadémia helyi heti óraterve

Tantárgy	1/15.
Színjátszás gyakorlata	12
Színészi beszéd gyakorlata	3
Színészi beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata*	3
Énekes színjátszás gyakorlata*	6
Színpadi tánc és akrobatika gyakorlata	4
Színjátszás elméleti és esztétikai ismeretei	6
Szabadon felhasználható szakmai órakeret	1
Az Akadémia heti szakmai órakerete összesen	35

* A csoportbontásban vagy egyéni formában szervezett foglalkozások a szakmai fejlesztési szükséglethez igazíthatók. A heti egy szabadon felhasználható szakmai óra tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, egyéni szerep-, beszéd-, ének- vagy mozgásfejlesztésre, produkciós munkára és képesítővizsga-felkészítésre fordítható.

Órakereti A központi kerettanterv 961 szakmai órát rögzít. Az Akadémia helyi óraterve heti 35 szakmai órával, 31 tanítási héten 1085 helyi szakmai órával számol. A 961 órát meghaladó 124 óra helyi többletóra; ebből a név szerint rögzített tantárgyi többlet és a heti egy óra szabadon felhasználható szakmai keret együttesen biztosítja a helyi szakmai elmélyítést.	megfelelés
---	-------------------

VIII.4.5.3. Tanulási eredmények, értékelés és továbbhaladás

- önállóan elemez és épít szerepfeladatot, a próbafolyamatban rendezői instrukciókat alkotó módon alkalmaz;
- a színpadi és filmes játék eltérő kifejezési és technikai követelményeihez tudatosan alkalmazkodik;
- beszédtechnikai, énekes, mozgásos és táncos eszközeit egységes színészi alakítás részeként használja;
- különböző játéktípusokban, prózai és zenés helyzetekben, színpadon és felvételi környezetben is megbízható szakmai munkát végez;
- elméleti és esztétikai ismereteit szerep- és előadáselemzésben, valamint saját művészi döntéseinek indoklásában alkalmazza;

próba- és produkciós felelőssége, önállósága, együttműködése és szakmai önreflexiója a professzionális munkakultúra felé fejlődik.

A képzés lezárásához kapcsolódó képesítő vizsga követelményeit a 02155064 azonosítójú, mindenkor hatályos programkövetelmény határozza meg.

VIII.4.6. Táncos II. – Színházi táncos helyi tanterv

Azonosító adat	Tartalom
Szakképesítés	4 0215 09 Táncos II.
Szakirány	Színházi táncos
PK-azonosító	02154080
Központi tantervi forrás	Oktatási Hivatal: Táncos II. – Színházi táncos kerettanterv

VIII.4.6.1. Képzési cél és tantárgyi struktúra

A Táncos II. – Színházi táncos képzés célja sokoldalú tánctechnikai és előadói tudás kialakítása. A technikai fejlesztés, a zeneiség, a testtudat, a partneri és csoportos együttműködés, az interpretáció, a színpadi jelenlét és a produkciós gyakorlat egységes fejlesztési rendszert alkot.

Tantárgy	Fő tartalmi terület
Klasszikus balett	Alaplépések, fokozatos technikai építkezés, kombinációk, koordináció, testtartás és vonalvezetés.
Kortárs-modern technikák	Kortárs és modern technikai alapok, technikák elmélyítése, magasabb szintű kombinációk.
Emelés	Partnertechnika, kontakt, klasszikus pas de deux alapok és biztonságos emelésteknika.
Színpadi tánc	Stílusok, színpadi koreográfia, karakter, előadói és dramaturgiai alkalmazás.
Néptánc	Magyar táncdialektusok, ritmus, karakter, improvizáció és kulturális összefüggések.
Előadó-művészeti gyakorlat	Repertoár, próba, koreográfiai munka, produkció és fellépési rutin.
Képességfejlesztés	Mobilitás, aktív hajlékonyság, erő, koordináció, állóképesség, testtudat.
Színészmesterség	Helyzetgyakorlat, színpadi játék, előadói jelenlét.
Balettelmélet	Klasszikus balett terminológia és technikai tudatosítás.
Tánc történet	Tánc történelmi korszakok, alkotók, műfajok és műelemzés.
Zeneismeret	Ritmus, forma, zeneelméleti és történelmi összefüggések a táncos munkában.
Szakmai idegen nyelv	A táncszakmai terminológia és alapvető nemzetközi szakmai kommunikáció.

VIII.4.6.2. Központi órakeret és helyi szakmai mozgástér

Képzési szerkezet / évfolyam	Központi minimum	Központi „heti, szabadon felhasználható” keret	Szakmai maximum
5 évfolyamos – 9. évf.	8 óra/hét; 288 óra/év	2 óra/hét	22 óra/hét; 792 óra/év
5 évfolyamos – 10. évf.	9 óra/hét; 324 óra/év	2 óra/hét	23 óra/hét; 828 óra/év
5 évfolyamos – 11. évf.	8 óra/hét; 288 óra/év	2 óra/hét	22 óra/hét; 792 óra/év
5 évfolyamos – 12. évf.	8 óra/hét; 248 óra/év	4 óra/hét	23 óra/hét; 713 óra/év
5 évfolyamos – 5/13. évf.	31 óra/hét; 961 óra/év	–	35 óra/hét; 1085 óra/év

Képzési szerkezet / évfolyam	Központi minimum	Központi „heti, szabadon felhasználható” keret	Szakmai maximum
5 évfolyamos – 9–12. együtt	minimum 1148 óra	–	maximum 3125 óra
2 évfolyamos – 1/13.	1148 óra/év	helyi óraterv szerint	legfeljebb 35 óra/hét
2 évfolyamos – 2/14.	961 óra/év	helyi óraterv szerint	legfeljebb 35 óra/hét
2 évfolyamos – teljes központi keret	2109 óra	–	–

VIII.4.6.3. Az Akadémia helyi heti óraterve – öt évfolyamos képzés

Az Akadémia a hatályos Táncos II. kerettanterv tantárgyi rendszerére építve az alábbi helyi heti óramegosztást alkalmazza. A név szerint rögzített órák mellett külön sorban jelenik meg az a helyi szakmai mozgástér, amely tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, egyéni technikai-művészi fejlesztésre, produkciós munkára és vizsgafelkészítésre használható.

Tantárgy	1/9.	2/10.	3/11.	4/12.	5/13.
Klasszikus balett	10	10	8	8	10
Kortárs-modern technikák	3	3	4	2	3
Emelés	–	–	–	1	2
Színpadi tánc	2	2	2	2	3
Néptánc	2	2	1	1	3
Előadó-művészeti gyakorlat	–	–	–	–	6
Színészmesterség	1	1	1	1	1
Balettmélet	–	–	1	1	–
Tánc történet	–	–	1	1	1
Zeneismeret	–	1	1	1	–
Szakmai idegen nyelv	–	–	–	–	1
Képességfejlesztés	1	1	1	1	1
Szabadon felhasználható szakmai órakeret	3	3	2	4	4
Az Akadémia szakmai órakeretének maximuma	22	23	22	23	35

Az Akadémia óratervében szereplő szabadon felhasználható szakmai órakeret nem azonos automatikusan az Oktatási Hivatal táblázatának „Heti, szabadon felhasználható órakeret” sorával: az Akadémia a név szerint rögzített szakmai órák és a kerettantervi szakmai maximum közötti helyi szakmai mozgástér jeleníti meg. A felhasználás tanévenként, csoportonként és egyénenként eltérhet, de a közismereti és szakmai órakeretek együttesen nem léphetik túl a jogszabályi heti terhelési korlátot.

VIII.4.6.4. Az Akadémia helyi heti óraterve – két évfolyamos képzés

A két évfolyamos Táncos II. képzésben az Akadémia az alábbi helyi heti szakmai óramegosztást alkalmazza. A hatályos szakképesítési kerettanterv 1/13. évfolyamra 1148, 2/14. évfolyamra 961 központi szakmai órát rögzít, miközben a szakgimnáziumi kerettantervek bevezető rendelkezései a két évfolyamos képzés teljes heti rendelkezésre álló keretét 35 órában határozzák meg. Az Akadémia helyi többlet- és szabadon felhasználható szakmai órái kizárólag a központi tartalmak teljesítése mellett használhatók fel; a keret nem tekinthető központilag előírt, minden tanuló számára azonos tartalmú új tantárgynak.

Tantárgy	1/13.	2/14.
Klasszikus balett	10	10
Kortárs-modern technikák	4	3
Emelés	4	2
Színpadai tánc	4	3
Néptánc	4	2
Előadó-művészeti gyakorlat	–	6
Színészmesterség	2	1
Balettelmélet	1	1
Tánc történet	1	1
Zeneismeret	1	1
Szakmai idegen nyelv	1	1
Képességfejlesztés	1	1
Szabadon felhasználható szakmai órakeret	2	3
Az Akadémia heti szakmai órakerete összesen	35	35

VIII.4.6.5. Tanulási eredmények, értékelés és továbbhaladás

a tanuló a klasszikus balett, kortárs-modern, színpadai és néptánc alapvető technikai elemeit a képzési szintnek megfelelő pontossággal és biztonsággal alkalmazza;
mozgását zenei, ritmikai, térbeli és stiláris összefüggésekben tudatosan szervezi;
partner- és csoportmunkában megbízhatóan működik, az emelések és kontaktfeladatok biztonsági szabályait betartja;
próba- és produkciós helyzetben koreográfiát tanul, rögzít, ismétel és előadói minőségben megvalósít;
fizikai képességeit tudatosan fejleszti, a terhelés, regeneráció és sérülésmegelőzés alapelveit ismeri és alkalmazza;
a tánc történeti, balettelméleti, zenei és szakmai nyelvi ismereteket gyakorlati táncos munkájához kapcsolja.

A képzés lezárásához kapcsolódó képesítő vizsga követelményeit a 02154080 azonosítójú, mindenkor hatályos programkövetelmény határozza meg.

VIII.4.7. Táncos I. – Színházi táncos helyi tanterv

Azonosító adat	Tartalom
Szakképesítés	5 0215 09 Táncos I.
Szakirány	Színházi táncos

Azonosító adat	Tartalom
PK-azonosító	02155084
Képzési idő	1 évfolyam
Iskolai előképzettség	érettségi végzettség
Szakmai előképzettség	4 0215 09 Táncos II. – azonos szakirányban
Központi szakmai órakeret	961 óra; az Akadémia helyi heti kerete: 35 óra, 31 tanítási hét
Központi tantervi forrás	Oktatási Hivatal: Táncos I. – Színházi táncos kerettanterv

VIII.4.7.1. Képzési cél, tantárgyi struktúra és helyi óraterv

A Táncos I. – Színházi táncos képzés a korábban megszerzett Táncos II. szakmai tudásra épülő, magasabb szintű előadóművészi képzés. A technikai biztonság mellett a művészi önállóság, az interpretáció, a gyors koreográfiai alkalmazkodás, a repertoármunka, a színészi jelenlét, a műelemzés és a zenei tudatosság kerül előtérbe.

Tantárgy	A hatályos kerettanterv fő témakörei
Klasszikus balett	Klasszikus balett – magasabb szintű technikai és előadói alkalmazás.
Kortárs-modern technikák	Horton/Graham/Limón alapú és kortárs technikák; improvizáció és kompozíció; kontakt, jazz és egyéb kortárs technikák; koreográfiák.
Színpadai tánc	Színpadai tánc – komplex koreográfiai, stílári és előadói alkalmazás.
Előadó-művészeti gyakorlat	Repertoár; színészi játék gyakorlati prezentációval; produkciós gyakorlat.
Tánc történet	Tánc történet; táncműelemzés.
Zeneismeret	Zene történet; zeneelmélet; kreatív zene.

a tanuló magas szintű, megbízható technikai kontrollal képes különböző táncnyelvek között váltani;

repertoár- és produkciós munkában önállóan, gyorsan és felelősen alkalmazkodik koreográfiai és rendezői instrukciókhoz;

szóló-, partner- és együttes feladatban egyaránt tudatos színpadai jelenlétet és zenei interpretációt valósít meg;

a tánc történeti és műelemzési ismereteket saját előadói döntéseinek értelmezésében is alkalmazza; a zenei forma, dinamika, ritmus és stílus összefüggéseit kreatívan építi be a táncos munkába.

Tantárgy	1/15. heti óraszám
Klasszikus balett	10
Kortárs-modern technikák	5
Színpadai tánc	4
Előadó-művészeti gyakorlat	8
Tánc történet	2
Zeneismeret	2
Szabadon felhasználható szakmai órakeret	4
Az Akadémia heti szakmai órakerete összesen	35

A hatályos Táncos I. kerettanterv 961 órás szakmai órakeretet rögzít, és ugyanazon helyen 31 hét × 35 óra megjelölést használ; e két adat számtanilag nem azonos. Az Akadémia a központi 961 órás szakmai követelményt teljesíti, és a heti 35 órás helyi keretben további 124 helyi szakmai órát biztosít. A heti négy szabadon felhasználható szakmai óra különösen egyéni technikai fejlesztésre,

tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, repertoár- és produkciós munkára, valamint vizsga- és meghallgatási felkészítésre fordítható.

A képzés lezárásához kapcsolódó képesítő vizsga követelményeit a 02155084 azonosítójú, mindenkor hatályos programkövetelmény határozza meg.

VIII.4.8. Dokumentáció, tanmenet és éves végrehajtás

Az e melléklet szerinti képzésekhez a pedagógusok a helyi tanterv alapján éves tanmenetet készítenek. A tanmenet rögzíti az adott évfolyam tényleges tanítási heteit, a heti és éves óraszámot, a témaköri ütemezést, valamint a szabadon felhasználható szakmai órakeret konkrét fejlesztési célját és felhasználását.

Az éves tantárgyfelosztás és órarend a jelen melléklet végrehajtási dokumentuma. A név szerint rögzített szakmai tantárgyak és a szabadon felhasználható szakmai órakeret együttesen sem haladhatják meg az adott képzés jóváhagyott helyi órakeretét, és a párhuzamos művészeti képzésben a közismereti órákkal együtt számított heti tanulói terhelési korlátot.

A tanulói előrehaladást és az értékelést a tanulmányi rendszerben a ténylegesen oktatott tantárgyakhoz, illetve dokumentált szakmai fejlesztési foglalkozásokhoz kell kapcsolni. A szabadon felhasználható keret nem használható dokumentálatlan óratöbbletként.

VIII.4.9. Záró rendelkezések

Jelen VIII.4. melléklet a Pedagógiai Program VI. fejezetével, valamint az intézmény közös nevelési, értékelési, vizsga- és tanulásszervezési rendelkezéseivel együtt alkalmazandó. A mellékletben rögzített Színész II., Színész I., Táncos II. és Táncos I. képzések a hatályos működési engedély, kerettanterv és programkövetelmény alapján indulhatnak. A tanévi végrehajtás során a mindenkor hatályos központi követelmények, a jelen helyi óratervek és a tanulói terhelési korlátok együttesen irányadók.

Felhasznált hatályos központi források

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet – különösen a helyi tantervre és a szakköznevelésben oktatható szakképesítésekre vonatkozó rendelkezések.

Oktatási Hivatal: a szakköznevelésben oktatható szakképesítések mindenkor hatályos jegyzéke és a szakköznevelési kerettantervek bevezető rendelkezései.

Oktatási Hivatal: 4 0215 07 Színész II. – Színházi és filmszínész kerettanterv; programkövetelmény 02154062.

Oktatási Hivatal: 5 0215 07 Színész I. – Színházi és filmszínész kerettanterv; programkövetelmény 02155064.

Oktatási Hivatal: 4 0215 09 Táncos II. – Színházi táncos kerettanterv; programkövetelmény 02154080.

Oktatási Hivatal: 5 0215 09 Táncos I. – Színházi táncos kerettanterv; programkövetelmény 02155084.

VIII.5. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS HELYI TANTERVEI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

A melléklet a VII. fejezetben meghatározott alapfokú művészetoktatási keretrendszer részletes helyi tantervi szabályozását tartalmazza. Az Akadémia alapfokú művészeti iskolájában a táncművészeti ág Balett, Kortáránc és Modern tánc tanszakának, valamint a cirkuszművészeti ág

Artista tanszakának képzési szerkezetét, tantárgyi és óraszám-rendszerét, fejlesztési követelményeit, tanulási eredményeit, értékelési és továbbhaladási szabályait, továbbá a művészeti alapvizsga és a táncművészeti tanszakokon a művészeti záróvizsga helyi követelményeit rögzíti.

VIII.5.1. Jogszabályi és tantervi alapok

Az alapfokú művészetoktatás helyi tanterve a köznevelésért felelős miniszter által kiadott és közzétett, mindenkor hatályos Alapfokú művészetoktatás alapprogramjára, valamint az egyes művészeti ágak tantervi programjaira épül. A helyi tanterv a központi követelmények intézményi alkalmazását határozza meg, azokat nem csökkentheti és nem helyettesítheti.

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, különösen a 6. § (7), a 16. § és az 54. § (2) rendelkezései;
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, különösen a 9. §;
- az Alapfokú művészetoktatás hatályos Alapprogramja és a Táncművészeti, illetve Cirkuszművészeti ág hatályos tantervi programjai;
- a tanév rendjéről szóló mindenkor hatályos miniszteri rendelet, továbbá az intézmény hatályos szakmai alapidokumentuma és működési engedélye.

Az Alapprogram vagy a jogszabályi környezet módosulása esetén a helyi tanterv érintett rendelkezéseit felül kell vizsgálni. A központi tartalmi szabályozás kötelező elemei és vizsgakövetelményei elsőbbséget élveznek a korábbi helyi rendelkezéssel szemben.

VIII.5.2. Az AMI helyi tantervi rendszerének közös keretei

VIII.5.2.1. Művészeti ágak és tanszakok

Művészeti ág	Tanszak	Képzési szerkezet
Táncművészeti ág	Balett	2 előképző + 6 alapfokú + 4 továbbképző évfolyam
Táncművészeti ág	Kortárástánc	2 előképző + 6 alapfokú + 4 továbbképző évfolyam
Táncművészeti ág	Moderntánc	2 előképző + 6 alapfokú + 4 továbbképző évfolyam
Cirkuszművészeti ág	Artista	2 előképző + 4 alapfokú évfolyam

Az előképző szakasz feladata az életkorhoz igazodó művészeti és mozgásos tapasztalatszerzés, az alapvető készségek kialakítása és a tanulási szokások megalapozása. Az alapfokú szakasz a választott művészeti formanyelv rendszeres, fokozatos elsajátítását és a tanuló önállósodó művészeti tevékenységét szolgálja. A táncművészeti továbbképző szakasz az elmélyülést, a magasabb technikai és előadói szintet, az önálló alkotói és értelmező munkát támogatja.

VIII.5.2.2. Órakeret és tehetséggondozási időkeret

A helyi óratervek az Alapprogram heti minimális és maximális óraszámait alkalmazzák. Az összes heti óraszámnál megjelölt felső érték nem automatikus többletóra: olyan helyi fejlesztési időkeret, amely az éves szakmai programon belül egyéni, páros, kis- vagy nagycsoportos tehetséggondozásra, differenciált fejlesztésre, felzárkóztatásra, képesség-kibontakoztatásra, produkciós felkészítésre és az elmélyült gyakorlás támogatására fordítható. Felhasználása nem csökkentheti a kötelező tantárgyi követelmények teljesítését.

Az összevont osztályok és a tantárgyi integráció esetén az Alapprogramban erre kijelölt óraszámok a tanéven belül a központi szabályok szerint átcsoportosíthatók. A tanítási órák időtartama 45 perc.

VIII.5.2.3. Tananyag, fejlesztési követelmények és tanulási eredmények

A tananyag feldolgozása spirális, koncentrikus és gyakorlatorientált rendszerben történik. Az egyes technikai és művészeti elemek az életkori sajátosságoknak megfelelően ismétlődnek, bővülnek és összetettebb alkalmazási helyzetekben térnek vissza. A pedagógus a helyi tanterv évfolyami céljain belül a feladatok sorrendjét és a gyakorlás arányait a tanulócsoporthoz előzetes tudásához, terhelhetőségéhez és fejlődési üteméhez igazíthatja.

A tanulási eredmény az ismeretek, technikai készségek, művészi kifejezés, együttműködés, önállóság és reflektív tanulás egységében értelmezendő. A magasabb nehézségű elem vagy technika alkalmazása csak a szükséges előfeltételek, a stabil végrehajtás és a biztonságos testhasználat megléte esetén követelhető meg.

VIII.5.2.4. Értékelés és továbbhaladás

A tanulói teljesítmény értékelése folyamatos, fejlesztő és követelményalapú. Az értékelés figyelembe veszi a tananyag ismeretét, a technikai végrehajtás pontosságát és biztonságát, a koordinációt, zeneiséget, ritmus- és térérzékelést, az előadói minőséget, a kreativitást, a feladattartást, az önállóságot, az együttműködést és a fejlődési ívet. Az érdemjegy nem használható fegyelmezési eszközként.

A tanuló magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az adott évfolyam helyi tantervi követelményeit teljesítette. A táncművészeti ág alapfokú szakaszáról a továbbképző évfolyamba történő továbbhaladás feltétele a sikeres művészeti alapvizsga. A cirkuszművészeti ág Artista tanszakának hatályos tantervi programjához továbbképző szakasz nem kapcsolódik.

VIII.5.2.5. A művészeti alapvizsga és záróvizsga közös szabályai

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az adott tanszak utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen teljesítette és a vizsgára jelentkezett. Művészeti záróvizsgára az a táncművészeti tanuló bocsátható, aki az utolsó továbbképző évfolyam követelményeit sikeresen teljesítette és a vizsgára jelentkezett.

A konkrét vizsgafeladatokat a helyi tanterv és az Alapprogram követelményei alapján az intézmény állítja össze. A teljesítményt vizsgatantárgyanként külön osztályzattal kell minősíteni. A vizsga eredményességére, valamint sikertelen teljesítés esetén a javítóvizsgára a mindenkor hatályos Alapprogram vizsgaszabályai irányadók.

VIII.5.3. Táncművészeti ág – közös fejlesztési keret

A táncművészeti ág célja a tanulók mozgásműveltségének, testtudatának, koordinációjának, ritmusérzékelésének, zeneiségének, tér- és formaérzékelésének, mozgásmemóriájának, kreativitásának és előadói kifejezőképességének fejlesztése. A technikai képzés az egészséges és tudatos testhasználat, a művészi önkifejezés és a közösségi alkotással egységben valósul meg.

- a mozgáskultúra, fizikai állóképesség, koordináció és cselekvő biztonság fejlesztése;
- a zenei, ritmikai, térbeli és formai érzékenység gazdagítása;
- a technikai tudás fokozatos, életkorhoz és előképzettséghez igazodó felépítése;
- az improvizációs, kompozíciós és előadói készségek fejlesztése;

- az önálló gyakorlás, önreflexió, együttműködés és művészeti felelősség kialakítása;
- a tehetség felismerése, kibontakoztatása és a szakirányú továbbtanulás támogatása.

VIII.5.4. Balett tanszak helyi tanterve

VIII.5.4.1. Tantárgyi struktúra

- Főtárgy: Balett előkészítő gimnasztika az 1–2. előképző évfolyamon; Klasszikus balett az 1–6. alapfokú és 7–10. továbbképző évfolyamon.
- Kötelező tantárgy: Balett előkészítő gimnasztika az 1–2. alapfokú évfolyamon; Balett elmélet a 3–6. alapfokú évfolyamon önálló tantárgyként vagy a klasszikus balett tantárgyba integrálva; Tánc történet a 9–10. továbbképző évfolyamon.
- Kötelezően választható: a 3–6. alapfokú évfolyamon egy, a klasszikus balettől eltérő táncnyelv – néptánc, történelmi társastánc vagy jazz-technika; a 7–8. továbbképző évfolyamon Graham-technika vagy társastánc. Összevont osztályban Balett elmélet alkalmazható kötelezően választható formában.
- Választható tantárgyak: Népi játék, Kreatív gyermektánc, Klasszikus balett, Néptánc, Történelmi társastánc, Jazz-technika, Társastánc, Graham-technika, Tánc történet az Alapprogramban meghatározott évfolyamokon.

VIII.5.4.2. Balett tanszak heti óraterve

Tantárgy	E1	E2	A1	A2	A3	A4	A5	A6	T7	T8	T9	T10
Főtárgy	2	2	2	2	2-3	2-3	2-3	2-3	3	3	3	3
Kötelező tantárgy	–	–	2	2	1-0*	1-0*	1-0*	1-0*	–	–	1	1
Kötelezően választható	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	–	–
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1	1	1	1	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes heti óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

* Az 1–0 jelölés az Alapprogram szerinti tantárgyi integráció alkalmazásának lehetőségét jelzi. Az összes heti óraszám felső értéke tehetséggondozási és differenciált fejlesztési időkeretet is tartalmaz.

VIII.5.4.3. Évfolyami fejlesztési követelmények és tanulási eredmények

Évfolyam	Fejlesztési fókusz	Elvárt tanulási eredmény
E1	A természetes testtartás, ritmus és térhasználat megalapozása; játékos gimnasztikai és koordinációs feladatok.	A tanuló képes egyszerű mozgássorok követésére, a zenei löktetés érzékelésére, alapvető testhelyzetek biztonságos végrehajtására.
E2	Az alapmozgások pontosítása, mobilitás, erő és koordináció fejlesztése; egyszerű táncos formák.	A tanuló összerendezettebb mozgásra, rövid kombinációk megjegyzésére és csoportos munkában szabálykövető részvételre képes.
A1	A klasszikus balett alaphelyzeteinek, láb- és kartartásainak, alapvető rúdgyakorlatainak bevezetése.	A tanuló felismeri és alkalmazza az alaphelyzeteket, egyszerű gyakorlatokat zenére, kontrolláltan hajt végre.
A2	A rúd- és középgyakorlatok bővítése, testközpont, lábmunka, koordináció és zeneiség erősítése.	A tanuló rövid gyakorlatsorokat önállóan végrehajt, tartása és mozgáskoordinációja stabilabb.
A3	A klasszikus balett technikai rendszerének bővítése; forgás- és ugráselőkészítés, balettelméleti fogalmak.	A tanuló az alapvető francia terminológiát érti, a tanult elemeket szabályosan és zeneileg értelmezhetően alkalmazza.
A4	A technikai pontosság, dinamikai különbségek, középgyakorlatok és egyszerű ugráskapcsolatok fejlesztése.	A tanuló összetettebb kombinációkban képes a koordináció, ritmus és forma követelményeinek megtartására.
A5	A technikai biztonság, a mozgásminőség, forgások, ugrások és előadói jelenlét fejlesztése.	A tanuló a tanult elemeket folyamatos gyakorlatsorokban, tudatos testhasználattal és növekvő önállósággal alkalmazza.
A6	Az alapfokú technikai és elméleti tudás rendszerezése, vizsgára kész állapot kialakítása.	A tanuló képes az alapvizsgán elvárt rúd-, közép-, allegro- és forgásanyag biztonságos bemutatására, valamint a kapcsolódó elméleti ismeretek alkalmazására.
T7	A technikai anyag elmélyítése, stílus- és előadói minőség fejlesztése, eltérő táncnyelv bevonása.	A tanuló hosszabb kombinációkat önállóan tanul és pontosan, zeneileg árnyaltan mutat be.
T8	A koordináció, dinamika, forgás- és ugráskészség további fejlesztése; önkorrekción.	A tanuló képes technikai hibáinak felismerésére, korrekció alkalmazására és művészi szempontú előadásra.
T9	A magasabb szintű klasszikus balett-technika, tánc történeti összefüggések és előadói tudatosság fejlesztése.	A tanuló a technikai tudást stílusismerettel, zeneiséggel és önálló értelmezéssel kapcsolja össze.
T10	A teljes képzési anyag integrálása, záróvizsga-felkészítés, önálló művészi felelősség.	A tanuló képes színvonalas, technikailag biztonságos és kifejező előadásra, valamint a választott záróvizsga-tárgy követelményeinek teljesítésére.

VIII.5.4.4. Művészeti alapvizsga

A Balett tanszak művészeti alapvizsgálja gyakorlati és elméleti vizsgarészből áll. Vizsgatárgyai: Klasszikus balett és Balett elmélet.

- Klasszikus balett: csoportos gyakorlati vizsga, 40–60 perc. Tartalma rúdgyakorlatok, középgyakorlatok, allegro és forgásanyag az alapfokú tananyag követelményszintjén.
- Balett elmélet: egyéni, 5–8 perces elméleti és gyakorlati vizsga. Tartalma a gyakorlatok elnevezése, értelmezése, preparációja, láb- és karhelyzetek, dinamikai és formai szabályok, ugrás- és forgáscsoportok.
- Értékelési szempontok: technikai biztonság, pontosság, koordináció, esztétikus végrehajtás, zeneiség, a szaknyelv és szabályok ismerete, fegyelmezett együttműködés.

VIII.5.4.5. Művészeti záróvizsga

A Balett tanszak művészeti záróvizsgálja gyakorlati és elméleti vizsgarészből, vagy két gyakorlati vizsgarészből áll. Vizsgatárgyai: Klasszikus balett, továbbá Graham-technika vagy Tánc történet.

- Klasszikus balett: csoportos gyakorlati vizsga, 45–50 perc; a továbbképző szakasz technikailag emelt szintű rúd-, közép-, allegro- és forgásanyaga.
- Graham-technika: csoportos gyakorlati vizsga, 20–25 perc; a tanult alapelemek és alapsorozatok technikailag, dinamikailag és stílusosan megfelelő bemutatása.
- Tánc történet: írásbeli vizsga 30–40 perc vagy egyéni szóbeli vizsga 5–8 perc; témakörei a táncművészet történetének fő korszakai, a magyar táncélet és hivatásos együttesek.

VIII.5.5. Kortárástánc tanszak helyi tanterve

VIII.5.5.1. Tantárgyi struktúra

- Főtanterv: Kreatív gyermektánc az 1–2. előképző és 1–2. alapfokú évfolyamon; Kortárástánc a 3–6. alapfokú és 7–10. továbbképző évfolyamon.
- Kötelező tantárgy: Limón-technika és Kontakt improvizáció az 5–6. alapfokú évfolyamon; Lábán-technika a 7–8. továbbképző évfolyamon; Repertoár a 7–10. továbbképző évfolyamon.
- Kötelezően választható tantárgy összevont osztályban: Limón-technika.
- Választható tantárgyak: Kreatív gyermektánc, Kortárástánc, Graham-technika, Improvizáció és kompozíció, Tánc történet az Alapprogramban meghatározott évfolyamokon.

VIII.5.5.2. Kortárstánc tanszak heti óraterve

Tantárgy	E1	E2	A1	A2	A3	A4	A5	A6	T7	T8	T9	T10
Főtárgy	2	2	4	4	3-4*	3-4*	2	2	2	2	3-4*	3-4*
Kötelező tantárgy	–	–	–	–	–	–	2	2	1-2	1-2	1	1
Kötelezően választható**	–	–	–	–	1-0	1-0	–	–	1-0	1-0	–	–
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes heti óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

* A csillaggal jelölt óraszám az összevont osztályok órászervezésére vonatkozó központi lehetőséget jelöli. ** A kötelezően választható sor az összevont osztályokban alkalmazandó.

VIII.5.5.3. Évfolyami fejlesztési követelmények és tanulási eredmények

Évfolyam	Fejlesztési fókusz	Elvárt tanulási eredmény
E1	Játékos mozgásfelfedezés, ritmus, tér, testtudat, kreativitás.	A tanuló képes egyszerű mozgásimpulzusokra reagálni, mozgásötleteket létrehozni és csoportban együttműködni.
E2	Mozgásminőségek, irányok, szintek és dinamikák tudatosítása.	A tanuló rövid kreatív feladatokat old meg, pontosabban érzékeli saját testét és a térbeli viszonyokat.
A1	Kreatív gyermektánc eszköztárának bővítése, koordináció és mozgásmemória.	A tanuló rövid mozgássorokat megjegyez, alakít és egyszerű improvizációs szabályokat követ.
A2	Önállóbb mozgásalkotás, partneri figyelem és alapvető kompozíciós gondolkodás.	A tanuló egyéni és páros feladatokban képes választani, variálni és összekapcsolni mozgásanyagokat.
A3	Kortárstánc-alapok, talajmunka, súlyhasználat, tér és dinamika.	A tanuló a tanult kortárstánc-elemeket rövid kombinációkban technikailag biztonságosan alkalmazza.
A4	Technikai folyamatosság, koordináció, irány- és szintváltás, improvizáció.	A tanuló összetettebb kombinációkat, rövid improvizációt és kreatív feladatot képes önállóan megoldani.
A5	Kortárstánc mellett Limón-technika és kontakt improvizáció alapelveinek elsajátítása.	A tanuló érti a súly, lendület, esés-visszatérés és partnerkontaktus alapelveit, és azokat biztonságosan alkalmazza.
A6	Az alapfokú technikai, improvizációs és partneri tudás integrálása; alapvizsga-felkészítés.	A tanuló kortárstánc gyakorlatsort, kiscsoportos kombinációt és irányított improvizációt képes színvonalasan bemutatni.
T7	Lábán-szemlélet, repertoármunka, tudatos tér- és dinamikaelemzés.	A tanuló a mozgást elemző fogalmakkal és repertoárrészletek tanulásával tudatosabban szervezi mozgását.
T8	Repertoár, kompozíciós gondolkodás, technikai stabilitás és önkorrekción.	A tanuló képes koreográfiai anyag gyorsabb elsajátítására, pontos reprodukciójára és reflektált javítására.
T9	Magasabb szintű kortárstánc, Graham-technika, improvizáció és kompozíció, tánc történeti tájékozottság.	A tanuló képes önálló rövid kompozíció létrehozására, technikai és művészi döntéseinek indoklására.
T10	Komplex előadói és alkotói felkészültség, záróvizsga-felkészítés.	A tanuló technikailag biztonságos, kreatív és önálló művészi teljesítményt nyújt, valamint teljesíti a választott záróvizsga-tárgy követelményeit.

VIII.5.5.4. Művészeti alapvizsga

A Kortárstánc tanszak művészeti alapvizsgálja két gyakorlati vizsgarészből áll. Vizsgatárgyai: Kortárstánc, továbbá Limón-technika vagy Kontakt improvizáció.

- Kortárstánc: csoportos gyakorlati vizsga, 30–40 perc; gyakorlatsor, 2–3 perces kiscsoportos kombináció, kreatív feladat és rövid, meghatározott szempontú improvizáció.
- Limón-technika: csoportos gyakorlati vizsga, 30–40 perc; talajon, állásban és haladással végzett tréning, valamint 2–3 perces kiscsoportos etűd.
- Kontakt improvizáció: csoportos gyakorlati vizsga, 40–50 perc; technikai alapgyakorlatok, szóló- és duett-improvizáció, továbbá 3–4 perces kontakt duett.
- Értékelés: tananyagismeret, technikai biztonság, dinamikai és stílári minőség, partneri figyelem, kreatív és improvizatív feladatmegoldás.

VIII.5.5.5. Művészeti záróvizsga

A Kortárstánc tanszak művészeti záróvizsgálja gyakorlati és elméleti, vagy két gyakorlati vizsgarészből áll. Vizsgatárgyai: Kortárstánc, továbbá Graham-technika vagy Tánc történet.

- Kortárstánc: csoportos gyakorlati vizsga, 30–40 perc; kortárstánc gyakorlatsor, kiscsoportos kompozíció, önálló rövid kompozíció és improvizáció.
- Graham-technika: csoportos gyakorlati vizsga, 20–25 perc; alapelemek és alapsorozatok magabiztos, technikailag és stílusosan megfelelő bemutatása.
- Tánc történet: írásbeli 30–40 perc vagy egyéni szóbeli 5–8 perc; a táncművészet fő történeti korszakai, magyar együttesek, intézmények és szakmai szervezetek.

VIII.5.6. Moderntánc tanszak helyi tanterve

VIII.5.6.1. Tantárgyi struktúra

- Főtantárgy: Berczik-technika az 1–2. előképző és 1–2. alapfokú évfolyamon; Jazz-technika a 3–6. alapfokú és 7–10. továbbképző évfolyamon.
- Kötelező tantárgy: Kreatív gyermektánc az 1–2. előképző és 1–2. alapfokú évfolyamon; Limón-technika az 5–6. alapfokú évfolyamon.
- Kötelezően választható tantárgy összevont osztályban: Limón-technika.
- Választható tantárgyak: Kreatív gyermektánc, Berczik-technika, Jazz-technika, Kontakt improvizáció, Lábán-technika, Repertoár, Tánc történet, Graham-technika, Improvizáció és kompozíció az Alapprogramban meghatározott évfolyamokon.

VIII.5.6.2. Moderntánc tanszak heti óraterve

Tantárgy	E1	E2	A1	A2	A3	A4	A5	A6	T7	T8	T9	T10
Főtárgy	1	1	3	3	3-4*	3-4*	3	3	3-4*	3-4*	4	4
Kötelező tantárgy	1	1	1	1	–	–	1	1	–	–	–	–
Kötelezően választható**	–	–	–	–	1-0	1-0	–	–	1-0	1-0	–	–
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes heti óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

* A csillaggal jelölt óraszám az összevont osztályok órászervezésére vonatkozó központi lehetőséget jelöli. ** A kötelezően választható sor az összevont osztályokban alkalmazandó.

VIII.5.6.3. Évfolymi fejlesztési követelmények és tanulási eredmények

Évfolyam	Fejlesztési fókusz	Elvárt tanulási eredmény
E1	Berczik-technika előkészítő mozgásanyaga, természetes testhasználat, ritmus és koordináció.	A tanuló egyszerű tartás-, nyújtó-, erősítő- és koordinációs feladatokat életkorának megfelelően hajt végre.
E2	Mozgáskoordináció, testtudat, zenei alkalmazkodás, kreatív gyermektánc.	A tanuló rövid kombinációkat követ, dinamikai különbségeket érzékel és csoportos feladatban együttműködik.
A1	Berczik-technika rendszerezése, testközpont, irányok és mozgásfolyamatok.	A tanuló pontosabban kontrollálja testtartását, rövid gyakorlatsorokat emlékezetből és zenére hajt végre.
A2	Koordináció, erő, mobilitás, mozgásmemória és kreatív önkifejezés fejlesztése.	A tanuló összetettebb gyakorlatsorokban képes a technikai és zenei követelmények együttes megtartására.
A3	Jazz-technika alapjai: parallel és en dehors helyzetek, izoláció, alapvető jazz-elemek.	A tanuló felismeri és alkalmazza az alapvető jazz-technikai elemeket, izolációt és térben haladó kombinációkat.
A4	Izolációs koordináció, forgás- és ugráselőkészítés, dinamikai kontrasztok.	A tanuló összetettebb jazz-kombinációkat technikailag kontrolláltan és stílusosan hajt végre.
A5	Jazz-technika mellett Limón-technika alapjai, súly- és lendülethasználat.	A tanuló képes eltérő modern tánct technikák alapelveinek megkülönböztetésére és biztonságos alkalmazására.
A6	Technikai stabilitás, stílus, kombinációk, vizsgára kész felkészültség.	A tanuló a jazz-technika vizsgaanyagát, valamint a Limón-technika alapvető tréninganyagát önállóan és biztonságosan mutatja be.
T7	Magasabb szintű jazz-technika, repertoár és Lábán-szemlélet.	A tanuló összetett térbeli, dinamikai és technikai feladatokat pontosan, önkorrekciónal hajt végre.
T8	Előadói minőség, repertoártanulás, technikai tudatosság és önállóság.	A tanuló hosszabb koreográfiai anyagot gyorsabban sajátít el, és annak stílári karakterét következetesen megjeleníti.
T9	Jazz-technika elmélyítése, Graham-technika, improvizáció, kompozíció és tánc történet.	A tanuló képes több modern technika eszközeinek tudatos használatára, rövid alkotói feladat létrehozására és értelmezésére.
T10	Komplex technikai és művészi tudás, önálló előadói jelenlét, záróvizsga-felkészítés.	A tanuló technikailag stabil, stílusos, zeneileg és művészileg meggyőző teljesítményt nyújt, és teljesíti a választott záróvizsga-követelményeket.

VIII.5.6.4. Művészeti alapvizsga

A Modern tánc tanszak művészeti alapvizsgája két gyakorlati vizsgarészből áll. Vizsgatárgyai: Jazz-technika és Limón-technika.

- Jazz-technika: csoportos gyakorlati vizsga, 35–40 perc; izolációk, parallel és en dehors helyzetek, törzs- és gerincmozgások, speciális jazz-elemek, forgások, ugrások és legalább 1,5 perces tánc kombináció.
- Limón-technika: csoportos gyakorlati vizsga, 30–40 perc; talajon, állásban és haladással végzett tréning, valamint 2–3 perces etűd.
- Értékelés: tananyagismeret, technikai biztonság, koordináció, dinamikai változatosság, stílári hitelesség és előadói minőség.

VIII.5.6.5. Művészeti záróvizsga

A Modern tánc tanszak művészeti záróvizsgája gyakorlati és elméleti, vagy két gyakorlati vizsgarészből áll. Vizsgatárgyai: Jazz-technika, továbbá Graham-technika vagy Tánc történet.

- Jazz-technika: csoportos gyakorlati vizsga, 35–40 perc; összetett izolációk, forgások, ugrások, térben haladó kombinációk és több, improvizatív elemet is tartalmazó tánc kombináció.

- Graham-technika: csoportos gyakorlati vizsga, 20–25 perc; alapelemek és alapsorozatok magabiztos bemutatása.
- Tánc történet: írásbeli 30–40 perc vagy egyéni szóbeli 5–8 perc; a tánc történet fő korszakai és a magyar táncélet meghatározó intézményei, együttesei, szakmai szervezetei.

VIII.5.7. Cirkuszművészeti ág – Artista tanszak helyi tanterve

VIII.5.7.1. Cél- és feladatrendszer

Az Artista tanszak célja a cirkuszművészet iránt érdeklődő gyermekek életkorhoz igazodó, biztonságos és sokoldalú művészeti-mozgásos fejlesztése. A képzés középpontjában az általános mozgásképesítések, testtudat, koordináció, erő, mobilitás, egyensúly, ügyesség, ritmus- és térérzékelés, kreativitás, improvizáció, együttműködés és biztonság tudatos magatartás fejlesztése áll.

Az Artista tanszak alapfokú művészetoktatási képzés; nem szakképesítésre felkészítő szakgimnáziumi képzés. Pedagógiai funkciója a széles körű cirkuszművészeti alapozás, a tehetség felismerése és fejlesztése, valamint a további művészeti tanulmányok megalapozása.

VIII.5.7.2. Tantárgyi struktúra

- Fő tárgy: Akrobatikus testképzés – az 1–2. előképző évfolyamon heti 1 óra, az 1–4. alapfokú évfolyamon heti 2 óra.
- Kötelező tantárgy: Gimnasztikai alapok – az 1–2. előképző évfolyamon heti 1 óra; Játékos artistamozgás – az 1–2. alapfokú évfolyamon heti 1 óra.
- Kötelezően választható tantárgy: Ügyesség és egyensúlyfejlesztés – az 1–2. alapfokú évfolyamon heti 1 óra, a 3–4. alapfokú évfolyamon heti 2 óra.
- Választható tantárgy: Légtorna – az 1–4. alapfokú évfolyamon heti 0–2 óra; Felelős állattartás – egy tanéves tantárgyként az 1. vagy 2. előképző, illetve az 1. vagy 2. alapfokú évfolyamon heti 0–2 óra.

VIII.5.7.3. Artista tanszak heti óraterve

Tantárgy	E1	E2	A1	A2	A3	A4
Fő tárgy	1	1	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	1	1	1	1	–	–
Kötelezően választható	–	–	1	1	2	2
Választható tantárgy	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes heti óra	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6

Az összes heti óraszám felső értéke az Alapprogram szerinti helyi fejlesztési mozgásteret is tartalmazza. Ez különösen tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, egyéni vagy kiscsoportos technikai fejlesztésre, valamint a tanuló adottságaihoz igazított cirkuszművészeti tapasztalatszerzésre használható fel.

VIII.5.7.4. Évfolyami fejlesztési követelmények és tanulási eredmények

Évfolyam	Fejlesztési fókusz	Elvárt tanulási eredmény
E1	Alapvető testtudat, természetes mozgások, gimnasztikai alapok, tér- és szabálytudat.	A tanuló egyszerű mozgásos feladatokat biztonságosan követ, alapvető gimnasztikai helyzeteket és szabályokat felismer.

Évfolyam	Fejlesztési fókusz	Elvárt tanulási eredmény
E2	Koordináció, mobilitás, erő, egyensúly és játékos akrobatikus alapok.	A tanuló rövid gyakorlatsorokat pontosabban hajt végre, képes figyelni társaira, az eszköz- és térhasználat alapvető biztonsági szabályaira.
A1	Akrobatikus testképzés, játékos artistamozgás, ügyesség és egyensúly alapjai.	A tanuló az alapvető guruló, támasz-, függés-, egyensúly- és koordinációs feladatokat életkorának megfelelő biztonsággal alkalmazza.
A2	Az alaptechnikák megszilárdítása, mozgáskapcsolatok, egyszerű eszközös és partneri feladatok.	A tanuló rövidebb technikai sorokat önállóan hajt végre, fejlődik terhelhetősége, mozgásmemóriája és partneri felelőssége.
A3	Növekvő technikai összetettség, ügyességi és egyensúlyi feladatok, differenciált tehetségfejlesztés.	A tanuló a tanult mozgáselemeket összekapcsolja, képes saját adottságaihoz illeszkedő feladatok tudatos, biztonságos végrehajtására.
A4	Az alapfokú cirkuszművészeti tudás integrálása, előadói és improvizációs alkalmazás, alapvizsgafelkészítés.	A tanuló képes az akrobatikus testképzés és az ügyesség-egyensúlyfejlesztés tanult anyagának kontrollált bemutatására, a szakmai alapismeretek szóbeli megfogalmazására és a biztonsági szabályok következetes alkalmazására.

VIII.5.7.5. Művészeti alapvizsga

Az Artista tanszak művészeti alapvizsgájának vizsgatárgyai az Akrobatikus testképzés, valamint az Ügyesség és egyensúlyfejlesztés. A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

- Gyakorlati vizsga: az Akrobatikus testképzés, valamint az Ügyesség és egyensúlyfejlesztés alapfokú követelményeinek biztonságos, technikailag kontrollált bemutatása.
- Szóbeli vizsga: legalább 5 perc; a bemutatott mozgásanyaghoz, a biztonságos végrehajtáshoz, az alapvető szakmai fogalmakhoz és szabályokhoz kapcsolódó ismeretek.
- Értékelési szempontok: technikai biztonság és pontosság, testtudat, koordináció, egyensúly és ügyesség, feladatértés, szabálykövetés, együttműködés, szakmai alapismeretek és az életkornak megfelelő önállóság.

Az Artista tanszak hatályos tantervi programja továbbképző évfolyamokat nem tartalmaz, ezért e tanszakhoz művészeti záróvizsga-követelmény nem kapcsolódik.

VIII.5.8. A teljesítményértékelés helyi szempontjai

A félévi és év végi minősítés az adott tanszak és tantárgy követelményeihez igazodik. A gyakorlati művészeti tantárgyaknál az értékelés nem pusztán a feladat technikai nehézségét, hanem a tanuló egész éves teljesítményét és fejlődését méri. A pedagógus különösen az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a tantervi anyag elsajátításának mértéke és alkalmazási biztonsága;
- a technikai végrehajtás pontossága, kontrollja és baleset-megelőzési szempontból megfelelő volta;
- a koordináció, testtudat, ritmus, zeneiség, térhasználat és mozgásmemória;
- a művészi kifejezés, előadói jelenlét, kreativitás és improvizáció;
- az instrukciók megértése és alkalmazása, önkorrekción és reflektív tanulás;
- a rendszeres részvétel, feladattartás, együttműködés és a közös művészeti munka kultúrája.

A követelményszint megítélése életkorhoz, évfolyamhoz és tantárgyi tananyaghoz kötött. Az eltérő testi adottság önmagában nem lehet alacsonyabb minősítés oka; az értékelés a tanulótól

elvárható, pedagógiaiilag megalapozott technikai és művészeti teljesítményre, valamint a fejlődésre irányul.

VIII.5.9. Biztonság, otthoni felkészülés és tanulásszervezés

A mozgásos és cirkuszművészeti feladatok oktatása során a pedagógus köteles a tanuló életkorához, fizikai fejlettségéhez és technikai előképzettségéhez igazodó progressziót alkalmazni. A pedagógus által felügyelt tanórai környezetet, speciális eszközt vagy biztosítást igénylő technikai elemek önálló otthoni gyakorlásra nem adhatók.

Otthoni felkészülésként elméleti ismeretek feldolgozása, művészeti megfigyelési, kutatási, zenehallgatási, videóelemzési vagy reflektív feladat adható, továbbá olyan egyszerű mozgásos feladat, amelynek önálló végrehajtása a pedagógus szakmai megítélése szerint biztonságos és nem igényel speciális eszközt vagy biztosítást.

VIII.5.10. A helyi tanterv alkalmazása

Az egyes tanévek tanmenetei a jelen mellékletben rögzített évfolyami célok, tantárgyi órakeretek, fejlesztési követelmények és tanulási eredmények alapján készülnek. A tanmenet a helyi tantervet konkretizálja, de annak kötelező követelményeit nem módosíthatja.

A konkrét gyakorlatok, koreográfiai részletek, repertoárdarabok, produkciók és mérési feladatok tanévenként változhatnak. Kiválasztásuk a helyi tanterv követelményei, a tanulók életkora és fejlettsége, valamint a biztonságos és pedagógiaiilag indokolt progresszió alapján a szaktanár feladata.

VIII.6. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyi és évfolyamonkénti részletes követelményei

VIII.6.1. A szabályozás célja és jogalapja

A jelen melléklet az Akadémián szervezett osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga helyi követelményeit, vizsgarészeit, időkereteit, értékelési szabályait és minimumkövetelményeit határozza meg. A VIII.1–VIII.5. helyi tantervi mellékletekkel együtt alkalmazandó.

Jogalap: a 2011. évi CXCV. törvény, valamint a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § (1) bekezdés a) pont ai) alpontja és 64–72. §-ai, különösen a 65. § (5)–(6), 68. és 70–72. §. A tartalmi alapot a Nemzeti alaptanterv, az irányadó kerettantervek, szakmai kerettantervek, programkövetelmények és az Akadémia helyi tantervei adják.

A VIII.1–VIII.5. mellékletekben tantárgyanként és évfolyamonként meghatározott tanulási eredmények e vizsgák követelményei is. A táblázatok helyi tantervi hivatkozása az adott tantárgy adott évfolyamának teljes, jóváhagyott követelményrendszerét jelenti; azon túlmenő tananyag nem kérhető számon.

VIII.6.2. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái

Vizsgatípus	Követelményi terjedelem
Osztályozó vizsga	Az érintett félév vagy tanév, illetve az engedélyezett rövidebb teljesítési időszak helyi tantervi követelményei. Egész éves vizsga esetén az adott évfolyam teljes éves követelményrendszere.
Különbözeti vizsga	A korábbi tanulmányok és az Akadémián alkalmazandó helyi tanterv között ténylegesen fennálló, a továbbhaladáshoz szükséges követelménykülönbség.
Pótló vizsga	Az eredetileg előírt vizsga azonos követelményei és vizsgarészei.

Vizsgatípus	Követelményi terjedelem
Javítóvizsga	Az adott tantárgy adott évfolyamának tanév végi, továbbhaladáshoz szükséges minimumkövetelményei és a jelen melléklet szerinti vizsgarészek.

VIII.6.3. Közös vizsgaszervezési és időkereti szabályok

A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni; ha a személyi feltételek lehetővé teszik, legalább két tag az adott tantárgy tanítására jogosult pedagógus. A vizsgázót a követelményekről, vizsgarészekről és segédeszközökről előzetesen tájékoztatni kell.

Írásbeli vizsgán a rendelkezésre álló idő tantárgyanként általános iskolában legfeljebb 60 perc, középiskolában legalább 60 perc. Középiskolában abból a tantárgyból, amelynek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely érettségi vizsgatárgyból vizsgára bocsátási jogosultság szerezhető, minden évfolyamon kötelező a legalább 60 perces írásbeli és a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése.

Szóbeli vizsgán tantárgyanként legalább 30 perc felkészülési idő biztosítandó, a felelet legfeljebb 15 perc. Egy vizsganapon legfeljebb három írásbeli, illetve három szóbeli tantárgyi vizsga szervezhető, a jogszabály szerinti pihenőidővel.

Gyakorlati vizsga csak a szükséges személyi, tárgyi és biztonsági feltételek mellett kezdhető meg; a feladatokat az igazgató a jogszabály szerinti határidőben hagyja jóvá. Artista feladatnál a biztonságos eszköz-, partner- és térhasználat alapfeltétel.

SNI, illetve BTMN esetén a szakértői vélemény és az igazgatói döntés alapján biztosítani kell a jogszabály szerinti kedvezményeket és alkalmazkodást, különösen az időhosszabbítást, segédeszköz-használatot és a vizsgaforma jogszerű helyettesítését.

VIII.6.4. Értékelés és minimumkövetelmény

Az értékelés alapja az adott évfolyam helyi tantervi követelménye. Egységes intézményi százalékhatar nincs; ha az adott helyi tanterv vagy tantárgyi értékelés százalékos határt állapít meg, azt kell alkalmazni.

A siker minimuma a továbbhaladáshoz szükséges legalább elégséges szint. Több kötelező vizsgarész esetén mindegyiket teljesíteni kell. Művészeti-szakmai gyakorlati vizsgán a biztonságos, kontrollált végrehajtás küszöbfeltétel.

VIII.6.5. Az 5–8. évfolyam közismereti tantárgyainak vizsgakövetelményei

Az „5., 6., 7., 8.” megjelölés minden esetben külön-külön a VIII.1. melléklet megfelelő évfolyamának teljes éves követelményrendszerét jelenti. A nem osztályozott foglalkozásból önálló tanulmányok alatti vizsga nem szervezhető.

Tantárgy	Évfolyam	Vizsgakövetelmény	Vizsgarész / helyi időkeret	Minimum	
Magyar nyelv	5., 6., 7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 45 perc + szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Magyar irodalom	5., 6., 7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 45 perc + szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Első élő idegen nyelv (angol)	5., 6., 7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 45 perc + szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Matematika	5., 6., 7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 60 perc; szóbeli kiegészítés alkalmazható	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Történelem	5., 6., 7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 45 perc + szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Állampolgári ismeretek	8.	VIII.1. 8. évfolyami követelményei	Szóbeli, max. 15 perc	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Hon- és népismeret	6.	VIII.1. 6. évfolyami követelményei	Szóbeli, max. 15 perc	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Etika	5., 6., 7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Szóbeli, max. 15 perc	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Természettudomány	5., 6.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 45 perc + szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Kémia	7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 45 perc + szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Fizika	7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 45 perc + szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Biológia	7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 45 perc + szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Földrajz	7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Írásbeli 45 perc + szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási
Vizuális kultúra	5., 6., 7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati 45–60 perc + rövid szóbeli	Évfolyami minimum	továbbhaladási

Tantárgy	Évfolyam	Vizsgakövetelmény	Vizsgarész / helyi időkeret	Minimum
Technika és tervezés	5., 6., 7.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati 45–60 perc + rövid szóbeli	Évfolyami minimum továbbhaladási
Digitális kultúra	5., 6., 7., 8.	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati 60 perc; rövid szóbeli alkalmazható	Évfolyami minimum továbbhaladási
Ének-zene	a VIII.1. szerint	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati/szóbeli az integráció módja szerint	Évfolyami minimum továbbhaladási
Dráma és színház	a VIII.1. szerint	VIII.1. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati/szóbeli az integráció módja szerint	Évfolyami minimum továbbhaladási
Testnevelési tartalmak	5–8., a VIII.1–VIII.3. megfeleltetés szerint	Az artista szakmai mozgásképzésbe integrált évfolyami követelmények	Az integrációt hordozó szakmai gyakorlati vizsga része	Biztonságos, kontrollált évfolyami minimum

VIII.6.6. A 9–12. évfolyam közismereti tantárgyainak vizsgakövetelményei

Tantárgy	Évfolyam	Vizsgakövetelmény	Vizsgarész / helyi időkeret	Minimum
Magyar nyelv	9., 10., 11., 12.	VIII.2. adott évfolyami követelményei	Írásbeli min. 60 perc + szóbeli	Valamennyi kötelező vizsgarész legalább elégséges
Magyar irodalom	9., 10., 11., 12.	VIII.2. adott évfolyami követelményei	Írásbeli min. 60 perc + szóbeli	Valamennyi kötelező vizsgarész legalább elégséges
Első élő idegen nyelv (angol)	9., 10., 11., 12.	VIII.2. adott évfolyami követelményei	Írásbeli min. 60 perc + szóbeli	Valamennyi kötelező vizsgarész legalább elégséges
Matematika	9., 10., 11., 12.	VIII.2. adott évfolyami követelményei	Írásbeli min. 60 perc + szóbeli	Valamennyi kötelező vizsgarész legalább elégséges
Történelem	9., 10., 11., 12.	VIII.2. adott évfolyami követelményei	Írásbeli min. 60 perc + szóbeli	Valamennyi kötelező vizsgarész legalább elégséges
Digitális kultúra	9., 10., 11.	VIII.2. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati/írásbeli min. 60 perc; ha érettségi-jogosultságot alapoz, szóbeli is	Évfolyami minimum továbbhaladási
Állampolgári ismeretek	12.	VIII.2. 12. évfolyami követelményei	Szóbeli, max. 15 perc	Évfolyami minimum továbbhaladási
Komplex természettudomány	9., 10., 11., 12.	VIII.2. adott évfolyami követelményei	Írásbeli min. 60 perc + szóbeli vagy rövid szóbeli kiegészítés	Évfolyami minimum továbbhaladási

Tantárgy	Évfolyam	Vizsgakövetelmény	Vizsgarész / helyi időkeret	Minimum
Művészetek	12.	VIII.2. 12. évfolyami követelményei	Írásbeli min. 60 perc vagy szóbeli/komplex forma a helyi tanterv szerint	Évfolyami minimum továbbhaladási
Testnevelési tartalmak	9–12., a VIII.2–VIII.3. megfeleltetés szerint	Az artista szakmai mozgásképzésbe integrált évfolyami követelmények	Az integrációt hordozó szakmai gyakorlati vizsga része	Biztonságos, kontrollált évfolyami minimum

VIII.6.7. Az artista előkészítő szakmai szakasz (5–8. évfolyam)

Tantárgy / terület	Évfolyam	Vizsgakövetelmény	Vizsgarész / helyi időkeret	Minimum
Akrobatika	5., 6., 7., 8.	VIII.3. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati 20–40 perc	Biztonságos, kontrollált évfolyami teljesítés
Függőszer	5., 6., 7., 8.	VIII.3. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati 20–40 perc	Biztonságos, kontrollált évfolyami teljesítés
Ügyesség	5., 6., 7., 8.	VIII.3. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati 20–40 perc	Biztonságos, kontrollált évfolyami teljesítés
Tánc	5., 6., 7., 8.	VIII.3. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati 20–40 perc	Technikai, ritmikai és térbeli évfolyami minimum
Színpadi/drámai fejlesztési tartalmak	5–8., ahol a helyi tanterv előírja	VIII.3. adott évfolyami integrált követelményei	Az integráló szakmai vizsga része	Életkornak megfelelő jelenlét, feladatértés és együttműködés
Szabadon tervezhető szakmai órakeret	5–8.	Önálló tantárgyi vizsga nincs; abban a tantárgyban kérhető számon, amelyre a keretet felhasználták	Az érintett tantárgy vizsgarésze szerint	Az érintett tantárgy minimuma

VIII.6.8. Artista II. – párhuzamos szakgimnáziumi képzés (1/9–5/13.)

Tantárgy / terület	Évfolyam	Vizsgakövetelmény	Vizsgarész / helyi időkeret	Minimum
Artista alapok / Fő szak	1/9., 2/10., 3/11., 4/12., 5/13.	VIII.3. adott évfolyami, az adott tanulóra alkalmazandó alapozó/orientációs vagy szakosított követelményei	Gyakorlati 20–45 perc; rövid szakmai szóbeli beépíthető	Biztonságos, kontrollált, évfolyami szintű teljesítés
Akrobatikai szakmai tartalom	1/9–2/10., a VIII.3. szerint	A VIII.3. szerinti Artista alapok / Fő szak, illetve az adott tanévben akrobatikára felhasznált szabadon tervezhető szakmai órakeret követelményei	Önálló vizsga csak külön osztályozás esetén; egyébként az integráló szakmai gyakorlati vizsga része	Az integráló tantárgy évfolyami minimuma
Színészmesterség	2/10.	VIII.3. évfolyami követelményei	Gyakorlati/szóbeli 15–25 perc	Feladatértés, jelenlét, együttműködés

Tantárgy / terület	Évfolyam	Vizsgakövetelmény	Vizsgarész / helyi időkeret	Minimum
Tánc	1/9–5/13.	VIII.3. adott évfolyami követelményei	Gyakorlati 30–45 perc	Technikai, ritmikai, térbeli és előadói minimum
Pantomim	1/9–5/13., a helyi tanterv szerinti formában	VIII.3. adott évfolyami, önálló vagy integrált követelményei	Önálló vizsga csak külön osztályozás esetén; egyébként integrált	Az adott évfolyam kifejező mozgásos minimuma
Színpad mozgás	5/13.	VIII.3. 5/13. évfolyami követelményei	Gyakorlati 20–30 perc	Biztonságos tér- és partnerhasználat, tudatos színpad mozgás
Zenei alapok	1/9.	VIII.3. 1/9. évfolyami követelményei	Szóbeli/gyakorlati 10–15 perc	Alapvető zenei jelenségek felismerése és alkalmazása
Artista munkavédelem	1/9., 5/13.	VIII.3. adott évfolyami követelményei	Szóbeli, max. 15 perc	Veszélyfelismerés és megelőző szabályok alkalmazása
Cirkusztörténet	1/9., 5/13.	VIII.3. adott évfolyami követelményei	Szóbeli, max. 15 perc	Kulcsfogalmak, korszakok és összefüggések
Cirkuszművészeti vállalkozás	5/13.	VIII.3. 5/13. évfolyami követelményei	Szóbeli, max. 15 perc; rövid esetfeladat beépíthető	Alapvető szakmai-jogi-gazdasági helyzet értelmezése
Artista életmód	1/9., 5/13.	VIII.3. adott évfolyami követelményei	Szóbeli, max. 15 perc	Egészség- és terheléstudatos alapelvek alkalmazása
Artista edzéselmélet	3/11., 5/13.	VIII.3. adott évfolyami követelményei	Szóbeli max. 15 perc vagy írásbeli min. 60 perc	Fogalmak és egyszerű terhelési helyzetek helyes értelmezése
Szakmai idegen nyelv	5/13.	VIII.3. 5/13. évfolyami követelményei	Írásbeli min. 60 perc + szóbeli, max. 15 perc	A szakmai nyelvhasználat évfolyami minimuma
Művészetek	5/13.	VIII.3. 5/13. évfolyami követelményei	Szóbeli, max. 15 perc vagy komplex vizsga 20–30 perc	A VIII.3. szerinti évfolyami művészeti minimum
Szabadon tervezhető szakmai órakeret	1/9–5/13.	Önálló vizsga nincs; az adott évben ténylegesen megerősített tantárgy követelményei irányadók	Az érintett tantárgy vizsgarésze szerint	Az érintett tantárgy minimuma

VIII.6.9. Érettségire épülő Artista II., Artista I. és alapfokú művészeti képzés

Képzés / évfolyam	Érintett tantárgyak	Vizsgakövetelmény	Vizsgarész / helyi időkeret	Minimum
Artista II. – 1/13. nappali	VIII.3. 1/13. nappali óratervében szereplő valamennyi osztályozott tantárgy	A VIII.3. 1/13. évfolyami követelményei; orientáció esetén az orientációs, szakosítás esetén kizárólag a választott zsáner/fő szak követelményei	Gyakorlati/elméleti forma az azonos tantárgy VIII.6.8. szabálya szerint	Évfolyami minimum; gyakorlatnál biztonságos teljesítés
Artista II. – 2/14. nappali	A VIII.3. 2/14. záró évfolyam valamennyi osztályozott tantárgya	A VIII.3. 2/14. évfolyami követelményei; a záró szakmai törzs az 5/13. záróévi szakmai rendszerével összhangban áll.	Az azonos tantárgy VIII.6.8. szerinti vizsgaformája	Önálló, biztonságos, záró évfolyami teljesítés
Artista II. – esti 1/13–2/14.	Az adott esti munkarendre jóváhagyott helyi óraterv valamennyi osztályozott tantárgya	A VIII.3. adott esti évfolyamra meghatározott követelményei	Tantárgyjelleg szerint; középiskolai írásbeli esetén min. 60 perc	Az esti helyi tanterv évfolyami minimuma
Artista I. – művészképző	A VIII.3. Artista I. óratervében szereplő valamennyi osztályozott tantárgy	A VIII.3. adott évfolyami, Artista I. többlet szakmai és művészi követelményei	Gyakorlati tárgy: 30–45 perc; elméleti tárgy: szóbeli max. 15 perc vagy írásbeli min. 60 perc	Biztonságos, önálló, az Artista I. szintjének megfelelő teljesítés
AMI – Balett, Kortáránc, Modern tánc, Artista tanszak	A VIII.5.-ben az adott tanszak és évfolyam számára meghatározott valamennyi osztályozott tantárgy	A VIII.5. és az Alapprogram adott tanszak/tantárgy/évfolyam követelményei	Gyakorlati főtárgy főszabály szerint 20–60 perc; elméleti rész a VIII.5. szerint	Az adott évfolyam technikai, művészi és elméleti továbbhaladási minimuma

VIII.6.10. Belső érettségi-felkészítő vizsga- és mérési formák

Az intézmény az érettségi vizsgára történő fokozatos felkészítés részeként belső kisérettségit, próbaérettségit vagy más diagnosztikus-fejlesztő mérési formát alkalmazhat. E belső értékelési alkalmak nem minősülnek a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerinti tanulmányok alatti vizsgának, és nem azonosak az érettségi vizsgával.

Céljuk különösen a vizsgarutin, a feladatértelmezés, az időgazdálkodás, az írásbeli és szóbeli kommunikáció, az önálló feladatvégzés és az önértékelés fejlesztése. A konkrét tantárgyakat, évfolyamokat, időpontokat, követelményeket és értékelési módot az érintett munkaközösségek az éves pedagógiai tervezés és munkaterv keretében határozzák meg, a helyi tanterv és a hatályos érettségi vizsgakövetelmények alapján.

VIII.6.11. A központi vizsgák elhatárolása

Az érettségi vizsga, az Artista I. és Artista II. képesítő vizsga, valamint az alapfokú művészeti iskola művészeti alapvizsgája és záróvizsgája nem minősül helyi tanulmányok alatti vizsgának. E vizsgák lebonyolítására és követelményeire a mindenkor hatályos országos vizsgaszabályozás, programkövetelmény, illetve Alapprogram az irányadó.

A tanulmányok alatti vizsga nem helyettesíti a képesítő vagy érettségi vizsgát, és a képesítő vagy érettségi vizsga követelményei nem emelhetők automatikusan a helyi tanulmányok alatti vizsga követelményeivé. A helyi vizsga kizárólag az adott tanulóra alkalmazandó helyi tanterv érintett évfolyamának teljesítését igazolja.

VIII.7. ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÉS AZ ÉRETTSÉGI FELKÉSZÍTÉS HELYI KÖVETELMÉNYEI

A melléklet az Akadémia párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzésének érettségi felkészítési szabályait rögzíti. Meghatározza az intézmény által kötelezően biztosított közép- és emelt szintű felkészítés vizsgatárgyait, az érettségi vizsgára jelentkezéshez szükséges helyi tantervi teljesítési feltételeket, a középszintű vizsgatárgyak témaköreit, valamint a 11–12. évfolyamon biztosított emelt szintű felkészítés fejlesztési feladatait és követelményeit. A szabályozás a Pedagógiai Program IV. fejezetében rögzített érettségi keretekre és a VIII.2. középiskolai közismereti helyi tantervre épül.

VIII.7.1. Jogszabályi és tantervi alap

Az érettségi vizsgára történő felkészítés jogi és tartalmi alapját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mindenkor hatályos szövege, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet, továbbá a köznevelésért felelős miniszter által az Oktatási Hivatal honlapján közzétett, mindenkor alkalmazandó részletes érettségi vizsgakövetelmények képezik.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § (1) bekezdés b) pont bg), bh) és bq) alpontjai alapján a helyi tantervben meg kell nevezni azokat a választható érettségi vizsgatárgyakat, amelyekből az iskola közép- vagy emelt szintű felkészítést kötelezően vállal; meg kell határozni az érettségi vizsga helyi tantervi feltételeit; fel kell tüntetni a középszintű érettségi vizsga témaköreit; továbbá a 11–12. évfolyamon az emelt szintű felkészítés fejlesztési feladatait és követelményeit.

A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 4. § (2)–(4) bekezdései alapján a szakgimnázium a kötelező vizsgatárgyakból a közismereti oktatás két befejező évfolyamán biztosítja, hogy a tanuló választása szerint közép- és emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni. A kötelező vizsgatárgyakon túl legalább egy további vizsgatárgyból emelt szintű, legalább két további vizsgatárgyból középszintű felkészülési lehetőséget kell biztosítani. A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése szerint központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgy felkészítésére a helyi tantervben középszinten legalább 138, emelt szinten legalább 276 órát kell biztosítani. Az emelt szintű felkészítés feladata más középiskolával kötött megállapodás alapján közösen is ellátható.

Az okTopus Multimédia Intézet Tagintézmény pedagógiai és helyi tantervi sajátosságait az Akadémia egységes Pedagógiai Programjának elválaszthatatlan részét képező tagintézményi melléklet tartalmazza. A technikai képzési feladatok részletes szakmai szabályozását a szakképzésre vonatkozó jogszabályok alapján elkészített szakmai program és az ahhoz kapcsolódó szakmai dokumentumok határozzák meg. Jelen melléklet az Akadémia párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzésére vonatkozik.

VIII.7.2. Az Akadémia által vállalt érettségi felkészítési kínálat

A „kötelezően vállalt felkészítés” az iskola szolgáltatási kötelezettségét jelenti, nem azt, hogy a tanuló az adott választható vizsgatárgyból köteles érettségi vizsgát tenni. A vizsgázó a jogszabályi feltételek fennállása esetén maga választja meg a vizsgatárgyat és a vizsga szintjét.

VIII.7.2.1. Párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzés

Vizsgatárgy	Jogállás	Középszintű felkészítés	Emelt szintű felkészítés	Az Akadémia helyi tantervi alap
Magyar nyelv és irodalom	kötelező	igen	igen	Magyar nyelv és Magyar irodalom 9–12. évfolyam
Matematika	kötelező	igen	igen	Matematika 9–12. évfolyam
Történelem	kötelező	igen	igen	Történelem 9–12. évfolyam
Élő idegen nyelv – angol	kötelező	igen	igen	Első élő idegen nyelv (angol) 9–12. évfolyam
Digitális kultúra	választható	igen	igen – intézményközi együttműködésben	Digitális kultúra 9–11. évfolyam
Természettudomány	választható	igen	–	Komplex természettudomány 9–12. évfolyam; megfeleltetés a központi Természettudomány vizsgatárgyhoz

Az Akadémia a kötelező vizsgatárgyakon túl Digitális kultúrából és Természettudományból középszintű, Digitális kultúrából emelt szintű felkészülési lehetőséget biztosít. Ez megfelel a szakgimnáziumra előírt minimumkínálatnak. A Természettudomány vizsgatárgyból a hatályos központi vizsgakövetelmény középszintű vizsgát határoz meg, ezért abból emelt szintű felkészítési vállalás nem rögzíthető. A Digitális kultúra emelt szintű felkészítését az Akadémia a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 4. § (4) bekezdése alapján más középiskolával kötött írásbeli együttműködési megállapodás keretében biztosítja. Az együttműködésben kialakított felkészítési programnak az emelt szintű felkészítésre előírt legalább 276 órás követelményt teljesítenie kell; e szervezési forma az Akadémia párhuzamos művészeti képzésének heti negyvenórás helyi óraterhelését nem növeli.

VIII.7.3. Az érettségi vizsgatárgy választásának helyi tantervi feltételei

Tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt a tanuló abból a vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát, amelynek az Akadémia helyi tantervében számára meghatározott követelményeit teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja. Amennyiben a tanuló olyan vizsgatárgyból kíván vizsgázni, amelynek helyi tantervi követelményeit az Akadémián nem tudja teljesíteni, a jogszabályban meghatározott feltételek szerint más középiskolában, vendégtanulói jogviszonyban teljesítheti a jelentkezési feltételt.

Vizsgatárgy	Az Akadémia helyi teljesítési feltétele
Magyar nyelv és irodalom	A 9–12. évfolyam Magyar nyelv és Magyar irodalom helyi tantervi követelményeinek teljesítése és osztályzattal történő lezárása.
Matematika	A 9–12. évfolyam Matematika helyi tantervi követelményeinek teljesítése és osztályzattal történő lezárása.
Történelem	A 9–12. évfolyam Történelem helyi tantervi követelményeinek teljesítése és osztályzattal történő lezárása.
Élő idegen nyelv – angol	Az Első élő idegen nyelv (angol) helyi tantervi követelményeinek teljesítése. Előrehozott vizsga a vizsgaszabályzatban meghatározott időponttól és feltételekkel tehető.
Digitális kultúra	A 9–11. évfolyam Digitális kultúra helyi tantervi követelményeinek teljesítése és osztályzattal történő lezárása. Mivel a tantárgy tanítása a befejező tanévet megelőzően lezárul, előrehozott vizsga a központi szabályok szerint tehető.
Természettudomány	Az Akadémia Komplex természettudomány 9–12. évfolyami követelményeinek teljesítése, a Természettudomány érettségi vizsgatárgy központi követelményeivel való egyértelmű helyi megfeleltetéssel és osztályzattal történő dokumentálással.

A középiskolai tanulmányokat közvetlenül követő rendes érettségi vizsga megkezdésének további törvényi feltétele az ötven óra közösségi szolgálat teljesítésének igazolása, a jogszabályban meghatározott kivételekkel. A közösségi szolgálat részletes intézményi szabályait a Pedagógiai Program megfelelő fejezete tartalmazza.

VIII.7.4. A középszintű érettségi vizsgatárgyak helyi témakörei

Az alábbi témakörök az Akadémia helyi tantervi rendszerezését adják. A vizsga konkrét tartalmára, feladattípusaira, vizsgarészeire és értékelésére minden esetben az adott vizsgaidőszakban alkalmazandó központi részletes érettségi vizsgakövetelmények az irányadók. A helyi témakörlista ezért nem szűkíti a központi követelményeket.

VIII.7.4.1. Magyar nyelv és irodalom

Terület	Középszintű témakörök
Magyar nyelv	Kommunikáció; a magyar nyelv története; ember és nyelvhasználat; a nyelvi rendszer; a szöveg; retorika; stílus és jelentés; digitális és nyilvános kommunikáció; a nyelvi norma és a nyelvváltozatok.
Magyar irodalom	Irodalmi műnemek és műfajok; a magyar irodalom meghatározó alkotói és életművei; régi magyar irodalom; klasszicizmus, felvilágosodás és romantika; realizmus és modernség; 20–21. századi magyar irodalom; világirodalmi kapcsolódások; színház és dráma; kortárs és regionális kulturális összefüggések.
Vizsgakompetenciák	Szövegértés; műértelmezés; összehasonlítás; érvelés; önálló írásbeli szövegalkotás; forrás- és idézethasználat; nyelvhelyesség; szóban logikusan felépített, szaknyelvi pontos kifejtés.

Az Akadémia helyi felkészítésében hangsúlyos a művészeti szövegek, előadáskritikák, kulturális kommunikációs helyzetek és az előadó-művészeti pályán szükséges világos, árnyalt szóbeli és

írásbeli önkifejezés fejlesztése. A helyi művészeti kapcsolódás a központi irodalmi és nyelvi követelményeket kiegészíti, nem helyettesíti.

VIII.7.4.2. Matematika

Középszintű témakör	Helyi fejlesztési hangsúly
Halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok	Fogalmi pontosság, logikai következtetés, rendszerezés és modellalkotás.
Számelmélet és algebra	Számhalmazok, műveletek, hatványok, gyökök, algebrai kifejezések, egyenletek és egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek.
Függvények, sorozatok	Függvényábrázolás és -elemzés; lineáris, másodfokú, exponenciális és logaritmusos összefüggések; számtani és mértani sorozatok.
Geometria	Sík- és téreometria; háromszögek, sokszögek, kör; geometriai transzformációk; trigonometria; koordinátegometria.
Valószínűség-számítás és statisztika	Adatok értelmezése és ábrázolása; középértékek; szóródás; kombinatorikus és valószínűségi gondolkodás; valós adatokon alapuló problémamegoldás.

Az Akadémia a 9–12. évfolyamon heti 4 órás helyi matematikaórával biztosítja a központi követelmények elmélyítését. A helyi többletidő kiemelt célja a több lépéses problémamegoldás, a feladatértelmezés, az indoklás és az érettségi feladattípusok fokozatos beépítése.

VIII.7.4.3. Történelem

Középszintű témakör	Kiemelt kompetencia
Ókor és középkor; a magyarság eredete, Árpád-kor és a középkori magyar állam	Időbeli és térbeli tájékozódás; forrásértelmezés.
Kora újkor; reformáció; földrajzi felfedezések; Magyarország a Habsburg és oszmán hatalmi térben	Ok-okozati összefüggések, állam- és társadalomszervezés.
Felvilágosodás; ipari átalakulás; reformkor és 1848–49; nemzetállamok	Társadalmi, gazdasági és politikai változások összehasonlítása.
Dualizmus; első világháború; forradalmak és a két világháború közötti korszak	Forráskritika, többnézőpontú történelmi értelmezés.
Második világháború; holokauszt; diktatúrák; hidegháború és a kétpólusú világ	Történelmi felelősség, emberi jogok, ok-okozati hálók.
Magyarország 1945 után; rendszerváltoztatás; európai integráció; jelenkori globális folyamatok	Állampolgári tájékozódás, változás és folytonosság, történelmi érvelés.

A felkészítésben kiemelt szerepet kap az írott, képi, statisztikai és térképi források értelmezése, a kronológiai és topográfiai tájékozódás, az önálló történelmi érvelés és a rövid, illetve hosszabb kifejtendő feladatok szerkezeti biztonsága.

VIII.7.4.4. Élő idegen nyelv – angol

Témaköri csoport	Középszintű tartalom
Személyes vonatkozások, család	Bemutatkozás, családi és személyes kapcsolatok, élethelyzetek, tervek.
Ember és társadalom	Kapcsolatok, közösségek, ünnepek, társadalmi kérdések, viselkedési normák.
Környezetünk	Otthon, lakóhely, természet, környezetvédelem és fenntarthatóság.
Iskola és tanulás	Iskolai élet, tanulási módszerek, nyelvtanulás, továbbtanulás.
Munka világa	Pályaválasztás, foglalkozások, munkavállalás, munkahelyi kommunikáció.
Életmód és egészség	Étkezés, egészség, sport, testi-lelki jóllét, szokások.
Szabadidő és kultúra	Művészet, színház, cirkusz, zene, média, olvasás, szabadidős tevékenységek.

Témaköri csoport	Középszintű tartalom
Utazás és turizmus	Közlekedés, utazásszervezés, szolgáltatások, interkulturális helyzetek.
Tudomány és technika	Digitális világ, technológia, kommunikáció és innováció.
Gazdaság és aktuális kérdések	Vásárlás, pénzügyek, szolgáltatások, fogyasztás, globális és társadalmi kérdések.

A középszintű élő idegen nyelvi érettségi a Közös Európai Referenciakeret B1 szintjéhez igazodik. Az Akadémia helyi tanterve a 12. évfolyam végére ennél magasabb, B2 felé mutató kommunikációs biztonság kialakítására törekszik. A felkészítés valamennyi nyelvi készséget fejleszt: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, nyelvhelyesség, íráskészség és beszéd-készség.

VIII.7.4.5. Digitális kultúra

Középszintű témakör	Az Akadémia helyi követelménye
Szövegszerkesztés	Dokumentumok célszerű, tipográfiaiailag rendezett és funkcionális létrehozása.
Számítógépes grafika és képszerkesztés	Digitális képek létrehozása, szerkesztése és megfelelő formátumhasználat.
Bemutatókészítés	Tartalmilag és vizuálisan szerkesztett prezentáció készítése.
Táblázatkezelés	Adatok, képletek, függvények, diagramok, adatelemzés és problémamegoldás.
Adatbázis-kezelés	Adatszerkezetek, lekérdezések és adatok célszerű kezelése.
Publikálás a világhálón	Webes tartalom létrehozása, strukturálása és közzététele.
Algoritmizálás és adatmodellezés	Problémafelbontás, algoritmikus gondolkodás, adatok modellálása.
Programozási eszközök használata	Egyszerű programok készítése, tesztelése, javítása és értelmezése.

Az Akadémia 9–11. évfolyamos Digitális kultúra óraterve biztosítja a középszintű felkészítéshez szükséges legalább 138 órás teljes tantárgyi időkeretet. A tanítás a 11. évfolyam végén lezárul, ezért az előrehozott érettségi vizsga lehetősége a vizsgaszabályzat szerint nyílik meg.

VIII.7.4.6. Természettudomány

Középszintű témakör	Kiemelt tanulási eredmény
Mérés, anyag, energia és kölcsönhatások	Adatok értelmezése, mértékegységek használata, természettudományos modellalkotás.
Mozgások, erők, hőjelenségek, elektromosság és modern fizikai alapok	Jelenségek magyarázata, grafikonok és összefüggések értelmezése.
Anyagi halmazok, kémiai szerkezetek és reakciók	Anyagtulajdonságok, reakciók, hétköznapi és környezeti alkalmazások értelmezése.
Sejtbiológia, az emberi szervezet, genetika és evolúció	Biológiai rendszerek működésének és öröklődési összefüggéseinek értelmezése.
Élőlények környezete, ökológia és fenntarthatóság	Ökológiai kapcsolatok, környezeti problémák és felelős döntések elemzése.
Földtörténet, Föld-rendszer és csillagászati összefüggések	Tér- és időléptékek, rendszerszemlélet és adatalapú következtetés.

Az Akadémia a művészeti szakgimnáziumi kerettanterv szerinti Komplex természettudomány tantárgyat a Természettudomány középszintű érettségi vizsgatárgy helyi tantervi alapjaként alkalmazza. A felkészítés során a fizikai, kémiai, biológiai és földtudományi tartalmak összekapcsolása, a kísérleti és megfigyelési eredmények értelmezése, valamint a valós problémák természettudományos elemzése kap hangsúlyt.

VIII.7.5. A 11–12. évfolyamon biztosított emelt szintű felkészítés

Az emelt szintű felkészítés célja nem pusztán a középszintű tananyag mennyiségi bővítése, hanem a magasabb szintű elemző, problémamegoldó, alkalmazási, érvelési és önálló feladatvégzési kompetenciák kialakítása. A felkészítés tartalmát a Nemzeti alaptanterv, a helyi tanterv és a mindenkor alkalmazandó emelt szintű részletes érettségi vizsgakövetelmények együtt határozzák meg.

Az Akadémia a kötelező vizsgatárgyakból – Magyar nyelv és irodalom, Matematika, Történelem, Élő idegen nyelv – a közismereti oktatás két befejező évfolyamán biztosítja az emelt szintű felkészülés lehetőségét. A kötelező vizsgatárgyakon túli, jogszabály szerint biztosítandó emelt szintű felkészítési lehetőséget vendégtaulói státuszban Testnevelésből biztosítja, intézményközi együttműködésben.

VIII.7.5.1. Közös emelt szintű fejlesztési feladatok

- a központi emelt szintű vizsgakövetelmények teljes tartományának tervszerű feldolgozása és rendszerezése;
- összetett, több témakört összekapcsoló problémák önálló értelmezése és megoldása;
- források, adatok, grafikonok, képek, digitális tartalmak és szakmai szövegek kritikus használata;
- önálló érvelés, bizonyítás, indoklás és a következtetések világos megfogalmazása;
- a vizsgatárgy sajátos írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati feladattípusainak magas szintű kezelése;
- időgazdálkodás, vizsgastratégia, önellenőrzés és hibajavítás tudatos fejlesztése;
- a továbbtanuláshoz szükséges önálló tanulási, kutatási és problémamegoldó képesség megerősítése.

VIII.7.5.2. Magyar nyelv és irodalom – emelt szint

A felkészítés a művek, életművek és irodalmi jelenségek szélesebb kulturális és esztétikai összefüggésekben való értelmezésére, az összehasonlító elemzésre, az önálló kritikai állásfoglalásra, a retorikailag tudatos írásbeli és szóbeli szövegalkotásra, valamint a nyelvi jelenségek rendszerszerű magyarázatára épül. Követelmény a pontos fogalomhasználat, a releváns példák önálló kiválasztása és a hosszabb, logikusan strukturált elemző-érvelő szöveg létrehozása.

VIII.7.5.3. Matematika – emelt szint

A felkészítésben hangsúlyos a több lépéses és nem rutinjellegű problémamegoldás, az általánosítás, a bizonyítás és indoklás, a különböző matematikai területek összekapcsolása, valamint a modellalkotás. A tanuló legyen képes önálló megoldási stratégia kialakítására, a megoldás helyességének ellenőrzésére, matematikai állítások szabatos megfogalmazására és összetett feladatok időhatékony megoldására.

VIII.7.5.4. Történelem – emelt szint

A felkészítés a források önálló és kritikus elemzésére, több forrás együttes értelmezésére, az eltérő történelmi nézőpontok összevetésére, a komplex ok-okozati összefüggések feltárására és a hosszabb, bizonyítékokra épülő történelmi érvelésre irányul. A tanulónak magabiztosan kell használnia a kronológiai, topográfiai és fogalmi ismereteket, valamint önállóan kell felépítenie írásbeli és szóbeli történelmi magyarázatát.

VIII.7.5.5. Élő idegen nyelv – angol – emelt szint

Az emelt szintű felkészítés a Közös Európai Referenciakeret B2 szintjéhez igazodik. Fejlesztési területe a hosszabb és összetettebb írott és hallott szövegek értése, a nyelvhelyesség megbízható alkalmazása, a világos és jól szerkesztett írásbeli szövegalkotás, a folyamatos és természetes szóbeli kommunikáció, valamint a vélemény árnyalt indoklása. Az Akadémia a művészeti-szakmai életpályához kapcsolódó nemzetközi kommunikációt, szakmai bemutatkozást, meghallgatási és mobilitási helyzeteket is felhasználhatja a nyelvi kompetencia fejlesztésére.

VIII.7.5.6. Digitális kultúra – emelt szint

Az emelt szintű felkészítés a komplex alkalmazói feladatmegoldás, az algoritmizálás, programozás, adatkezelés, adatbázis-kezelés és webes publikálás magasabb szintű alkalmazására épül. Követelmény az önálló algoritmustervezés, a program számítógépes megvalósítása, a hibakeresés, a több alkalmazást összekapcsoló problémamegoldás, valamint a digitális dokumentumok és webes tartalmak célszerű tervezése. A felkészítés az Akadémia helyi Digitális kultúra tantervére épül, és a 11–12. évfolyamon intézményközi együttműködésben egészül ki úgy, hogy az emelt szintű felkészítési program teljes óraszama elérje a jogszabályban előírt legalább 276 órát.

VIII.7.6. Az Akadémia helyi órakerete és az érettségi felkészítés kapcsolata

A párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzés közismereti óratervében a helyi érettségi felkészítési órakeret nem külön tantárgyként jelenik meg, hanem az érintett vizsgatárgyak heti óraszámát növeli. A 9–12. évfolyamon az Akadémia helyi többletórát biztosít az angol nyelv, a matematika, a 12. évfolyamon a magyar irodalom és a történelem számára. A részletes óraszámokat a VIII.2. közismereti helyi tanterv és óraháló tartalmazza.

Tantárgy	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	Érettségi felkészítési funkció
Magyar irodalom	–	–	–	+1	rendszerezés, műértelmezés, írásbeli feladattípusok
Első élő idegen nyelv (angol)	+1	+1	+1	–	nyelvi készségek fejlesztése; vizsgafelkészülés
Matematika	+1	+1	+1	+1	problémamegoldás és érettségi feladattípusok fokozatos elmélyítése
Történelem	–	–	–	+1	forráselemzés, rendszerezés és kifejtendő feladatok
Helyi érettségi felkészítési órakeret összesen	2	2	2	3	a VIII.2. óratervbe beépítve

Az emelt szintű felkészítés megszervezésekor az éves tanmenetben, tantárgyfelosztásban, órarendben, illetve intézményközi együttműködés esetén az írásbeli megállapodásban és a kapcsolódó felkészítési programban ellenőrizhetően biztosítani kell a központi követelményrendszer és a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet szerinti óraszám teljesülését. A párhuzamos művészeti szakgimnáziumi képzés belső órarendi szervezése nem vezethet a jóváhagyott heti negyvenórás tanulói óraterhelés növeléséhez.

VIII.7.7. Az Artista II. képesítő vizsga és az érettségi bizonyítvány kiállításának jogi kapcsolata

A szakgimnáziumi érettségi sajátosságát a Pedagógiai Program IV. fejezete részletesen szabályozza. A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 41. § (6b) bekezdése alapján szakgimnáziumban, tanulói jogviszonyban az érettségi bizonyítvány akkor is kiállítható, ha a vizsgázó a kötelező érettségi vizsgatárgyakból sikeres vizsgát tett, és emellett a szakgimnázium pedagógiai programjában számára előírt képesítő vizsgát is sikeresen letette. Az Akadémia párhuzamos művészeti szakgimnáziumi artistaképzésében e további képesítő vizsga az Artista II. képesítő vizsga.

Az Artista II. képesítő vizsga nem közismereti érettségi vizsgatárgy, és nem válik az érettségi vizsgatárgyak egyikévé. Az „ötödik érettségi vizsgatárgy” kifejezés ezért nem használható az Artista II. képesítő vizsga megjelölésére. A jogilag pontos megfogalmazás az, hogy az Artista II. képesítő vizsga a szakgimnáziumi érettségi bizonyítvány kiállításának a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 41. § (6b) bekezdése szerinti, a kötelező érettségi vizsgákon felüli további feltétele. E vizsga eredménye nem minősül külön tantárgyi érettségi vizsgaeredménynek. A négy kötelező közismereti vizsgatárgyból a tanulónak a központi érettségi vizsgakövetelményeket kell teljesítenie, az Artista II. képesítő vizsgát pedig a hatályos programkövetelmény és a képesítő vizsgára vonatkozó szabályok szerint kell teljesítenie.

VIII.7.8. Tájékoztatás, jelentkezés és dokumentálás

Az iskola az érettségi vizsgára való felkészítés lehetőségeiről, a választott vizsgatárgyakról, az emelt szintű felkészítés szervezési formáiról és a jelentkezési határidőkről a tanulókat és a szülőket a mindenkor hatályos vizsgaszabályzat és tanévrend szerint tájékoztatja. Az éves tájékoztatás a Pedagógiai Programban rögzített felkészítési kötelezettséget nem szűkítheti.

A tanuló teljesítését, a helyi tantervi követelmények lezárását, a vizsgára való jogosultságot megalapozó osztályzatokat és a kapcsolódó tanügyi adatokat a KRÉTA rendszerben és a jogszabály szerinti tanügyi dokumentumokban pontosan, visszakereshetően kell rögzíteni. A Természettudomány érettségi vizsgatárgy és az Akadémia Komplex természettudomány tantárgya közötti helyi megfeleltetést, továbbá az intézményközi emelt Digitális kultúra felkészítés teljesítését igazoló dokumentumokat egyértelműen és ellenőrizhetően kell kezelni.

A kötelező vizsgatárgyakon kívüli emelt szintű felkészítés vizsgatárgyának meghatározásához, így a Digitális kultúra emelt szintű felkészítési vállalásához az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni. A felkészítési kínálat későbbi módosításakor ugyanezt az eljárást kell alkalmazni.

VIII.7.9. Hatályosság és felülvizsgálat

A jelen melléklet a 2026/2027. tanévtől alkalmazandó, és az Akadémia helyi tantervi rendszeréhez kapcsolódik. A központi érettségi vizsgakövetelmények, a Nemzeti alaptanterv, a vizsgaszabályzat, az Akadémia szakmai alapidokumentuma vagy a közismereti helyi tanterv módosulása esetén a melléklet érintett rendelkezéseit felül kell vizsgálni.

A központi jogszabályi és vizsgakövetelményi rendelkezések elsőbbséget élveznek. A központi vizsgakövetelmények változását az Akadémia a jogszabályban meghatározott hatálybalépési és átmeneti szabályok szerint vezeti át a helyi tantervbe; a helyi szabályozás nem csökkentheti a tanulók jogszabályban biztosított vizsgázási és felkészülési lehetőségeit.

VIII.8. SNI tanulók helyi tantervi fejlesztő programja

VIII.8.1. A program jogi és pedagógiai alapja

A program célja, hogy az SNI tanuló a számára biztosított különleges bánásmód keretében hozzáférjen a helyi tanterv követelményeihez, részt vehessen az intézmény közismereti, művészeti és – az adott képzési formában – szakmai tanulási folyamataiban, valamint fejlődését az egyéni szükségleteihez igazodó pedagógiai támogatás segítse.

A fejlesztő program az intézmény helyi tantervének része. Nem önálló diagnosztikai vagy terápiás dokumentum, és nem helyettesíti a szakértői bizottság szakértői véleményét. A szakértői véleményben meghatározott egyéni szükségletek, fejlesztési területek, javasolt ellátási formák és pedagógiai alkalmazkodások az intézményi megvalósítás elsődleges szakmai kiindulópontját jelentik.

Az Akadémia a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak, a hatályos köznevelési szabályozás, valamint az érintett fogyatékosági területre vonatkozó, hatályos Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezi. A helyi tanterv e fejezete a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 11. §-ában előírt, a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program helyi kereteit rögzíti.

VIII.8.2. Alapelvek

Együttműködés: az intézmény a pedagógusok, a gyógypedagógus/fejlesztő szakember, az osztályfőnök, a szülő és – a jogszabályi keretek között – az érintett szakemberek együttműködésére törekszik.

Biztonság: a művészeti és különösen az artistaképzésben minden alkalmazkodásnak meg kell felelnie a testi biztonság, a partnerbiztonság és a szakmai munkavégzés feltételeinek.

Követelmény és támogatás elválasztása: a szükséges pedagógiai alkalmazkodás nem jelenti a követelmények önkényes elhagyását vagy a szakmai minimumok automatikus csökkentését.

Erősségalapú fejlesztés: a pedagógiai tervezés épít a tanuló meglévő kompetenciáira, motivációjára és művészeti érdeklődésére.

Differenciálás és fokozatosság: a feladatok nehézsége, mennyisége, ütemezése és az instrukciók formája szükség szerint igazítható.

Hozzáférés és részvétel: az alkalmazkodás célja a tanuló tényleges részvételének és önállóságának növelése, nem pedig a tanuló indokolatlan elkülönítése.

Egyéni szükségletekhez igazodás: az alkalmazott pedagógiai támogatást a tanuló szakértői véleményében meghatározott szükségleteihez, erősségeihez és fejlesztési lehetőségeihez kell igazítani.

VIII.8.3. Fejlesztési területek

A fejlesztési területeket minden esetben az érintett tanuló szakértői véleménye alapján kell konkretizálni. Az Akadémia helyi tantervi keretei között különösen az alábbi területek jelenhetnek meg:

Kognitív és tanulási funkciók: figyelem, munkamemória, feladattartás, tervezés, sorrendiség, problémamegoldás, tanulási stratégiák és önellenőrzés.

Kommunikáció és nyelvi kompetenciák: az instrukciók megértése, a szakmai és tantárgyi szókincs használata, a szóbeli és írásbeli önkifejezés, valamint szükség esetén alternatív vagy vizuális kommunikációs támogatás.

Szociális és érzelmi kompetenciák: együttműködés, társas kommunikáció, önszabályozás, segítségkérés, konfliktuskezelés, teljesítményhelyzetekhez való alkalmazkodás.

Mozgásos és szenzomotoros területek: testtudat, koordináció, egyensúly, térbeli tájékozódás, mozgástervezés és mozgásbiztonság, amennyiben ez az érintett SNI-típusból és a szakértői véleményből következik.

Önállóság és végrehajtó funkciók: feladatkezdés, időgazdálkodás, eszközhasználat, feladatváltás, gyakorlási rutinok és saját teljesítmény követése.

VIII.8.4. Pedagógiai alkalmazkodás a közismereti oktatásban

Az alkalmazott kedvezmények és pedagógiai megoldások nem lehetnek általános, automatikusan minden SNI tanulóra azonos módon alkalmazott intézkedések; azokat az egyéni szükségletekhez kell igazítani.

Az SNI tanuló közismereti oktatásában az alkalmazkodás formáját a tanuló szüksége és a szakértői vélemény alapján kell meghatározni. Az alkalmazkodás – az adott tanuló esetében indokolt mértékben – különösen az alábbiakat foglalhatja magában:

gyakori, konkrét és fejlesztő visszajelzés, valamint az önellenőrzés támogatása.

a számonkérés és értékelés módjának a szakértői véleményben és a jogszabályban meghatározott keretek szerinti igazítása.

vizuális segédletek, strukturált feladatlapok, digitális vagy egyéb engedélyezett segédeszközök alkalmazása.

szükség szerinti többletidő, eltérő munkatempó vagy alternatív feladatmegoldási mód.

differenciált feladatadás, kisebb lépésekre bontás, mintaadás és előzetes gyakorlás.

az instrukciók rövidítése, tagolása, többszoros közlése és a feladatértés ellenőrzése.

VIII.8.5. Pedagógiai alkalmazkodás a művészeti képzésben

A művészeti képzésben a pedagógus törekszik arra, hogy a tanuló erősségei és művészeti érdeklődése a fejlesztés erőforrásává váljon, és az SNI-ből eredő nehézségek mellett a tanuló ténylegesen megélhesse a sikeres alkotó és előadói részvétel lehetőségét.

Az Akadémia művészeti képzéseiben az SNI tanuló támogatásának egyszerre kell szolgálnia a művészeti kompetenciák fejlődését, a tanuló önállóságát és a biztonságos tanulási környezetet. A pedagógiai alkalmazkodás a művészeti feladatok szervezését is érintheti, például a feladatok sorrendjét, az instrukcióadás módját, a gyakorlási időt, a feladatok részekre bontását, a partneri vagy csoportos munkaszervezést, illetve az eszközhasználat pedagógiai támogatását.

A művészeti teljesítmény értékelése során az intézmény figyelembe veszi a szakértői véleményben meghatározott szükségleteket és a tanuló számára jogszerűen biztosítható alkalmazkodásokat. Az alkalmazkodás nem irányulhat olyan szakmai vagy biztonsági minimumkövetelmény figyelmen kívül hagyására, amely a tanuló, partnere vagy a környezet biztonságos részvételének feltétele.

VIII.8.6. Sajátos szempontok az artistaképzésben

Az artistaképzés szakmai minimumkövetelményeit, a biztonságos végrehajtás feltételeit és a képzési dokumentumokban meghatározott kimeneti követelményeket az SNI miatti pedagógiai alkalmazkodás nem írhatja felül. Ha a szakértői vélemény olyan szükségletet jelez, amely a konkrét szakmai tevékenység biztonságos végzését érinti, a pedagógiai és szakmai döntést a kompetens szakemberek bevonásával kell meghozni.

A szakmai gyakorlati feladatoknál szükség szerint alkalmazható pedagógiai támogatás különösen:

- szükség esetén alternatív vagy előkészítő szakmai feladat alkalmazása, amennyiben az megfelel a képzés szakmai követelményeinek és a biztonsági feltételeknek.
- a gyakorlás során rendszeres pedagógiai visszajelzés és ellenőrzés.
- a tér, az eszközök és a partneri helyzetek előzetes, strukturált bemutatása.
- fokozatos terhelés és megfelelő gyakorlási idő biztosítása.
- a mozgásos instrukciók egyértelmű, többszoros és ismételhető közlése.
- a feladatok kisebb, jól követhető lépésekre bontása.

Az artistaképzésben az SNI tanuló támogatásának tervezésekor a szakmai követelmények mellett kiemelt jelentőségű a testi biztonság, a mozgásbiztonság, a fokozatosság és a terhelés egyéni szükségletekhez igazítása.

VIII.8.7. Értékelés, számonkérés és továbbhaladás

Ha jogszabály és a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján valamely értékelési vagy minősítési eltérés alkalmazható, annak intézményi végrehajtását az igazgatói döntéshez és a tanügyi dokumentációhoz igazodóan kell kezelni. Az értékelési kedvezmény nem jelenti a tanuló szakmai fejlődésének vagy előrehaladásának követéséről való lemondást.

Az intézmény a fejlesztő értékelésben különösen arra törekszik, hogy a tanuló számára egyértelmű legyen a feladat célja, az elvárt teljesítmény, az elért eredmény és a következő fejlődési lépés. Az értékelés során az egyéni fejlődés és az önállóság növekedése is fontos visszajelzési szempont.

Az SNI tanuló értékelését és számonkérését a helyi tanterv általános szabályai szerint, a szakértői véleményben foglalt, jogszerűen alkalmazandó kedvezményekkel és eltérésekkel kell megszervezni.

VIII.8.8. Habilitációs és rehabilitációs támogatás, szakemberi együttműködés

Az intézmény a szükséges szakmai együttműködést a saját kompetenciáin belül szervezi meg. A pedagógus nem végez diagnosztikai vagy egészségügyi tevékenységet; a szakértői véleményben foglalt fejlesztési szükségleteket a pedagógiai gyakorlatban alkalmazza, és szükség esetén kezdeményezi a kompetens szakemberrel való egyeztetést.

A habilitációs és rehabilitációs célú ellátások, valamint az egyéni vagy kiscsoportos fejlesztések megszervezése a tanuló szakértői véleményében meghatározott szükségletekhez, a hatályos jogszabályokhoz és az intézmény rendelkezésére álló jogszerű személyi és tárgyi feltételekhez igazodik.

VIII.8.9. Egyéni tervezés, dokumentálás és felülvizsgálat

A fejlesztési és pedagógiai támogatás eredményességét a tanuló fejlődése, részvétele, önállósága, tanulmányi előrehaladása és – a művészeti-szakmai képzésben – a biztonságos szakmai részvétel alapján kell nyomon követni.

A fejlesztő programot az intézmény a jogszabályok, a központi irányelv, a szakértői vélemények és a tényleges intézményi tapasztalatok változása esetén felülvizsgálja. A felülvizsgálat során különösen azt kell vizsgálni, hogy a program továbbra is megfelelően támogatja-e a tanuló hozzáférését, fejlődését, részvételét és biztonságos továbbhaladását.

Az egyéni alkalmazkodások, fejlesztési célok és pedagógiai intézkedések nyomon követése az intézmény tanügyi és szakmai dokumentációs rendjéhez igazodik. A dokumentáció célja nem a párhuzamos adminisztráció, hanem annak igazolhatósága, hogy a tanuló számára előírt vagy szükséges támogatások ténylegesen megvalósultak.

Az SNI tanuló pedagógiai támogatásának dokumentálása során az intézmény csak a nevelés-oktatás megszervezéséhez szükséges, jogszerűen kezelhető adatokat használja. A pedagógiai tervezésben a szakértői vélemény releváns megállapításait kell figyelembe venni.

VIII.9. Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény pedagógiai és helyi tantervi melléklete

1. A tagintézményi program hatálya és kapcsolódása az intézményi szakmai programhoz

Jelen fejezet az Artista- és Előadó-művészeti Akadémia oktOpus Multimédia Intézetben folyó nevelő-oktató és szakmai tevékenység helyi sajátosságait szabályozza. Amennyiben jelen fejezet valamely kérdésben a Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia Szakgimnázium, Gimnázium, Technikum és Alapfokú Művészeti Iskola intézményi általános szabályoktól eltérő vagy azt kiegészítő rendelkezést tartalmaz, az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézményben e fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

A program hatálya kiterjed az intézmény valamennyi évfolyamára, a tanulói jogviszonyban és a felnőttek szakmai oktatásában részt vevő személyekre, az oktatókra, a nevelő-oktató munkát segítő munkatársakra, valamint a szakmai oktatásba bevont külső partnerekre.

A tagintézmény szakmai oktatása a mindenkor hatályos alapító okirat, a Szakmajegyzék, az adott szakmák képzési és kimeneti követelményei, programtantervei, továbbá az intézmény szakmánként kidolgozott képzési programjai alapján történik.

2. A tagintézmény küldetése és szakmai arculata

Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény küldetése olyan korszerű szakmai tudással, alkotói szemlélettel, felelős munkakultúrával és együttműködési készséggel rendelkező szakemberek képzése, akik a hang-, színpad-, rendezvény-, mozgókép- és multimédiás szakmai környezetben biztonságosan, etikusan és magas minőségben képesek feladatot ellátni.

A tagintézmény pedagógiai kultúrájának meghatározó eleme a művészeti érzékenység és a műszaki-technológiai pontosság összekapcsolása. A képzés egyszerre fejleszti a tanulók kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, digitális kompetenciáját, szakmai felelősségvállalását és a produkciós munkához szükséges együttműködési képességét.

A tagintézmény szakmai kapcsolatrendszere kiterjed a kulturális, előadó-művészeti, rendezvénytechnikai, hangtechnikai, filmes, televíziós és digitális tartalom-előállító területek szereplőire.

3. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei és céljai

3.1. Pedagógiai alapelvek

- tanulóközpontúság, egyéni fejlődési utak támogatása és differenciált fejlesztés;
- gyakorlatközpontú, valós szakmai helyzetekre épülő oktatás;
- projektalapú és együttműködésre épülő tanulásszervezés;
- a művészi minőség, a műszaki pontosság és a munkabiztonság egysége;
- digitális tudatosság, információbiztonság és felelős médiahasználat;
- a szerzői jogok, személyiségi jogok és szakmai etikai normák tisztelete;
- a tanulói önállóság fokozatos növelése rendszeres fejlesztő visszajelzés mellett;
- esélyteremtés, hozzáférhetőség és a kiemelt figyelmet igénylő tanulók támogatása.

3.2. Kiemelt értékek

- megbízhatóság és pontosság;
- kreativitás és nyitottság;
- együttműködés és kölcsönös tisztelet;
- felelősségteljes eszközhasználat;
- minőség tudatosság;
- jogkövető és etikus szakmai magatartás;
- fenntartható és környezettudatos munkavégzés.

3.3. A képzés átfogó céljai

1. A szakmai munkavégzéshez szükséges elméleti, gyakorlati és digitális kompetenciák kialakítása.
2. A tanulók felkészítése az ágazati alapvizsgára, a szakmai vizsgára, a továbbtanulásra és a munkaerőpiaci belépésre.
3. Az önálló és csoportos produkciós munkához szükséges tervezési, kommunikációs és problémamegoldó képességek fejlesztése.
4. A biztonságos, egészségtudatos és felelős szakmai munkavégzés szokásrendszerének kialakítása.
5. Az egész életen át tartó tanulás, az önképzés és a technológiai megújulás iránti igény megalapozása.

4. A személyiség- és közösségfejlesztés helyi feladatai

A tagintézmény személyiségfejlesztő tevékenysége a szakmai identitás kialakítására, az önismeret fejlesztésére, a reális önértékelésre, a terheléshez és teljesítményhelyzetekhez való alkalmazkodásra, valamint a felelős döntéshozatalra irányul.

A közösségfejlesztés elsődleges színterei az osztályközösségek, a szakmai csoportok, a projektteamek, a produkciós munkacsoportok, a szakmai gyakorlatok, az intézményi rendezvények és a külső szakmai programok.

- a feladatok és felelősségi körök egyértelmű meghatározása;
- a kommunikációs és konfliktuskezelési kultúra fejlesztése;
- a közös produktumért viselt egyéni és csoportos felelősség kialakítása;
- a különböző szakmai területek munkájának és szempontjainak megismerése;
- a szakmai hierarchia és a produkciós munkarend szabályainak értő alkalmazása;
- a tanulói kezdeményezések és a diákönkormányzati részvétel támogatása.

5. Az oktatók és az osztályfőnökök tagintézményi feladatai

5.1. Az oktatók feladatai

- a képzési és kimeneti követelmények, a programterv és a helyi képzési program szerinti oktatás megtervezése és dokumentálása;
- a szakmai elmélet és gyakorlat összehangolása, a projektfeladatok előkészítése és értékelése;
- a munkavédelmi, tűzvédelmi, adatvédelmi, szerzői jogi és szakmai etikai szabályok következetes közvetítése;
- a tanulók egyéni fejlődésének nyomon követése és rendszeres fejlesztő visszajelzés biztosítása;
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók számára szükséges pedagógiai alkalmazkodás megvalósítása;
- a külső szakmai partnerekkel és gyakorlati helyszínekkel történő együttműködés;

- az eszközök biztonságos használatának felügyelete és a meghibásodások haladéktalan jelzése.

5.2. Az osztályfőnöki munka sajátosságai

- a tanulók szakmai beilleszkedésének és pályaaorientációjának támogatása;
- a tanulmányi előrehaladás, a hiányzások és a szakmai gyakorlatok teljesítésének nyomon követése;
- kapcsolattartás a törvényes képviselőkkel, a nagykorú tanulókkal, az oktatókkal és a szakmai partnerekkel;
- a mentális egészség, a teljesítményszorongás, a túlterhelés és a konfliktusok korai felismerése;
- a tanulók tájékoztatása jogaikról, kötelességeikről, a vizsgákról és a szakmai követelményekről.

6. A szakmai oktatás szervezése

6.1. Az oktatott szakmák

A tagintézményben kizárólag az intézmény hatályos alapító okiratában és a szakmai alapidokumentumokban szereplő szakmák oktathatók. A ténylegesen indított szakmák és szakmairányok felsorolását a szakmai program mellékleteként, tanévenként felülvizsgált képzési jegyzék tartalmazza.

Szakma	Azonosító	Ágazat	Képzési idő	Munkarend	Szakmairány
Képző- és iparművészeti munkatárs	4 0213 01	Kreatív	5 év	nappali	Mozgóképf- és animációtervező
Színház- és rendezvénytechnikus	5 0413 16 14	Kreatív	5 év	nappali	Színpadilágítástechnikus, Színpadivizuáltechnikus
Hangtechnikus	5 0211 16 13	Kreatív	5 év	nappali	Hangtechnikus

7. A tanulói teljesítmény ellenőrzése és értékelése

Az értékelés célja a tanulói fejlődés támogatása, a szakmai kompetenciák hiteles mérése és a továbbhaladáshoz szükséges követelmények teljesítésének megállapítása.

7.1. Az értékelés formái

- szóbeli és írásbeli beszámoló;
- gyakorlati feladat és műveletvégzés;
- projektfeladat és projektvéde;
- mérés, teszt, prezentáció és szakmai dokumentáció;
- egyéni és csoportos produkció;
- önértékelés és társértékelés, oktatói értékeléssel kiegészítve.

7.2. Az értékelés alapelvei

- előre ismert és egyértelmű követelmények;
- szakmai hitelesség, tárgyszerűség és következetesség;
- a folyamat és a produktum együttes értékelése;
- az egyéni teljesítmény azonosíthatósága;

- a biztonságos munkavégzés és a szakmai etika figyelembevétele;
- rendszeres szóbeli vagy írásbeli fejlesztő visszajelzés.

8. A mesterséges intelligencia és digitális eszközök használata

A mesterséges intelligencián alapuló eszközök használata a tanulási folyamatban akkor megengedett, ha azt az oktató engedélyezi, és a használat nem helyettesíti a tanuló önálló szakmai teljesítményét.

- A tanulónak fel kell tüntetnie, ha a beadott munka elkészítéséhez mesterséges intelligenciát használt.
- Személyes adat, üzleti titok, intézményi belső dokumentum vagy jogvédett, nem nyilvános tartalom külső rendszerbe nem tölthető fel.
- Az AI által előállított tartalom szakmai helyességéért és jogszerű felhasználásáért a felhasználó felel.
- Az oktató meghatározhat olyan feladatot, amelyben AI-eszköz használata nem megengedett.
- Az értékelés során a tanuló saját döntése, szakmai indoklása és önálló munkája kap elsődleges szerepet.

9. A magasabb évfolyamba lépés és a szakmai vizsgára bocsátás feltételei

A tanuló akkor léphet magasabb évfolyamba, ha teljesítette az adott évfolyamra előírt közismereti és szakmai követelményeket, a kötelező projektfeladatokat és a szakmai gyakorlatot, továbbá rendelkezik az előírt értékelésekkel.

- Az ágazati alapvizsga teljesítése a szakirányú oktatás megkezdésének jogszabályban meghatározott feltétele.
- A hiányzás miatt elmaradt, a képzési program szerint nélkülözhetetlen gyakorlati tevékenységet pótolni kell.
- Ha a tanuló teljesítménye nem értékelhető, az intézmény a vonatkozó szabályok alapján osztályozóvizsgát vagy más beszámoltatást szervez.
- Az érettségi utáni technikumi képzésben részt vevő, nem tanköteles tanuló esetében, amennyiben a tanév végén legalább 3 szakmai tárgyból elégtelen osztályzatot kap, illetve szakmai tantárgyból tett osztályozó- vagy javítóvizsgálója elégtelen eredménnyel zárul, a szakmai munkaközösség tagjaiból létrehozott bizottság javaslatot tehet arra, hogy a tanuló az intézményben tanulmányait ne folytassa.
- A szakmai vizsgára bocsátás feltételeit a hatályos képzési és kimeneti követelmény tartalmazza.

10. Felvétel, átvétel, szakmaváltás és előzetes tudás beszámítása

- A felvétel feltételeit az adott szakma jogszabályi és intézményi követelményei alapján kell meghatározni.
- A szakmai vagy egészségügyi alkalmasság vizsgálata kizárólag akkor írható elő, ha azt a szakmára vonatkozó szabályozás lehetővé vagy kötelezővé teszi.
- Átvétel esetén az intézmény összehasonlítja a korábbi tanulmányokat a helyi képzési programmal, és szükség esetén különbözeti követelményt állapít meg.
- Az előzetes tanulmányok, megszerzett tudás és szakmai gyakorlat beszámításáról az intézmény egyedi kérelem alapján, dokumentált eljárásban dönt.
- Szakma- vagy szakmairány-váltás esetén a hiányzó tanulási eredmények pótlását biztosítani kell.

11. A szakirányú oktatás és a külső gyakorlati helyek

A szakirányú oktatás az intézményben vagy más, jogszerűen bevont szakmai helyszínen valósulhat meg.

- A külső partner kiválasztásának alapja a szakmai alkalmasság, a biztonságos munkakörnyezet, a megfelelő személyi és tárgyi feltétel, valamint a tanulási eredmények teljesíthetősége.
- A tanulót a külső gyakorlat előtt tájékoztatni kell a feladatokról, a munkarendről, a munkavédelmi és titoktartási kötelezettségekről.
- A gyakorlat teljesítését jelenléti ív, munkanapló, portfólió, projekt- vagy partneri értékelés dokumentálja.
- A külső helyszínen szerzett értékelést az intézmény a képzési programban meghatározott módon veszi figyelembe.
- Esti, hétvégi vagy rendhagyó időpontban tartott rendezvénygyakorlat kizárólag a tanulók életkorára, pihenőidejére, biztonságára és felügyeletére vonatkozó szabályok betartásával szervezhető.

12. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók támogatása

A tagintézmény gyógypedagógus és iskolapszichológus segítségével biztosítja a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a tartós gyógykezelés alatt álló, a hátrányos helyzetű és a kiemelten tehetséges tanulók egyéni szükségleteinek megfelelő támogatását.

- egyéni haladási ütem és differenciált feladatadás;
- a szakértői véleményben előírt kedvezmények és fejlesztések biztosítása;
- akadálymentes vagy alternatív tananyag és eszközhasználat;
- a számonkérés módjának, időtartamának vagy eszközeinek jogszerű módosítása;
- mentorálás, konzultáció és szükség esetén szakember bevonása;
- a szakmai alkalmasság és a biztonság követelményeinek egyedi, dokumentált mérlegelése;
- tehetséggondozó projektek, versenyek, szakmai műhelyek és nyilvános bemutatkozási lehetőségek.

A fejlesztés részletes rendjét az egyéni fejlesztési tervek és a szakértői vélemények alapján kell meghatározni.

13. Érettségi vizsgára felkészítés rendje

Az intézmény a technikumi és szagimnáziumi nevelés-oktatás keretében biztosítja a tanulók számára az érettségi vizsgára történő felkészülés lehetőségét.

Az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai:

- magyar nyelv és irodalom,
- matematika,
- történelem,
- idegen nyelv,
- a technikumi/szagimnáziumi képzés szakmai tartalmának megfelelő szakmai vizsgatárgy.

Az intézmény a kötelező érettségi vizsgatárgyakból biztosítja az érettségi vizsgára történő felkészítést közép-és vagy emelt szinten.

A kötelező vizsgatárgyakon túl az alábbi vizsgatárgyakból biztosít érettségi vizsgára felkészítést:

Emelt szintű érettségi vizsgára felkészítés:

- testnevelés

Középszintű érettségi vizsgára felkészítés:

- fizika,
- testnevelés,

Az intézmény az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítést a vonatkozó jogszabályban meghatározott óraszámában, a középszintű érettségi vizsgára felkészítést ugyancsak a jogszabályban meghatározott órakeret figyelembevételével biztosítja.

Az érettségi vizsgára történő felkészítés során az intézmény a mindenkor hatályos érettségi vizsgakövetelmények alapján szervezi meg az oktatást.

A tanuló az intézmény által biztosított felkészítés mellett – a jogszabályban meghatározott feltételek szerint – más, az érettségi vizsgán választható vizsgatárgyból is jelentkezhet érettségi vizsgára.

14. Az idegen nyelv oktatásának rendje

Az Oktopus Multimédia Intézetben az elsődlegesen oktatott idegen nyelv az angol nyelv. Az idegen nyelvi oktatás célja olyan használható nyelvtudás kialakítása és folyamatos fejlesztése, amely hozzájárul a tanulók továbbtanulásához, munkavállalásához, szakmai fejlődéséhez, valamint a mindennapi és szakmai kommunikációban való eredményes részvételhez.

Eljárás sikeres előrehozott közép vagy emelt szintű angol nyelvi érettségi vizsga esetén

Az a tanuló, aki angol nyelvből sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, az angol nyelv tantárgy tekintetében a tanulmányi követelményeket teljesítette.

A sikeres előrehozott angol nyelvi érettségi vizsga eredményének igazolását követően a tanuló – a jogszabályban meghatározott, továbbra is kötelező szakmai nyelvi foglalkozások kivételével – tanulmányainak hátralévő időszakára az alábbi lehetőségek közül választhat:

1. Az angol nyelvi foglalkozásokon való további részvétel

A tanuló választása alapján továbbra is részt vehet az órarend szerinti angol nyelvi foglalkozásokon. Ebben az esetben a foglalkozások célja elsősorban a már megszerzett nyelvtudás fenntartása, elmélyítése, továbbfejlesztése, a kommunikációs készségek fejlesztése, valamint a magasabb szintű nyelvhasználat támogatása.

Tekintettel arra, hogy a tanuló az angol nyelv tantárgy tanulmányi követelményeit sikeres előrehozott érettségi vizsgával teljesítette, az angol nyelvi foglalkozásokon nyújtott teljesítményét az intézmény a továbbiakban érdemjeggyel nem értékeli, és a tantárgyból további osztályozási kötelezettsége nincs.

2. Német nyelv tanulásának választása

A tanuló az angol nyelvi foglalkozások helyett választhatja az intézmény által biztosított német nyelvi foglalkozásokon való részvételt.

A német nyelvi foglalkozásokon való részvétel a választást követően a tanuló számára kötelező.

A tanuló német nyelvből nyújtott teljesítményét az intézmény a Pedagógiai Programban meghatározott értékelési elvek szerint folyamatosan értékeli, és teljesítményét félévkor, valamint a tanév végén érdemjeggyel minősíti.

3. További idegen nyelvi foglalkozáson való részvétel mellőzése

A tanuló dönthet úgy is, hogy az angol nyelv tantárgy tanulmányi követelményeinek sikeres előrehozott emelt szintű érettségi vizsgával történő teljesítését követően sem az angol nyelvi, sem az intézmény által felajánlott német nyelvi foglalkozásokon nem vesz részt.

Ebben az esetben az órarendben eredetileg angol nyelvi óráként meghatározott időszakban a tanulót további angol nyelvi tanulmányi, részvételi és értékelési kötelezettség nem terheli.

A tanítási nap közben így keletkező szabad időszakban a tanuló intézményen belüli tartózkodásának, valamint az intézmény területének esetleges elhagyásának rendjét a Házirend szabályozza.

A tanulói választás rendje

A tanuló a sikeres előrehozott közép vagy emelt szintű angol nyelvi érettségi vizsga eredményének igazolását követően írásban nyilatkozik arról, hogy a fent meghatározott három lehetőség közül melyiket választja.

Kiskorú tanuló esetében a választás a törvényes képviselő írásbeli hozzájárulásával válik érvényessé.

A tanuló választása főszabály szerint a tanulmányok hátralévő időszakára vonatkozik. A választás módosítására indokolt esetben, az igazgató engedélyével kerülhet sor. A német nyelv választása esetén a tanulmányok folyamatosága érdekében a módosításra lehetőség szerint a tanév vagy a félév kezdetével kerül sor.

Az intézmény a tanuló választását, valamint az abból következő tanórai részvételi és értékelési kötelezettséget a vonatkozó tanügyi dokumentumokban rögzíti.

A szakképzésben részt vevő tanulókra vonatkozó különös rendelkezés

Az intézmény szakképzési alapfeladatában részt vevő tanulók esetében a fenti rendelkezéseket a szakképzésre vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályokkal összhangban kell alkalmazni.

Az idegen nyelvből tett előrehozott érettségi vizsga nem eredményez mentesülést az olyan szakmai nyelvi foglalkozáson való részvétel alól, amelyen a részvételt jogszabály az előrehozott érettségi vizsgát követően is kötelezővé teszi.

A jelen fejezet rendelkezéseit az intézmény különböző köznevelési és szakképzési alapfeladatai tekintetében az adott intézményegységre, képzési formára és tanulói jogviszonyra irányadó jogszabályok figyelembevételével kell alkalmazni.

15. Egészségfejlesztés, elsősegélynyújtás és mentális támogatás

A tagintézmény egészségfejlesztő tevékenysége a szakmai képzésből fakadó fizikai, érzékszervi és mentális terhelések megelőzésére is kiterjed.

- hallásvédelem és a zajterhelés csökkentése;
- szemvédelem, a fény- és villogóeffektusok kockázatainak kezelése;
- ergonomikus munkavégzés és a tartós képernyőhasználat megszakítása;
- az elektromos berendezések biztonságos használata;
- a nehéz eszközök mozgatásának és a magasban végzett munkának a megelőző oktatása;
- elsősegélynyújtási alapismeretek és vészhelyzeti eljárások gyakorlása;

- a teljesítményszorongás, túlterhelés és mentális kimerülés felismerése;
- szükség esetén iskolai segítő szakember vagy külső ellátás bevonása.

16. Munkavédelem, tűzvédelem és szakmai biztonság

A tanuló gyakorlati tevékenységet kizárólag a szükséges munkavédelmi és tűzvédelmi oktatás után, az oktató vagy a gyakorlatvezető utasításai szerint végezhet.

- A tanuló csak olyan eszközt használhat, amelynek kezelésére felkészítették.
- A védőeszköz használata az előírt tevékenységek során kötelező.
- A meghibásodott, sérült vagy bizonytalan állapotú eszközt használni tilos; a hibát azonnal jelezni kell.
- Elektromos, függesztési, emelési, magasban végzett vagy más fokozott kockázatú feladat önállóan csak a jogszabályok és az intézményi szabályzatok szerint végezhető.
- A kábeleket, állványokat, fény- és hangtechnikai eszközöket úgy kell elhelyezni, hogy azok ne veszélyeztessék a közlekedést és a munkavégzést.
- Baleset vagy rendkívüli esemény esetén az intézményi vészhelyzeti és baleseti eljárást kell követni.

17. Digitális oktatás és elektronikus tanulási környezet

A tagintézmény a jelenléti oktatás támogatására digitális tanulási környezetet, elektronikus tananyagokat, felhőalapú együttműködési felületeket és szakmai szoftvereket alkalmazhat.

- A hivatalos tananyagmegosztás és kommunikáció az intézmény által kijelölt felületen történik.
- Az online részvétel, a beadási határidő és a teljesítés módja előzetesen egyértelműen meghatározandó.
- Gyakorlati szakmai foglalkozás csak akkor helyettesíthető digitális formával, ha a tanulási eredmény így is hitelesen és biztonságosan teljesíthető.
- Kép- és hangfelvétel készítése, tárolása és megosztása kizárólag jogszerű célból és megfelelő jogosultságokkal történhet.
- Az intézményi fiókok, jelszavak és digitális eszközök védelme minden felhasználó kötelessége.

18. Szerzői jog, személyiségi jog és médiatartalmak kezelése

- A tanulói alkotások szerzői jogi védelmet élveznek; a szerzőség és a közreműködés dokumentálható.
- Más személy műve kizárólag jogszerűen, a szükséges engedéllyel vagy a szabad felhasználás szabályainak betartásával használható fel.
- A forrásokat, közreműködőket, zenéket, képeket, filmrészleteket és szoftvereket a szakmai szabályok szerint fel kell tüntetni.
- Személyről kép- vagy hangfelvétel a vonatkozó jogszabályok és intézményi adatkezelési szabályok szerint készíthető és tehető közzé.
- A tanulói produktum intézményi honlapon, közösségi médiában, pályázaton vagy nyilvános bemutatón történő felhasználásának feltételeit előzetesen rendezni kell.
- A szakmai portfóliók és archív anyagok tárolási, hozzáférési és törlési szabályait az intézmény adatkezelési rendje határozza meg.

19. Kapcsolattartás és együttműködés

19.1. Kapcsolattartás a tanulókkal és a törvényes képviselőkkel

A kapcsolattartás személyes konzultáció, elektronikus napló, intézményi elektronikus levelezés, szülői értekezlet, fogadóóra és szükség esetén egyéni megbeszélés útján történik. Nagykorú tanuló esetén az adatkezelés és tájékoztatás a jogviszony sajátosságaihoz igazodik.

19.2. Szakmai partnerek

A tagintézmény együttműködik kulturális intézményekkel, színházakkal, rendezvényszervezőkkel, stúdiókkal, műsorgyártókkal, technikai szolgáltatókkal, felsőoktatási intézményekkel és más szakmai szervezetekkel. Az együttműködés célja a korszerű szakmai tudás közvetítése, a gyakorlati tapasztalatszerzés és a pályorientáció támogatása.

20. Pályorientáció és tehetséggondozás

- szakmai bemutatók, műhelylátogatások és pályorientációs napok szervezése;
- külső szakemberek, alkotók és technikusok bevonása;
- versenyeken, fesztiválokon, pályázatokon és szakmai rendezvényeken való részvétel;
- egyéni portfólióépítés és továbbtanulási tanácsadás;
- kiemelkedő teljesítményű tanulók bevonása összetettebb produkciókba és mentorprogramokba.

21. A szakmai program végrehajtásához szükséges tárgyi feltételek

A tagintézmény biztosítja az oktatott szakmák képzési és kimeneti követelményeiben, programtanterveiben és képzési programjaiban meghatározott eszközöket, felszereléseket és szakmai helyiségeket.

- biztonságos, karbantartott és ellenőrzött hang-, fény-, vizuál-, színpad- és informatikai eszközpark;
- megfelelő munkaállomások és szakmai szoftverek;
- felvételi, szerkesztési, vetítési és produkciós környezet;
- egyéni védőeszközök és elsősegély-felszerelés;
- akadálymentes vagy adaptálható tanulási környezet;
- az eszközök nyilvántartásának, kiadásának és visszavételének szabályozott rendje.

22. A program nyilvánossága, felülvizsgálata és módosítása

A tagintézményi pedagógiai és szakmai program az intézményi szakmai program részeként nyilvános. Az intézmény a dokumentumot a jogszabályokban és belső szabályzataiban meghatározott módon hozzáférhetővé teszi.

A programot rendszeresen, továbbá jogszabályváltozás, az alapító okirat módosítása, új szakma vagy szakmairány indítása, képzési és kimeneti követelmény vagy programterv változása, illetve fenntartói vagy hatósági előírás esetén soron kívül felül kell vizsgálni.

A módosítás hatálybalépésének időpontját a jóváhagyó döntés határozza meg. A módosítás nem kizárólag a tanév kezdetén vezethető be, amennyiben annak év közbeni alkalmazását jogszabály, fenntartói döntés vagy más kötelező körülmény indokolja.

Helyi tanterv

Az oktatott szakmák és szakmairányok aktuális jegyzéke

Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézményben a szakmai oktatás a mindenkor hatályos szakképzési jogszabályok, a Szakmajegyzék, a Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK), a Programtantervek (PPT), valamint az intézmény helyi képzési programjai alapján történik.

A tagintézmény kizárólag olyan szakmákat indít, amelyek szerepelnek az intézmény hatályos alapító okiratában, és amelyek indítását a fenntartó jóváhagyta.

A. Az oktatott szakmák

Sorszám	Szakma megnevezése	Ágazat	Képzési forma	Munkarend	Szakmairány	Képzési idő*
1.	Mozgóképf- és animációkészítő	Kreatív	Technikumi szakmai oktatás	Nappali / Felnőttek oktatása	–	5 év / jogszabály szerint
2.	Hangtechnikus	Kreatív	Technikumi szakmai oktatás	Nappali / Felnőttek oktatása	–	5 év / jogszabály szerint
3.	Színház- és rendezvénytechnikus	Kreatív	Technikumi szakmai oktatás	Nappali / Felnőttek oktatása	Színpadai világítástechnika	5 év / jogszabály szerint

* A képzési idő a mindenkor hatályos jogszabályok, valamint a tanuló előzetes tanulmányainak beszámítása alapján módosulhat.

B. A szakmák indításának alapelvei

A tagintézmény minden tanévben felülvizsgálja az indítani tervezett szakmákat és szakmairányokat, figyelembe véve:

- a munkaerőpiaci igényeket,
- a kreatív és kulturális iparág fejlődési irányait,
- a fenntartó stratégiai célkitűzéseit,
- a jelentkezők számát,
- a személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állását,
- a duális képzőhelyek kapacitását.

Az adott tanévben ténylegesen induló szakmákról és osztályokról a fenntartó jóváhagyását követően az intézményvezető dönt.

C. A szakmai oktatás általános jellemzői

Az oktatás valamennyi szakmában:

- kompetenciaalapú,
- projektalapú tanulásszervezésre épül,
- kiemelten támogatja a kreatív problémamegoldást,
- korszerű digitális technológiák alkalmazásával valósul meg,
- hangsúlyt fektet az önálló alkotómunkára és az együttműködésre,
- valós szakmai környezetet modellező feladatokon keresztül készíti fel a tanulókat.

A képzés során a tanulók rendszeresen vesznek részt gyakorlati foglalkozásokon, projektmunkákban, szakmai bemutatókon, valamint – lehetőség szerint – külső szakmai partnereknél megvalósuló szakmai gyakorlatokon.

D. A szakmák rövid bemutatása

- Mozgóké- és animációkészítő

A szakma célja olyan kreatív szakemberek képzése, akik képesek mozgóképes és animációs tartalmak önálló megtervezésére, elkészítésére és utómunkálatainak elvégzésére. A képzés során a tanulók megismerkednek többek között:

- a filmkészítés alapjaival,
- operatőri ismeretekkel,
- videószerkesztéssel,
- animációkészítéssel,
- vizuális történetmeséléssel,
- digitális utómunkával,
- hang és kép összehangolásával.

- Hangtechnikus

A szakma célja olyan szakemberek képzése, akik magas színvonalon képesek hangfelvételek készítésére, élő rendezvények hangosítására, stúdiótechnikai feladatok ellátására, valamint digitális hangrendszerek üzemeltetésére.

A képzés kiemelt területei:

- élő hangosítás,
- stúdiótechnika,
- digitális keverőrendszerek,
- akusztikai alapismeretek,
- mikrofontechnika,
- jelfeldolgozás,
- hangfelvétel és utómunka.

- Színház- és rendezvénytechnikus

Színpadai világítástechnika szakmairány

A szakma célja olyan szakemberek képzése, akik biztonságosan és magas szakmai színvonalon képesek színházi, koncert-, televíziós és rendezvényhelyszínek világítástechnikai feladatainak megtervezésére és kivitelezésére.

A képzés során a tanulók elsajátítják:

- színpadai világítástechnikai rendszerek működését,
- intelligens lámpatestek kezelését,
- DMX-hálózatok alkalmazását,
- világítástervezést,
- látványtechnikai alapokat,
- munkavédelmi és villamosbiztonsági előírásokat,
- rendezvények technikai lebonyolításának folyamatát.

Felülvizsgálat

A jegyzék tartalmát az intézmény évente felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja különösen:

- új szakma vagy szakmairány indítása esetén,
- jogszabályváltozáskor,
- a Képzési és Kimeneti Követelmények módosulásakor,
- a fenntartó döntése alapján,
- az intézmény alapító okiratának módosításakor.

23. Szakmánkénti képzési programok összefoglalója

Bevezetés

Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézményben folyó szakmai oktatás a mindenkor hatályos jogszabályok, a Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK), a Programtantervek (PPT), valamint az intézmény által kidolgozott helyi képzési programok alapján valósul meg.

A képzések célja olyan korszerű szakmai kompetenciákkal rendelkező szakemberek képzése, akik képesek kreatív, műszaki és digitális környezetben önállóan és csapatban dolgozni, alkalmazkodni a technológiai fejlődéshez, valamint megfelelni a kulturális és kreatív iparágak elvárásainak.

A. Mozgókép- és animációkészítő

A szakma célja

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik mozgóképes és animációs tartalmak előkészítésére, elkészítésére, szerkesztésére és utómunkálatainak elvégzésére képesek, figyelembe véve a művészeti, technikai és jogi követelményeket.

A képzés főbb tanulási területei

- vizuális kommunikáció;
- képi történetmesélés;
- storyboard készítés;
- operatóri ismeretek;
- kamera- és objektívhasználat;
- világítástechnikai alapismeretek;
- videóvágás;
- digitális utómunka;
- 2D és 3D animáció;
- hang és kép szinkronizálása;
- vizuális effektek;
- projektmenedzsment;
- szerzői jog és adatvédelem.

Gyakorlati képzés

A tanulók projektalapú feladatokon keresztül sajátítják el:

- rövidfilmek készítését;
- dokumentumfilmek készítését;
- reklámfilmek előállítását;
- animációs projektek kivitelezését;
- videoklipek készítését;
- televíziós és online tartalom előállítását.

Fejlesztendő kompetenciák

- kreativitás;

- vizuális gondolkodás;
- problémamegoldás;
- csapatmunka;
- digitális kompetencia;
- precizitás;
- időgazdálkodás.

Szakmai tantárgyak és heti óraszámok:

9.M	Anyagismeret	1
	Mozgóképtervezés	2
	Mozgóképtechnológia	2
	Mozgókép-és animációkészítés	2
	Fotográfia	1
	Művészettörténet	2
	Tervezés és gyakorlat	1
	Manuális gyakorlatok	1
	Rajz festés mintázás	2
	Összesen:	14
10.M	Tervezés és gyakorlat	1
	A prezentáció manuális és digitális formái	1
	Tipográfiai alapok	1
	Mozgóképtervezés	2
	Mozgóképtechnológia	1
	Mozgókép- és animációkészítés	2
	Fotográfia	2
	Művészettörténet	2
	Rajz, festés, mintázás	2
	Összesen:	14
11.M	Tervezés és gyakorlat	2
	A prezentáció manuális és digitális formái	1
	Tipográfiai alapok	1

9.M	Anyagismeret	1
	Mozgóképtervezés	2
	Mozgóké- és animációkészítés	1
	Művészettörténet	2
	Fotográfia	3
	Rajz, festés, mintázás	2
	Összesen:	14
12.M	Mozgóké- és animációtörténet	2
	Rajz, festés, mintázás	2
	Művészettörténet	2
	Mozgóké- és animációkészítés	4
	Mozgóképi kommunikáció	1
	Mozgóképtervezés	2
	Összesen	13
13.M	Mozgóké- és animációtörténet	1
	Rajz, festés, mintázás	5
	Művészettörténet	6
	Mozgóképi kommunikáció	2
	Mozgóképtervezés	2
	Speciális technikák	2
	Mozgóké- és animációkészítés	3
	Mozgóké- és animációkészítés	3
	Szóbeli kommunikáció	1
	3D vizualizáció	3
	Összesen:	27

A szakgimnáziumi képzés közismereti tantárgyai

Az Oktopus Multimédia Intézet és Művészeti Szakgimnázium szakgimnáziumi nevelés-oktatása során a közismereti tantárgyak oktatását a Nemzeti alaptanterv, az alkalmazandó kerettantervek, valamint a szakgimnáziumi képzésre vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályi és központi tartalmi szabályozás figyelembevételével szervezi meg.

A szakgimnáziumi képzés 9–12. évfolyamán a közismereti oktatás feladata, hogy biztosítsa az általános műveltség megalapozását és elmélyítését, az érettségi vizsgára történő eredményes felkészítést, valamint olyan általános kompetenciák fejlesztését, amelyek a szakmai képzés eredményességét, a továbbtanulást és a későbbi munkavállalást egyaránt támogatják.

Az Intézmény a közismereti tantárgyak éves és heti óraszámainak meghatározásakor a szakgimnáziumi képzésre kiadott központi óratervi, illetve kerettantervi ajánlást tekinti irányadónak. A helyi tantervben meghatározott óraszámok kialakítása során az Intézmény figyelembe veszi a szakmai képzés sajátosságait, a művészeti képzés időigényét, az érettségi vizsgára történő felkészítés követelményeit, valamint a tanulók továbbtanulási lehetőségeinek biztosítását.

A közismereti tantárgyak körébe különösen az alábbi tantárgyak, illetve műveltségi területek tartoznak:

- magyar nyelv és irodalom;
- idegen nyelv;
- matematika;
- történelem;
- természettudományos tantárgyak;
- digitális kultúra;
- állampolgári ismeretek;
- művészeti, illetve a Nemzeti alaptantervben meghatározott további közismereti tartalmak;
- testnevelés;
- osztályfőnöki foglalkozás.

A közismereti órakeret meghatározásának elvei

Az órakeret felosztása során elsődleges szempont:

1. az érettségi vizsgatárgyak megfelelő órászámában történő oktatása;
2. az érettségi vizsgára való eredményes felkészítés;
3. a közismereti és szakmai képzés megfelelő arányának biztosítása;
4. a tanulók egyéni továbbtanulási céljainak támogatása;
5. a szakgimnáziumi művészeti képzés sajátosságainak érvényesítése.

Az Intézmény a rendelkezésére álló, jogszabály által szabadon felhasználható órakeret biztosításával lehetőséget biztosít egyes közismereti tantárgyak órászámának növelésére, az érettségi vizsgára történő felkészítés megerősítésére, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, illetve a szakmai képzéssel összefüggő kompetenciák fejlesztésére.

B. Hangtechnikus

A szakma célja

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik professzionális hangtechnikai rendszerek telepítésére, üzemeltetésére és kezelésére képesek élő rendezvényeken, stúdiókban és audiovizuális produkciókban.

A képzés főbb tanulási területei

- akusztikai alapismeretek;
- elektroakusztika;
- mikrofontechnika;
- digitális keverőpultok;
- analóg rendszerek;
- vezeték nélküli rendszerek;
- hangsugárzók;
- monitorrendszerek;
- stúdiótechnika;
- DAW rendszerek;
- hangfelvétel;
- mastering alapjai;
- élő hangosítás.

Gyakorlati képzés

A tanulók rendszeresen részt vesznek:

- rendezvények hangosításában;
- rendezvények technikai kiszolgálásában;
- színházi hangrendszerek működtetésében;
- stúdiófelvételek készítésében;
- podcast-felvételek készítésében;
- streaming produkciók hangtechnikai feladataiban.

Fejlesztendő kompetenciák

- műszaki szemlélet;
- koncentráció;
- precizitás;
- együttműködés;
- problémamegoldás;
- felelősségteljes munkavégzés;
- gyors döntéshozatal.

Szakmai tantárgyak és heti óraszámok:

9.H	Könnyűzenetörténet	2
	Klasszikus zenetörténet	1
	Biztonságtechnika	1
	Biztonságtechnika elmélet	1
	Művelődéstörténet	1
	Ábrázolástechnika	1
	Összesen:	7

10.H	Könnnyűzenetörténet	2
	Klasszikus zenetörténet	2
	Biztonságtechnika gyakorlat	1
	Biztonságtechnika elmélet	2
	Művelődéstörténet	1
	Ábrázolástechnika	1
	Összesen:	9
11.H	Zenei alapismeretek gyakorlat	1
	Hangtechnikai alapismeretek elmélet	2
	Filmhang	1
	Médiaművészet	2
	Zenei alapismeretek gyakorlat	2
	Hangtechnikai alapismeretek gyakorlat	3
	Zenei alapismeretek elmélet	3
	Összesen:	14
12.H	Zenei alapismeretek gyakorlat	2
	Hangtechnikai alapismeretek elmélet	4
	Stúdióhang gyakorlat	2
	Médiaművészet	2
	Hangtechnikai alapismeretek gyakorlat	4
	Összesen:	14
13.H	Stúdióhang portfólió	2
	Médiaművészet	4
	Médiahang	3
	Filmhang	3
	Hangtechnikai alapismeretek gyakorlat	2
	Projektfoglalkozás	3
	Zenei alapismeretek elmélet	3
	Színpadi hang	10
	Stúdióhang gyakorlat	3
	Összesen:	33

1/13.H	Szakmai idegen nyelv	2
	Könnyűzenetörténet	1
	Zenei alapismeretek gyakorlat	1
	Hangtechnikai alapismeretek elmélet	4
	Művelődéstörténet	1
	Stúdióhang gyakorlat	2
	Médiaművészet	4
	Klasszikus zenetörténet	2
	Zenei alapismeretek gyakorlat	2
	Biztonságtechnika elmélet	2
	Ábrázolástechnika	1
	Biztonságtechnika gyakorlat	1
	Színpadi ismeretek	4
	Médiahang	2
	Filmhang	1
	Hangtechnikai alapismeretek gyakorlat	2
	Projektfoglalkozás	2
	Összesen:	34

2/14.H	Szakmai idegen nyelv	2
	Könnyűzenetörténet	2
	Zenei alapismeretek gyakorlat	2
	Stúdióhang portfólió	2
	Médiaművészet	4
	Stúdióhang gyakorlat	3
	Médiahang	3
	Filmhang	3
	Hangtechnikai alapismeretek gyakorlat	2
	Projektfoglalkozás	4
	Összesen:	27

C. Színház- és rendezvénytechnikus

Színpadai világítástechnika szakmairány

A szakma célja

A képzés célja olyan világítástechnikai szakemberek képzése, akik képesek színházi előadások, koncertek, televíziós produkciók és rendezvények teljes világítási rendszerének megtervezésére, telepítésére, programozására és üzemeltetésére.

A képzés főbb tanulási területei

- fénytechnikai alapismeretek;
- világítótestek;
- LED-technológia;
- intelligens lámpák;
- DMX protokoll;
- hálózati rendszerek;
- vezérlőpultok;
- látványtervezés;
- villamos biztonság;
- függesztési technológiák;
- színpadai munkaszervezés.

Gyakorlati képzés

A tanulók részt vesznek:

- színházi előadások világításában;
- koncertvilágítás kialakításában;
- rendezvények technikai előkészítésében;
- televíziós produkciók fénytechnikai kiszolgálásában;
- próbák lebonyolításában;
- fényprogramok elkészítésében.

Fejlesztendő kompetenciák

- térlátás;
- műszaki gondolkodás;
- kreativitás;
- önállóság;
- felelősségtudat;
- stressztűrés;
- együttműködés.

Közös pedagógiai módszerek

Mindhárom szakmában az oktatás kiemelten alkalmazza:

- projektalapú tanulásszervezést;
- kooperatív tanulási módszereket;
- problémamegoldó feladatokat;
- digitális tananyagokat;
- szimulációs gyakorlatokat;
- valós produkciók elemzését;
- szakmai workshopokat;

- külső szakemberek bevonását;
- önálló portfólióépítést.

Értékelési rendszer

A tanulók teljesítményének értékelése többféle módszer együttes alkalmazásával történik:

- szóbeli feleletek;
- írásbeli számonkérések;
- gyakorlati feladatok;
- projektmunkák;
- prezentációk;
- digitális portfólió;
- önértékelés;
- társértékelés;
- oktatói értékelés.

Az értékelés során kiemelt jelentőséget kap:

- a szakmai felkészültség;
- az önálló munkavégzés;
- az együttműködési készség;
- a kreativitás;
- a munkafegyelem;
- a határidők betartása;
- a biztonságos munkavégzés.

A technikai képzés közismereti tantárgyai

Az Oktopus Multimédia Intézet technikai nevelés-oktatása során a közismereti tantárgyak oktatását a Nemzeti alaptanterv, a technikai képzésre vonatkozó közismereti kerettanterv, a szakképzésre vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályok, továbbá az adott szakmára vonatkozó képzési és kimeneti követelmények, valamint programtervek figyelembevételével szervezi meg.

A technikai képzésben a közismereti oktatás feladata, hogy biztosítsa az általános műveltség megalapozását és elmélyítését, az érettségi vizsgára történő eredményes felkészítést, valamint olyan általános és kulcskompetenciák fejlesztését, amelyek elősegítik a szakmai oktatás eredményességét, a továbbtanulást, a munkaerőpiacon történő eredményes elhelyezkedést és az egész életen át tartó tanulást.

A technikai képzés sajátosságainak megfelelően a közismereti és szakmai oktatás egymással összehangoltan valósul meg. Az Intézmény a közismereti tantárgyak éves és heti óraszámainak meghatározásakor a technikai képzésre vonatkozó központi szabályozást és óratervi előírásokat veszi alapul.

A helyi óraterv kialakítása során az Intézmény figyelembe veszi a választott ágazat és szakma sajátosságait, a szakmai oktatás időigényét, az érettségi vizsgára történő felkészítés követelményeit, a szakmai vizsgára történő felkészítés feladatait, valamint a tanulók továbbtanulási lehetőségeinek biztosítását.

A technikai képzés közismereti tantárgyai, illetve közismereti tartalmi különösen:

- magyar nyelv és irodalom;
- idegen nyelv;
- matematika;

- történelem;
- természettudomány, illetve természettudományos tantárgyak;
- digitális kultúra;
- állampolgári ismeretek;
- a Nemzeti alaptantervben, illetve a technikumi közismereti kerettantervben meghatározott további közismereti tartalmak;
- testnevelés;
- osztályfőnöki foglalkozás.

A közismereti órakeret meghatározásának elvei

A technikumi képzés közismereti órakeretének kialakítása és felosztása során az Intézmény elsődleges szempontként veszi figyelembe:

1. az érettségi vizsgatárgyak megfelelő óraszámában történő oktatását;
2. az érettségi vizsgára való eredményes felkészítést;
3. a közismereti és szakmai oktatás megfelelő arányának és egymásra épülésének biztosítását;
4. az adott ágazathoz és szakmához kapcsolódó szakmai oktatás követelményeinek teljesítését;
5. a tanulók egyéni továbbtanulási céljainak támogatását;
6. a szakirányú továbbtanuláshoz szükséges közismereti kompetenciák fejlesztését;
7. a felzárkóztatás és a tehetséggondozás lehetőségének biztosítását.

Az Intézmény a rendelkezésére álló, jogszabály által szabadon felhasználható órakeret terhére – a szakképzésre vonatkozó előírások és az adott szakma képzési követelményeinek megtartása mellett – lehetőséget biztosíthat egyes közismereti tantárgyak óraszámának növelésére, az érettségi vizsgára történő felkészítés megerősítésére, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, valamint a szakmai oktatáshoz kapcsolódó kompetenciák fejlesztésére.

Az Intézmény a közismereti és szakmai oktatás óraszámait az egyes évfolyamokra vonatkozó óratervekben határozza meg. Az óratervek kialakítása során biztosítja a közismereti követelmények teljesítéséhez, az érettségi vizsgára történő felkészítéshez, valamint az adott szakma képzési és kimeneti követelményeinek teljesítéséhez szükséges órakeretet.

A technikumi képzésben a közismereti oktatás és a szakmai oktatás egységes képzési folyamatot alkot. Az Intézmény ennek megfelelően törekszik arra, hogy a közismereti tantárgyak keretében megszerzett ismeretek és kompetenciák – különösen a szövegértési, matematikai, digitális és idegen nyelvi kompetenciák – a szakmai oktatás során is alkalmazhatóak és továbbfejleszthetőek legyenek.

A képzési programok felülvizsgálata

A szakmánkénti képzési programokat az intézmény legalább tanévenként felülvizsgálja, különösen:

- jogszabályváltozás esetén;
- a Képzési és Kimeneti Követelmények módosulásakor;
- új technológiák megjelenésekor;
- szakmai partnerek javaslatai alapján;
- fenntartói döntés esetén.

A módosításokat az intézményvezető hagyja jóvá, és azok a következő tanévtől, illetve jogszabályi kötelezettség esetén a meghatározott időponttól lépnek hatályba.

Portfóliókövetelmények és értékelési szempontrendszer

1. A portfólió célja

A portfólió a tanuló szakmai fejlődését dokumentáló, folyamatosan bővülő dokumentumgyűjtemény, amely bemutatja a képzés során elkészített munkákat, a megszerzett kompetenciákat, a projektfeladatokat és a szakmai fejlődés folyamatát.

A portfólió célja, hogy:

- nyomon kövesse a tanuló fejlődését;
- támogassa az önértékelést és a reflektív gondolkodást;
- bizonyítsa a szakmai kompetenciák megszerzését;
- alapul szolgáljon a projektértékelésekhez és a szakmai vizsgára történő felkészüléshez;
- segítse a pályakezdést és a munkáltatók számára bemutatható szakmai referenciaanyag összeállítását.

2. A portfólió vezetésének alapelvei

A portfólió:

- a tanuló saját munkáját tartalmazza;
- a képzés teljes időtartama alatt folyamatosan vezetendő;
- digitális formában készül;
- szükség esetén nyomtatott dokumentumokkal is kiegészíthető;
- az oktató rendszeresen ellenőrzi és értékeli.

3. Kötelező tartalmi elemek

Minden tanulói portfóliónak tartalmaznia kell:

3.1. Személyes adatok

- név;
- szakma;
- évfolyam;
- tanév;
- osztály;
- elérhetőség (amennyiben szükséges).

3.2. Szakmai önéletrajz

- szakmai érdeklődési terület;
- előzetes tapasztalatok;
- célkitűzések;
- szakmai erősségek.

3.3. Projektmunkák

Minden projektnél szerepeljen:

- projekt címe;
- időpontja;
- projekt célja;
- saját feladatok;
- alkalmazott technológiák;
- elkészült produktum;
- önértékelés.

3.4. Gyakorlati feladatok

Dokumentálni kell:

- műhelymunkák;
- laborfeladatok;
- külső szakmai gyakorlat;
- rendezvényeken végzett feladatok;
- produkciókban való részvétel.

3.6. Oktatói visszajelzések

A portfólió tartalmazza:

- projektértékeléseket;
- fejlesztő értékeléseket;

4. Szakmaspecifikus követelmények

Mozgókép- és animációkészítő

A portfólió tartalmazza:

- storyboardokat;
- forgatókönyveket;
- moodboardokat;
- fényképeket;
- videókat;
- animációkat;
- vágási terveket;
- utómunka-folyamatokat;
- exportált kész anyagokat;
- projektleírásokat.

Hangtechnikus

A portfólió tartalmazza:

- hangfelvételeket;
- keverési projekteket;
- rendszerterveket;
- hangosítási dokumentációkat;
- stúdiófeladatokat;
- koncerttechnikai dokumentációt;

Színház- és rendezvénytechnikus

Színpadi világítástechnika

A portfólió tartalmazza:

- világítási terveket;
- lámpakiosztásokat;
- patch listákat;
- DMX-címzési táblázatokat;
- látványterveket;
- fényprogramokat;
- rendezvénydokumentációt;
- telepítési rajzokat.

5. Formai követelmények

A portfólió:

- áttekinthető szerkezetű;
- megfelelő fájlstruktúrában tárolt;
- egységes elnevezési rendszert használ;
- jogtiszt képeket, videókat és hanganyagokat tartalmaz;
- hivatkozik a felhasznált forrásokra.

6. Digitális követelmények

A digitális portfólió ajánlott formátumai:

- PDF dokumentumok;
- JPG vagy PNG képek;
- MP4 videók;
- WAV vagy MP3 hanganyagok;
- projektfájlok (a használt szoftverek eredeti formátumában);
- prezentációk;
- felhőalapú megosztási hivatkozások (az intézmény által jóváhagyott szolgáltatás használatával).

7. Adatvédelem és szerzői jog

A portfólióban szereplő valamennyi dokumentum, kép-, hang- és videóanyag felhasználása során a tanuló köteles betartani:

- a szerzői jogi előírásokat;
- a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat;
- az intézmény adatkezelési szabályzatát;
- a vonatkozó titoktartási kötelezettségeket.

Külső személyről készült kép-, hang- vagy videófelvétel kizárólag a jogszabályoknak megfelelő hozzájárulás birtokában használható fel.

8. A portfólió megőrzése

A portfóliót a tanuló a képzés teljes időtartama alatt folyamatosan vezeti. A véglegesített portfólió a szakmai vizsgára bocsátás során – amennyiben azt a képzési és kimeneti követelmények vagy a helyi képzési program előírják – a vizsgadokumentáció részét képezheti.

A digitális portfóliót az intézmény által kijelölt elektronikus felületen vagy adathordozón kell benyújtani, az intézmény iratkezelési és adatvédelmi szabályzatának megfelelően.

Az SNI és BTMN tanulók támogatásának helyi fejlesztő programja

1. A fejlesztő program célja

Az OktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény célja, hogy a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók számára olyan befogadó, támogató és biztonságos tanulási környezetet biztosítson, amely elősegíti képességeik kibontakoztatását, sikeres szakmai előrehaladásukat és munkaerőpiaci beilleszkedésüket.

A fejlesztés során az intézmény figyelembe veszi:

- a szakértői bizottság szakvéleményét,
- az egyéni képességeket,
- a tanuló erősségeit,
- a választott szakma sajátosságait,
- a biztonságos munkavégzés követelményeit.

2. A fejlesztés alapelvei

A fejlesztő munka az alábbi pedagógiai alapelvekre épül:

- esélyegyenlőség biztosítása;
- inkluzív nevelés;
- differenciált oktatás;
- egyéni haladási ütem támogatása;
- pozitív megerősítés;
- fejlesztő értékelés;
- rendszeres visszajelzés;
- együttműködés a családdal és a szakemberekkel;
- a tanuló önállóságának fokozatos fejlesztése.

3. Az érintett tanulói kör

A program kiterjed különösen:

- sajátos nevelési igényű tanulókra;
- beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel élő tanulókra;
- tartós gyógykezelés alatt álló tanulókra;
- fogyatékkal élő tanulókra;
- kiemelten tehetséges tanulókra;
- hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra.

4. A fejlesztés fő területei

Tanulási kompetenciák fejlesztése

- tanulási stratégiák kialakítása;
- figyelem fejlesztése;
- emlékezet fejlesztése;
- szövegértés fejlesztése;
- digitális tanulási technikák alkalmazása.

Kommunikáció fejlesztése

- szakmai kommunikáció;
- konfliktuskezelés;

- együttműködés;
- prezentációs készség;
- önérvényesítés.

Szociális kompetenciák

- csoportmunka;
- felelősségvállalás;
- szabálykövetés;
- önálló döntéshozatal;
- problémamegoldás.

Szakmai kompetenciák

A fejlesztés minden szakmában igazodik a munkafolyamatokhoz.

Kiemelt cél:

- a biztonságos eszközhasználat;
- a munkafegyelem;
- a fokozatosság elvének alkalmazása;
- az önálló munkavégzés támogatása.

5. Alkalmazható pedagógiai módszerek

Az oktatók szükség szerint alkalmazzák:

- differenciált feladatadást;
- projektmódszert;
- kooperatív tanulásszervezést;
- mentorálást;
- egyéni konzultációt;
- vizuális szemléltetést;
- digitális tananyagokat;
- gyakorlatorientált oktatást;
- páros munkát;
- ismétlő és megerősítő feladatokat.

6. Kedvezmények és alkalmazkodások

A szakértői vélemény alapján biztosítható:

- hosszabb felkészülési idő;
- hosszabb dolgozatírási idő;
- segédeszköz használata;
- számítógép alkalmazása;
- differenciált értékelés;
- részfeladatokra bontott projektmunka;
- alternatív számonkérés;
- szóbeli helyett írásbeli vagy fordítva;
- egyéni konzultáció.

Az alkalmazott kedvezmények nem vezethetnek a szakmai követelmények indokolatlan csökkentéséhez.

7. Szakmaspecifikus támogatás

Mozgóképf- és animációkészítő

Kiemelt fejlesztési területek:

- vizuális tervezés;
- lépésről lépésre történő feladatfeldolgozás;
- digitális szerkesztőprogramok használata;
- projekttervezés támogatása.

Hangtechnikus

Kiemelt fejlesztési területek:

- műszaki folyamatok áttekintése;
- jelutak vizualizálása;
- munkafolyamatok ellenőrző listái;
- gyakorlati ismétlések.

Színház- és rendezvénytechnikus

Színpadi világítástechnika

Kiemelt fejlesztési területek:

- biztonságos munkavégzés;
- vizuális munkafolyamat-leírások;
- ellenőrző listák használata;
- fokozatos önállósítás.

8. Tehetséggondozás

A kiemelkedő képességű tanulók számára az intézmény biztosítja:

- emelt szintű projektfeladatokat;
- szakmai versenyeken való részvételt;
- mentorprogramot;
- külső szakmai műhelyek látogatását;
- szakmai rendezvényeken történő közreműködést;
- egyéni portfólió fejlesztését.

9. Együttműködés

A fejlesztés eredményessége érdekében az intézmény együttműködik:

- a szakértői bizottságokkal;
- pedagógiai szakszolgálatokkal;
- gyógypedagógusokkal;
- pszichológusokkal;
- a törvényes képviselőkkel;
- szükség esetén egészségügyi szolgáltatókkal.

10. Egyéni fejlesztési terv

Az érintett tanulók számára – szükség esetén – egyéni fejlesztési terv készül.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza:

- a tanuló adatait;

- a szakértői vélemény számát és időpontját;
- a fejlesztési célokat;
- az alkalmazandó pedagógiai módszereket;
- a biztosított kedvezményeket;
- a fejlesztés időkeretét;
- az értékelés módját;
- a felülvizsgálat időpontját.

11. A fejlesztés nyomon követése

A tanuló fejlődését az intézmény rendszeresen értékeli.

Az értékelés formái:

- oktatói megfigyelés;
- projektértékelés;
- gyakorlati teljesítmény értékelése;
- tanulói önértékelés;
- fejlesztő megbeszélés.

A fejlesztési tervet tanévenként legalább egy alkalommal felül kell vizsgálni, illetve soron kívül módosítani kell, ha azt a tanuló állapotában bekövetkező változás vagy új szakértői vélemény indokolja.

Eszköz- és felszerelési jegyzék

1. A melléklet célja

Az eszköz- és felszerelési jegyzék célja annak meghatározása, hogy az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény milyen tárgyi feltételeket biztosít a szakmai oktatás magas színvonalú megvalósításához.

Az intézmény biztosítja a képzési és kimeneti követelményekben, a programtervekben és a helyi képzési programokban előírt eszközöket, valamint gondoskodik azok rendszeres karbantartásáról, biztonságos üzemeltetéséről és nyilvántartásáról.

2. Általános oktatási eszközök

Az oktatás valamennyi szakma esetében az alábbi alapvető eszközökre épül:

Eszköz	Rendeltetés
Tantermi számítógépek	Digitális oktatás, szakmai szoftverek futtatása
Laptopok	Projektfeladatok, mobil munkavégzés
Interaktív kijelző vagy projektor	Elméleti oktatás, bemutatók
Vetítövászon	Oktatási prezentációk
Internetkapcsolat	Online tananyagok és felhőszolgáltatások
Multifunkciós nyomtató és szkennel	Dokumentáció készítése
Wi-Fi hálózat	Digitális tanulási környezet biztosítása
Tárolószekrények	Eszközök biztonságos tárolása

3. Mozgókép- és animációkészítő szakma

Képkészítő eszközök

- professzionális videokamerák;
- DSLR és tükör nélküli fényképezőgépek;
- cserélhető objektívek;
- állványok;
- gimbal stabilizátorok;
- slider rendszerek;

Világítástechnikai eszközök

- LED panelek;
- reflektorok;
- fényformálók;
- derítőlápok;
- háttérrendszerek;

Hangrögzítő eszközök

- puskamikrofonok;
- vezeték nélküli mikrofonrendszerek;
- kézi hangrögzítők;
- fejhallgatók.

Utómunka

- nagy teljesítményű munkaállomások;

- grafikus monitorok;
- digitalizáló táblák;
- külső adattárolók;

4. Hangtechnikus szakma

Hangrendszerek

- digitális keverőpultok;
- analóg keverőpultok;
- DSP processzorok;
- audio interfészek.

Mikrofonpark

- dinamikus mikrofonok;
- vezeték nélküli mikrofonok;
- headset mikrofonok;
- hangszermikrofonok.

Hangfalrendszerek

- aktív hangsugárzók;
- passzív hangsugárzók;
- mélysugárzók;
- monitorhangfalak.

Kiegészítő eszközök

- mikrofonállványok;
- multicore kábelek;
- XLR kábelek;
- jack kábelek;
- tápkábelek;
- kábelhidak.

Stúdió

- referencia monitorok;
- hangszigetelt felvételi helyiség;
- stúdiómikrofonok;
- fejhallgató-erősítők;
- MIDI billentyűzet;
- vezérlőfelület.

5. Színház- és rendezvénytechnikus

(Színpadi világítástechnika)

Világítótestek

- PAR reflektorok;
- profil reflektorok;
- LED PAR lámpák;
- beam lámpák;
- wash lámpák;
- spot lámpák.

Vezérlőberendezések

- világításvezérlő pult;
- DMX node;
- DMX splitter;
- DMX kábelek;
- Ethernet hálózati eszközök.

Színpadtechnika

- alumínium truss rendszerek;
- állványok;
- emelőszerkezetek;
- függesztő rendszerek;
- biztonsági sodronyok;
- kábelrögzítők.

6. Informatikai és digitális szoftverek

Az intézmény a szakmai oktatáshoz jogtiszt szoftvereket biztosít.

Mozgóképek

- videószerkesztő szoftver;
- animációs szoftver;
- képszerkesztő program;
- vizuális effekt szoftver.

Hangtechnika

- digitális hangmunkaállomás (DAW);
- hangvágó szoftver;
- pluginek;
- mérőszoftverek.

Világítástechnika

- fénytervező szoftver;
- vizualizációs program;
- DMX konfigurációs alkalmazások.

7. Egyéni védőeszközök

A gyakorlati oktatás során az intézmény biztosítja:

- munkavédelmi kesztyű;
- védősisak (szükség szerint);
- láthatósági mellény;
- védőcipő;
- hallásvédő eszközök;
- védőszemüveg;
- elsősegélydoboz;
- tűzoltó készülékek.

8. A jegyzék felülvizsgálata

Az eszköz- és felszerelési jegyzéket az intézmény évente felülvizsgálja. A felülvizsgálat során figyelembe veszi:

- a jogszabályi változásokat;
- a Képzési és Kimeneti Követelmények módosításait;
- az új technológiák megjelenését;
- az oktatók szakmai javaslatait;
- a fenntartó fejlesztési terveit;
- az eszközök műszaki állapotát.

A módosított jegyzéket az intézmény vezetője hagyja jóvá.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az Artista- és Előadó-művészeti Akadémia oktOpus Multimédia Intézet Tagintézményének Pedagógiai és Szakmai Programjához kapcsolódó véleményezési, elfogadási és jóváhagyási nyilatkozatok.

1. A Diákönkormányzat véleményezése

A Diákönkormányzat (DÖK) a Pedagógiai és Szakmai Program rá vonatkozó rendelkezéseit megismerte és véleményezte.

Kelt: Budapest, 2026.08.31.

A Diákönkormányzat képviselője

név, aláírás

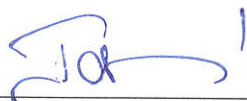
BIRCÓ VERONIKA

2. A Szülői Munkaközösség véleményezése

A Szülői Munkaközösség (SZMK) a Pedagógiai és Szakmai Program rá vonatkozó rendelkezéseit megismerte és véleményezte.

Kelt: Budapest, 2026.08.31.

A Szülői Munkaközösség képviselője

név, aláírás

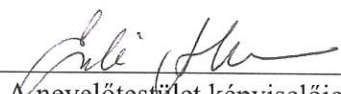
FARKAS DÓRA

3. Nevelőtestületi elfogadás

Az oktOpus Multimédia Intézet Tagintézmény nevelőtestülete a Pedagógiai és Szakmai Programot megismerte, megtárgyalta és elfogadta.

Kelt: Budapest, 2026.08.31.

A nevelőtestület képviselője

név, aláírás

ERDŐ ADRIENN

4. Tagintézmény-igazgatói nyilatkozat

A Pedagógiai és Szakmai Programot az érintett közösségek véleményének figyelembevételével elkészítettem és jóváhagyásra előterjesztem.

Kelt: Budapest, 2026.08.31.

Tagintézmény igazgató

név, aláírás

MAGYAR-KÓSA TÍMEA

5. Főigazgatói jóváhagyás

Az Artista- és Előadó-művészeti Akadémia oktOpus Multimédia Intézet Tagintézményének Pedagógiai és Szakmai Programját jóváhagyom.

Kelt: Budapest, 2026.08.31.

Főigazgató

név, aláírás

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

1. A nevelőtestület elfogadó döntésének dokumentálása

A Baross Imre Artista- és Előadó-művészeti Akadémia Szakgimnázium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete a Pedagógiai Program tervezetét megismerte és megtárgyalta, a dokumentum elkészítésébe bevonásra került, lehetőséget kapott szakmai észrevételei és javaslatai megtételére, majd a Pedagógiai Programot a kapcsolódó nevelőtestületi határozatban foglaltak szerint elfogadta.

A nevelőtestületi elfogadás időpontja: 2020. 08. 28.

A kapcsolódó jegyzőkönyv iktatószáma: BIAK - 17 / 2020 / 2026

Kelt: Bp. 2020. 08. 28.

A nevelőtestületi dokumentáció hitelesítője / képviselője

Vejkućića Jelena

Név, aláírás

2. A szakmai munkaközösségek véleményezése

A Pedagógiai Programot megismerte, véleményezte, és annak elfogadását támogatta:

Szakmai munkaközösség	Dátum	Aláírás
Akrobatika	2020. 08. 28.	James Rusk
Légtorna	2020. 08. 28.	Delethkebe
Ügyesség	2020. 08. 28.	Babar Masri
Tánc	2020. 08. 28.	Kerney
Közismeret	2020. 08. 28.	Hygh

3. A diákönkormányzat (DÖK) véleményezése

Az intézményi diákönkormányzat a Pedagógiai Program tanulókat érintő rendelkezéseit megismerte, azokkal kapcsolatban véleményt nyilváníthatott, és a Pedagógiai Program tervezetét véleményezte és elfogadta.

A DÖK véleményezésének időpontja: 2020. 08. 28.

A kapcsolódó jegyzőkönyv iktatószáma: BIAK - 17 / 2020 / 2026

A diákönkormányzat képviselője

Lorincz Andor

Név, aláírás

4. Az iskolai szülői szervezet (SZMK) véleményezése

Az iskolai szülői szervezet (SZMK) a Pedagógiai Program szülőket és tanulókat érintő rendelkezéseit megismerte, azokkal kapcsolatban véleményt nyilváníthatott, és a Pedagógiai Program tervezetét véleményezte és elfogadta.

Az SZMK véleményezésének időpontja: Bp. 2020. 08. 28.

A kapcsolódó jegyzőkönyv iktatószáma: BIAK - 7 / 209 / 2020.

Kelt: Bp. 2020. 08. 28.

Az iskolai szülői szervezet (SZMK) képviselője

Név, aláírás

Megjegyzés: az intézményben iskolaszék és intézményi tanács nem működik, ezért ezek tekintetében külön véleményezési aktus dokumentálására nincs szükség.

5. Főigazgatói elkészítő, előterjesztő és jóváhagyó nyilatkozat

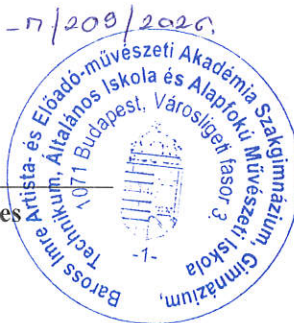
A Pedagógiai Programot a nevelőtestület bevonásával, a szakmai munkaközösségek szakterületüket érintő véleményének, valamint a diákönkormányzat és az iskolai szülői szervezet véleményének figyelembevételével elkészítettem és a nevelőtestület elé elfogadásra előterjesztettem. A nevelőtestület által elfogadott Pedagógiai Programot főigazgatóként jóváhagyom.

A kapcsolódó jegyzőkönyv / nyilatkozat iktatószáma: BIAK - 7 / 209 / 2020.

Kelt: Bp. 2020. 09. 01

Kovács Gábor Dénes
Főigazgató

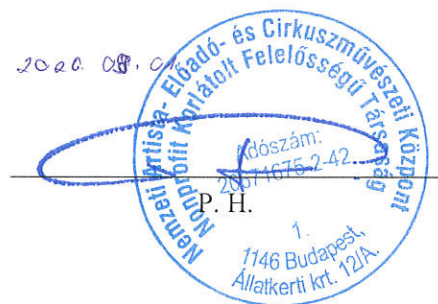
6. Fenntartói egyetértés

A fenntartó a Pedagógiai Program azon rendelkezései tekintetében gyakorolja egyetértési jogát, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, továbbá minden olyan esetben, amikor az egyetértés beszerzését jogszabály, fenntartói döntés vagy előzetes fenntartói rendelkezés szükségessé teszi. A fenntartói egyetértő döntés vagy nyilatkozat adatait az alábbiak szerint kell dokumentálni.

A fenntartó megnevezése:

A fenntartói egyetértés időpontja: 2020. 09. 01

Kelt: Bp. 2020. 09. 01

7. Hatálybalépési és hitelesítési adatok

A Pedagógiai Program hatálybalépésének napja: 2026.09.01.

A végleges, hitelesített példány iktatószáma:

A jelen záradékkal ellátott dokumentum a nevelőtestület által elfogadott és a főigazgató mint intézményvezető által jóváhagyott, illetve szükség esetén a fenntartó egyetértésével ellátott hiteles példány.

A nyilvánosságra hozott elektronikus változat tartalmának e példánnyal meg kell egyeznie.